Oheň

Petr Albl

HISTORICKÉ POZADÍ

Počátkem třiadvacátého století lidé vlastnili kromě své rodné planety ještě planetu Mars (částečně kolonizovanou, přestavba atmosféry právě probíhala), planetu Venuši (několik drobných kolonií zhruba po tisíci obyvatelích), Jupiterovy měsíce Io a Europu (malé stanice, fungující jako přepravní přístavy), Saturnovy měsíce Japetus a Titan (využití obdobné Jupiterovým satelitům) a umělou meziplanetární stanici vědeckého zaměření s vlastní heliocentrální orbitou kdesi za Uranem. Pozemský Měsíc byl natolik přelidněn, že již dávno přestal být turisticky zajímavý a proměnil se v nudnou a namačkanou vzorkovnici tisícovek splývajících plástů měsíčních měst. Cestování po Sluneční soustavě pomalu přestávalo být technicky náročným a dávno již neplatilo, že se jedná o drahý špás.

Prudké rozpínání civilizace po svém rodném solárním systému ovšem nepřineslo jen samé výhody. Se stále se rozšiřující sférou lidského působení se začala silně zvýrazňovat informační bariéra dělící jednotlivé světy. Bariéra byla přímým a naprosto logickým důsledkem existence limitní rychlosti pohybu libovolných částic s nulovou klidovou hmotností. Mezi Zemi a její jediný satelit – Měsíc – postavila fyzika propast jedenapůlsekundového radiového zpoždění, u vzdálených kolonií se však tento odstup počítal už na hodiny, což naprosto vyloučilo nejen možnost běžných osobních telefonátů, ale – a to bylo mnohem vážnější – i zásadních operativních politických konzultací mezi světy na různých stranách Sluneční soustavy. Příchod lidí na půdu svých sousedních planet tedy zároveň zrodil informační krizi, která vyžadovala okamžité řešení.

To se nalezlo nečekaně brzy – ke konci třiadvacátého století. Tehdy se podařilo vědcům z Marsu uskutečnit první pokusný radiový kontakt s nulovým zpožděním. K přenosu byly využity vlastnosti gravitace coby geometrického zakřivování trojrozměrného prostoru. Možnost modelovat klasický prostor až do fáze jeho úplného zhroucení se stala náhle technicky zvládnutelnou a marťanští inženýři velmi rychle dokázali sestrojit zařízení, které bez problémů propojovalo místa na milióny kilometrů vzdálená. Efekt byl nazván hyperspaciální kontakt a během dvaceti následujících let od prvního úspěšného pokusu zcela vyřešil problém informační bariéry mezi jednotlivými světy Sluneční soustavy.

Měl však stále své značné nedostatky. Hyperspaciální kontakt byl účinný pouze v okamžiku, kdy se přenášely částice s nulovou klidovou hmotností. Jakmile se vědci pokusili přemístit mimoprostorem sebemenší hmotný předmět, nastaly fatální těžkosti. Libovolná částice se během skoku měnila v elektromagnetické vlnění, a to znamenalo zánik přenášeného objektu. Informační kontakt byl tedy uspokojivě vyřešen, doprava nikoliv.

Tehdy se už civilizace dostala k většině objektům Sluneční soustavy. Za její hranice však vycestovalo jen několik málo sond. Jedna z nich v roce 2395 s. l., po zhruba padesáti letech cesty, dosáhla hranici Barnardovy soustavy, kde pro technickou poruchu zkolabovala a stačila vyslat nástupcům svých tvůrců jen velmi povrchní obrazové dokumenty. Ostatní automatické sondy, vysílané k Proximě, dopadly obdobně. Dvě se neozvaly vůbec, třetí získala sice přesnější údaje, než její sestra cestující k Barnardově slunci, ale po čtyřech týdnech vysílání ji zasáhl zbloudilý asteroid a rovněž se definitivně odmlčela. Sluneční soustava se tak pomalu stávala pro civilizaci klecí, která začínala být stále těsnější.

Tou dobou, v polovině pětadvacátého století, se naštěstí ukázalo, že původní teoretické předpoklady umožňující hyperspaciální kontakt nebyly zcela pravdivé. Nové teorie dokázaly nejprve v mozcích

superpočítačů a posléze i v reálném světě uskutečnit mimoprostorovou dopravu hmotných částic. Energie, nutná k hyperspaciálnímu skoku, nebyla nikterak závratnou – v silách lidské rasy bylo již od počátku dosáhnout při přijatelných nákladech nejbližších hvězd. Tato hranice se samozřejmě časem zvětšovala.

Tím padlo poslední omezení a lidé konečně na hvězdy dosáhli. První kolonie byly vybudovány u Barnardova slunce a na Proximě, později následovaly další v systémech Denebu Kaitos, Prokyonu a dalších hvězd. Jednotlivé světy měly svojí vlastní politickou nezávislost a doposud jednolité lidské mraveniště se začalo prudce drobit.

Tento proces byl zastaven něčím, na co lidé sice dlouhá století čekali, ale v co již pomalu přestávali věřit. Kolonisté, kteří vstoupili roku 2735 s. l. do oblasti systému Vegy, narazili na cizí inteligentní rozum, původem od Altairu, který si na toto slunce rovněž činil nárok. První kontakty obou civilizací tak proběhly ve zcela jiném duchu, než jak se očekávalo – totiž prostřednictvím politických jednání. Lidé velmi rychle zjistili, že proti nim stojí civilizace svojí technickou úrovní i sociální strukturou podobná té jejich, ovšem mnohem homogennější a jednotnější. Altaiřané tou dobou již vlastnili dobrých deset systémů, a přesto vystupovali jako jednolitý politický celek. Lidská civilizace byla donucena učinit totéž – roku 2748 s. l. byla vytvořena Sluneční Aliance, která v té době byla stále ještě volným sdružením zcela suverénních světů, jakousi střechou lidské civilizace, zastupující ji při jednáních s Altairem. Později toto uskupení získalo pevnější charakter s centrálními řídícími orgány a organizacemi typu alianční policie (Centrální Policie Sluneční Aliance, CPSA), společné armády (Armády Sluneční Aliance, ASA) atd…

Roku 2754 s. l. byla podepsána mezi oběma civilizacemi smlouva, která se stala základem pro veškeré příští vzájemné kontakty na zhruba tři stovky let. Smlouva se jmenovala Interstelární Dohoda a byla podepsána subjekty Sluneční Aliance a Impérium Altair. Následoval prudký ekonomický vzestup obou bloků. Během dvou stovek let se počet civilizovaných systémů ztrojnásobil. Lidské společenství tou dobou čítalo na tři stovky miliard osob, Altair byl téměř zrcadlovým obrazem Aliance. Avšak již v době největšího vzestupu obou bloků začaly narůstat první rozpory. Rozdělení jednotlivých systémů, vzniklé chaotickým obsazováním hvězd a „právem prvního“, které při podpisu Dohody oběma stranám vyhovovalo, začalo být náhle na obtíž. Oba bloky vystupňovaly tlak na revizi vlastnických vztahů, týkajících se hvězdných systémů, avšak vzájemná jednání prakticky k ničemu nevedla. Výsledky byly drobné a nepodstatné – kromě předání bezvýznamného světa Alfy Cygni Sluneční Alianci a dvou stejně zbytečných sluncí Altairu vedla vyjednávání do slepé uličky a vzájemné vztahy začaly prudce mrznout. Zhruba v polovině jedenatřicátého století slunečního letopočtu byly již natolik napjaté, že se očekávalo vypuknutí ozbrojeného konfliktu každým okamžikem.

A tato chvíle na sebe nenechala dlouho čekat. 21. 3. 3062 s. l. se prudce vyostřil spor o držení systému Regulus. Tento systém doposud patřil pod společnou správu obou bloků, většina jeho obyvatel však byla lidská. Sluneční Aliance uvedeného data vydala prohlášení, kterým převzala systém do své správy. Zároveň slovně zaručila veškerá práva altairské menšiny – zhruba půl miliardy altaiřanů. Impérium Altair odpovědělo během tří dnů vypovězením Interstelární Dohody. 27. 3. 3062 s. l. Aliance prohlásila, že se necítí být vázána právními normami, zajišťujícími rovnost obou ras, jelikož tyto normy vyplývaly z nyní již neplatné Interstelární Dohody, a týden poté začali lidé s organizovaným vystěhováváním altairských občanů z oblasti Regula. Altair dvakrát ostře – a zbytečně – protestoval. Třetí protest přišel vojenskou cestou. 15. 4. 3062 s. l. obsadila flotila altairské armády celý systém. Při bojovém manévru zahynulo kromě velkého počtu vojenských osob i několik miliónů lidských i altairských civilních bytostí – a válka odstartovala naplno.

Trvala padesát let a v jejím průběhu mnohokrát oba bloky dosahovaly téměř až ke stupínku vítězství… téměř. Ani jeden z nich však nedokázal své zisky stabilizovat na nějakou delší a významnější dobu. Poté, co byly vyvražděny na obou stranách desítky miliard živých bytostí bez zjevnějších výsledků, sklouzly boje do podoby pozičních bitev. Poslední desetiletí války bylo zcela vyrovnané a během těchto roků rovněž nedošlo k žádnému výraznějšímu posuvu v rozložení sil. V této závěrečné etapě válečného šílenství obě strany začaly pomalu chápat, že vítězství dosáhnout nemohou – že se prostě vítězná válka v takto rozsáhlém prostoru a s takovýmito zbraněmi vybojovat nedá. Začalo se tedy jednat. Tajně, boje stále běžely, i když jejich vliv na rozložení sil zůstával pramalý. Konečně, po třech letech tajného vyjednávání,

18. 10. 3112 s. l., bylo podepsáno příměří. Následovala Druhá Interstelární Dohoda (začátek roku 3113 s. l.) spolu s přidruženým dokumentem nazvaným Dodatky ke Druhé Interstelární Dohodě, do kterého se v následujících letech zanášela rozhodnutí vyjednávajících komisí, týkající se vlastnických nároků na sporné systémy.

Tím skončil nejkrvavější válečný konflikt v historii obou ras… a ke svému zániku také spěla existence obou civilizací v té podobě, v jaké existovaly doposud. Po počáteční averzi se začaly obě společnosti prolínat, čímž postupně vznikala kvalitativně nová společnost, jakási supercivilizace, složená z rozumných bytostí obou ras i vyspělých umělých inteligencí. Byl to dlouhodobý proces, nicméně po dalších čtyřech stovkách let již zbývalo z lidské i altairské společnosti pramálo. Nová supercivilizace postupně ovládla hvězdné systémy v okruhu nejbližšího tisíce parseků, poté se naučila procházet napříč Mléčnou Dráhou, pohltila několik dalších rozumných ras a konečně získala sílu k tomu, aby se dotkla prvních hvězd Magelanových Mračen. Tou dobou se již Slunce i Altair změnily v zapomenuté a bezvýznamné hvězdičky kdesi uvnitř své mateřské galaxie.

Následující příběh se odehrává uvnitř doposud ještě existující lidské společnosti. Odehrává se na jednom ze světů Alfy Fénixe, jedenáct let po ukončení válečného konfliktu Sluneční Aliance s Impériem Altair a podepsání Druhé Interstelární Dohody. Příběh je reálný, stejně tak jako i jména hlavních postav. Jména vedlejších postav a rovněž i dialogy a další detaily příběhu jsou nutně smyšlenou konstrukcí.
_ -_-_-_-

nezměrným a svými rozměry nepopsatelným, že pro ně ony tři kilometry neznamenaly nic víc, než menší komplikaci. Nevadila jim cesta dolů a nevadil jim ani drobný déšť, stále se snášející z oblohy. Déšť stékal po skalách a změnil povrch kamenité půdy na téměř neschůdnou a kluzkou plochu pokrytou tisíci terénních zlomů. Lidé si s tím hlavu nelámali, nikdo z nich. Byli k tomu určeni a útrapy se staly jejich profesí. Svůj osud si zvolili dobrovolně a za oněch dlouhých měsíců se nestalo nikdy, že by třeba jen jediný z nich o své práci pochyboval. Byli to stoprocentní profesionálové, kteří věděli, co dělají. Nejen to. Patřili k těm nejlepším. Možná byli docela nejlepší.

Nejbližší strom, kamenité monstrum spletité sítě, pro ně vytvořilo relativně slušnou skrýš před stékající vodou. Mrholení se zastavilo vysoko nad jejich hlavami, kde se jednotlivé kapičky spojovaly do hustších proudů. Na několika místech dokonce ony proudy stékaly k zemi coby rychle kapající voda. Jedna z takovýchto linií crčících kapek se nacházela přímo vepředu, v zorném poli zaměřovacího kříže. Kapky stékaly k zemi v levé části obrazu, kdesi až u strany zorného pole, a rozstřikovaly se mlaskavě o lesklý kámen. Klap klap klap, ťukala rychle voda. Klap klap.

Frank Norman rychle mrkl a zaměřovač z jeho zraku zmizel. Zmizelo téměř všechno, zůstal jen zelený čas, kdesi až na samé periferii obrazu, který mu dávaly oči. Norman si zvykl na to mít hodiny stále na očích. Byl to samozřejmě zlozvyk, protože nebylo nic snazšího než odhadovat čas podle polohy Síria – a konečně, v mnoha chvílích byla znalost přesného času vcelku zbytečná. Někteří lidé říkali, že jim čas v oku vadí. Ale Norman si zkrátka na tuto vymoženost zvykl a nevypínal ho nikdy, ani v době, kdy se ukládal ke spánku. Již několikrát se mu stalo, že se mu fosforeskující číslice protlačily dokonce i do snů.

– Bude to civilní sídlo, ozval se mu v mysli hlas. Nevypadá to na vojenské zařízení. Čekají nás tam civilisté.

Byl to hlas Deb Crawsonové, nejmladší členky jednotky. Deb byla dokonce ještě mladší než Norman, o celých šest měsíců. Bylo jí osmnáct a půl a když se dostala do špičkových služeb ASA, byla, stejně tak jako i Frank, ještě dítě. Deb byla křehká tmavovláska s půvabnou tváří a jediný pohled na ni musel v člověku, který ji neznal, okamžitě vyvolat dojem dětské nezkaženosti a nevinnosti. Nic však nebylo pravě vzdálenější než tato představa. Deb možná byla ještě napůl dítě – svým věkem docela určitě – a možná byla na první pohled i křehkou dívkou. Ale ve své podstatě byla především elitním vojákem. Za oněch pár měsíců působení v jednotce si získala pověst tvrdého, bezcitného a bezohledného člena, který likviduje nepřítele bez náznaku výčitek svědomí. Byla to špičková profesionálka, jedna z nejlepších. Norman ji v duchu obdivoval, neboť nedokázal pochopit, jak se někdo může zbavit dokonce i těch nejposlednějších zbytků strachu a balastu emocí. Kdysi, v jisté slabší chvilce, řekla mu Deb, že nikdy neviděla tak dokonale tmavé oči, jaké má on. Franka to tehdy uvedlo do rozpaků. Bylo to poprvé, co za maskou sestavenou z kombinace nevinnosti, půvabu i bezcitné krutosti nalezl náznak lidské podstaty. Ale bylo to taky naposled.

– Neexistuje rozdíl mezi civilisty a vojáky, zahučel mu v hlavě další hlas radiového rozhovoru, ne v jejich případě. Nejsou to bytosti, u kterých by mělo smysl takhle uvažovat. Je to dobytek.

To řekl Martin Hogan. Jestli Deb byla špičkovou profesionálkou a patřila k elitě jednotky, pak proti němu nebyla zhola nic. Hogan byl ve své podstatě nebezpečný psychopat. Jeho problémem nebylo ani tak to, že by na potkání masově vraždil, protože to v jednotce dělali všichni. Jenže Hogan byl člověkem, který se tím bavil. Celý jeho život představoval jakousi směsici vražedné a chorobné nenávisti a touhy uvidět co nejvíce krve. Když ho Norman viděl v práci poprvé, nezmohl se na slovo. Ta vzpomínka byla do dnešního dne živá až přespříliš – a to přes to, že k ní Hogan později přidal mnohé další, nikterak si s ní nezadající.

Frank přeběhl zrakem po údolí. Deb měla pravdu, usoudil. Tohle budou civilisté. Kdyby to byl vojenský objekt, byl by hlídaný biosenzory. K biosenzorům se obvykle vázaly bojové automaty, a bylo více než pravděpodobné, že kdyby objekt byl vybaven takovouto ostrahou, jednotka by se už dávno dostala do potíží. Tam dole je něco, co příliš nestojí za hlídání. Vojáci to nebudou. Ani v nejmenším mu to nevadilo, o to budou mít jednodušší práci.

„Ano, tohle bude civilní komplex," řekl nahlas a přerušil tak absolutní ticho, které zatím protrhávalo jen ťukání vody. „Čeká nás snadný úkol."

Odmlčel se, a pak pomalu obrátil tvář k ostatním.

„Pojďme," řekl, „ať máme tu řezničinu za sebou."

* * *

Sírius se vyšplhal až k zenitu, než se dostali ke svému cíli. Cesta jim trvala čtyři hodiny. Obešla se bez větších problémů, s výjimkou drobného incidentu, kdy jeden člen jednotky uklouzl na mokrém kameni a několik metrů se sunul po kluzkém svahu dolů. Uvízl naštěstí mezi vyčnívajícími kameny dříve, než se stihl zřítit mezi ostnaté spirály ostrého a vražedného trní skal, které by ho nesporně zabilo. Celá událost skončila sérií zarudlých nitek odřenin na pravé paži. Dotyčný si za tento výstup vysloužil pohrdlivý pohled od Deb Crawsonové a několik velmi jedovatých nadávek od Martina Hogana. Frank Norman byl sice svědkem události, ale zdržel se jakýchkoliv komentářů. Soustředění na chůzi po ledově kluzké skále mu zabíralo nemálo sil a několik odřenin, které se navíc objevily na cizím těle, pro něj nemělo žádný význam.

Tou dobou už lidé hovořili výhradně svými přírodními hlasy. Od kontaktu myšlenkami upustili dávno – a měli k tomu velmi dobrý důvod. Mentální komunikace se odehrávala na základně výměny radiových vln, emitovaných zařízeními voperovanými do jejich lidských těl, a elektromagnetické vlnění se dalo vždy vysledovat daleko lépe, než lidský hovor. Za určitých podmínek mohla být cena za udržení absolutního ticha příliš vysoká. Mohla se rovnat sebevraždě a všichni členové jednotky cítili, že právě teď by mohly být ony podmínky naplněny. Riziko vyplývající z hlasitých projevů lidské řeči bylo menším zlem.

Dole se lidé rozdělili. Hogan, následován trojicí dalších vojáků, zamířil ke vzdálenějším budovám, Norman a Crawsonová, coby nejmladší z přítomných, dostali za úkol postarat se o stavení nejbližší. Tady už byla obezřetnost nevyhnutelná. Komplex se nehalil do keřovitých skalisek. Rozsáhlá pláň v jeho okolí byla perfektně zarovnána a jakékoliv nerovnosti byly zlikvidovány tak, že jednotlivá stavení vyrůstala z perfektní roviny. Terén tu byl přehledný až přespříliš. Jednotka neměla větší problémy s vlastním maskováním v době, kdy se mohla skrývat v kamenitých houštinách. Tady ale selhával jakýkoliv existující mechanismus krytí a zbývala jediná taktika – taktika rychlé akce a sázky na moment překvapení.

Čtveřice vojáků rychle zmizela z dohledu. Frank Norman sledoval jejich záda a údaje přimíchané do jeho zraku ho neomylně přesvědčovaly, že jeho tep mírně zrychlil. Stále byl ale v normě, a to bylo dobré. Příliš velké vzrušení mohlo vést k chybám a zmatečnému jednání – a chyby či zmatečné jednání vedlo v profesi lidí z jednotky prakticky bezvýhradně k záhubě. Ale Norman se panice nikdy moc neoddával. Nevzrušoval se tím, že mu srdce rychleji tepe, ani teď ne. Byl to mizivý nárůst a dokazoval spíše pozitivní jev – totiž fakt, že Frank byl profesionálem na svém místě. Nebyl zvyklý bát se a nedělal to ani teď. Kdyby před akcí propadal neúměrně do pasti strachu, nikdy by se do jednotky nedostal. O lidech pracujících v elitních komandech se říkalo, že jsou psychicky narušeni, neboť mají snížený pud sebezáchovy. Norman o tomto názoru moc dobře věděl a nemohl mu upřít jisté racionální jádro, byl ale za takovou vlastnost přírodě vděčný. Strach totiž zabíjel minimálně stejně často jako přehnaná odvaha – a dost možná ještě častěji.

Deb po jeho pravici přikývla. Norman stiskem dlaně aktivoval emitory antipaprskového silového pole a rychle se vyřítil vpřed. Jeho tělo se ve vzduchu slabě rozmázlo, obklopeno lehce mrholícím světélkováním štítu. Řítil se rovinou kupředu, na prsou svíral odjištěný crasher a byl připraven při sebemenším náznaku nebezpečí vypálit od oka. Znamenalo to bezpečně zasáhnout cíl, protože všichni, kteří se do komanda dostali, dokázali likvidovat střelecké cíle na základě pouhého odhadu, nikoliv pečlivého míření. Hnal se vpřed a stavení před ním nabíralo na rozměrech.

Byla to obrovská hala, dlouhá dobrých padesát metrů, jejíž našedivělá zeď byla lemována úzkým pruhem dlouhých obdélníkových oken. Dveře tu byly jen jedny, přinejmenším v té části stavení, kterou měl Frank na očích. Odsud zblízka už komplex nevypadal jako sestavené obdélníčky hraček. Vše, co tu bylo vybudováno, bylo obrovské a bytelné – a bylo to taky perfektně čisté.

Jsou dobří, usoudil Norman. Opravdu dobří. Přinejmenším čistotní. V podnebí přeplněném dešti a bouřemi by byl čekal cokoliv, jenom ne takto perfektní úklid. Obyvatelům komplexu musí na jejich životním

prostředí zatraceně záležet. Odstraňovat denně nánosy špíny a bahna musela být nadlidská práce, a ačkoliv se v daném případě slovo nadlidský dalo použít jen v přeneseném slova smyslu, bylo nesporně na místě. I když bylo všude mokro, jeho podrážky na dokonalé rovině ani nezamlaskaly. Norman samozřejmě věděl, že materiál, po kterém běží, sám vodu vstřebává a odvádí ji kamsi do hloubkové kanalizace. Nicméně to mohlo fungovat právě jen pro vodu, těžko ale pro bahno. Museli to dnes už aspoň jednou umýt, napadlo ho. Docela určitě – a velmi nedávno. Nic by za to nedal, kdyby k úklidu došlo v době, kdy jednotka cestovala dolů mezi skalisky. Vzhled okolí tomu napovídal.

Doběhl až ke zdi a zarazil se o ni zády. Silové pole se mihotavě roztáhlo a vytvořilo kolem jeho těla načechranou bublinu. Koutkem oka spatřil, jak Deb mizí za hranou stavení, nevěnoval tomu pozornost a rychlými kroky přeběhl ke dveřím. Ani jednou se od jeho bot neozvalo zamlaskání. Koordinátory pohybu, vpletené do jeho svalové tkáně, zajistily beze zbytku tichý průběh chůze – protože jednotlivé kroky byly nelidsky, strojově přesné a zároveň i tanečně ladné, zkrátka takové, aby Norman sice rychle přeběhl požadovanou vzdálenost, ale zároveň se nevystavil riziku vyzrazení hlukem. U dveří se zastavil, pohlédl na jejich desku a poodstoupil o krok dozadu.

Byly to bytelné dveře. Deska byla zhotovena z kovu a měla krémově bílý nádech, po němž se ve spodní polovině obdélníku honily šmouhy do barvy zapité špíny. Povrch sám o sobě byl protkán slaboučkou pavučinou tisícovek klikatých linek popraskaného laku. Linie se sbíhaly v dlouhých kruzích ke straně desky, do míst, kde blikal kódový zámek. Norman nepředpokládal, že by se mu podařilo dveře vyrazit. Nebylo to pravděpodobné, už proto ne, že jejich vzhled napovídal o abnormální pevnosti a odolnosti. Nemohl se tedy spoléhat na vlastní fyzickou sílu a nespoléhal se ani na posilovače svalů. Cestu dovnitř si budu muset otevřít radikálnějším způsobem, usoudil. Pouhé schopnosti mého těla na to nestačí.

Mrknul na kontrolku dobíjení crasheru a ujistil se, že může kdykoliv střílet. Poté vytáhl intenzitu paprsku k polovině stupnice a poodstoupil o další krok. Vystřelit ale nemusel. V okamžiku, kdy pokládal prst na spoušť, dveře zahučely a deska pokreslená hustou pavučinou odjela do strany.

Ne dále, než na dosah ruky, vynořil se před ním z nitra stavení altaiřan. Byl o hlavu větší než Norman a byl také notně překvapený. Oválná hlava porostlá řídkou srstí kratičkých štětinek udělala na dlouhém krku oblouk a altairské oči, nelidsky veliké a nezvykle barevné, zůstaly paralyzovaně civět na to, co před sebou uviděly. Altaiřan byl oděný do širokého pláště namodralé barvy, po němž, od límce až nad kolena, stékaly vlnité pásy kýčovitě strakatých pruhů. Vysoké boty bytosti blýskavě zářily čistotou a jejich horní část dosahovala opět tlustých kolen.

Altaiřan cosi nesl. V pravici svíral podlouhlou krychli s jediným držadlem, kolem něhož se obtočily tři tlusté a hadovité prsty. Bedna se mírně kývala nad zemí od strany ke straně, stejně tak, jako i celá paže. Zbytek těla se proměnil v nehybnou skálu, natolik překvapenou a zaskočenou, že nebyla schopna sebemenšího náznaku akce. Nevědí o nás, pochopil Frank. Překvapil jsem ho, vůbec o mně neměl ponětí. Vážně to není vojenský objekt. Jsou to ubožáci.

Zdvihl crasher a bez náznaku varování vypálil. Paprsek zasáhl altaiřana mezi oči a v mžiku oderval větší část lebky. Krev promíchaná s rozsekanými částečkami kostí explodovala do dlouhého proudu, který prolétl do nitra stavení a rozcákl se o protější zeď otevřené místnosti. Rám dveří ovšem ušetřen nezůstal. Rozprášená hnědožlutá mlha omítla krémově bílou na plynovitou tříšť miliónů kapiček, mezi nimiž protékaly hustší stroužky. Ozvalo se rachotivé prásknutí. Bedna vyklouzla bytosti z prstů a vykutálela se ze dveří ven. Norman jí uhnul, tvrdým kopancem vrazil mrtvolu do stavení a rychle překročil práh.

Místnost, do níž vstoupil, byla směšně malá. Její rozměry kontrastovaly s objemem budovy více než zřetelně – byla to krychle s délkou strany maximálně tří metrů a byla téměř úplně prázdná. Kdesi napravo ode dveří visel ve vzduchu na polštáři levitátorů maličký stolek, k němu byla přisunuta obyčejná židle a nad jeho plochou se vlnil holografický terminál. To ale taky bylo vše. Strohou čistotu stěn rušilo pouze maličké okno kdesi nad Frankovou hlavou – a samozřejmě, další deska dveří, ústících kamsi hlouběji do obydlí. Jakákoliv další výbava chyběla.

I tady bylo perfektně čisto. Stěny tu zářily bělobou, a o to více se na nich nyní vyjímala krvavá spirála

rozpíjejících se zbytků nacupované a rozmetané tkáně. Spirála sama měla rozsah dobrých dvou metrů a její ramena se dotýkala stropu, na němž se plazily její zbytky. Po jediný krátký okamžik civěl Frank na odkapávající kousíčky masa. Jednou, v počátcích své práce pro armádu, vlastně ještě v dobách, kdy byl malé a naivní dítě, ukázali mu jeho vyučující obraz sestavený superinteligentní entitou. Byl to slavný obraz, starý mnoho stovek let, a byl tak známý právě proto, že byl pokládán za první umělecké dílo, sestavené bez výhrady umělou myslí. I základem tohoto obrazu byla spirála. Hýřila celou škálou duhových barev a ačkoliv byla sama o sobě dvojrozměrným dílem, budila silný pocit hlubokého prostoru. Její ramena se stahovala do nitra barevné desky, kamsi do nezměrných hlubin, a Norman se pohledem na tento výtvor cítil tehdy absolutně uchvácen. Díval se na něj dlouhé minuty, stále klouzal po jednotlivých odstínech nadpozemsky dokonale sestavených barev, dokola a pořád dokola se vracel k jednotlivým detailům ve snaze pochopit, co dává právě této abstraktní podívané takový neuvěřitelný a nepřehlédnutelný náboj estetické dokonalosti a krásy, a ačkoliv na to přijít nedokázal, nemohl od té podívané odtrhnout oči. O něco později mu učitelé obraz zase sebrali a pokoušeli se zjistit, jak na jejich žáka dílo zapůsobilo, čím a proč. Na tu první otázku Norman odpovědět dokázal, po chvíli váhání nakonec i na druhou… ale na třetí jim odpověď zůstal dlužen.

Podstatná byla ta spirála. Teď ji tu viděl znovu, a ačkoliv měla s esteticky dokonalým dílem pramálo společného, cesty asociací jsou někdy více než podivuhodné. Umělecké dílo, pomyslel si Frank. Skutečně. Podívejme, co dokáží zbraně. I válka sama o sobě může být uměleckým dílem.

Ta myšlenka ho pobavila. Překročil mrtvé tělo rozpláclé na podlaze místnosti a dával si pozor, aby nesmáčel podrážky bot v rychle se zvětšujících kalužích hnědožluté krve. Netoužil za sebou dělat stopy, to mohlo být nebezpečné. Norman se vyhýbal krvi instinktivně, za dobu svého působení v jednotce už získal určité návyky, které mu vešly do podvědomí. Neuvažoval nad tím, dělal to prostě automaticky.

Zamával dlaní nad senzorem po pravé straně druhých dveří. Otevřely se okamžitě – nebyly číselně kódovány – a Frank překročil práh, aniž by si hleděl pod nohy. Podrážky mu hlasitě zamlaskaly.

„Zatraceně!“ sykl. Krev byla všude. Celá podlaha pětimetrové místnosti byla potřísněna dlouhými cákanci. Uprostřed, mezi zarovnanými řadami úzkých stolů, stála Deb. Upírala na Franka své nevinné oči a byl to vskutku fascinující pohled. Stejně jako kdykoliv jindy, i teď se v její tváři zrcadlila dětská čistota, kombinovaná s ryze dívčím půvabem. Panenky jí v očích svítily jako ohníčky. Tím ale její maska neobvyklé krásy končila. Po tvářích, oděvu, rukávech i dlaních stékaly jí jemně nacupované žlutohnědé kousíčky tkáně, další cucky lepily její vlasy do navlhlých proužků a tiskly je k čelu. Crasher mířil hlavní k zemi a cosi od něho mlaskavě odkapávalo.

Norman přejel po její siluetě očima a spatřil zbytky načechraného altairského masa, mokvajícího dívce u nohou. Panebože, napadlo ho. Jak to ta Deb dělá? Je možné, že v ní skutečně není jediná emoce, ani náznak, maličký zbyteček citu? Nepřipadalo mu, že by jí to všechno nějak pohnulo. Jako stroj, řekl si v duchu. I droid by se tvářil otřeseněji než ona. Panebože.

Deb zdvihla obočí a udělala drobný úkrok stranou. Spolu s tím se pohnul i nevýrazně třpytivý oblak silového pole, obklopující její tělo.

„Práce na hovno, Franku, že?“ řekla jen.

Norman pokrčil rameny a okamžik mlčky civěl, jak si dívka stírá altairskou krev z tváře.

„Vážně to nebyli vojáci,“ konstatoval. „Byli docela bezmocní.“

„Jistě,“ souhlasila.

Frank sklopil hlaveň crasheru a obrátil se k dívce zády. Prošel kolem lesklé desky nejbližšího stolu a otevřel další dveře zamáváním dlaně. Následovalo slabé zahučení a stanul na prahu vstupu do obrovské, několik desítek metrů dlouhé haly.

Materiál tu byl pečlivě vyrovnaný do přehledných řad. Kam jen oko dohlédlo, táhly se linie beden, jakýchsi na sebe naskládaných desek, pytlů, sudovitých kontejnerů i kádí, kdesi až vzadu na druhé straně zahlédl pyramidy uskladněných částí některých druhů místní flóry – těch druhů, které byly prakticky využitelné, ať už pro další výrobu a nebo prostě jedlé… Napravo parkovaly sklizňové automaty, další nástroje se pak vršily na terasovitých patrech sahajících kamsi až ke stropu.

Nebyli to vojáci, řekl si Norman opět. Panebože. Koho to tady střílíme? Přepadli jsme… co vlastně? Výrobní stanici? Sklad? Zemědělskou farmu? Zásobárnu potravin? Nebo všechno dohromady? Není divu, že to bylo tak snadné. Můžeme je tu střílet na potkání jako škodnou, jak by taky ne, když my jsme elitní vojáci a oni… Tady se nemáme čeho bát. Jsme tu v bezpečí právě proto, že oni jsou jenom kolektivem neškodných ubožáků. Krátce zamrkal a pohybem dlaně vypnul energetické pole.

Překročil práh a pohlédl letmo vpravo, když tu se jakýsi stín zřítil od stropu přímo k zemi. Nestačil zahlédnout nic víc. Něco vlhkého se mu rozstříklo po tváři, vlhkého a žhavého, následovala sžíravá bolest a Norman si s hrůzou uvědomil, že nevidí, bolest se v mžiku propletla do posledních kousíčků jeho těla, hrdlo, tváře, rty, to vše jako by hořelo, oči, strašlivě ho pálily oči, které nedokázaly tělu dodávat další obraz, jako by je cosi leptalo a požíralo, potom se v černotě rozsvítily alarmující kontrolky interního počítače, dávající mu na srozuměnou, jak výrazně byla jeho tvář poškozena, a oči tam spatřil ihned na prvním místě se svítící červenou, ty oči, o kterých kdysi Deb řekla, že…

A Norman křičel. Nedokázal udělat nic jiného. Bolest ho naprosto připravila o rozum. Zoufale křičel, odkudsi z dálky k němu dolehl zvuk crasheru, který mu vypadl z dlaně a zazvonil o podlahu, a stále ještě křičel, hlasitě a nelidsky, křičel dokonce i ve chvíli, kdy s překvapením zjistil, že tak strašně bolestivé to zase není. Prudce se předklonil kupředu, poté zalapal po dechu, vydal ten nejzoufalejší výkřik, jakého byl schopen a na to rychle otevřel víčka a ke svému překvapení pochopil, že opět prohlédl. Civěl na cosi téměř dokonale bílého, se slabým nádechem zelené, cosi, co se rozprostíralo odnikud nikam, srdce mu divoce bilo v hrdle, opět chtěl vykřiknout, když tu poznal, že nemá důvod, protože bolesti definitivně odešly. Okamžik ustrnul v nehybnosti a pouze naslouchal svému přerývanému dechu, poté zaostřil obraz, v zelené před sebou uviděl droboučké tečky, schoulil se hlavou až ke kolenům, aby se posléze opět narovnal, a pomalu, nekonečně dlouho se sunul stranou, tak, aby mohl spustit nohy na podlahu.

„Bože můj," sykl a posadil se. „Bože můj, bože můj," opakoval. „Po tak dlouhé době! To není možné, to nemůže být pravda, bože můj, není to pravda."

Srdce mu stále ještě hlasitě tlouklo. Tvář na několik okamžiků položil do dlaní, po chvíli ji ale zdvihl a se slabým zasténáním se postavil na nohy.

„Po tak dlouhé době," zašeptal. Pomaličku, tak nejistě, jako by byl smrtelně nemocen, se doplížil podél bílozelené stěny k zrcadlu. Zůstal stát před jeho stříbrnou deskou, neschopen pohybu, mlčky, bez jediného slova.

Potom hystericky zakřičel.

„Do prdele!" zařval na vlastní obraz a rozmáchl se pěstí. Sklo se nevysypalo, ale s křupavým zapraskáním se rozlámalo do mozaiky ostrých střípků držících po hromadě.

„Do prdele," vzlykl Norman tiše, ještě jednou praštil do zrcadla a poté stáhl dlaň zpět. Bolely ho klouby.

Jeho obraz se na stěně před ním změnil v roztříštěnou karikaturu. Viděl v ní vlastní tvář, pramínky vlasů přetínané prasklinami skla mu stékaly do čela, viděl v ní své obočí, rty, oči… Připadal si neskutečně unaven. Mlčky si prohlížel své ztrhané rysy. Dlouhá doba, říkal si v duchu stále dokola. Je to už dlouhá doba. Nic mne k ní neváže. Koordinátory pohybu, posilovače svalů, interní počítač – to vše je pryč. Zbavil se toho jak jen to bylo možné. Netoužil být dále strojovým nadčlověkem, chtěl se toho prostě jen zbavit, výbavy, vzpomínek, celé té zatracené doby. To už nejsem já, napadlo ho. Ne dnes. Nezůstalo mi po těch časech nic.

Až na ty jizvy, samozřejmě. Nikdy nedokázal sám sobě náležitě zdůvodnit, proč zrovna ty jizvy odmítl nechat ze své tváře vymazat. Neměl k tomu žádný rozumný a racionální důvod. Ty jizvy byly značkou. Svým způsobem stále mluvily, dokonce i dnes. Vymazal jsem téměř všechno. Vymazal jsem úplně všechno, kromě těch jizev.

A očí.

Když je Norman poprvé uviděl, nepříčetně zuřil. Velikost panenek, barva… Tehdy tomu nemohl uvěřit. Barvu považoval za kýč a celou tu zatracenou záležitost za provokaci. Už jen ta modrá sama o sobě jako by přímo vybízela k asociacím s laciným uměním. Reklama na dovolenou na Proximě. Nemohl se tomu nápadu vyhnout, ani po tak dlouhé době. Možná to skutečně byla provokace, ačkoliv tehdy se na něj všichni tvářili velmi nevinně. Faktem zůstávalo, že nedostal na výběr. O tohle překvapení se mu postarala ASA z vlastních zdrojů a on tehdy nevlastnil dostatek financí, aby mohl sjednat nápravu.

Postupem času ty peníze získal, ale zvykl si. Svým způsobem si lze zvyknout snad na vše, napadlo ho. Zamrkal do zrcadla a roztříštěný obraz mu to oplatil. Pěst ho slabě pobolívala.

To je v pořádku… bude to v pořádku. Nemusím se tím zabývat. Bylo to už dobré, úplně dobré. Dlouhou, velmi dlouhou dobu. Vážně se nic neděje, tohle byla náhoda. Konečně, všichni elitní vojáci mívali po válce problémy. To je normální. Časem se to vymaže… časem…

Jenže od války uteklo již jedenáct let.

* * *

Teprve když si oblékal košili, spatřil, že se o zrcadlo poranil. Nahoře, zhruba centimetr nad klouby, jeho kůži přetínala nevýrazná, ale přesto krvácející řezná linka. Nebylo to nic vážného a Norman si s tím příliš hlavu nedělal. Krev omyl pod proudem vody, vrátil se k lůžku a pokračoval v zapínání knoflíků.

Když si bral zbývající šaty, sklouzla mu do oka jmenovka. Měl ji na levé straně kombinézy, kdesi těsně nad srdcem. Byla kulatá a v jejím středu se nacházel drobný modrožlutý značek Armády Sluneční Aliance. Kolem znaku se obtáčela písmena; dole stálo jeho jméno, nahoře pak, výraznější barvou, svítila hodnost. Maličký a zdánlivě bezvýznamný kousek látky. A přesto měl strašlivou cenu. Bůhví, kolik by za tohle byla většina lidí ochotna dát, přemýšlel Frank. Hodně. Více než hodně. Ani mne to nestálo málo – a to jsem ji měl prakticky na dosah. Nicméně laciné to nebylo.

Od dveří se ozvalo zapípání. Norman rychle upravil kombinézu, přešel do vstupní kabiny a odblokoval zámek. Pravici opatrně ukryl za záda, tak, aby návštěvník nespatřil krvavé šrámy.

Byl to Redwick. Norman čekal, že to bude on, protože návštěvy od ostatních lidí bývaly v jeho volném čase nesmírnou vzácností. Do jeho kajuty se obvykle odvážil právě jen Redwick, snad proto, že k jeho postavení měl nejblíže. A snad proto, že měl také za všech přítomných největší dávku drzosti.

„Už jsou tady, kapitáne," řekl Redwick.

„Kdy?"

„Před pěti minutami prošli hyperprostorem."

„Rozrůstá se to, že, Redwicku?" konstatoval Norman pomalu. „Začíná tu být přelidněno. Nu… měli jste mne zavolat, jak to jen začalo. Potřeboval jsem ten spánek, ale v žádném případě jsem jím nechtěl suplovat služební povinnosti."

„Byli bychom to udělali, samozřejmě. Ale neměli jsme k tomu důvod. Byla to jen rutina. Ostatně, ASA byla pro tentokrát jen pasivním divákem."

„Vím. Přesto jste mi měli zavolat. A i teď by to stačilo. Nemusel jste se obtěžovat vlastní návštěvou v mé kajutě.“

„Není nad osobní jednání,“ řekl Normanův zástupce pomalu. „Připadalo mi to… zranil jste si ruku, kapitáne Normane?“

„Cože…?“ Frank okamžik nechápavě mrkal.

„Ach tohle,“ řekl. „Nic to není. Rozbilo se mi zrcadlo.“

„Radil jsem vám, abyste je vyhodil. Zrcadlo je anachronismus – a je nepraktické. Mohl jste si nechat instalovat holografickou imitaci a nebo aspoň reflexívní videostěnu. Ani jedno z toho by se vám nerozbilo.“

„Vím, že jste to říkal,“ odtušil Norman suše. O takovýchto věcech s ním nehodlal debatovat. S nikým ne a s Redwickem ne dvojnásob.

„Lékaři by mohli…“

„Nic to není, Redwicku,“ řekl důrazně. Proč se na mne ten člověk jenom tak dívá? Zírá na moje jizvy, napadlo ho. Určitě se dívá na mé jizvy.

„Nestarejte se o moji ruku, ano? Vážně to nic není. Samozřejmě děkuji za zprávu. Na můstku budu do pěti minut.“

Redwick krátce přikývl. Poté se otočil a bez jediného slova zamířil pryč od dveří.
– –––––––––––––––––––––––––––––

2. P Ř E D E H R A

Směrem k můstku se táhla jednoduchá struktura několika málo chodeb a gravitačních výtahů. Existence zdviží kontrolovaných gravitory byla na palubách lodí prakticky ojedinělá. Mělo to své racionální důvody; gravitační pole totiž proniká hmotnými překážkami mnohem snáze, než kupříkladu neutrina, a vytvořit bezpečné stínění pro celý vnitřek lodí odjakživa bylo těžkým oříškem. Pokud v podmínkách typické planetární tíže nehrálo drobné narušení gravitace žádnou roli, v umělé tíži mezihvězdných plavidel se poruchy vyvolané takzvanými nelineárními gravitory projevovaly mnohem drastičtěji. Výtahy v nitrech vesmírných plavidel tedy bývaly vybavovány klasickými mechanismy nikterak nesouvisejícími s gravistikou – a to platilo nejen pro lodě Sluneční Aliance. Bylo to pravidlo obecně platné v celém prostoru Druhé Interstelární Dohody.

Výjimku tvořila pouze speciální plavidla – vládní a diplomatické dopravní prostředky a samozřejmě špičkové lodě armádní. Zajistit nutné gravitační stínění bylo i pro nejschopnější inženýry těžko splnitelným úkolem, a v závislosti na tom to bylo také náležitě oceněno. Armáda, stejně tak jako diplomacie, si to mohly dovolit. Výtahy samy o sobě byly samozřejmě jen okrajovým příznakem technické vyspělosti plavidla. Podobné nepsané zákony se vztahovaly na gravitační stínění jako na celek, ale kupříkladu i na výbavu superinteligencemi a dalšími umělými mozky špičkových tříd. Podle oficiálních údajů vlastnila diplomacie Sluneční Aliance padesát plavidel třídy 1A, tedy těch nejluxusnějších, a dalších sto se skrývalo pod označením 1B. ASA měla ve svém držení šestnáct křižníků 1A a dvacet 1B, CPSA vykazovala čísla srovnatelných hodnot. Reálná situace byla samozřejmě o něco příznivější – z obav před negativními reakcemi občanů Sluneční Aliance bývaly tyto údaje mírně podhodnocovány –, ale přesto byla vypovídací schopnost oficiálních čísel poměrně dobrá.

Loď, které velel kapitán Frank Norman, patřila do třídy 1C, čímž se sice diskvalifikovala před případným statistickým sčítáním, ale zůstávala stále v té nejkvalitnější špičce. Podmínky pečlivého gravitačního stínění, vlastnictví rozsáhlé sítě špičkových inteligencí a počítačů i přítomnosti superinteligentního mozku tento křižník splňoval bez výhrad.

Normanovi cesta na můstek zabrala o něco více času, než předpokládal. Neopustil kabinu ihned. Jen

minutu poté, co Redwick odešel, začal se Frank starat o drobné zranění na pravici. Mrzelo ho, že si této věci jeho podřízený všiml. Norman netoužil ventilovat před lidmi pracujícími pod ním své problémy. Nerad probíral své osobní věci s kýmkoliv a v případě nižších vojáků mu to připadalo zvláště nepatřičné. Pokud šlo o Redwicka, měl k tomu ale ještě další důvod. Kapitánův zástupce byl občas až nemístně zvědavý, a ačkoliv to pečlivě tajil, Norman cítil, že každé odhalení vlastního nedostatku působilo Redwickovi jakousi vnitřní škodolibou radost. Mohlo to ostatně z perspektivního hlediska být i nebezpečné; Redwick byl totiž až chorobně ctižádostivý.

Po počátečním rozladění z faktu, že posádka jednala za jeho zády a neinformovala ho o rozšíření zdejšího kontingentu s běžnou včasností, přestal nad tímto problémem Frank příliš hloubat. Konečně, Redwick měl pravdu, když řekl, že jde pouze o rutinu. Přílet dalšího obřího křižníku byl pro lidi na můstku skutečně jen divadlem a nevyplývaly z něj pro zúčastněné zaměstnance ASA žádné povinnosti. Zatím ne. To, co se odehrálo, bylo pro tuto chvíli opravdu jen zajímavou podívanou a ačkoliv Norman věděl, že průchod hyperprostorem bývá provázen jevy esteticky více než obdivuhodnými, viděl něco takového již tolikrát, že to pro jednou mohl oželet.

U výtahů, těsně před gravitační clonou silového pole, doběhl Normana mladičký voják. Frank mu odhadoval dvacet let. Možná devatenáct, soudil. Zvláštní, že se vůbec do posádky dostal. Tohle je příliš vážná záležitost, aby na ni ASA posílala děti.

Už ve chvíli, kdy ho ta myšlenka napadla, poznal, že je to nesmysl. Pamatoval si doby, kdy pro Armádu Sluneční Aliance udělal takové věci, o jakých se nemluví nikoliv proto, že by to bylo netaktní, ale proto, že o nich nikdo hovořit nedokáže. Tehdy mu bylo méně než vojákovi, který teď stál před ním. Docela určitě méně, i když ne o mnoho. A patřil tehdy k té absolutní špičce.

„Pilot Hicks, pane kapitáne," vychrlil ze sebe voják. „Rád bych s vámi hovořil."

„Spěchám na můstek," odtušil Norman.

„Pouhou minutu, kapitáne," řekl naléhavě voják.

„Dobře, Hicksi. Máte minutu."

„Patřím do druhé pilotní sekce místní flotily a vlastním pilotní osvědčení první třídy."

„Všichni piloti v tomhle systému mají osvědčení první třídy," konstatoval Norman. „Není to pravda?"

„Ano. Ovšem."

„Konečně, jiní by ani neměli šanci se sem dostat, nemyslíte, pilote? Tohle je pro Alianci prestižní záležitost."

„Ovšem," zopakoval Hicks. Nervózně přešlapoval na místě.

„Dobře," přikývl Norman krátce hlavou. „K věci, ano?"

„Doslechl jsem se, že místní armádní velení zvažuje pilotované snímkování oblasti."

Frank se zamračil.

„Doslechl jste se? Odkud to víte, vojáku?"

„Já…"

„Odkud to víte?"

„Říká se to.“

„Dobře, nechme toho. Dovolím si hádat, ano? Chcete mne požádat o tuhle práci. Nemýlím se?“

„Rád bych to byl já, pane kapitáne.“

„A proč si myslíte, že bych vás měl vybrat? Zrovna vás?“

„Protože jsem dobrý,“ řekl Hicks sebevědomě. „Opravdu jsem dobrý, věřte mi. Mám osvědčení…“

„… první třídy,“ dokončil za něj Norman. „Vím. Další důvody?“

„Protože…,“ voják se na okamžik odmlčel. „Myslím, že tím mohu být Alianci ku prospěchu. Věřím tomu.“

„Altaiřané lety nad oblastí nepořádají již notnou dobu. Víte proč?“

Voják krátce přikývl. Věděl to. Normana jeho odhodlání poněkud obměkčilo, i když ne příliš.

„Lety nad oblastí končí obvykle katastrofou. Uvědomujete si to vůbec?“

„Nemáme to přímo potvrzeno,“ řekl pilot.

„Altaiřané zdokumentovali desítky případů.“

Hicks krátce zamrkal.

„Jsou to altairské zdroje, pane kapitáne. Ne naše.“

„To vůbec neznamená, že jsou horší, než by byly ty naše, kdybychom je měli. Ostatně minuta už vypršela. Skončíme to, ano?“

„Mohu s tím letem počítat, pane kapitáne?“ naléhal Hicks.

Frank rychle pokrčil rameny a obrátil se k silové cloně stínění.

„Nepotvrdil jsem vám, že chystáme pilotované snímkování.“

„Ale…“

„Ale vaši žádost vedu v patrnosti,“ řekl rychle a vykročil kupředu.

* * *

„Ještě jsou zhruba dvacet hodin cesty od orbity,“ odtušil Redwick. Norman to viděl. Viděl to na sérii kontrolních obrazovek, po kterých byly vytištěny sloupce čísel, znaků i linie grafů. Samotný informační výstup nepatřil mezi lidská díla. Ti, kteří byli přítomni v kabině můstku, se o něj nezasloužili ani v nejmenším; to, co teď lidé četli na monitorech, bylo prací umělých inteligencí. Byla to rutinní práce, a pro nebiotické mozky to byla práce směšná.

„Kdy přišli? Přesně?“

Redwick pokrčil rameny.

„Lorie?“ řekl.

„Začátek hyperspaciálního skoku lze stanovit na třináct hodin patnáct minut palubního času,“ zazvonil

kabinou dívčí hlas. „Konec manévru na třináct dvacet jedna.“

Tedy zhruba dvacet minut, odhadl Norman. Poodstoupil o krok dozadu, směrem od informačního panelu, a proběhl zrakem po kabině. Bylo tu patnáct lidí. Patřili k nim radisté, navigátoři, ale i vojenští analytici, specialisté na armádní vyjednávání, profesionální překladatelé – kteří mimochodem vůbec nebyli nezbytní, umělé inteligence dokázaly s hlavními altairskými jazyky pracovat stejně dobře a možná i lépe – a samozřejmě, byli tu vyšší armádní důstojníci a byl tu kapitánův zástupce Redwick. Ovšem, a byla tu Lorie. Byla cosi jako neviditelný duch. Nepatřila k lidské posádce a Norman ji nemohl zahlédnout, protože neměla tělo, alespoň ne v klasickém slova smyslu. Ale byla tady. Frank cítil její přítomnost každým kouskem své duše. Neomylná Lorie. Mnohokrát se přistihl, jak hledá v jejích slovech protiklady a nebo aspoň nepřesnosti. Zatím neuspěl. Možná nehledal důsledně a možná je ani najít nemohl. Ale byla to inteligentní bytost a Norman věděl, že jako taková i Lorie se může mýlit.

Nahoře, nad hlavami lidí, sklánějících se k zářícím pultům s holografickými obrazovkami a monitory, svítila namodralá záře světa, k němuž byli přizváni. Gigantický srpek teď ze sebe ukazoval více než polovinu. Dlouhá a perfektně rovná linie terminátoru po té neuvěřitelně obludné kouli vykrojila dlouhý a ladný oblouk, přes jehož rozhraní se vlnily načechrané víry dlouhých a roztahaných mračen či bublajících beránků. Většinu podívané tvořily oceány. Norman věděl, že v tomto světě představují zhruba tři čtvrtiny povrchu. Ne snad, že by se o zdejší planetu zajímal už dříve. Alfa Fénixe sama o sobě patřila k periferii a o celý systém se v rámci jednání o Dodatcích ke Druhé Interstelární Dohodě vedly urputné boje jenom proto, že na povrchu jedné z planet prokazatelně chátraly trosky prastarých a opuštěných měst. Archeologická záležitost. Ale taky nic víc. Poté, co svět připadl Impériu, přestalo se o něm v Alianci prakticky mluvit. A dalo se předpokládat, že tato ztráta lidské vyjednávače ani příliš nepálí. Byla to periferie a ze strategického hlediska neměla valný význam.

Což platilo ještě před třemi týdny, ne ale nyní. Norman zíral do planetární modři, nenápadné a tak bezvýznamné na první pohled, potom zdvihl hlavu výše, a nad místy, kde se atmosféra světa rozpíjela do nicoty, uviděl jasnou tečku. Další spatřil o kousek dál, další ještě o kousek… některé byly více než jen pouhé tečky. Nejbližší imperiální plavidlo zahlédl jako nepravidelný obdélníček. Lodě vlastní flotily mu připadaly jako detailně propracované hračky. Norman se v těchto světélkách orientoval. Vyznal se v nich velmi dobře, protože měl špičkový smysl pro orientaci – a protože jejich aktuální rozmístění na obloze mohl uvidět i s vysvětlivkami na nejbližším holografickém monitoru.

„Sjednocené Imperiální Ozbrojené Složky. Kolik tu tak mohou těch vojáků mít, Redwicku?“ řekl pomalu. „Udávají kolem tří tisíc.“

„Nevěřte tomu, kapitáne. Bude jich minimálně dvakrát tolik.“

„Taky si myslím,“ přitakal Frank. Redwickova přítomnost mu lezla na nervy. Neměl ho rád. Od první chvíle, kdy se s tímto člověkem potkal, ho Norman neměl rád. Možná ví o způsobu, jakým jsem tohle místo získal. Franka to napadlo nespočetněkrát. Věděl, že to nebyl velký úplatek, protože v jeho prospěch hovořily testy fyzické způsobilosti a testy IQ. S psychologickým profilem to ale bylo horší. Norman vždycky považoval svoji psychiku za osobní problém a netoužil ji s nikým příliš rozebírat. Ale to, čeho se účastnil nyní, byla pro Alianci zatraceně prestižní záležitost. Nebýt těch peněz, nikdy by se sem nedostal. Frank nedokázal pochopit, proč o tu práci tolik stál, zvlášť po těch letech, kdy se altaiřanům vyhýbal jako čert kříži. Ale ač to bylo jemu samému záhadou, mělo toto místo pro něj zásadní důležitost, absolutní prioritu. A proto, poprvé a pravděpodobně i naposled ve svém životě, Frank někoho podplácel.

Třeba o tom opravdu Redwick ví. Ale pokud tomu tak bylo, nedával to na sobě znát. Nikdy a ani v minimálních náznacích. Norman to konečně nepovažoval za příliš pravděpodobné. Jenže Redwick dával najevo jakýmsi pasivním způsobem, přízvukem své řeči, chováním, celkovým vystupováním v posádce, že by flotilu dokázal řídit lépe než on. Norman to dobře cítil a cítil také, že se jeho podřízený nemůže dočkat, až sám získá podobné místo. Určitě o tom úplatku neví, napadlo ho náhle. To by tu informaci už dávno použil.

Jedna z hvězdiček se právě vyšplhala nad atmosféru.

„Zkusme se na to podívat blíže, Redwicku," řekl pomalu. „Na to, jaké jsou ve hře figury. SIOS je samozřejmostí. Támhle, támhle… ta loď nad obzorem, vidíte? A támhle… Altaiřané by mohli spálit povrch planety na uhel, kdyby se jim zachtělo. Směšná modrá, ne? Smazali by ji za pár minut, na to nás nepotřebují.

A jsou jednotní, což se o nás říci nedá. Altaiřané mají systém ve všem. Cokoliv dělají, má pro ně jasná a srozumitelná pravidla, a kdokoliv se takové hry účastní, zná taky přesně své místo a svoji cenu. Jenže lidé takoví nejsou.

Už pokud jde o Impérium, je tu pěkný zástup. Jenže tím bohužel celá věc nekončí, a jsme to zrovna my, kdo do celé věci vnáší nejenom chaos, ale kdo si zároveň dělá i ostudu. Kdyby se problémem ze strany Aliance zabývala jen ASA, bylo by to jenom ku prospěchu. Naše lodi jsou nad celou severní polokoulí, támhle, tam, dokonce až tady dole, u rovníku. Spojové satelity máme všude, i když nám Altair nabídl vlastní komunikační linky. Zvládli bychom tuhle situaci bez problémů a důstojně, vždyť jsme tu byli pro SIOS solidními partnery! Ale od téhle chvíle je to ze strany Aliance šaškárna. Kdeže jsou?"

Zaváhal.

Redwick natáhl ruku.

„Ach ano," přitakal Frank Norman znechuceně, „už je vidím. Se vší parádou. Sedm lodí včetně velícího křižníku CPSA. Zůstává z toho rozum stát. Já samozřejmě chápu, že válka je dávno za námi. Chápu taky, proč se civilní policie stará stále o více a více věcí, zatímco armáda chátrá. Ale proč, proboha, posílají Centrální Policii Sluneční Aliance tam, kde jde o čistě vojenský projekt?! Budeme se tu handrkovat mezi sebou a altaiřané se nám vysmějí."

„Ovšem," souhlasil Redwick. „Myslím, že už teď nás mají za blázny. CPSA je mocná instituce, bohužel. Tohle je toho důsledkem."

„Jenže co si od toho slibují?! Chtějí tu někoho honit? Zatýkat? Hledají teroristy a nebo se domnívají, že se tady skrývá někdo, koho marně stíhají celá léta napříč Aliancí? Na altairském světě?! V místě, které je přehuštěné armádami a kde není jediný civilní zaměstnanec?! Bože!! Tohle je přeci vojenská akce."

„Myslím, že tu jen chtěli být. Chtěli být u toho, protože vytušili, že se tentokrát může hrát vysoko."

„Obávám se, že máte pravdu, Redwicku. Kolik jich přišlo? Víme aspoň tohle?"

„Tisíc policistů, podle všeho."

„Tisíc!" vykřikl Norman.

„Jsou to nepřesná data. Víc zatím nevíme."

„Nespojili se s námi?"

„Ne, zatím nikoliv."

„Tak to uděláme sami. Postarejte se o to, Redwicku, ano? Tohle není nutné řešit na nejvyšší úrovni. Jen nějaké základní informace, zkrátka takové ty věci, které bychom o nich měli nezbytně vědět."

„Zařídím to, kapitáne."

Frank pomalu přešel kupředu až ke kontrolnímu panelu, pak se zastavil, obrátil se a opřel se o něj zády. Díval se nyní do Redwickovy tváře, viděl jeho světlé a na krátko ostříhané vlasy, sčísnuté na pěšinku i jeho vysoké a husté obočí. Redwick byl o hlavu menší než on sám. Možná je ten člověk tak ctižádostivý

proto, že je malý, napadlo Normana náhle. Ta myšlenka ho pobavila a částečně mu zvedla náladu. Snad si potřebuje něco dokázat. Redwick? Takový suverén? Možná. Redwick a komplexy. Bože můj, to by už mělo svoji váhu! Zíral před sebe a viděl, jak za se zády jeho podřízeného šplhá ke stropu půlmetrová genově vyšlechtěná květina s desítkami půvabných květů. Pro můstek superkřižníku Armády Sluneční Aliance mu to připadalo nepatřičné. Vyzdobit to tu něčím takovým, to byl naprosto stupidní nápad.

„Mohli poslat KAS, když už to muselo být. Kontrolní Armádní Služba dnes dělá kontrašpionáž, prevenci vojenského záškodnictví, ochranu před armádními výstřelky poškozujícími Sluneční Alianci… KAS dnes není tím, čím bývala za války. Ale k dané situaci má blíž. Mnohem blíže, než Centrální, přinejmenším. Snesl bych je tady spíš.“

„Já taky,“ souhlasil Redwick. „Ale máme tu CPSA, nedá se nic dělat.“

Norman zdvihl obočí.

„Tak dobře. Víme o nich vůbec něco, Redwicku? Cokoliv? Složení velení? Třeba jen jména, která nám nic neřeknou? Můžeme je pak najít v databankách.“

„Zeptejte se palubní superinteligence, kapitáne. Ta má k dispozici průvodní dokumenty, které nám před příletem CPSA přišly.“

Frank pokývl hlavou.

„Lorie?“ řekl.

„Ty doklady jsou velmi mlhavé, kapitáne Normane,“ řekl půvabný dívčí hlas. „Mnohem víc, než bychom mohli čekat. Většinu z nich jste viděl.“

„Vím. Ale ne všechny. Jména jsem tam nenašel.“

„Žádná tam nejsou. Žádná až na jedno. Známe identitu vrchního kapitána.“

„Ven s tím,“ řekl Norman. „A pokus se vyhrabat mi o něm něco z databank.“

„Už jsem to udělala. Mohu vám údaje poslat do pošty, budete-li si to přát.“

„Ovšem, že si to budu přát. Jak jen to bude možné, ano? A teď spusť.“

„Flotila CPSA sestává ze sedmi lodí,“ řekla melodickou intonací Lorie. „Naše odhady činí zhruba sto až stopadesát policistů na loď. Identifikaci jednotlivých kapitánů nám CPSA dosud nezaslala. Identifikace vrchního kapitána flotily CPSA se omezuje jenom na jméno. Je to kapitánka paní Debra Crawsonová.“

Norman ucítil, jak se s ním vše zatočilo. Na okamžik se mu udělalo nevolno, tak rychle a nečekaně, že to nedokázal dostatečně zakrýt. Před očima mu zatančily hvězdičky a obraz kabiny se v jeho mozku rozmazal. Může to být shoda jmen? Skutečně? Nevěřil tomu. Nevěřil tomu ani v nejmenším. Zatraceně! hučelo mu hlavou. Opět se mu udělalo zle.

„Do prdele,“ řekl tiše.

„Jste v pořádku, pane kapitáne?“ pronesl Redwick odměřeně.

„Můj bože,“ vzlykl Norman. Vše se s ním stále ještě točilo.

„Znáte paní kapitánku Crawsonovou, kapitáne Normane?“ ptala se Lorie. Ačkoliv nebyla ze své podstaty schopna škodolibosti, Norman by byl mohl přísahat, že ji v jejím hlase slyšel.

„Ano," řekl tiše. „Myslím, že znám."

Odrazil se od pultu a opatrně udělal krok dopředu.

„Vážně jste v pořádku, kapitáne?" ptal se Redwick.

Norman se už vzpamatoval.

„Spojte se s nimi, jasné? Jak jsme se dohodli," řekl a rychle zamířil ke dveřím. Zastavil se až ve chvíli, kdy se jejich deska zavřela za jeho zády.

„Do prdele," řekl znovu.

* * *

„Dal jste si na čas, Tomasi," řekla Deb Crawsonová.

Tomas Fox, zástupce vrchní kapitánky CPSA – a zároveň cosi jako její neoficiální poradce –, překročil práh terasy a omluvně zdvihl ruce dlaněmi vzhůru.

„Mrzí mne to, paní kapitánko. Skutečně. Měli jsme jisté problémy pokud jde o ono jednání s ASA. To, co si vyžádali… však víte."

Deb se obrátila tváří přímo ke dveřím a spatřila svého zástupce v mdle bílém světle místního slunce. Paprsky pronikaly na terasu obrovskou klenbou imitace skla a rozmazávaly se na našedivělých zdech do dlouhých stínů.

Deb Crawsonová si terasu oblíbila. Bylo to jediné místo v celém křižníku, které v ní nebudilo dojem oficiální strohosti kombinované s policejní důležitostí. Půvabné místo. Drtivá většina stropu byla prosklená – a průhledný materiál byl natolik průzračný, že bylo jen zatěžko ubránit se představě o ničím nechráněném kontaktu s vakuem. Falešné sklo bylo ovšem nadmíru kvalitní; bylo kvalitní dokonce natolik, že jeho pevné desky chránily před vesmírným kamením křižník lépe, než neprůhledné stěny. Kdysi, před dávnými časy, zřejmě jakýsi mikrometeor okno zasáhl. Na nejvzdálenější ploše, kdesi až na druhé strany terasy, napůl utopena ve stínech a šeru, táhla se po stropní klenbě půlmetrová šmouha vyseknuté rýhy. Ten úlomek hmoty nemohl být větší než zrnko písku – neboť v opačném případě by se o něj postarala ochranná děla a nebo silová pole defenzivních automatů – a podařilo se mu takřka nemožné. Zanechal po sobě na povrchu křižníku navěky nesmazatelnou značku.

Terasa byla z poloviny zahradou. Květiny tu byly všude, ovšem zároveň ve vkusné míře. Vyšší, dlouhé zelené stvoly mutované trávy, zakrývaly nejméně metr vysoký pás vzdálené stěny. Směrem od nich, kamsi ke středu prostor, se táhly klikaté cestičky drobné zeleně propletené maličkými sněhovými kvítky. To vše končilo v uctivé vzdálenosti od oválných stolů vyzdvižených na neviditelných nohách levitátorů a rozměrných, pohodlných křesel, která automaticky kopírovala podobu lidských těl. Čisté desky stolů svítily jako zrcadla a narušovaly je jen drobné proužky projektorů, které v případě potřeby dokázaly emitovat virtuální monitory holografických terminálů zdejší informační sítě.

Ve chvílích, kdy mívala volno, odcházela Deb na terasu a většinou tu zůstávala dlouhé desítky minut sama. Byl to luxus, jak sama dobře cítila. Jen málokterá loď je vybavena něčím takovým. Ale velitelský křižník flotily CPSA patřil ke špičce – k naprosté, absolutní špičce – a kapitánka Crawsonová mohla, stejně tak jako další desítky lokálního policejního velení, využívat místního přepychu dle libosti. Mohla navštěvovat bazény s písčitými plážemi, mohla naslouchat historické hudbě, přítomna v iluzemi holografie vytvořených divadlech, mohla večeřet v solidní restauraci s lidskou obsluhou…

Nedělala to. Neměla na to čas. Terasa byla jediným místem, které jí vzhledem k pracovnímu vytížení z onoho marnivého přepychu zůstalo. Lidský personál špičkové restaurace na diplomatické úrovni patřil zřejmě k jediné části posádky, která prožívala iluzi pohodlné dovolené.

Tomas Fox pomalým krokem došel až k mramorově lesklé desce stolu a posadil se do křesla, tak, aby přes lesklý ovál viděl Deb do očí. Deb ho měla velice ráda, ačkoliv občas pochybovala o jeho profesionálních schopnostech. Fox byl slušný člověk. Ve své podstatě dokonce až neuvěřitelně solidní a slušný. V CPSA, prakticky totálně ovládlé tvrdými pragmatiky, to byl ojedinělý případ. Fox byl zkrátka lidský, ovšem se všemi slabinami z toho vyplývajícími. Byl inteligentní – pronikavě inteligentní –, ale nerozhodný. Byl vzdělaný, ale chaotický. Byl přátelský, ale nevýrazný. A byl velmi, velmi milý, ale ve styku s lidmi až neuvěřitelně nesmělý.

Byl to zkrátka příjemný a moudrý člověk, který se minul svojí profesí. Deb ovšem jeho poradní hlas nebrala na lehkou váhu. Na čistě profesionálním základě se mezi nimi časem vytvořilo jakési nepříliš patrné, ale silné pouto osobní důvěry.

„Problémy s ASA?“ optala se po chvíli mlčení. „Měla jsem to za jasnou záležitost. Proto jsem se taky o tuhle věc sama nestarala. Možná to byla chyba.“

„Ne, nemyslím. Bylo to trapné, víte? Z naší strany, řekl bych. Pověřil jsem lidi zodpovědné za styk s okolím flotily, aby Armádě Sluneční Aliance sdělili to, co si po nás vyžádala. Jenže, což jsem příliš nečekal, zasáhla do toho neviditelná ruka předpisů a byrokracie. Dokonce i tady, věřila byste? Mezi našimi odborníky na diplomacii vypukl spor, zda mohou armádě předat všechna data, která od nás chce. Zda nejde o narušení policejního tajemství, vnitřního řádu CPSA, interních předpisů flotily, vyzrazení toho či onoho… Nakonec jsem se musel obrátit na Karen a nechat zaprotokolovat, že celou věc rozhoduji já osobně a na vlastní zodpovědnost.“

„ASA o tom doufám neví.“

„Ne, díky bohu. Dostali od nás veškeré údaje, které žádali. Ještě to tak, dát jim najevo tohle. Už tak budou asi dost dotčení. Přinejmenším jenom tím, že jsme zkrátka tady.“

„Budou zatraceně dotčení, Tomasi, vemte na to jed, že ano. Myslím, že asi zuří. ASA si od téhle atrakce slibovala napravení pošramocené reputace. Válka skončila už před lety, a ač vyústila v remízu, mnozí se na armádu dívají jako na sílu, která nedovedla Alianci k vítězství. A která začíná být méně či více zbytečnou. Což sice není pravda, ale mnohdy se to tak jeví.“

„ASA má stále svoji nezastupitelnou roli, paní kapitánko. I dnes, po těch letech. Pro jednotlivá jednání s Impériem, dokonce pro samé fungování Druhé Interstelární, myslím. A to přesto, že je do značné míry v rozkladu. Tahle interní rakovina je sice reálnou pravdou, ale nesmí být příliš viditelná navenek, už kvůli altaiřanům ne. Víme to všichni, a ASA to ví nejlíp. Dělá co umí. Kromě toho, tentokrát je soudím v právu.“

„Taky bych řekla, a o to je to pro ni horší. Tohle je vojenská akce a pro CPSA je mnohem víc než jen zátěží. Víme, jak se v poslední době zrovna vůči nám začíná vyvíjet jakýsi druh psychologického nátlaku. ASA se rozpadá. Myslí si, že jim patří svět, a podle toho jednají. Tak mnozí smýšlejí, nejenom politické špičky, ale především průměrní lidé. A dokonce nejenom lidé. Superinteligence sice nemají práva, ale hrají dnes nezanedbatelnou společenskou roli. A jejich argumenty jsou velmi pádné, musím říct. Do tohoto dobrodružství se CPSA neměla pouštět, jen jí totiž může ublížit. Dokonce si myslím, že se to i stane. Co myslíte, Tomasi, co za touhle hrou stojí?“

Tomas Fox se předklonil nad desku stolu, tak, že se dlaní dotkl nezřetelného proužku projektoru.

„To je přeci zjevné. Centrální Policie je výrazný mocenský nástroj. Jsou lidé, kteří ji považují za přespříliš silnou, a jsou jiní, kteří ji chtějí mít na své straně. Je docela lhostejné, zda CPSA honí po Galaxii pašeráky a nebo zda stíhá teroristy kdesi u Barnardova slunce či Alfy Cygni. Ač se CPSA do politiky neplete, je realitou, a realitou je i její síla. Myslím, že za naší přítomností na téhle akci je politický boj ve vedení Aliance. Nepříliš významný pro Slunce jako takové – neboť ať už zvítězí kdokoliv, jednotlivé alianční světy fungují do značné míry autonomně a přímý vliv to na ně mít nemůže – ale velmi významný pro nás.“

„Rozumím. Chcete říct, že tady pořádáme manévry z toho důvodu, aby si nějaký zakomplexovaný hlupák kdesi hodně nahoře v pyramidě mocenských struktur hojil komplex. Jsme tu demonstrativně. Jakési divadlo."

„To je sice přehnané, ale v zásadě to vyjadřuje obsah mé úvahy."

Deb se mírně pousmála.

„Jste diplomatický, Tomasi, já vím. Ale ono to svým způsobem k smíchu ani moc není. Problémem téhle záležitosti je, že tu nevystupujeme v součinnosti s ASA, ale v pozici jejích potenciálních konkurentů. Pro altaiřany to je směšná podívaná. Oni měli lidi vždycky za blázny a tohle je jen další kamínek do mozaiky obrázku, který si o nás staví."

„Myslíte, že jim připadáme směšní? To by nebylo zas tak špatné. Horší bude, pokud pro ně budeme zkrátka hloupí, a i to se může stát. Už ve vlastním zájmu bychom se měli s ASA dohodnout aspoň na nejnutnější míře koordinace. Může tu jít o velmi vážnou věc. Tohle je altairský svět a Impérium Altair by nás sem nezvalo pro nic za nic. Je to do značné míry neuvěřitelné, že? Armáda Sluneční Aliance a SIOS nad planetou v altairském držení coby spojenci… Situace je možná více než vážná. Případná konkurence mezi ASA a CPSA bude v každém případě na škodu."

Deb po krátkém zaváhání souhlasila.

„Musíme se s nimi domluvit. Ano, to je pravda. I když se mi do toho moc nechce. Jednat s ASA, zvlášť v posledních letech, bývá nad lidské síly."

„Myslím, že jste se zmiňovala o komsi z velení. Komsi, kdo…," řek Fox a odmlčel se.

Deb dlouho neřekla ani slovo a pouze hleděla na jeho bledou tvář, ozářenou mlhavým světlem vzdálené Alfy.

„Frank Norman. Sloužili jsme spolu, ke konci války. Snad nám to teď může pomoci. I když nevím, mám-li mít z tohoto setkání radost."

„Starý známý… to může být velké plus, paní kapitánko."

„Nejsem si jista. Jste příliš mladý, Tomasi, abyste tohle chápal. Vy jste sice zažil válku, ale nepodílel jste se na ní. Já ano, ačkoliv jsem byla téměř ještě dítě. Norman na tom byl stejně. A to nebyla obyčejná válka, to, čím my jsme prošli. Ty jednotky neměly oficiální názvy, jenom čísla. Ale přezdívalo se jim bahenní jednotky, zřejmě proto, že jedním z hlavních poslání vojáků v nich působících bylo plazit se bažinami a močály. Působily na světech přímo vojensky nedosažitelných a nedostupných, jako teroristé. Sírius, například. Já o tom nerada mluvím, rozumíte? Ale je to nutné k tomu, abyste pochopil, jaký vztah může dnes mezi mnou a velitelem místní flotily ASA být. Protože v našem případě starý známý – to jsou staré vzpomínky. Vzpomínky na doby, které se snažíme ze své minulosti vymazat, je-li to vůbec možné. Setkání s Normanem může být zrovna tak přínosem, jako i vážnou komplikací."

„I teď, po jedenácti letech?"

„Možná dokonce víc dnes než kdy jindy. Právě proto, že už utekla tak dlouhá doba. Na druhou stranu, Frank není žádný hlupák. Nebyl, a doufám, že ani dnes není. A myslím, že by mi mohl být zavázaný."

„Opravdu?"

„Nechme toho," řekla Deb vážně. „Opravdu jsou to doby, o kterých není dobré mluvit. Vraťme se do naší reality. Zkusme si to vše shrnout. Vše, co vedlo k naší přítomnosti tady, přímo či nepřímo. I celkové souvislosti."

„Jakési globální účtování?“

„Možná. Systém je nesmírně důležitý pro chápání souvislostí. Nezáleží na tom, zda uspořádáváme záležitosti už dříve nám známé. Systém pomůže jejich nové interpretaci. Může jí pomoci.“

„To je určitě pravda. Dobře, dejme se do toho. Válka je dávno za námi a příměří, které mezi sebou bloky uzavřely, bylo završeno Druhou Interstelární. Ta ale nepředstavovala úplné vyjasnění vztahů, byla jenom počátkem, jakousi nikoliv silnou, ale výrazně děravou čarou mezi minulostí a moderní dobou. Sporů zůstalo habaděj a sporné planetární systémy, které si nárokovaly obě strany, patřily k těm nejžhavějším. Tehdy, po uzavření příměří, jich byla celá řada.

Druhá Interstelární Dohoda tyhle případy neřešila. Namísto toho se otevřel nový dokument, Dodatky ke Druhé Interstelární Dohodě. Po celá léta Aliance s altaiřany vyjednávala o každou, třeba tu nejzapadlejší hvězdu. Každé rozhodnutí se stávalo součástí Dodatků. A ty byly uzavřeny teprve před dvěma lety, což znamená, že teprve dva roky se v rámci Druhé Interstelární opravdu blýská na časy. Rozhodně ale, a to je nesmírně důležité, až do dnešní chvíle si nikdo v celém námi osídleném vesmíru vůbec nedokázal představit, že by jeden ze dřívějších protivníků pozval vojska toho druhého do světa, který mu patří.

Alfa Fénixe sama o sobě žádný valný význam nemá. Kromě několika zoufale ubohých vykopávek nadšených archeologů, kteří z ruin získávají docela neužitečná data o vymřelé civilizaci srovnatelné s říšemi předindustriálního věku planety Země, tu není nic, vůbec nic, co by stálo za zmínku. Aliance nakonec tento systém pustila, a domnívám se, že dobře udělala.

Altaiřané na povrchu světa, který bychom mohli vidět, kdyby nám to pohled z terasy dovolil, vystavěli za ony dva roky malé město a dostali sem zhruba sto tisíc obyvatel.

No a pak přišlo něco, co nikdo z nás příliš nechápe, protože nemáme dostatečné informace. Dokonce je otázkou, zda altaiřané sami je mají.“

Deb krátce zamrkala.

„Během půl roku odsud všechny své občany odvezli,“ řekla. „Aliance delší dobu tušila, že se něco děje za jejími zády, ale to, co se odehrává na imperiálních světech, není její problém. Nebyl by to její problém, kdyby Altair oficiálně nepožádal o lidské ozbrojené složky a nevázal tuto žádost na speciální klauzuli Druhé Interstelární. Takzvanou oznamovací klauzuli. Klauzuli, zavazující smluvní strany informovat neprodleně o kontaktu s cizí inteligencí, dojde-li k němu. Myslíte si, Tomasi, že tady skutečně něco takového našli?“

„Vím já? Nikdo z Aliance si nemůže být jistý. Neřekl bych ale, že jim zrovna tahle klauzule dělá hlavu. Problémy tady měli už delší dobu, evakuaci místního obyvatelstva dokončili před osmi měsíci. Nám dali na vědomí, že se něco děje, teprve nedávno. Nebyla to Druhá Interstelární, která je k tomu přiměla. To by si konečně nevyžádali lidské vojáky.“

„V tom, co říkáte, je nesmírně důležité jádro,“ řekla Deb, a řekla to s vědomím, že se možná opravdu dotýkají reality problému a ne jeho oficiální interpretace. „Jejich zprávy hovoří pouze o podezření na existenci inteligence. Uvádějí se v nich příklady selhávání techniky, neobvyklého působení fyzikálních sil, definice jakési nepřístupné oblasti… A ta dokumentace je poměrně průkazná, zdá se mi. Ale zda jde o inteligentní rozum? Těžko říct, co tady vlastně našli.“

„Sami tomu důležitost přikládají, jinak bychom tu nebyli.“

„Víte, o co jim jde? Ne o dodržení Druhé Interstelární nebo o dobré vztahy s Aliancí. Ve hře je něco jiného a mnohem vážnějšího. Aspoň může se to ukázat být takovým. Altaiřané tu prostě našli něco, na co sami nestačí.“

A Tomas Fox tiše vydechl.

„Něco, čeho se hystericky bojí,“ pohnul hlavou a řekl, a Alfa mu vykreslila na tváři temný stín, vržený dilatačním spojem prosklené klenby.

* * *

– HYPERSPACIÁLNÍ ZPRÁVA –

Adresát: kpt. Frank Norman,

1. flotila speciálních sil

Armády Sluneční Aliance

Odesilatel: zvláštní komise ASA ustavená pro potřeby operace ALFA FÉNIX

Složení komise: 3 vedoucí činitelé ASA,

3 kvalifikovaní poradci ASA

2 superinteligentní entity ASA

Identifikační kód zprávy: 77994A12BBC-44459378

Status: utajení 4D,

nekódováno

Potvrzujeme rozhodnutí uvedené ve zprávě *-44459365, týkající se rámcového průzkumu postižené oblasti silami Armády Sluneční Aliance.

Konkretizace: a) zajistěte rozsáhlé snímkování oblasti z orbity planety

b) proveďte nahodilé snímkování oblasti z nižších vrstev atmosféry. Zajistěte lidmi řízenou pilotáž. Podstatné výsledky snímkování, vše ostatní sekundární.

Zdůvodnění: a) nízká kvalita informací poskytovaných ze zdrojů SIOS

b) nízká důvěryhodnost těchto informací

c) nekomplexnost těchto informací

d) rozpory obsažené v těchto informacích

e) nutnost získání konkrétních lidských informačních zdrojů a s tím spojená ztráta závislosti na informacích dodávaných ze zdrojů Sjednocených Imperiálních Ozbrojených Složek

Časový harmonogram: Orbitální snímkování zahajte do 24 hodin, sledování oblasti dále provozujte nepřetržitě.

Pilotované snímkování v dané etapě získávání informací možno omezit zatím na jedinou akci. Zajistěte tuto akci do 48 hodin.

Zvláštní komise dále stvrzuje toto rozhodnutí odtajněným hlasováním s následujícími výsledky:

Síla hlasu Hlasy

Členové vedení ASA 2/osoba +2 +2 +2

Poradci ASA 1/osoba +1 –1 0

Superinteligence 0.5/entita 0 +0.5

Hlasování uzavřeno ve prospěch rozhodnutí počtem 6.5 bodu

Upozornění: Toto rozhodnutí má právní sílu rozkazu vedení Armády Sluneční Aliance

Srozuměni jsou: SIOS – lokální altairské velení

CPSA – kpt. Debra Crawsonová

* * *

Norman trávil to ráno ve své pracovně. Narozdíl od kajuty, v níž bydlel, byla tato místnost vybavena tím nejšpičkovějším přepychem. Už jen osvětlení samo o sobě bylo skvělé. Když je Frank spatřil poprvé, docela mu učarovalo – protože cosi podobného viděl za celý svůj život jen několikrát. Zářiče chyběly, stejně tak jako jakýkoliv náznak osvětlovací soustavy. Celá místnost byla ponořena do nenásilně bílého, čistého světla, které díky kouzlu pokřiveného prostoru přicházelo odnikud a odevšad zároveň. Jedním z důsledků tohoto faktu byla skutečnost, že nic, naprosto nic, v pracovně nevrhalo stín. Když usedl Frank za svůj pracovní stůl poprvé, zdvihl dlaň těsně nad jeho desku a okouzleně sledoval, že rovina pod jeho prsty je stejně kvalitně osvícena, jako kdyby zde tu dlaň vůbec neměl. Položil ji tedy zpět na stůl, pak opět zdvihl, položil a ještě jednou.

Což bylo dětinské a on to dobře věděl, ale byla to kouzelná hra, kouzelná právě svojí jedinečností a výjimečností, a on se jí ani příliš nebránil.

K dalším důkazům kvalitní výbavy patřil pracovní stůl. Kromě nevýrazného pásku projektoru pro holografický terminál nebylo na něm vůbec nic. Deska byla krémově šedá, zdánlivě monolitická, ale zároveň byla i citlivá na dotek. Ve chvílích, kdy kapitán komunikoval s informační sítí, proměnila se šeď pod jeho prsty v slabě fosforeskující klávesnici, jíž mohl udílet síti rozkazy – za předpokladu, že pouhý hlas k tomu nestačil.

A bylo tu samozřejmě anatomicky vytvarované křeslo a ventilace, jejíž chod nebyl slyšet, a stěna, která se na dotek otevírala a umožňovala odběr občerstvení, jídla či nápojů, a byl tu přepychový koberec a malý konferenční stolek, upoután v levitačním poli, a byly tu květiny a – jak marnivé! – byl tu i speciální osobní počítač, absolutně izolovaný od sítě.

A byl tu hologram jakési pláže u Barnardova Slunce a nazelenalého moře pokrytého dlouhými pásy zpěněných vln.

Spousta z těch věcí byla zbytečná a Norman je ke své práci nepotřeboval. Avšak křižník, jehož on sám byl kapitánem, patřil k absolutní špičce plavidel ASA a návrháři i konstruktéři se snažili vydat ze sebe maximum.

Pracovna, jako jedna z mála oblastí křižníku – pomineme-li soukromé kajuty –, měla ještě jednu výhodu. Nebyla totiž přístupna téměř všudypřítomným uším superinteligence Lorie, a Frank si tento fakt cenil nade vše, protože mu přinášel prakticky dokonalý pocit soukromí. Nedá se říct, že by byl Norman vůči Lorie nějak zaujatý. Nebylo tomu tak a podobný pocit by určitě měl jasné iracionální jádro, protože vůči čistě logickému mozku postrádajícímu emoce člověk zaujatý ani být nemůže. Frank se ovšem občas jen stěží bránil dojmu, že se Lorie chová až přespříliš všetečně, a ačkoliv možná výsledky svých poznání poněkud zveličoval, nacházel v jednání palubní superinteligence až neuvěřitelné množství příznaků zlozvyků bytostí nadaných vědomím vlastní identity a svobodnou vůlí.

Norman popíjel horkou kávu pohodlně zakloněn v křesle, když krémová deska stolu zasvítila a po několikanásobném zapípání z proužku projektoru vyroloval vzhůru iluzorní obraz síťového terminálu. Byl to slabý blok, spatřitelný jen z úhlu, kterým se Frank díval, ale působil až neuvěřitelně skutečným dojmem. Kdybych natáhl ruku, snad bych se té věci dotkl, říkal si Norman, kdykoliv s tímto zařízením dělal. Ale věděl, že to není pravda. Dokonce to z jakéhosi žertovného popudu několikrát i zkusil, a jeho dlaň, počínaje prsty a postupně až po zápěstí, prošla obrazovkou na druhou stranu a zmizela tedy ve svítícím textu. Bylo to zábavné, pokud to člověk zkusil jednou či dvakrát. Pak už na tomto triku bylo jen zatěžko najít něco originálního a tím taky jeho kouzlo haslo.

Frank rychlým douškem dopil kávu, odstrčil hrnek dál na stolní desku, kamsi za neexistující terminál, a klepnutím do klávesnice potvrdil svoji přítomnost.

„Hovoří centrální spojový systém, pane kapitáne Normane. Komunikační systémy detekovaly požadavek místního velení Centrální Policie Sluneční Aliance na osobní rozhovor s vámi konkrétně.“

„Přesněji?“

„Požadavek vychází od velitelské lodi flotily CPSA a vysílání probíhá ve formátu plné holografické projekce. Kontaktní stranou je vrchní kapitánka CPSA paní Debra Crawsonová. Potvrdíte příjem?“

Už je to tady, pomyslel si Norman. Věděl, že se osobnímu rozhovoru nevyhne. Dokonce ani setkání ne, dříve či později se prostě stane nevyhnutelností, a nemělo tedy smysl kontakt odmítnout. Ale pocity měl více než rozporuplné. Je to už jedenáct let, co Deb viděl naposledy, a za tu dobu se mnohé změnilo. On sám se změnil nebo se o to aspoň pokoušel. Zoufale se o to pokoušel a přál si, aby z oněch starých dob už nikdy nic nezkřížilo jeho kroky. Jenže to se nemohlo podařit. Historické rozbory války, občasná setkání s altaiřany – mimochodem, jen málokdy mu při nich nebývalo špatně –, noční můry, jichž se tak těžko a pomalu zbavoval, to vše se navracelo, přicházelo to znovu a znovu, a právě teď, když velel flotile ASA nad altairským světem, se to vracelo v nebývalé intenzitě a se zdrcující silou. Nemohl před minulostí utéci a věděl to. Ale přeci jen, Deb… to bylo něco jiného. Protože Deb byla součástí doby, z níž měl vzpomínky zdaleka nejhorší. Norman náhle propadl strašlivému pocitu nejistoty a trémy, téměř takovému, jako když měl poprvé ve svém životě zastřelit altaiřana. Nevadilo mu, že uvidí Deb jako takovou. Nebylo to osobní. Vadil mu symbol, jímž se v dané chvíli mohla stát, symbol válečných let a k nim vázaného zbytečného a strašlivého násilí. Srdce se mu rozbušilo a věděl, že kdyby zdvihl dlaně, třásly by se.

Ale mohl si za to sám. Nemusel tuhle práci brát, nikdo ho nenutil, aby se ucházel o místo kapitána flotily zapojené do společných altairsko-aliančních manévrů. Vždyť pro to místo uplácel! Chtěl se snad přesvědčit, že ony staré doby nenávratně odešly? Těžko říct. Sám nevěděl, proč je tady. Věděl ale, že se vlastními silami a vlastním přičiněním dostal do situací pro jiné nepochopitelných, a jen on sám jim tedy může čelit.

„Ano, přepoj mi ten hovor,“ řekl jen.

„Prosím. Zahajuji holografickou projekci.“

Křeslo se mírně zaklonilo a Norman pocítil, jak jeho kožené polštářování začíná obtékat jeho tělo. Mechanismus rychle zkopíroval Frankovu siluetu, a zatímco Frank pocítil pohodlí, jako by ležel na lůžku, křeslo poodjelo od stolku, a v téže chvíli se počalo dít něco podivného se světem, ve kterém bylo dosud instalováno.

Zmizely zdi. Ne ihned, ale ladně se propadly kamsi do vzdálené nicoty, vybledly, po jejich plochách se rozeběhly tisícovky maličkých a nevýrazných ohníčků, které prudce ztrácely na síle, potom se vše rozpilo a stěny místnosti definitivně realitu opustily. Norman věděl, že by stačilo vstát a udělat několik kroků, aby je nalezl. Ale věděl zároveň, že tu tak nějak nejsou, že zkrátka nepatří do světa, v nějž byl uvržen. Jelikož právě ten svět je odnikud a sám nemá k realitě žádné vazby.

Zdi zanikly, ale nekonečná pustota křeslo neobklopila. Odkudsi jakoby z mlhy vystoupily stěny nové, rozpité ve vzduchu, jakoby jen naznačené, stěny barevně naladěné do světlého odstínu mlhavě modré. Obklopily nově vzniklý prostor v rozměrech mnohem větších, než jaké měla původní pracovna. Obtekly ho dokola v perfektním kruhu o poloměru pěti metrů, kruhu, jehož vlastní zdi se vlnily a neustále jimi probíhalo rychlé a chaotické mrholení modrých vloček.

Norman nebyl ve středu onoho kruhu. Křeslo zůstalo posunuto zády k jeho okraji, a jak se Frank díval tváří směrem do nitra umělé reality, viděl téměř celý svůj nově vzniklý dočasný prostor – a viděl také, že se stále něco děje, že přestává být sám.

Přímo naproti němu, trochu u druhé stěny, ne ale dále než tři metry od jeho tváře, mlha se zkoncentrovala do obludného mračna, které se dále měnilo a vířilo. Nejen to. Cosi z té mlhy vystupovalo. Ne z jejího nitra, protože onen oblak nic neobklopoval. Ta mlha sama se čímsi stávala, počala se proměňovat v podlouhlou siluetu a nabírala barev, v dolní části a na svých okrajích přešla do černé, zbytek jako by se promíchal s lehce červenou. Rychle se proudy mlhy sbíhaly do svého středu, rychle se barvy měnily a zaostřovaly své odstíny a rychle nabíral onen objekt na konkrétnějších obrysech.

Tak, jako v mnohých videosnímcích vyvstává duch z nicoty, i tu se cosi rodilo v existenci.

A dělo se to rychle, neuvěřitelně rychle. Od chvíle, kdy se Normanovo křeslo pohnulo a stěny počaly unikat z tohoto světa, uběhly sotva tři sekundy.

Ale přízrak byl zde a nebyl to už jenom přízrak. Byla to postava, lidská postava, reálná a právě tak dokonalá, jako by tady opravdu byla. Svým způsobem, věděl Norman, ona skutečně je tady, stejně jako já jsem nyní daleko odsud. Co na tom, že jsou to jen obrázky. Bylo to reálné, a to až přespříliš.

Potom se postava ještě jednou zavlnila a přeběhl po ní maličký proužek jakéhosi technického dolaďování projekce a Deb se vrátila do jeho života, pohodlně usazená v černém křesle a Norman na ni jen mlčky zíral.

Nedokázal od ní odtrhnout zrak a cítil se jako paralyzovaný. Je to skutečně ona? Ano, o tom nemohlo být nejmenších pochyb. Byla to Deb, byla to stále ta samá tvář a i po těch letech Frank v ní dokázal najít i ty nejskrytější prvky dívčího půvabu. Byla krásná, a možná mnohem víc, než kdy dříve. Zůstala jí vizáž jakési nedefinovatelné nevinnosti a čistoty, právě té, která mu ve vzpomínkách na ni utkvěla v paměti. Ale bylo tu ještě něco navíc. Neboť ačkoliv Deb vypadala téměř stejně jako tehdy a léta jí na kráse neubrala – ostatně jak by mohla, vždyť teprve nyní byla v nejlepším věku! –, prošla zároveň fascinující proměnou. Z její tváře totiž zmizely dětské rysy. Deb už nebyla dítě, ani v nejmenších náznacích ne. Ona zdánlivá a iluzorní dětská naivita patřila nenávratně minulosti. Deb byla tady a bylo jí necelých třicet a o to byla krásnější, Norman neměl nejmenších pochyb, že je tomu tak.

Měla tmavé vlasy, odrostlejší, ale ne tak dlouhé, aby jí dosáhly až na ramena. Byly to pečlivě upravené vlasy a jejich ofina vrhala Deb slabý stín do očí. A měla krásné, dlouhé šaty, takové, jaké by na ní Norman nenašel ani v tom nejbláznivějším snu. Slabě červené šaty s pečlivě navrženým střihem látky.

Deb seděla v křesle téměř stejného vzhledu, jaký mělo to Normanovo, a doslova z ní sálala elegance.

Několikrát zamrkala, ale neřekla nic a Norman sám nic říct nemohl, protože to prostě nedokázal. Zíral před sebe v jakémsi slabším stádiu hypnózy.

Potom se Deb pohnula.

„Dobré odpoledne, Franku," řekla jen. Její slova ho vytrhla z transu. Odpoledne! Můj bože! CPSA má dokonce vlastní čas! Oni dokonce ignorují pro tuto operaci zvolený standard! Co vše si jen mohou dovolit, když dokonce ignorují i základní pravidla! Frank zalapal po dechu.

„Odpoledne?" řekl a sám sotva svůj hlas poznával.

„Ach, zapomněla jsem. CPSA dosud neudělala časové nulování. Abych se přiznala, ani mi to zatím nepřipadá účelné.“

Je skutečně okouzlující, pochopil Norman definitivně. Co jsem vlastně čekal? Vlasy nakrátko? Uniformu CPSA? Tvrdou tvář policisty, který spoustu let stíhá prostorem Druhé Interstelární překupníky zbraní? Ale ty šaty… ty šaty…

Pokrčil rozpačitě rameny.

„Rád tě vidím, Deb,“ řekl pak. Nebyl si jistý tím, zda je to pravda. V dané chvíli si nebyl jistý prakticky ničím. Připadalo mu, jako by se propadl do snu, v němž přestávají platit běžná hodnotící kritéria.

„Já tebe taky, Franku. Nezměnil ses po těch letech. Ne moc.“

„Ale ano. Změnil jsem se a ty taky. Vypadáš… kouzelně, Deb. Líp, než kdy dřív.“

Zdvihl pravici a nervózně se pokoušel shrnout si vlasy s čela.

„Opravdu?“ zdálo se, že ji to potěšilo. „Jsi milý, Franku. Vážně tě ráda vidím. Zvlášť po tak dlouhé době. Nepodáme si ruce?“

Norman fascinovaně zamrkal.

„Žertuju, samozřejmě. Hloupý žert. Dětinský.“

Odmlčela se.

„Zranil sis ruku?“ řekla pak.

„Cože…? Aha, tohle. To nic, rozbil jsem zrcadlo.“

Rychle spustil dlaň dolů, tak, aby nebyly vidět šrámy na kloubech. Pomalu se začínal za svoji včerejší slabou chvilku stydět.

„Já… chtěl jsem…,“ neměl nejmenší ponětí, co říct. „Jaká byla cesta?“ zeptal se konečně, vědom si toho, že říká značnou nejapnost.

„Bylo to bezproblémové. Dokonce jsme dokázali prorazit hyperprostorem kousek odsud. Altaiřané se dokáží o hyperspaciální navigaci postarat lépe, než lidé. Aspoň zdá se mi to.“

„Mají maják na orbitě, Deb. Navigace není tak zkreslená, víš?“

„Ano,“ usmála se, a Norman náhle překvapeně zjistil, že je zrovna tak nervózní, jako on sám. „Ovšemže to vím.“

Na okamžik nastalo ticho.

„Vlastně… je to hezké, že se tu setkáváme v takovýchto funkcích, že?“ pronesla Deb rychle. „Chtěla jsem s tebou mluvit… ze staré známosti, ovšem. Ale nejenom. Já tě fakticky ráda vidím, ale máme tu každý své poslání. Měla jsem profesionální důvod k tomu ti volat, kromě touhy tě spatřit, samozřejmě.“

„Opravdu?“

„Ano. Impérium Altair si od Sluneční Aliance vyžádalo naši přítomnost a myslím, že to samo o sobě nás poněkud zavazuje.“

„Vaši přítomnost ne, Deb, to si uvědom. Nevím, proč se do toho plete Centrální. Věř mi, že to ani nechci vědět. Ale děláme si tím ostudu… my lidé. A je mi docela jedno, jestli nás teď Altair poslouchá.“

„Myslíš, že nám napíchli hovor?“

„Nebuď naivní. V dohodě s Altairem bylo i to, že se nic nebude kódovat. Ani jediná zpráva. Nu, tak tedy nekódujeme. Nekódujeme podstatné depeše a nekódujeme ani tohle. Mají nás jako na dlani.“

„Konečně,“ přitakala Deb po chvilce, „ano, je to pravděpodobné. Ale není to podstatné. To, že ASA není nadšena přítomností CPSA, je evidentní a oni to jistě dobře vědí. Nepotřebují na to odposlouchávat naše linky. Něco ti povím, Franku,“ řekla a pomalu se předklonila v křesle, pomalu a se zřetelnou dávkou elegance, „já chápu, co si o tomhle myslíš. Ty a nakonec všichni od vás. Ale uvědom si jedno. Nenesu zodpovědnost za to, jak se Aliance rozhoduje, nenesu o nic větší zodpovědnost než ty a nebo kdokoliv z jejích občanů zde přítomných. A teď mne dobře poslouchej.“

„Počkej, Deb, já jsem jenom…“

„Nech mne domluvit, ano? Je jasné, že Impériu můžeme být za jistých okolností k smíchu. Ale o to víc jim budeme k smíchu, když se mezi sebou začneme přít o to či ono a když začne ta či ona strana z námi představovaných organizací trucovat. Což může být kromě toho i nebezpečné, protože namísto výsměchu můžeme se dostat i do potíží. Může to ohrozit celou naši zdejší misi a my zatím jen mlhavě tušíme, co je ve hře.“

„To je pravda.“

„Potom mám pro tebe coby vrchního kapitána místní flotily Armády Sluneční Aliance následující návrh.“

„Poslouchám.“

„Jsme tu v postavení partnerů altairské strany. Nic by nebylo tak špatné, jako kdybychom hráli na vlastní pěst, každý z nás. Altair tu potřebuje jasného a konkrétního spojence, zvlášť, dostal-li se opravdu do potíží.“

„Vím to.“

„V této chvíli můžeme udělat jediné. Dohodnout se.“

„Dohodnout se?“

„Ano. Veškerá vážnější rozhodnutí budeme konzultovat. Veškeré krizové situace budeme řešit společně. A veškeré rozpory, byť by byly zdánlivě nepřekonatelné, budeme rozpitvávat až do jejich společného vyřešení, i kdyby se nám jevilo, že to není možné. Tady nemají co dělat emoce, může tu jít o příliš mnoho. Prostě cokoliv, co uděláme, nesmí být v protikladu se zájmy druhé strany, protože v této situaci máme oba dva jediný zájem a ten je totožný se zájmy Sluneční Aliance jako celku.“

„Vznešeně řečeno,“ pronesl Norman ironicky. Už se vzpamatoval. Tím, jak hovor přešel k profesionálním záležitostem, zmizel i jeho ostych a začal znovu uvažovat chladně, tak, jak byl zvyklý.

„Možná, ale je to tak.“

„Nu… vzájemná kooperace, společné velení, nebo o čem tady mluvíš… to bude velmi obtížné, Deb.“

„Nepochybuji o tom. Ale bude to i nutné.“

Frank delší dobu mlčel a ani se nepohnul.

„Myslím, že máš pravdu," konstatoval poté, „i když se mi to moc nelíbí. Já nejsem příliš zvyklý vyjednávat s policisty. Každý se staráme o něco jiného, aspoň tak tomu odjakživa bylo. Ale máš asi pravdu, situace si to žádá. Dobře, souhlasím, zásadní rozhodnutí budeme konzultovat."

„To je tvé definitivní stanovisko?"

„Ano."

Deb vykouzlila na své tváři ten nejnevinnější úsměv.

„Výborně. Tak můžeme rovnou začít."

To Franka vyvedlo z rovnováhy.

„Začít? S čím začít?"

„Vzájemné konzultace. Společné rozhodování. Kooperace. Říkej si tomu jak chceš."

„No já vím, zatraceně, o čem jsme mluvili doposud. Ale co chceš projednávat teď? V této chvíli? Jsme teprve na začátku. Vy dokonce ještě nejste ani na orbitě a ještě jste nesrovnali palubní časy!"

„A přesto tu máme první problém. To snímkování, Franku."

„Snímkování oblasti? Co je s ním? Nemusíme ani vystřelit satelit, máme jich tu jako much. Podívej se laskavě na to, jak okolí planety vypadá. Můžeme snímkovat prakticky okamžitě a já předpokládám, že s tím začneme dnes odpoledne. Nevidím tu žádný problém… nebo byste snad chtěli vlastní satelit?"

„Ach, nemusíš být tak jízlivý. Jde mi o pilotované snímkování. Našla jsem to v depeši."

„Strojů máme dost a pilotů taky," řekl Norman. „Dokonce už zdá se máme i dobrovolníka."

„A jestlipak ten váš dobrovolník ví, co se stane, až se dostane kamsi ke středu míst, která se pracovně nazývají postiženou oblastí? Co se stávalo altairským strojům, které tam zalétly?"

„Podívej, mluvil jsem s ním a…"

„Vždyť ho tím zabiješ, Franku! Nedošlo ti to?"

„Já vím že existuje jisté riziko. Podle altairských údajů. Ale ty mohou být zkreslené."

„Sám tomu nevěříš. Jsou až přespříliš konkrétní a komplexní, ať už nám naši nadřízení říkají cokoliv. Jeden z nejpodivnějších jevů v oblasti je ten, že tam s pravděpodobností téměř sta procent vypadává technika. A ty tam chceš poslat pilotované letadlo! Jako by to už před námi neudělali jiní!"

„Pilotovaný let je vždy jistější než když řídí automat. Živý pilot se rozhoduje operativněji. A superinteligenci tam poslat nemůžeme, protože kromě Lorie žádnou nemáme."

„Bylo by to totéž nebo skoro totéž. Copak nechápeš, že poslat tam rozumnou bytost je skoro to samé jako poprava?"

„Dostal jsem to rozkazem, Deb. Nemohu s tím nic dělat."

„Ale no tak, Franku! Oba známe své zdejší pravomoci. Existují určité situace, podmínky, za kterých můžeš takové rozhodnutí modifikovat."

„Ano, ale nevím, zda jsou naplněny.“

Deb zalapala po dechu.

„Můj bože, chápeš vůbec, oč se snažím? Co ti tu chci říct? Aby bylo jasno, já se nepokouším apelovat na tvoji úctu k životu jako takovému, protože té nás nenaučili. Apeluji ale na tvoji inteligenci. Ztráta vojáka není laciná záležitost, a to platí dvojnásob, je-li zbytečná!“

„Tak to ne, tohle na mne nezkoušej. Tohle tedy rozhodně ne!“

„Já… omlouvám se, nechtěla jsem se tě dotknout. To s tou úctou k životu, to bylo hloupé,“ řekla Deb po kratičké pauze. „Fakticky jsem se tě nechtěla dotknout a mrzí mne to. Ale ten zbytek platí. Ten pilot tam zahyne zbytečně, protože to, co bude dělat, už před ním odzkoušeli a mnohokrát udělali altaiřané.“

Norman náhle pocítil prudký příval vzteku.

„Co vlastně chceš, Deb? Co po mně chceš? Mám se spojit se špičkami ASA a říct jim, že ignoruji jejich rozkaz? Zbláznili by se! Víš, co pro ně tahle akce znamená? Dokonce kvůli ní ustavili nějakou zatracenou komisi. A ty mi radíš, aby jeden z prvních kroků, který tady udělám, bylo to, že je pošlu k čertu?!“

„Tak horké to naštěstí není. Snažím se ti tu jen říct, abys místo pilota poslal automat.“

„To je totéž.“

„Ne. To není zamítnutí rozkazu, jenom mírná modifikace.“

„Mírná modifikace!! Ty se jim zpovídat nebudeš, já ano!“

Deb krátce zavrtěla hlavou.

„Dobře, Franku, rozhodni to po svém. Ale slib mi jedno. To ti neublíží. Slib mi, prosím, že o našem rozhovoru budeš přemýšlet, ano? Ať už se rozhodneš jakkoliv, že to prostě zvážíš.“

„To ti slíbit mohu,“ připustil Frank, „ale moc od toho nečekej.“

„Ten slib mi docela postačí,“ odpověděla mu, a náhle, znenadání, aniž by řekla jakékoliv slovo, rozpadl se její obraz do dlouhých cárů mlhy, která vybledla a vytratila se, stěny zablikaly a odpařily se kamsi nahoru a Norman byl zpět, v oné pracovně, do které ráno přišel probrat pracovní záležitosti.

* * *

O několik hodin později, osamocen ve své soukromé kajutě, díval se Norman do zbytků zrcadla a pečlivě si prohlížel své oči, barevně připomínající reklamu na dovolenou u Proximy. Mlčky civěl do nezměrné hloubky svých panenek, potom zdvihl dlaň a prsty se opatrně dotkl své tváře. Nejdelší z jizev, nepříliš hluboká, ale přesto i zřetelná a nepřehlédnutelná, začínala kousek pod levým spánkem a táhla se tři centimetry dolů. Pomaličku, jako by se obával imaginárních škod, jež by snad mohl napáchat, pohnul Frank ukazováčkem a zamířil nesměle k ústům, tak, že kopíroval nitkovitou linii vyrytou do jeho tváře.

Nebolelo to. Jizvy ho nikdy nebolely. Pouze ten první rok, pak už to bylo dobré. Nedávaly o sobě znát a jenom pohled do zrcadla ho vždycky přesvědčoval, že tu jsou. Druhá a třetí byla na pravé polovině tváře, kdesi poblíž úst, centimetr nad bradou. Byly obě kratší než ta první. Ale přehlédnout se nedaly. Norman stáhl dlaň zpět od své tváře, chvíli mlčky sledoval konečky svých prstů a poté pustil celou paži dolů. Jak že to říkala Deb? Nepokouším se apelovat na tvoji úctu k životu, protože té nás nenaučili. Ještě se pak omlouvala. Nemusela to dělat, vždyť je to pravda. Skutečně, už celých jedenáct let se snažím proměnit v civilizovaného člověka, pro kterého je válka jenom pohádkou. Občas se zdálo, že se to i daří.

Teď o tom začínal pochybovat. Úcta k životu… ano, ten pilot tam zřejmě zahyne. Ale ta depeše se silou rozkazu vedení ASA… Jakási zvláštní komise! Pane můj! Na co všechno my lidé nesestavíme komisi? Jestlipak to altaiřané taky dělají? Jestlipak mají pro tento případ vlastní komisi, sdružení umělých myslí i živého armádního velení… zrůd, které sedí kolem stolu a…

Norman je doslova viděl. Viděl ty oválné hlavy, pod jejichž štětinatými náznaky vlasů svítila oranžová kůže. Viděl jejich ohavné rysy, oči, které se dokáží dívat každé jiným směrem, podivný náznak nosu i obrovská ústa, jak sedí kolem stolu a smrtelně vážně se radí, jak rozhodují o životech jiných zrůd, stejných, jen níže postavených v jejich armádní hierarchii, viděl, jak se ony bytosti dohadují, zda tu či onu odeslat kamsi do neznáma za účelem pochybného experimentu, jehož výsledek se dá dopředu odhadovat.

Ano, bylo to pravděpodobné. Asi mají také svoji komisi. Ale teď už tam nikoho neposílají. Oni si své ztráty už odbyli. My za svoji zdejší přítomnost teprve musíme zaplatit.

Obrátil se od zrcadla a několika kroky poodešel k videofonu. Usadil se do křesla a po chvíli váhání navolil na klávesnici kód.

„Hovoří centrální spojový systém, pane kapitáne Normane.“

„Chtěl bych mluvit s palubní superinteligencí.“

„Prosím, přepínám hovor.“

Lorie se ozvala za dvě sekundy. Norman věděl, že se ozve. Pro superinteligentní entitu neexistovalo něco jako výmluva na zaneprázdněnost. Jednak bylo její povinností rozmlouvat se členy posádky, kdykoliv si to oni přáli, a jednak to bylo i v jejích silách, protože Lorie dokázala sledovat několik myšlenkových linií zároveň a dělat v jednom jediném okamžiku najednou velké množství věcí. Ve stejné chvíli, kdy ji Norman žádal o rozhovor, mohla na můstku rozmlouvat s jeho zástupcem Redwickem, hrát s kýmsi z posádky šachy, rozmlouvat s dalšími entitami informační sítě o stavu úkolů jimi zpracovávaných či tyto úkoly rozdělovat, testovat nejrůznější zařízení, mapovat rozložení vojenských sil nad planetou a aktualizovat palubní deník. Dokonce spoustu z oněch věcí zřejmě v této chvíli i činila.

„Poslouchám, pane kapitáne,“ ozval se dívčí hlas. Obrazovka zůstala černá, protože, naštěstí, nikoho z těch, kdo stáli u jejího zrodu, nenapadlo této bytosti darovat tvář, byť třeba jen ve formě obrázku. Norman byl za tuto skutečnost vděčný, protože jen tak mohly vztahy mezi lidmi a entitou už v této chvíli dostatečně komplikovanou zůstat na neosobní rovině.

„Jediný dotaz, Lorie.“

„Pokusím se odpovědět, budu-li schopna.“

„Chystá se pilotované snímkování oblasti. Vyplývá z rozkazu, který nám přišel shora.“

„Vím.“

„Jakou má pilot naději, že se vrátí?“

„Na jednoduché otázky občas neexistují jednoduché odpovědi, pane kapitáne Normane. Myslím, že to v tomto případě cítíte sám. Altaiřané prováděli desítky pokusů a měření. Podle údajů, které nám dali, to stálo spoustu jejich pilotů životy – pozemní síly ovšem vyvázly lépe, protože byly rychle z oblasti staženy. My teď musíme vycházet jen z toho, co od altairské strany víme, a to nemusí být zrovna průkazné. Dokonce v těch informacích mohou být i zkreslení. Neexistuje jasná a absolutně platná odpověď. Zbývají jen dohady.“

„To chápu. Přesto chci, abys mi odpověď na moji otázku dala.“

„V jaké formě? Grafy? Pravděpodobností tabulky? Stromové varianty se zdůvodněním větví? Mám provést optimalizaci s přihlédnutím k filtrování rozporuplných dat poskytnutých SIOS? Existují informace jimi podané, které si odporují, a to se nutně musí promítnout do výsledku zpracování. Definice filtrů je ovšem další věc, kterou nelze učinit jednoznačně. Proto bych v tomto případě musela provádět i rozbor variant nastavení informačních filtrů a jejich zdůvodňování. Mám postupovat touto metodou? Nebo…“

„Zatraceně, Lorie, nic z toho! Chci jednoduchou odpověď. Takovou, která se neopírá o matematické analýzy. Chci znát tvůj vlastní názor. Nic jiného mne nezajímá.“

„Můj vlastní názor nemusí být z hlediska matematiky zdůvodnitelný, i když samozřejmě může. Ale můj vlastní názor taky nikdy nebyl pro řešení problémů flotily relevantní.“

„A přesto ho chci vědět.“

„Nuže, pane kapitáne Normane, domnívám se, že ten pilot zahyne.“

To tedy celá tahle atrakce pěkně začíná, pomyslel si Norman.

* * *

Deb byla v mizerné náladě. Byla v nejhorší náladě za posledních několik měsíců, nejméně. Seděla ve své soukromé kajutě, izolována od ostatních částí křižníku i všetečných smyslů Karen, a mlčky popíjela ze sklenky jakéhosi vybraného vína, určeného pro lepší společnost a dovezeného odkudsi z oblasti Vegy. V posledních desítkách minut jí už pití začalo částečně stoupat do hlavy.

Bylo dávno za oficiální hranicí nočního času. Tato linie se díky pracovnímu vytížení na křižníku stejně příliš nedodržovala, byla ale bezpodmínečně nutná, protože jedna z věcí, kterou lidé nutně k životu potřebují, je aspoň náznak rozhraní mezi dnem a nocí. Jakýsi třeba uměle definovaný, ale existující denní řád.

Měla bych spát, říkala si Deb, a byla to pravda. Všichni by se měli pořádně vyspat. Zítra budou mít dlouhý den. Flotila CPSA by měla přejít na časování užívané Armádou Sluneční Aliance a toto vyladění časů následujících čtyřiadvacet hodin promění v časový úsek o pěkných pár hodin delší. Znamenalo to nejenom přečkat neúměrně dlouhý den, ale i přejít na docela jiný pracovní režim, což sice lze udělat vědomě velmi snadno, ale tělo se tomu vždycky dlouho brání. Opravdu bych měla jít spát, opakovala si v duchu.

Ale spánek ji nelákal. Byla rozladěna a jenom s obtížemi v minulých hodinách ono rozladění skrývala před svým okolím. Hovor s Frankem Normanem na ni zapůsobil víc, než by si dříve byla ochotna připustit, a zapůsobil na ni v negativním slova smyslu. Nejenom pro fakt, že Norman s sebou přinesl staré vzpomínky. Daleko horší ale byla srovnání, která se nabízela. Samotný obsah hovoru nebyl tak podstatný, důležité bylo to, co se slovy neřeklo.

Skutečně se tolik změnil? přemýšlela. Norman byl vždycky inteligentní a bystrý člověk. Co z toho zůstalo? Je to obyčejný byrokrat, docela obyčejný byrokrat, obávající se o své místo. Vážně z něho kariéra v ASA udělala tohle? Ty se jim zpovídat nebudeš, já ano. Opravdu to řekl? Pravda, tu poznámku o úctě k životu jsem si mohla odpustit. Ale to ostatní… a o kolik zestárl! Je mu stejně jako mně, téměř stejně, ale vypadal tak… tak unaveně. Ano, býval to vždycky velice bystrý člověk. Dnes… zatraceně, ani se nevšiml, že jsem se kvůli tomu hovoru pořádně oblékla!

Nebyla to deprese. Deb je nemívala už několik let a tento hovor určitě nebyl důvodem, aby jim po tak dlouhé době propadla. Bylo to jakési smutné rozjímání, v němž, ukázalo se později, srovnání kapitána Normana s vojákem Normanem hrálo nakonec jen okrajovou roli. S přibývající dávkou alkoholu v krvi význam hovoru vybledl. Ale vzpomínky, které se opět staly živými, zůstaly, a Deb, po velmi dlouhém čase, kdy věřila, že se jí již podařilo nalézt cosi jako vnitřní mír, opět viděla všechny ty akce, kterými tenkrát za

války prošla. Stačilo zavřít oči a znovu se objevovali altaiřané, jejichž životy tenkrát před jejími zraky hasly a mizely, znovu se objevovaly nekonečné chvíle strádání v močálech a znovu se objevovaly okamžiky té nejrozsáhlejší zkázy. Deb nepropadla depresi. Bylo jí jenom smutno.

Později, před palubní půlnocí, vstala a se sklenkou v ruce zamířila ven ze své kajuty. Cestu na terasu si úmyslně prodloužila. Netoužila se setkat z někým z nočního personálu, ne ve stavu, v jakém byla nyní. Přešla tedy až dozadu, do oblastí, v nichž loď zůstávala téměř vždy liduprázdná, minula zóny skladů a nechala se gravitačním výtahem vyvézt o dvě paluby výš. Stále s nedopitým vínem v ruce pomalu došla až do parků terasy a zastavila se v šeru, kdesi u jednoho z rozsáhlých okenních bloků. Okno se šplhalo vysoko nad její hlavu, kde přecházelo v obrovskou prosklenou klenbu, a jak Deb obracela zraky oním směrem, viděla obrovskou kouli světa, nad nímž teď křižník visel, ale i desítky drobných mušek svítících ve slunci, které ho obklopovaly jako včelí roj. Nalezla mezi nimi altairské lodě i flotilu ASA, spatřila rozházené tečky spojových satelitů i body, u nichž si nebyla jista jejich posláním ani tím, komu vlastně patří. Jak se to vše od Síria změnilo, přemítala. Tehdy jsme po nich střídali. Teď jsou to naši spojenci… před čím vlastně? Deb to nevěděla. Nikdo to nevěděl a v této chvíli jí to bylo jedno. Je pochopitelné, že Norman zestárl, napadlo ji náhle. I já jsem mnohem starší. Přes svůj věk… My, kteří jsme se války účastnili, stárneme rychleji. A to, že se stará o svoje místo, bych mu neměla vyčítat. Nemám na to právo.

Upila vína ze sklenky.

„Paní kapitánko?“ ozvalo se za jejími zády. Neobrátila se.

„Tomasi?“

„Ano?“

„Jak dlouho tu jste?“

„Nechtělo se mi spát. Díval jsem se nahoru a snažil se spočítat kolik jich tam nahoře je, jen tak, vlastními smysly… a potom jste přišla.“

„Napadlo vás někdy, Tomasi,“ řekla Deb v jakémsi pochybném hnutí mysli, v jakési touze přemítat nad věcmi, nad kterými obvykle pro jejich zbytečnost nepřemítala, „jaký to má vlastně všechno smysl?“

„Smysl?“

„Jistě. Nechali jsme za sebou roky hrozného utrpení. A teď se obě strany tváří, jako by nic z toho nikdy nebylo. Je to přetvářka, ovšem. Směšná přetvářka, směšná proto, že o ní všichni vědí. Jakási společenská konvence… pravidla chování i vzájemného jednání mezi námi a jimi… Spojenci! Ano, teď jsme spojenci. Proti komu?“

Tomas Fox byl zmaten. Nikdy nepochyboval o tom, že kapitánka Crawsonová je komplikovaná osobnost. Do rozpaků ho ale uvádělo to, když někoho nebyl vůbec schopen chápat. Což platilo právě nyní, ani ne tak pro obsah slov, která slyšel, jako spíš pro tón, jímž byla pronášena.

„Měli bychom mít proti komu?“

„Nechápete, to, Tomasi?“ řekla Deb a rychle se obrátila, aby mu viděla do tváře. „Deset let, či snad o trochu víc, se s altaiřany přátelíme a potřásáme si s těmi bestiemi rukama. Po tom všem, co za námi zůstalo. A říkáme jim spojenci. Ale jsme-li s někým ve spojeneckém stavu, musí být někdo, kdo nám poslouží za nepřítele. Jinak spojenectví ztrácí smysl a nahrazuje se prostými kontakty. Jenže my toho nepřítele nemáme. Nebo snad ano? Tamta věc tam nahoře… dole… prostě tam na té nenápadné namodralé kouli? Rozum nám docela cizí? A nebo snad hra dosud nepoznaných fyzikálních sil? Nebo ani jedno z toho? Něco mezi tím, něco docela jiného… tohle nám teď má posloužit za nepřítele? Abychom si dál, namísto běžných kontaktů, mohli podávat ruce? Vždyť my si přeci musíme ty ruce podávat, pořád dokola a dokola, po tom všem, co se mezi námi stalo!“

„Myslíte, že celé tohle je divadlo?“

Deb se obrátila zpátky k výhledu. Neměla bych tolik pít, napadlo ji. Opravdu ne.

„Existuje jedno staré altairské náboženství, dávno mrtvé, samozřejmě. Kdysi jsem věřila, že mohu altaiřany pochopit, když poznám aspoň maličký zlomek z jejich historie, jejich chování a z věcí, kterým oni sami věří nebo věřili. Ona víra byla založena na drobném svazku jakýchsi útržkovitých spisů. Přečetla jsem všehovšudy pět stránek, počínaje heslem na počátku. Oni si v tom libují, víte? Ke všemu musí dát zahajovací heslo, jakési motto… Proslýchá se, že cosi takového mají i jejich příručky pro palubní techniky.“

„Nerozumím vám.“

„To heslo si jediné pamatuji. Snad proto, že to bylo melodické a zpěvné. Kolikrát už světu bylo nejhůř, přemýšlel jste někdy o tom? A v den, kdy duše se do sebe uzavřou a vše ostatní odejde, v den, kdy prázdnota nahradí víru, pak přijde oheň a jeho plameny odnesou špínu a skrz jeho světlo pak svět znovu dojde svého vykoupení.“

Tomas Fox na ni okamžik mlčky zíral s otevřenými ústy.

„A má to nějaký smysl, paní kapitánko?“

„Smysl?“ Deb se rozesmála. „Je to náboženství, Tomasi. Není v tom pravda. Je v tom hra na pravdu. Smysl! To, co jsem stihla tehdy přečíst, byly absurdní žvásty.“

Jediným douškem dopila zbytek vína.

„Víte, Tomasi… půjdu spát. Jsem asi trochu opilá,“ řekla a zamířila k východu z terasy.

Tomas Fox, zástupce vrchní kapitánky flotily CPSA, mlčky civěl na její záda a neprobral se ani v okamžiku, kdy se za nimi dveře uzavřely. Pak se sklo počalo křišťálově lesknout, jak na ně odkudsi z boku začaly dopadat paprsky Alfy Fénixe, bílého slunce zářícího kdesi v nezměrné dálce.

– -–-–-–-

později. Ohnivá klubka stlačeného plynu, unikající z nitra tankeru, rozpárala jeho bok několika puklinami a jejich černé linky bylo možné i na dálku spatřit neozbrojeným okem. Potom se válec sám mírně rozmázl. Lorie interpretovala tento jev prakticky okamžitě jako únik plynů z nitra tankeru, způsobený dekompresí. Nepochybně se nemýlila, protože ony neostré obrysy objektu po chvíli nabraly opět na původním kontrastu, zatímco atmosféra, která těleso dočasně obklopila, vyprchala do vakua.

Tím skončilo první dějství této barevné podívané, odehrávající se v hrobové absenci jakéhokoliv zvuku. Ostatní imperiální plavidla na havárii reagovala o deset minut později, kdy bylo z můstku velitelského křižníku ASA možné zahlédnout několik maličkých bodů, zřejmě nevelikých člunů, vypravených z nedalekého křižníku SIOS směrem k objektu havárie. Frank Norman, coby vrchní kapitán Armády Sluneční Aliance, cítil, že by lidé k této události neměli zachovávat lhostejnost, už jenom proto ne, že jsou ve zdejším systému hosty. Ač to dělal velmi nerad, přiměl se navázat kontakt s altairským velením a osobně mu nabídl pomoc, budou-li ji altaiřané potřebovat. Dokonce, ačkoliv se mu při každém hovoru s těmito nelidskými bytostmi ježily vlasy, dokázal se i ovládnout a hovor tak proběhl bez jediného incidentu.

Jak sám očekával, altairská strana žádost o pomoc zamítla. Odůvodnila to tím, že její zdejší kontingent disponuje dostatečnou výbavou k tomu, aby se s důsledky havárie vyrovnal sám, a podle všeho to taky byla pravda. Norman o tom fakticky nepochyboval. Už před hovorem si také troufal hádat, jaké bude stanovisko SIOS na jeho nabídku. Velmi živě si dovedl představit, jak by v podobné situaci reagoval on sám. Altaiřané nežádali o pomoc ze dvou důvodů: jednak na to byli příliš hrdí a jednak zřejmě nebyla bezpodmínečně nutná.

Podle informací, které Norman během hovoru obdržel, byla celá havárie způsobena explozí venkovních palivových článků reaktivních motorů, určených pro manévrování v malém prostoru. Lorie tyto údaje potvrdila o něco později sama na základě vlastních pozorování, jelikož spektrální analýza krátkých záblesků ohně rychle hynoucího ve vakuu skutečně napovídala na nekontrolovanou oxidaci běžně užívaného manévrovacího paliva. Podle jejích slov zřejmě v důsledku jakési drobnější havárie došlo ke smíchání části palivových zásob s palubními rezervami kyslíku, a takto vzniklá směs se později vznítila, zřejmě v důsledku vysoké teploty stěn palivových nádrží, ohřívaných slunečními paprsky Alfy. Ačkoliv nad takovýmto vysvětlením viselo několik drobných otazníků, Norman je po krátké úvaze akceptoval.

Ztráty na životech, ani případná zranění, altaiřané nehlásili. Pravděpodobně k žádným nedošlo. Ale i kdyby tomu tak bylo, nezdálo se být příliš pravděpodobným, že se s tím altaiřané Alianci pochlubí.

Droboučké záchranné čluny vyslané z plavidel SIOS kroužily kolem tankeru jako stříbrné mušky zhruba patnáct minut, nato se některé z nich dotkly pláště válce a znehybněly na místě. Pak se nedělo nic. Tou dobou už byla ASA kompletně na nohou. Lidé snímkovali každý detail, který byla externí palubní čidla křižníků schopna zachytit, analýza aktuálních momentů i starších údajů probíhala prakticky nepřetržitě a z monitorování altairských komunikačních kanálů se stala záležitost podléhající hysterii. Kupodivu právě v této chvíli vytížení imperiálních linek pokleslo a objem informací předávaných si vzájemně jednotlivými plavidly Sjednocených Imperiálních Ozbrojených Složek se snížil téměř o polovinu. Kromě několika navigačních kódových sekvencí a nepříliš důležitých informačních bloků v tomto odposlechu ASA nenalezla nic, co by se k havárii mohlo vázat. Většina imperiálních plavidel na události nereagovala vůbec a celý altairský kontingent se choval tak, jako by k žádnému vážnějšímu incidentu nedošlo.

Po dalších devadesáti minutách, v jejichž průběhu se mimo jiné s Armádou Sluneční Aliance spojila CPSA v plané naději, že získá nějaké další informace, zdvihly se čluny nad válec tankeru a rozlétly se do stran po dlouhých křivkách, téměř kompletně kopírujících jejich přirozené oběžné dráhy. Zhruba ve stejnou chvíli také altaiřané zahájili opravy. Teleskopy křižníků ASA ukazovaly detailní záběry pavoukovitých korekčních automatů, které vtrhly na šedivý povrch tankeru a počaly odkrajovat obrovské pláty kovů z venkovních palivových bloků a zacelovat trhliny v trupu. Nad šedivým válcem sršely krátké výboje jasných světelných záblesků a automaty tančily po hladké ploše se suverénností akrobatů.

Zdálo se už, že nic dalšího k vidění blízká budoucnost vojákům ASA nenabídne, když tu přišlo druhé dějství. Závada zřejmě byla komplexnější, než za jakou ji ozbrojené síly SIOS vydávaly, protože po necelé hodině oprav přišly exploze znovu, tentokrát ale už ne za doprovodu světelného ohňostroje. Situace se

tentokrát zdála být vážnější. Exploze přišly dvě krátce za sebou, rozervaly bok tankeru do rozšklebené trhliny zohýbaných zubů superpevných materiálů a odmrštily trojici korekčních automatů daleko do prázdného prostoru, čímž je zároveň odsoudily k záhubě. Další stroje se sice plochy, po níž kroužily, udržely, ale znehybněly na místě, což mohlo být způsobeno buďto vyčkáváním jejich elektronických mozků a nebo smrtelnou poruchou.

Dekomprese tentokrát nenastala, zřejmě proto, že prostory, které před mnoha desítkami minut pravděpodobně zpustošilo tornádo unikajících plynů, zůstávaly dosud vyplněné pouze prázdnotou vakua. Zato se ale černou trhlinou vyvalily z válcovitého trupu ven obrovské chuchvalce oblaků stříbrného zmagnetizovaného plynu a rychle se počaly rozvíjet nad postiženým tělesem.

„To není dým, že ne?“ ptal se Norman. „Máš konkrétní interpretaci, Lorie?“

„Domnívám se, že ano. Tanker je zřejmě skladištěm vojenského materiálu, protože to, co vidíme, je maskování.“

„Kryjí se před námi?“

„Na to to nevypadá. Výbuch pravděpodobně narušil kontejnery s maskovacím prachem. Část z něho teď nekontrolovaně uniká do prostoru. Nemám přesnou identifikaci prachu, vypadá to ale na některý z běžných typů. Myslím, že altaiřanům samotným tohle může přidělat velké potíže, protože tanker co nevidět zmizí v radiovém stínu, a to jim pravděpodobně zkomplikuje koordinaci a řízení oprav.“

„Co nevidět… to znamená kdy? A v jakém rozsahu?“

„Do pěti minut. Ten tanker zmizí kompletně, pane kapitáne Normane, a zřejmě na několik hodin. Fakticky to znemožní jeho přesnou lokalizaci a budou-li chtít síly SIOS zasáhnout, nezbyde jim než spolehnout se na výpočty. To ale není to nejhorší.“

„Poslouchám.“

„Pokud jde o ten typ maskování, jakým se prach zatím jeví být, pak může nastat i katastrofická varianta. Podobná oblaka se obvykle při bojových operacích používala k zamlžení oblastí o poloměru řádově setin astronomické jednotky. Jsou zmagnetizována, takže se rozplývají do vakua jenom pomalu – a jsou perfektně neprůhledná. Je-li tanker vybaven většími zásobami prachového plynu, a vzhledem k vojenské povaze zdejší mise SIOS to nemůžeme vyloučit, potom se lze obávat zamoření zdejšího vesmíru nejen v planetárním okolí, ale drobné relikty mohou dosáhnout od míst, kde se nacházíme, až k Alfě samotné.“

„Bože!“ sykl Norman.

„Můj osobní názor je, že to nebude tak žhavé, pane kapitáne,“ řekla Lorie a jako vždy měla pravdu. Maskovacího prachu nakonec z tankeru uniklo jen poskrovnu, což způsobilo, že se nad planetou objevil stříbrný mrak s objemem padesáti kilometrů krychlových, ne ale více. Altaiřané se pomalu rozhoupali k větší aktivitě, jako by je teprve toto pokračování havárie vytrhlo z letargie. Prostor nad planetou protknula síť depeší přenášející výpočty s pravděpodobnou polohou poničeného plavidla, nyní ukrytého kdesi pod chuchvalci lesklých oblak, lodě SIOS měnily své oběžné dráhy a jeden spojový satelit byl dokonce nucen přesunout se na vyšší orbitu jenom proto, že mu nechtěné maskování rušilo kontakt s ostatními. Avšak k pokusům o dosažení neviditelného válce se žádné ze spatřitelných plavidel Sjednocených Imperiálních Ozbrojených Složek nemělo. To mohlo znamenat jediné – altaiřané vsadili na fakt, že si mechanismy tankeru, počítače i umělé inteligence na jeho palubě, poradí sami. Konečně, mohl jim pomoci i přítomný živý personál, pokud nebyl už dříve kompletně evakuován.

A celá scéna opět zamrzla do nehybnosti, což tentokrát trvalo sedm hodin. Pak se mrak začal zvolna rozptylovat. Umožnil to fakt, že zmagnetizované maskování bývalo za bojových operací modulováno energetickými poli, aby se zajistila stálost stínění, což tentokrát neplatilo. Stříbrné mračno se rozplizlo do dlouhých cárů, stoupajících vzhůru nad původní orbitu, ale i zrcadlících se obláčků klesajících k planetě,

tak, jak samo bylo trháno slapovými silami. Roztrhané cáry prachu počaly odhalovat nitro prostoru, který dosud okupovaly, a samy unikaly do dálky v naježených liniích, připomínajících chapadla medúzy. Po dalších šedesáti minutách se konečně objevily první části skrývaného válce, který se dále před zraky svého okolí osvobozoval ze zajetí havárií způsobeného maskování. Tou dobou to už příliš zájmu na palubách aliančních plavidel nevzbudilo. Senzace dávno vyprchala a zůstala jen nudná a pomalu se měnící scéna.

Opravy se uvnitř prachové clony zřejmě přeci jen pohnuly, protože teleskopy blízkých lodí teď ukazovaly něco jiného, než před mnoha hodinami. Prakticky všechny trhliny se pokryly záplatami. Bylo to provizorní řešení, ale na jistou dobu mohlo vystačit. Hbité mechanismy pavoukovitých automatů dál šplhaly po stěnách válce a prováděly další a další úkony. Dokonce jich přibylo. Nic nenasvědčovalo tomu, že po dvou dějstvích přijde i třetí, a lidé se z kabin svých křižníků dívali na závěr oprav spíš ze služební povinnosti. Konečně, i odposlouchané altairské relace tentokrát ukazovaly na fakt, že Impérium dostalo situaci pod kontrolu.

Tehdy bylo na můstku Normanova křižníku už o polovinu méně lidí, než kteří se sem dostali zpočátku. S výjimkou malé skupinky nižších vojáků, kteří se sem jakýmsi trikem vetřeli, tu většina lidí měla své místo. Radisté dále lovili imperiální depeše, navigátoři modelovali další osud stříbrného mraku, technici odhadovali detaily havárie a Redwick se naivně pokoušel vynutit si na Lorie detailní rozpis altairských škod. Norman zamlkle hleděl na obrazovky a dění v kabině k němu doléhalo přes jakousi neviditelnou stěnu.

Potom, tak nečekaně, že jeho samotného to překvapilo, došel náhle k jasnému rozhodnutí.

„Prosím o pozornost," řekl a obrátil se od obrazovek do středu místnosti.

Lidé zdvihali hlavy jen pomalu a neochotně.

„Víc už stejně neuvidíme, představení končí," konstatoval Norman. „Máme důležitější věci na práci. Věnujte mi krátkou pozornost, prosím."

Na okamžik se odmlčel.

„Jak jistě víte, připravujeme pilotované snímkování oblasti."

Lidé přikývli, kdosi souhlasně zabručel.

„Všechna altairská data, která jsme získali, nasvědčují tomu, že půjde o velmi riskantní záležitost. Je vcelku lhostejné, že jsme s největší pravděpodobností nedostali informace kompletní a že se v nich možná nacházejí ať už vědomá či nevědomá zkreslení. Dokonce ani očividné rozpory v imperiálních údajích nejsou tak velké, aby jim celkově ubraly na průkaznosti a důvěryhodnosti. Po zralé úvaze jsem se rozhodl tak, že pilotovaný let nahradím leteckým automatem."

Opět se kdosi tiše ozval; vzadu, až na druhé straně místnosti, zaslechl Norman tichý šepot, ale jinak zůstal celý můstek ponořen do téměř úplného ticha.

„Tímto ukládám přítomným technikům, aby připravili během následujících pěti hodin automat ke snímkování. Odborníci na zpracování grafické informace navrhnou optimální snímkovací program včetně náhradních variant. Meteorologové odhadnou vhodný časový termín pro celou operaci. Lorie a planetární odborníci stanoví optimální letový plán. Dotazy?"

Lidé mlčeli.

„Nikdo se na nic nechce zeptat?" řekl Norman.

Redwick, který v několika krátkých krocích přitančil až k jeho boku, tiše zašeptal.

„Dovoluji si upozornit, že vaše rozhodnutí je v rozporu s příkazem ASA, kapitáne.“

„Není to rozpor, je to modifikace.“

„Ano, ale taková modifikace, jež docela mění původní smysl příkazu, který jsme od ASA dostali.“

„To si nemyslím.“

„ASA požadovala pilotované snímkování právě pro jeho operativnost, kapitáne Normane. Potřebujeme vlastní informace, nejenom altairské.“

„Vlastní informace získáme i touto cestou.“

„Jenže nebude zajištěn jejich původně předpokládaný rozsah.“

Frankovi začala pomalu docházet trpělivost.

„Původně předpokládaný rozsah? Víte snad něco o původně předpokládaném rozsahu, Redwicku? Zdůvodnění příkazu je velmi vágní, to si uvědomte. A rizika jsou příliš vysoká. Situace z našeho pohledu se může jevit docela jinak, než chápána optikou jakési uměle sestavené komise. Ostatně… skutečně se jedná jenom o modifikaci.“

„To je vaše poslední stanovisko, kapitáne?“ řekl Redwick polohlasem a Normanova trpělivost definitivně vyprchala.

„Osobně mi zodpovídáte za to, že tento můj rozkaz bude do důsledků vyplněn, Redwicku, v opačném případě se postarám o to, abyste měl zatracené potíže. Je to definitivní rozhodnutí, nic na něm nehodlám měnit a byl bych rád, abyste to laskavě vzal na vědomí.“

Poté se odvrátil od svého zástupce a přeběhl zrakem po přítomných.

„Lorie?“ řekl.

„Poslouchám, pane kapitáne.“

„Zaprotokoluješ do palubního deníku můj rozkaz s odůvodněním, že rizikovost situace je příliš vysoká pro pilotovanou akci.“

„Ano, udělám to.“

„Zaprotokoluješ taky, že zástupce vrchního kapitána zdejší flotily ASA James Redwick osobně za splnění mého rozkazu zodpovídá.“

„Ano,“ řekla Lorie.

„Zaprotokoluješ konečně, že jsem se takto rozhodl při plném vědomí jistých rozporů tohoto rozkazu s původní předlohou zaslanou Armádou Sluneční Aliance a že za případné nesrovnalosti v této otázce nesu osobní zodpovědnost pouze já coby zdejší vrchní kapitán ASA, jasné?“

„Ano.“

„Myslím, že máte práci, Redwicku,“ řekl Norman.

Zástupce kapitána se zatvářil více než kysele, rychle to ale stihl přejít, čímž jeho nálada zůstala před ostatními přítomnými utajena.

„Ovšem, pane kapitáne.“

Frank se o něho přestal starat. Dlouze přehlédl přítomné a v koutku oka se mu zatřpytil stříbrný obláček za okny.

„Pilot Hicks?“ řekl. Všiml si již dříve, že tady dobrovolník je. Hicks stál pět metrů daleko po kapitánově levici, po straně skupinky níže postavených vojáků. Tvářil se navýsost znechuceně. Zachránil jsem ti možná život, ty blázne, napadlo Normana v duchu. Ale nezdálo se, že by si to dotyčný uvědomoval.

„Ano, kapitáne?“ ozval se nevýrazný hlas.

„Říkal jste mi v našem osobním rozhovoru, že chcete tím, co děláte, přinést prospěch celé Sluneční Alianci, vzpomínáte si?“

„Ano.“

„Nuže,“ řekl Norman, „myslím, že Alianci budete víc ku prospěchu živý než mrtvý.“

Hicks se nezmohl na odpověď.

* * *

Operace sama o sobě začala až v nočních hodinách, protože povětrnostní podmínky nad postiženou oblastní byly nevalné. Meteorologové modifikovali své předpovědi zhruba každých třicet minut, což Normana přivedlo ke škodolibé úvaze, do jaké míry je to s matematickým modelováním počasí žhavé. Jednotlivé tabulky povětrnostních předpovědí, doplňované o grafy pravděpodobnostních rozložení, mu stále více připadaly směšné, neboť podmínky nad oblastí se měnily relativně rychle a zřejmě jen s nízkým stupněm předvídatelnosti. Odborníci se zdáli být bezradní. Dost možná jim ale křivdil. Lorie upozorňovala na to, že v této zóně měli potíže s odhadováním počasí i altaiřané, kteří byli po jistou dobu na planetě doma, a zdálo se, že tento argument má svoji váhu. Během mnoha hodin po incidentu s explozemi na palubě imperiálního tankeru se konečně dařilo předpovědi upřesňovat a dokonce se začaly objevovat i jisté stabilní trendy, jichž se experti na otázky povětrnostních podmínek mohli držet.

Dávno po oficiální časové linii, oddělující na palubě velitelského křižníku ASA den a noc, otevřely se v jeho modulové sekci ochranné bloky přechodových koridorů a po dlouhých desítkách sekund v nich zazářil zrcadlovitý bok automatu. Stroj se třpytil ve světle Alfy jako laciná napodobenina kýčovitého šperku. Maličký při pohledu z můstku, vykutálel se ven, a atakován sluneční září, počal se pomaličku obracet na pozadí černé části planety, kdesi těsně u obloukovité linky terminátoru.

Norman mlčky přihlížel, jak se tento neveliký oblázek otáčí a jak stříbrné plochy jeho stěn vrhají lesklé odrazy. Okamžik se zdálo, jako by v těsné blízkosti křižníku rotovala nablýskaná mince, vržená na stolní desku z černého kamene.

To probíhaly první postartovní testy. Všechna zařízení přesvědčovala techniky i palubní umělé inteligence, že jejich stav je vysoce nad normou. Po obrazovkách rolovaly sloupce nepřehledných číselných dat, barevné linie grafů se proplétaly, křížily a dotýkaly se jedna druhé, aby se vzápětí opět rozcházely. Umělé inteligentní entity, občas přerušované hlasy techniků či doplňované melodickou řečí superinteligence Lorie, diktovaly desítky informací, jejichž obsah přesvědčoval všechny přítomné, že zařízení, které právě křižník opustilo, je dokonale schopno zadaný úkol splnit. Po pravdě, nebyl to náročný úkol. Stroj, který se chystal sestoupit dolů pod načechrané vlny atmosférických mračen, byl ovládán palubní umělou inteligencí. To samo bylo dostatečnou zárukou pro úspěch akce, protože to, co dostal tento mozek úkolem, mohl bez obtíží splnit i počítač. Norman se stále více ujišťoval, že pilotované snímkování by v daném okamžiku bylo naprostou zbytečností.

„Potvrdíte definitivní sestupovou sekvenci, pane kapitáne?“ řekla Lorie, a Frank to udělal. Následoval

šedesátisekundový odpočet a poté svítící mince zaplála oslnivým jasem dlouhých plamenů, které ji počaly odtrhávat z dosavadní oběžné dráhy. Stroj nabíral na tempu zrychlením, které by každého člověka zabilo. Přetížení v nitru automatu jistě dosahovalo mnoha stovek gé a lidé na můstku křižníku mlčky zírali na svítící tečku, která počala odpadávat od lodního boku jako letící kámen kamsi do planetárního stínu. Zářící linie pomalu vyhasínajících plynů kopírovala stopu onoho světélka do vzdálenosti dobrých pětiset metrů.

Po několika minutách, kdy stroj prolétl až kamsi těsně k atmosféře a elegantně se vyhnul zbytkovým mračnům maskovacího prachu, opsal nyní již jen droboučký světelný korálek ostrý oblouk a zahájil rychlé brždění, jelikož v opačném případě hrozilo nebezpečí, že bude žárem v ovzduší rozmetán na kusy. Zároveň s tím zkřížil terminátor a dostal se nad osvětlenou stranu glóbu, což výrazně snížilo možnost optického sledování.

Nicméně s očí lidem nezmizel. Všechna plavidla ASA, která manévru přihlížela, sledovala pohyb stroje na radarech, optické trasování umožňovaly kvalitní teleskopy na níže položených satelitech a sám velitelský křižník konečně udržoval se strojem nepřetržitý radiový kontakt.

„Jsme těsně nad atmosférou," řekl kdosi a Norman poodešel několik kroků stranou, tak, aby lépe viděl na holografické obrazovky. Redwick stál po jeho pravici a od zahájení manévru se ani nepohnul.

„Musíme očekávat zhoršení podmínek pro optiku," konstatoval některý z navigátorů, „zvlášť, až se dostane pod oblaka."

S tím lidé museli počítat. Povětrnostní podmínky se ale v posledních třiceti minutách výrazně vylepšily. Větší část cílové oblasti teď zůstávala čistá, bez jediného mráčku, a vydrží-li tento stav několik dalších desítek minut, měli by mít droboučké letadlo na očích po celou dobu jeho letu. To bylo dobré. Vzhledem k altairským zkušenostem si Frank nemohl přát nic lepšího, než na stroj vidět.

Automat ohlásil stav svých zařízení v rozšířeném informačním formátu zhruba minutu před vstupem do atmosféry. Nebýt teleskopů, lidé by jej už zřejmě dávno ztratili s očí. Avšak obraz na palubních monitorech ukazoval drobné letadlo poměrně čistě, včetně jednotlivých konstrukčních detailů. Čistý byl i jeho průchod do vrchní části plynných obalů planety, kdy se silueta stroje jen drobně rozmázla.

Stroj padal dolů, hlouběji a hlouběji do nitra planetárního atmosférického obalu, a spolu s tím, jak protínal jednotlivé vrstvy ovzduší, zanechával za sebou krátkou světlou stopu rozžhavených plynů a dýmu. Lidé v kabině to sledovali převážně mlčky. Hlavní slovo teď měly umělé inteligence, podávající zprávy o průběhu letu, zatímco technici i navigátoři kladli pouze doplňkové dotazy. Norman sám sebe uzavřel do absolutního ticha a ani na okamžik nepřerušil své neproniknutelné mlčení. Redwick za jeho zády několikrát poodešel stranou, aby se nakonec zastavil přímo po jeho boku.

Obraz, snímaný čidly automatu, na monitorech po dobu nejkrizovější fáze sestupu ovzduším chyběl. Avšak o něco později letadlo svůj let stabilizovalo, kontrolní terminály zasvítily a do nitra můstku začaly proudit první snímky.

Frank se jimi příliš nezabýval. Věděl, že vše, co se do křižníku v radiovém vysílání dostane, zůstane zde taky zaznamenáno v místních databankách. Analýzy materiálu měly přijít později. To, co lidé mohli na můstku spatřit, byl jen orientační obraz, který mohl přinést víc zkreslení, než užitečných informací. Norman o takováto data neprojevoval žádný zájem. K posouzení informačních přínosů automatické mise ještě nenastal čas. Nehybně zíral na obrazovky a soustředil se na jediné – na stroj samotný. Neměl příliš pochyb o jeho kvalitě. V jiné situaci by dokonce neměl žádné pochyby. Ale teď kdesi na rozhraní jeho vědomí a podvědomí hlodaly drobné zoubky obav a on zíral na terminály v jakési mlčenlivé formě pochmurného vyčkávání.

V průběhu pádu mraky byla optika samozřejmě na štíru. Orbitální teleskopy se omezily na záznam slabého víření mračen. Čidla člunu sama pak o mnoho jiný pohled nenabídla. Obrazovky, ukazující záběry odesílané automatem, byly bílé, a jejich monotónní plochy narušovaly jenom vířivé obláčky. Rádiový

kontakt samozřejmě zůstal zachován.

„Máme všechno v normě," konstatoval kdosi zhruba půl minuty před tím, než se navrátila i možnost optického sledování. Frank přiměl sám sebe ke kratičkému přikývnutí. Koutkem oka spatřil, jak Redwick po jeho boku otvírá ústa. Snad chtěl skutečně něco říci, protože se k Normanovi naklonil a váhu těla přenesl zřetelně na levou nohu, poté si to ale zřejmě rozmyslel, protože jen tiše vzdychl a pohlédl zpět na obrazovky. Norman věděl, co mu chtěl jeho zástupce říci. Byl velmi rád, že to Redwick neudělal. Netoužil se s ním dohadovat, do jaké míry byly obavy z pilotovaného letu oprávněné, ne v této chvíli.

Letoun se vynořil z oblaků zhruba padesát kilometrů od hranice postižené oblasti a řítil se kupředu. Zpomaloval ještě, už ale jen velmi mírně. Větší část brždění měl za sebou. Údaje na monitorech říkaly, že sestoupil na necelé dva kilometry nad planetární povrch a letěl prakticky po přímce, jen mírně obtěžován nápory větru.

Potom se ozval hlas Lorie.

„Vstoupili jsme do postižené zóny," řekla nevzrušeně. „Ač jsou její hranice těžko vymezitelné, neboť se podle altairských údajů v průběhu času mírně posouvají různými směry, jsme teď kdesi v místech pomyslné linie, za níž se Impérium dostávalo do potíží."

Frank se nadechl, aby se optal na stav stroje, ale nebylo to nutné. Kterýsi z techniků opět zdvihl hlavu od přístrojů a strojovým, nezúčastněným hlasem, tiše pronesl:

„A pořád jsme v normě. Nad normou. Všechno je v nejlepším pořádku."

Teleskopy stále držely automat v zorném poli. Počasí se nad zónou, která se stala cílem snímkování, vyčasilo na výtečnou. Nebe zůstávalo čisté, bez jediného mráčku. Lidé viděli svítící tečku, plující atmosférou kamsi kupředu, vstříc středu jakéhosi zapovězeného kruhového území o poloměru osmdesáti kilometrů. Začalo se ukazovat, že altaiřané ve svých zprávách nebezpečí zřejmě zveličili. Na palubní mapě byl světelný kotouček stále dál od vnější hranice oblasti a data, která řídící automat podával, nevěstila žádné nebezpečí.

V normě byla dokonce ještě i ve chvíli, kdy začaly drobné problémy s radiovým spojením. Nešlo o nic vážného, dokonce se tyto potíže mohly jevit jako směšné. Omezily se na krátké výpadky signálů či snížení jejich kvalit, na drobná zkreslení předávaných dat a deformace modulačních frekvencí. Všechny tyto jevy byly ale pouze občasné a objevovaly se velmi zřídka.

„V čem je problém?" řekl Redwick klidně. Promluvil tak, jako vždy, to jest bez větších emocí. Norman ale tentokrát za jeho slovy vycítil těžce skrývanou nervozitu.

„Letoun je v pořádku, jak nám dokazují získávaná data," konstatovala Lorie.

„Kompletně?"

„Ano."

„Ale někde je chyba. Ty poruchy nejsou samy od sebe. Něco je způsobuje, Lorie. Víš, co je to?"

„Mohu hádat. Jsou to zbytky maskovacího stínění, které se rozptýlily na orbitách do prakticky nezjistitelných, řídkých polí."

„A to způsobuje výpadky vysílání? Jenom tohle?"

„Domnívám se."

„Existuje nějaký způsob, jak to ověřit?"

„Jevy, objevující se v radiovém příjmu, jsou velmi podobné narušenému přenosu elektromagnetických vln, vyvolanému rozptýleným stíněním, pane Redwicku. Nebrala bych je na velkou váhu.“

„Jinými slovy, nemáme se znepokojovat?“

„Ano, řekla bych, že to je přinejmenším předčasné.“

Redwick přikývl. V jeho hlase se objevily náznaky úlevy.

„Stav stroje?“ řekl.

„Jsme v normě,“ konstatoval technik. „Všechny systémy. Mám podat přesnější přehled?“

„To není nutné,“ pokrčil Redwick rameny, „stačit bude, když…“

Příjem definitivně vypadl.

„Co se stalo?!“ ozval se Redwick hlasitě. Odpovědí mu bylo ticho.

„Co se stalo?!“ zopakoval. Po chvíli se nadechl a nervózně vyštěkl:

„Lorie?“

„Nevím.“

„Cože?!“

„Říkám, že nevím, pane Redwicku. Nevím, co se děje.“

Norman se poprvé od počátku operace přiměl zasáhnout do situace.

„Tohle již nejde vysvětlit relikty maskování, že ne?“

„Ne,“ připustila palubní superinteligence, „to jistě nikoliv. Nezbývá mi než zopakovat, že nevím, co se děje. A nezbývá mi také než spolu s vámi sledovat, co bude následovat, bude-li vůbec něco podstatného následovat. Letoun se zdá být v pořádku. Přerušilo se jen spojení, ale automat pracuje.“

To byla pravda. Teleskopy na orbitě ukazovaly drobné těleso automatu, jak se posouvá stále víc do nitra oblasti. Stroj byl již téměř ve středu vymezeného území. Nic nenasvědčovalo tomu, že by jeho umělý mozek měl s pilotáží potíže. Rozdíl mezi přímým letem a nekontrolovaným a rovným pádem je více než zřetelný a lidem stačil pouhý pohled na to, aby zjistili, že automat je stále pod kontrolou.

Potom, po čtyřiceti sekundách od výpadku spojení, rozpila se na místě letadla zarudlá skvrna. Maličký trup se na obrazovkách proměnil na rychle bobtnající kouli žhavé plasmy, zářící oslepujícím žárem. Nebylo třeba dívat se do monitorů. Stačilo vyhlédnout ven z průzorů můstku. Stačilo to k tomu, aby se člověk přesvědčil, že ono neuvěřitelně žhavé peklo skutečně tam venku je, neboť na planetárním podkladě tmavohnědé zeminy svítila okem spatřitelná tečka.

A teleskopy ukazovaly, kterak se k oné planoucí kouli zdvihají stovky kilogramů země, prachu i spálenin, aby se dále v ovzduší tyto trosky rozprostřely do nabublaných oblaků černi, z nichž se zpět k zemi natáhly obludné pásy těžších cucků spečené hmoty. Zářící koule sama se obalila neproniknutelnou clonou kouře a obrazec v širokém okně mraků napěnil do depresivní podoby černé chobotnice. O několik desítek vteřin později se rozvlnily nejbližší mraky.

Bylo pořád ještě příliš brzy na to, aby se na můstku někdo vzpamatoval. Lidé mlčky civěli na přízrak černé

zkázy, jenž jim byl v podobě obrázků orbitálními čidly nabídnut, a jejich siluety se proměnily v kamenná sousoší, neschopná pohybu. Norman mlčky pootočil hlavu, tak, aby viděl Redwickovi do tváře.

Jeho zástupce se na něj díval. Frank se pokusil nalézt Redwickovy oči, ale neuspěl. Redwick, nepřirozeně bledý, uhnul před jeho pohledem stranou.

* * *

Kapitánka Deb Crawsonová si nakonec nalezla časovou skulinku, ve které se mohla vyspat. Byla to pouhá půlhodina. Poslední události nedávaly mnoho příležitostí k odpočinku.

Deb usnula okamžitě – bylo to umění, kterému se musela za dobu své práce nejdříve pro ASA a později pro CPSA naučit – a zdál se jí zmatený a podivný sen.

Nalezla v něm sama sebe kdesi uvnitř prázdné místnosti se stříbrnými stěnami, místnosti, jež neměla okna, ale pouze jediné maličké dveře. Deb se je pokoušela otevřít. Tahala za kliku – odkud se jen vzala v její hlavě informace, že dveře dříve otevíraly kliky? – zpočátku jen slabě, ale poté více a více a ke konci již s plnou razancí. Dveře se ani nepohnuly. Deb tedy počala obcházet stěny ve snaze najít nějakou drobnou známku dalšího východu; rýhu ve stříbře, slabý obrys skutečných dveří, ovládací mechanismus, kterým by mohla vstup odblokovat, prostě něco v tomto smyslu. Avšak nic nenacházela, a to přesto, že v místnosti bylo oslnivé světlo.

Později opět zkusila dveře. Něco za nimi slyšela, jakési tiché štrachání, šátrání a vrzání, tloukla tedy do jejich desky, pokoušela se oné bytosti tam venku dovolat, pak se vztekle opřela o kliku a dveře se náhle otevřely samy. Zvláštní, že ji dříve napadlo otvírat je pouze dovnitř. Deska se ve skutečnosti vytáčela na vrzajících pantech ven; starý trik, tak starý, že bylo s podivem, jak snadno se nechala nachytat.

Ocitla se na ulici. Byl to úzký koridor sevřený ze dvou stran stěnami domů, v nichž se rýsovaly desítky dveří, stejných, jako ty, ze kterých unikla. Všude tu byli altaiřané. Přecházeli zprava doleva a naopak, mizeli ve vzdálených koncích ulice, aby se po chvíli odtamtud objevily bytosti jiné. Deb viděla jejich netečné tváře, oválné a neskutečně bílé, a viděla také, že altaiřané jdou svými cestami za svými cíli, aniž by zaznamenaly přítomnost někoho, jehož původ je lidský. Kroky jejich nohou mlaskavě zvonily do mozaikovité dlažby a po stěnách se plížily stíny nadpřirozených velikostí.

Deb věděla, kde je. Byla dole, na povrchu planety, na němž altairští vojáci postavili neveliké sídlo a nabídli v něm lidem ubytování. Věděla také, že altaiřané nejsou lidé, a věděla tudíž i to, že se tady vše od lidských představ bude lišit. Ale netušila, jak moc se to bude ve skutečnosti odlišovat od všeho, co zatím poznala. Ta mrtvá, odosobněná, strohost a prázdnota byla natolik deprimující, že Deb zatoužila rozběhnout se ulicí kamsi až k jejímu konci a uniknout z této noční můry.

Ale potom se ovládla, neboť zahlédla siluetu, která měla lidské proporce. Postava přišla blíž a byl Deb s překvapením spatřila, že to je Frank Norman, stejný, jako kdysi, za oněch vzdálených dob válečné tragédie. Dokonce měl i šaty, ve kterých se spolu kdysi plížili bažinami planet Síria. Byl mladý, jeho tvář byla prosta jakékoliv vrásky, i jizvy zmizely, jen oči byly čistě modré, právě tak nepřirozeně a podivně, aby bylo každému jasné, že nemohou být originálním dílem přírody, ale jeho pouhou klonovanou a vyšlechtěnou náhražkou.

„Už jsi tu taky, Deb?“ řekl Norman a ona jen pokrčila rameny.

Frank dlouho stál, nepřirozeně nakloněn kupředu, poté přikývl a mávl dlaní.

„Jsme sousedé, Deb. Chceš se podívat, jak mi to altaiřané zařídili?“

Deb ho následovala. Přešla přes ulici – altaiřané několikrát zkřížili její cestu –, pak spatřila, jak Norman otevírá jedny z malých dveří, a po krátké chvilce i ona vstoupila dovnitř. Bylo to tu docela stejné, jako v její vlastní místnosti, jen okno tu bylo navíc. Deb si venku nevšimla, že by na zdech domů byla nějaká okna,

ale neznepokojovala se tím. Tak nějak sem patřilo.

„Je to tu prázdné, Franku," řekla.

„Ovšem. Je to izolace."

„Izolace?" nechápala.

„Vězení," vysvětlil. „Válka pokračuje, to jen my si toho nevšimli. Proč myslíš, že nás sem pozvali?"

„Past?!" nechtěla tomu uvěřit. „Padli jsme jim do pasti?"

Norman se začal smát a byl to nelidský smích, strašlivý a děsivý. Dlouho se smál, pak rychle poodešel k oknu a zdvihl výmluvně paže.

„Jsi naivní, Deb, jak naivní!! Podívej!"

A Deb skrz špinavé sklo spatřila to, co se jí snažil říct. Stále tam venku ještě byli altaiřané, ale už neměli tváře nezúčastněných soch. Stáli před domem, mlčky a nehybně, ozbrojeni až po zuby. Věděla, že kdyby se pokusila odejít ze dveří, zabili by ji. Její duši zaplavila ta nejčistší hrůza a panika.

„Ale válka přeci dávno… a Druhá Interstelární… Franku!"

Ale Norman se jenom smál.

„Tohle není jen pokračování války," smál se, „to je odplata, Deb, rozumíš? Víš, proč jsme tady?! Víš to?"

Stěny vzplály. Všude bylo najednou až přespříliš dýmu, chuchvalce kouře se valily oknem ven, a okolí se rozzářilo oslňujícím peklem. Deb viděla, jak se deska dveří prohýbá, spékána v uhel, pak spatřila své paže a zjistila, že jsou černé, že i od nich sálá plamenná zář. Shoříme tady, bože můj, ani popel z nás nezůstane, vyděsila se. Ale bolest necítila. Pak spatřila, že i ulice za oknem hoří a vše co na ní bylo upadlo do plamenů, požár zachvátil vzdálené domy, altaiřané pobíhali všude kolem jako svítící pochodně, Deb zkameněla na místě, neschopna pohybu a paralyzována tou nejopravdovější, strašlivou hrůzou, a poté se ozvalo hlasité pípání.

Spánek odešel a sen také. Dlouhé desítky sekund ležela na lůžku, aniž by se pohnula, a naslouchala zvonivému pípání načasovaného terminálu. Byla unavena, mnohem víc unavena, než když se odebírala k odpočinku. Spánek jí síly nedodal.

A byla vyděšena. Hrůzu jí nenaháněl obsah snu, neboť ten byl více než zmatený. Děsila ji právě ona absurdita a hloupá chaotičnost toho, co jí spánek nabídl. Vždycky byla přesvědčena, že patří k výrazně inteligentním lidem, a veškeré testy tomu napovídaly. Ale do snů se obvykle promítají obavy, touhy, vzpomínky i přání… odkud se, proboha, vzalo tohle?! Odkud se ve mně vzala taková absurdita!

A zvlášť ten závěr s ohněm. Symbolika? Deb nevěřila ve snové symboly. Navíc, takovýto symbol zla a odplaty byl stupidní právě pro svoji plošnou jednoduchost! Odněkud se to ale muselo vzít, někde musí být jádro. Nebo snad vše skutečně bylo jen chaotickou slepeninou všeho bez náznaku řádu? Ne, nějaký řád tam byl. Hloupý, omezený, směšný řád, směšná pravidla…

… pak přijde oheň a jeho plameny odnesou špínu a…

Můj pane!

Byl to zkrátka velice hloupý a pomýlený sen.

Deb se přiměla zdvihnout se na nohy a potvrdit terminálu, že je vzhůru. Včerejšek byl pracovní den, více

než pracovní. A přes noc toho moc nenaspala. Jsem přepracovaná, říkala si. Ale teď to nedoženu. Ta půlhodina mi příliš nepomohla, spíš naopak.

Delší doba, vhodná pro odpočinek, se ale neblížila. Naopak, čekala ji spousta práce. Musí vyřizovat zprávy pro vedení. Musí se spojit s altaiřany, kvůli tomu stěhování. Musí projít veškeré údaje o stavu flotily, probrat, kdo zůstane tady a kdo nikoliv, musí se zabývat tím či oním…

A teď ještě ta porada nad snímky od ASA. Ach ano, ta porada. Měla bych s sebou hodit. Ti lidé možná už na mne čekají.

Začala vybírat vhodné šaty.

* * *

O několik minut později vstoupila do menší vkusně zařízené místnosti, kterou obvykle používala k poradám. Byla tu veškerá potřebná výbava, jakou si pro porady mohla přát: byl tu kulatý stůl s pohodlnými anatomickými křesly – vše samozřejmě visící ve vzduchu na neviditelných poutech –, byly tu výstupy lokální informační sítě, byl tu celoplošný nástěnný holografický projektor, bylo tu příjemné osvětlení, automaty s občerstvením, vše bylo vkusně a decentně zařízeno – a, ovšem, byla tu čidla zajišťující přímý kontakt s Karen, což samo mělo veliký význam.

Deb přišla skutečně poslední. Byli tu již všichni, kteří tu měli být. Tomas Fox, zástupce vrchní kapitánky CPSA. Jane Weberová, expertka na planetární ekosystémy. Eric Roole, vrchní technik a odborník v oblasti umělé inteligence. Donald Novak, specialista na globální právo a Druhou Interstelární Dohodu především. Tito čtyři lidé se stali jakýmsi jejím neformálním poradním sborem. Deb někdy rozhodovala vážné otázky sama, někdy se ale neubránila pokusu zjistit mínění ostatních, jež bylo představováno právě míněním těchto lidí. Byli to všichni velice moudří lidé a ona v ně měla naprostou důvěru.

Ano, a Karen, palubní superinteligence, tu byla také, přítomna jako jakési neviditelné vědomí, jehož smysly nahlížely do nitra místnosti a sledovaly veškeré dění.

„Omlouvám se, jdu-li poněkud pozdě," řekla Deb, „ale snad nemám velké zpoždění."

„Ovšem," pokrčil rameny Tomas Fox, „čekáme jen chvilku, paní kapitánko."

Deb přikývla. Obešla stůl a zastavila se u prázdného křesla na druhé straně, naproti dveřím. Opřela se dlaní o jeho opěradlo, ale zůstala na nohou.

„Dobře. Jak víte, poslední hodiny byly naplněny událostmi, které stojí za podrobnější zájem. Vynechme teď ony nepříliš důstojné potíže altaiřanů s technickou závadou, která by nebyla přerostla v havárii, kdyby se o své stroje starali lépe. Důležitější pro nás je to, co potkalo automat ASA, protože z toho můžeme odvodit některé závěry, jež se nás v brzké době mohou zatraceně dotýkat. Nicméně… ještě než přejdeme k tomuto, máte nějaké dotazy? Připomínky? Týkající se… čehokoliv?"

„Stěhování se prý blíží, paní kapitánko," řekla Jane Weberová. „Kdy? A kolik nás bude? Kdo všechno?"

Deb zdvihla ruce dlaněmi vzhůru.

„Altaiřané se nám skutečně postarali o ubytování. Měli dole dokonce celé město, než vyhlásili evakuaci. Zajímavý je fakt, že naše budoucí sídlo v něm není. Stavěli je docela od počátku a teprve v posledních týdnech, tedy dost narychlo. Kdy půjdeme dolů? Nevím, snad během několika dní. Alespoň SIOS tvrdí, že má pro hosty vše připraveno."

„Jsem zvědav," zdvihl obočí Novak, „jaký přepych nám ty bestie chystají. Lidská návštěva v imperiálním sídle! Pánbůh nás opatruj."

Kapitánka Crawsonová se mírně otřásla. Vzpomínka na nedávný sen byla ještě příliš horká. Udělalo se jí nevolno.

„Myslím, že se budou zatraceně snažit, abychom je coby hostitele nepomluvili," řekla jen. „K otázce, kolik nás bude… opět, nevím. SIOS tvrdí, že kapacita osady je pětset lidí. Znamená to zhruba dvěstěpadesát členů CPSA. Spíš méně, protože ASA pro sebe bude chtít téměř každé místo. To musíme čekat. Dále, pokud jde o personální problém skupiny vyvolených, opět to závisí na našich jednáních s Armádou Sluneční Aliance. Víc k tomu zatím nedokážu říct. Další dotazy?"

Nikdo neměl další dotazy.

„Výborně. Zpět k tomu, čím bychom se tu měli zabývat. Nerada bych, abyste brali toto setkání z hlediska předpisů příliš vážně. Je to neformální setkání. Potřebuji od vás neformální, skutečné názory. Ne planá prohlášení, nebo snad nějaké deklarace. Nechci oficiální zprávy. Chci jen vědět, co si o tom všem myslíte. Jak víme, snímkování, které prováděla ASA, dopadlo nevalně. Mohu na tomto místě nanejvýš říct, že jsem vděčna kapitánovi Normanovi za to, že poslal automat. Původní představy byly postavené na lidské pilotáži. Jen díky tomu, že flotile ASA velí inteligentní člověk, tu teď nemáme první úmrtí. Nicméně výsledek mise automatu je i tak fiaskem. Nebo ne? Máme vlastně kromě několika minut zmatených záběrů nějaké další informace? Něco, co by nám přiblížilo záhadu takzvané postižené oblasti? Tu záhadu, která přiměla altaiřany pozvat si lidi do vlastního systému?"

„Lze vaši otázku interpretovat jako hledání důvodů exploze letadla, paní kapitánko?" řekl technik Eric Roole.

„Ano, do jisté míry. Také tak."

„Dělal jsem na tom s Karen. Myslím, že máme jisté výsledky."

„Čekám," řekla Deb.

„Můžeme promítat, Karen?" zeptal se.

Místností se rozlehl melodický dívčí hlas.

„Ano, promítání je připraveno."

Stěna za zády kapitánky Crawsonové se rozplynula. Deb se postavila po straně stolu, tak, aby ostatním nebránila ve výhledu, a mlčky sledovala obrovskou plochu, která se náhle propadla do nezměrné hloubky. Viděli obraz, mírně zamlžený a nečistý, přesto ale srozumitelný. Viděli rozmazané planetární pozadí, na němž se kupředu posouval drobný stříbrný okřídlený válec snímkovacího letadla.

„Záznam z orbity," řekla Karen.

Letadlo plulo kupředu a kdesi nad ním, v pravém horním rohu pomyslné stěny, svítil zelený čas. Když se sekundové číslice vyšplhaly o dvacet výše, letadlo se změnilo ve žhnoucí kouli nezměrného ničivého pekla. Explodující sféra se razantně rozpíjela a rostla. Po několika desítkách vteřin se objevily při zemi, kdesi na pozadí obrazu, první známky toho, že výbuch začíná devastovat hnědočerný podklad. Drobné stíny se počaly zdvihat vzhůru, jak byly stovky kilogramů materiálu rvány do ovzduší.

„Efektní, že?" řekl Roole.

Okamžik Deb mlčky civěla na zrůdnou smršť ohně a dýmu.

„A důvod? Znáte ho?"

„Mikroanihilace," řekla Karen.

„Jistě budeš přesnější.“

„Mohu být, aspoň do té míry, do které mi to vědomosti a informace umožní. Rozbor emisního spektra počátku exploze vypovídá o drobné anihilační reakci na pozitronové bázi. ASA zřejmě vybavila letoun anihilátorem. Konečně, dá se to předpokládat. Crashery a anihilátory jsou ve standardní výbavě vojenských letadel.“

„Nepředpokládám, Karen, že se mi tu pokusíš namluvit, že stroj, který za sebou zanechal takovou zkázu, prostě spáchal sebevraždu.“

„Vůbec ne, paní kapitánko Crawsonová. Vysvětlení je jinde. Anihilátor funguje na bázi střetu látky a antilátky obecně, konkrétně pak na reakci pozitronů s elektrony. Pozitrony samy o sobě samozřejmě ve výbavě anihilačních zbraní nejsou, přinejmenším ne ve velkém hmotném množství. Jsou vyráběny v urychlovačích na místě, ve chvíli, kdy je zbraň aktivována. Což ovšem znamená zhruba sekundové zpoždění, které může být ve válečných podmínkách fatální. Anihilátory tedy obsahují malou, skutečně minimální, pozitronovou zásobu, jež pomůže onu chvíli překlenout. A ta právě způsobila to, co vidíme. Kdyby bylo antilátky víc, viděli bychom skutečné inferno. To, co můžete sledovat na záběrech pořízených teleskopy z orbity, je ve skutečnosti směšné. Dokonce se ani nevytvořilo to, co se ve vojenské terminologii nazývá už po mnohá staletí atomovým hřibem. Byla to zkrátka miniaturní reakce. Mikroanihilace.“

„ASA tedy vybavila automat anihilátorem, který explodoval. To se mi snažíš říct?“

„Ano.“

„A proč?“

„To je pole pro dohady. Nabídnu jednu možnost. Pozitrony jsou drženy v takzvaných magnetických láhvích, tedy v magnetických polích, které jim zabraňují v kontaktu s okolní látkou. Visí v těchto polích uprostřed uměle vytvořeného vakua ve speciálně sestrojených kapslích. Přestane-li tento mechanismus fungovat, pozitrony se dotknou stěn kapsle a anihilují. Předpokládám, že právě to se stalo.“

„Víš vůbec, co říkáš, Karen?“ řekla Jane Weberová. „Ta zařízení jsou superspolehlivá. Jsou dokonce tak spolehlivá, že za poslední tři stovky let nedošlo k takové nehodě, o jaké se zmiňuješ. Musí taková být, už z podstaty věci. Dokonce ani ve vracích, které za války opouštěly bitvy na pokraji vlastního zániku, nedocházelo k poruchám kapslí s antihmotou. A ASA jistě letadlo zatraceně prověřila. Takovéto neštěstí je výmysl. Nemohlo k němu dojít.“

„Co mám na to říct? Nemohu než zopakovat, že z rozboru spektra vyplývá jako důvod exploze mikroanihilační reakce. A toto je jediný mechanismus, který si dokáži představit. Rozhodně nepřišlo nic zvenčí. Byla to záležitost na palubě letadla, tím si můžeme být jisti. Myslím si, že výše uvedená porucha je důvodem. Ale jen si to myslím. A vyslovuji tento předpoklad s vědomí veškerých otazníků, které nad ním visí.“

„Hádám, že bychom to prostě měli vzít tak, jak to je,“ vložila se do toho Deb. „Nemáme šanci získat stoprocentní jistotu, jsme odkázáni na dohady. To je evidentní. Je-li toto jediný rozumný důvod exploze, na jaký můžeme přijít, potom už sám o sobě má velikou váhu.“

„Ano, to je to, co se snažím říci,“ přitakala Karen.

Do nastalého ticha promluvil Donald Novak.

„Je tady ještě jedna otázka, která zůstává nezodpovězena. Přitom může být zásadní, velmi zásadní. Může, i když nemusí. Jak je to, Karen, s radioaktivitou?“

„Byla to pouze mikroanihilace.“

„Což znamená…?“

„Ptáte se na radioaktivní spád, zamoření oblasti, vymezení zamořeného teritoria i dobu zvýšené radiace? Ovšem, všechny tyto věci jsou důležité. Anihilační reakce mají radiační charakter. Naštěstí exploze nebyla příliš silná. Můžeme odhadovat její sílu na zhruba čtvrt kilotuny. Víc to nebude. Znamená to, že radioaktivní spád nebude intenzívní, zamořená zóna nebude veliká a radiace sama poklesne na rozumnou, to jest živým organismům neškodnou, míru tak po pěti, šesti dnech. Maximálně za týden. Což nás stejně nemusí příliš znepokojovat, jelikož oblast není obydlená.“

„Nechme toho,“ řekla Deb. „Nad tou havárií visí stále mnoho otazníků, a nepředpokládám, že bychom kdy všechny vymazali. Zatím toho nechme. Přejděme k samotným snímkům, ty nám snad řeknou více. Máte zpracovaný materiál?“

„Dělala jsem na tom,“ konstatovala Jane Weberová. „Příliš k vidění toho ale není. Zkusme si promítnout to podstatné, tedy pár minut záběrů. Karen?“

Stěna blikla a změnila se ve výhled kamsi do hrozivé hloubky. Tentokrát se lidé dívali na povrch planety z relativní blízkosti. Snímky byly pořízeny z několikakilometrové výšky a byly velmi ostré. Zprvu ukazovaly zalesněnou krajinu, pokřivenou dlouhými valy zmuchlaných kopců a rozkrájenou klikatými liniemi řek.

„To už jsme dávno pod mraky,“ řekla Jane. „Dřívější snímky neměly prakticky žádnou hodnotu. Ztráceli bychom čas. Mimochodem, tohle… to je velmi zajímavé. Všimněte si. Obrovský terénní zlom. Ty skály jsou vysoké snad pětset metrů. Odsud to nevypadá příliš lákavě, ale jestli bych si něco skutečně přála, tak vidět to zblízka. Musí to být úžasný pohled.“

Terén byl skutečně rozdělen dlouhým zlomem, v jehož oblasti zelená země přecházela do nažloutlých skalisek. Deb to mlčky sledovala a přistihla se při myšlence, že Jane naprosto chápe. Skutečně, prohlídnout si to na vlastní oči, to musí být impozantní podívaná. Dlouhá propadliště se svažovala do závratných hloubek a i odsud, z nemalé výše, byly patrné rozsáhlé vrásky, ostré hroty kamenitých výčnělků, komplikované kaňony či obludné šachty vedoucí kamsi hluboko dolů… I na snímcích to bylo fascinující. Oproti realitě měly ovšem snímky jednu nespornou výhodu – lidé při pohledu na ně necítili skutečnou závrať. Dokonce i když byl obraz velmi realistický. Vědomí, že je to právě a jen projekce, sehrálo své.

Později člun minul zlom a dostal se nad dlouhou travnatou rovinu. Kopce tu přešly v táhlou prérii, po niž se občas plazily vypouklé bubliny namodralých koláčů. Byly to keře, jak lidé rychle poznali. Stovky keřů měnily krajinu v komplexní valy načechrané modře. Netvořily souvislé území. Mezi jejich barevnými flíčky existovala propletená struktura prázdných uliček, na jejímž dně svítila tráva. Keře nad ní vytvářely podivně nahodilé tvary, v nichž mohla lidská fantazie hledat tváře, siluety zvířat, matematické obrazce či třeba jen abstraktní umění. Ale ani tento obraz nevydržel dlouho. Proměnil se v rozsáhlé pole, z něhož dřeviny vymizely, zůstala jen tráva. A už to nebyla zelená tráva, ani namodralá ne. Měla podzimní nádech žluté, jakési znavené, nudné žluté, barvy, předznamenávající umírání. Stáří. Nedostatek životní síly. Keře byly z terénu dole vyhnány a tráva ho rychle opouštěla.

„Jsme nad oblastí,“ hlásila Jane. „Fascinující proměna, že? Život kvapně odchází. Zůstávají pustiny… až na tohle. Nepřehlédněte. Město, vidíte? Přesněji, ruiny. Vykopávky.“

Nemohli přehlédnout. Z mrtvé roviny před jejími zraky vyrostly komplikované linie zborcených valů zdí a budov. Chátrající trosky byly kam až oko dohlédlo. Byly to zbytky drobných, maličkých kamenných tunelů, sestavených do divokých a nahodilých obrazců. Místy se mezi nimi objevovala novější stavení – ta, která tu postavili altairští archeologové, než byli přinuceni odejít. Byla to obrovská, rozsáhlá pavučina klikatých ruin. Dobrých dvacet kilometrů čtverečních. Území, dříve plné života. Co z něho zbývá teď? zvažovala Deb. Pustina? Pohřebiště? Něco na způsob muzea? Všechno dohromady, zřejmě. Civilizace, která odešla dávno předtím, než lidé potkali altaiřany. Odešla… proč vlastně?

Nebyla to jenom její myšlenka. Tomas Fox, dosud mlčící, tiše řekl.

„Těch měst je tu více, na celém tomto kontinentu. Feudální společnost. Asi poměrně bohatá a rozvětvená, obývající velké území… proč jenom vymřeli? Civilizace na takovém stupni vývoje nevymírají. Nemohou. Nemají dostatek sil k tomu, aby samy sebe zabily.“

„Přírodní katastrofa,“ řekl kdosi. Spíš šeptal.

„Nevěřím tomu. Musely by tu být stopy. Podle altaiřanů nic neukazuje na rozsáhlé přírodní neštěstí. A muselo by to být neuvěřitelně drastické neštěstí.“

„Třeba nám neříkají všechno…“

„Určitě nám neříkají všechno. Ale v tomhle jim můžeme věřit, protože to nemusejí tajit. Ta civilizace zmizela najednou a nechala za sebou rozpadlá města. Zkrátka vymřela.“

„Snad něco ve spojitosti s oblastí…“

„Dostáváme se do roviny prázdných spekulací,“ upozornila Deb. „Snažme se držet faktů, alespoň prozatím. Interpretovat je můžeme později, až budeme vědět více. Ostatně, město nám mizí z dohledu.“

To byla pravda. Ruiny se odsunuly ze zorného pole. Následovaly dlouhé a pusté planiny. Nebyly tu keře. Nebyla tu ani tráva. Bylo tu mrtvo, docela mrtvo. Vše bylo opuštěné a zbavené života. Lidé mlčky hleděli před sebe, protože k tomu, co viděli, nebylo co dodat. Vteřiny se vlekly neuvěřitelně pomalu a scéna na holografické stěně se neměnila.

„Nemůže to být životu nebezpečné přímo,“ zašeptal kdosi. „Altaiřané tam žili, než dostali příkaz se stáhnout. Aspoň to říkají. Úmrtí se vázala na výpadky techniky, prakticky pokaždé.“

„Jenže ta tráva,“ uslyšela Deb hlas Jane Weberové, „ta tráva… Ta věc, co tam je, ať už je čímkoliv, zahubila trávu… a keře…“

Nato se scéna opět změnila. V dlouhé planině se objevily podivné stvoly, šplhající se vzhůru k nebi. Byly nizoučké, nepravidelně rozeseté všude kolem, a vypadaly jako naježené bodliny. A byly šedivé. Cosi nelidsky zrůdného, aspoň Deb to tak cítila. Nemohla přijít na to, co vlastně vidí. Zoufale se namáhala, hledala v onom obrazu řád, pak opět zašeptala Jane a hlasem, ze kterého sálala posvátná hrůza, tiše řekla.

„Stromy.“

„Cože…?“ špitl kdosi.

„Jsou to stromy.“

„Stromy?! Tohle?“

„Ano,“ konstatovala nevzrušeně Karen, „to, co vidíme, jsou stromy. To, co z nich zbylo. Díváme se na mrtvý les.“

Nastalo fascinované ticho.

„Dokonce to zabilo i stromy,“ zašeptal hlas, v němž Deb poznala Donalda Novaka, experta v oblasti právních otázek.

* * *

Mnohem později, když Deb seděla osamocena ve své pracovně, váhala stále s hodnocením celé porady. Ukázalo se, že takovéto setkání lidí bylo přinejmenším předčasné. Více než předčasné, říkala si. Co vlastně ten neformální hovor přinesl, pominu-li onu nesporně důležitou informaci o důvodu havárie letadla ASA? A přinesl vůbec něco více? Nad analýzou, kterou ve vztahu k explozi automatu učinila Karen, viselo stále mnoho otazníků, ale bylo to aspoň něco. Jenže to, co poté následovalo, už Deb za informační zisk považovat nemohla, ani kdyby si to sebeupřímněji přála. Jistě, viděli jsme ty snímky. Nepříliš obsáhlé, nepříliš zajímavé a jen o málo kvalitnější, než záběry z orbity. Snímky, které vypovídali o jakési zkáze v postižené oblasti, jakési síle, která odsud postupně vyhnala vše živé, o čemsi, co zůstává stále z pohledu lidského chápání za hranicemi našich možností. Ale… o čem to skutečně vypovídá? Co se za tou zkázou skrývá?

Ano, co se v za tím vším skrývá? Nevěděla. Nikdo to nevěděl. Diskuse, která přišla po prohlédnutí snímků, to dokázala docela otevřeně. Zbytečná diskuse. Ztráta času. Lidé shromáždění na poradě vygenerovali tolik těch nejpodivnějších hypotéz a teorií, že z toho zůstával rozum stát. Lidská fantazie zřejmě opravdu nezná hranic, soudila Deb trpce. Začalo to dohady o tom, zda byl člun sestřelen či nikoliv, zda se jednalo o cílený zásah, nedorozumění nebo omyl. Následovaly další úvahy. Ta věc, která se v oblasti skrývá, může být lidem nepřátelsky nakloněna, může se jen tak bavit, může pouze sledovat nějaký nám nepochopitelný cíl, může být zkrátka agresivní a může zrovna tak být nevinně čistá, bez větší odpovědnosti za nehody, které její přítomnost provázejí. Konečně, jakou podobu by ona věc měla mít? A odkud přichází? Vzešla snad z ruin dávno vyhynulé civilizace nebo je tu docela cizí, představuje snad její přítomnost pouhou shodu okolností? A nebo, dokonce…

Jedna větší absurdita než druhá. Všechno překombinované, nepravděpodobné, postižené chorobou lidských pohledů… Deb věděla, že to byla ztráta času, nic víc. Příště se budu nad podobnými akcemi více zamýšlet dopředu, rozhodla se. Vyvaruji se tak aspoň naslouchání extrémně nepravděpodobným kombinacím.

Dveře zapípaly. Kapitánka Crawsonová natáhla dlaň ke stolu, odblokovala vstup a v následující chvíli se deska odsunula do stěny.

Vstoupil Tomas Fox. Vypadal lehce unavený, ale zároveň jakýmsi podivným způsobem i svěží, zkrátka takový, jako obvykle býval. Měl zkrátka své nepopiratelné kouzlo. Překročil práh se zelenými deskami ve dlani a rozpačitě zdvihl obočí.

„Smím dál, paní kapitánko? Neruším?“

„Ale ne, Tomasi, kdepak. Pojďte dál, samozřejmě. Co máte na srdci?“

„Na srdci? Na srdci toho mám hodně, v hlavě teď ale ještě víc. Víte… asi bych se stejně pozval dál, i kdybyste byla zrovna zaneprázdněna. Mám pro vás informace, které musíte vědět. A jsou velmi, velmi zajímavé. Skutečně. Neuvěřitelně zajímavé.“

„Zapůsobilo to na mne, víte to?“ řekla Deb s mírným úsměvem, vstala z křesla a přešla ke konferenčnímu stolku. Pokynula příchozímu, aby se posadil, a poté si sedla naproti. Mírně kývla hlavou.

„Co mi to nesete v těch deskách? Začal jste tajemně. Ukážete mi to ihned a nebo mne budete ještě napínat?“

„Někdy, obvykle ve chvílích, kdy dojdete nějakého zásadního poznání, překvapí vás, paní kapitánko, do jaké míry jsme bytosti naivní a slepé. Já jsem takového poznání dosáhl před patnácti minutami a dalších pět mi, vzhledem k tomu, že jsem obyčejný člověk s omezenými možnostmi dedukce a chápání, zabrala snaha dobrat se skutečné podstaty. Což se mi podařilo.

Víte ta naše debata sama o sobě dokazuje, jak velmi jsme hloupí. Jak přikládáme důležitost věcem, které ji nemají a nebo u nichž ji nedokážeme reálně zjistit, zatímco věci zásadní opomíjíme. Snad proto, že zásadní věci bývají prosté.“

„Velmi efektní řeč, Tomasi," rozesmála se Deb. „A teď konkrétněji, ano?"

„Nespěchejte. Ona porada nejlépe vypovídá o tom, čeho bychom se pro příště měli vyvarovat. Prázdné a pochybné intelektuální konstrukce, nemyslíte? Navíc – a přiznám se, že i mne se to týká –, všimla jste si, jak všichni o té věci v oblasti mluvili? Jak se dohadovali, zda se jednalo o pokus o vraždu zacílený náhodou na neobsazené automatické letadlo, či snad ohrožení z nedbalosti, jakési nevydařené zabití… Jako by to, co se tam nachází, mělo duši! Ale kde máme důkaz? Díváme se na vše kolem sebe ne podle toho, jaké to je, ale jakým to instinktivně chceme mít! Copak vážně můžeme soudit, zda tam kdesi na povrchu planety žije jakási neviditelná mysl? Co když tomu tak není? Dříve se lidé báli blesků za bouře, neboť jim přisuzovali duši!"

„Zničení anihilátoru se vám zdá slabé v roli důkazu místní inteligence?"

„Ovšem. Není to žádný důkaz, ani v náznacích. Postavíte-li drahou chemickou zásilku hořlavin vedle topení, můžete o ni snadno přijít. Ale neznamená to vůbec, že by snad oheň z toho vzešlý měl vlastní IQ."

„Altaiřané mají ale relativně dost důkazů, nemyslíte? Jisté fyzikální procesy v oblasti údajně dokáží popisovat aparátem teorie vědomí."

„A jiné nikoliv. Matematika je půvabná věda. Je krásná právě proto, že dokáže dělat kouzla. Ač se na to v současnosti zapomíná, právě teorie vědomí patří k nejšpičkovějším vědeckým disciplínám, které vyšly z matematiky. Jakékoliv zdůvodnění neznámého jevu pomocí aparátu této teorie potom může mít podstatu kouzel. Ale o tom nechci mluvit."

„Ne?"

„Vážně. Tíží mne mnohem praktičtější otázky. Vzpomínáte, jak jsme se onehdy setkali v nočních hodinách nahoře, na terase?"

Deb přitakala.

„Nuže, vzpomínáte si asi také, že jste se zmiňovala o některých důvodech, proč jsme tady. My, coby zástupci Sluneční Aliance. Pamatujete se?"

„Říkala jsem spoustu věcí, Tomasi. Jistě mi prominete, že mám krátkou paměť."

„Víte, nastínila jste myšlenku, že jsme tady, abychom si něco dokázali. My i altaiřané. Padesát let trvala válka, v níž se ty nejhorší, nejnemyslitelnější hrůzy proměnily v realitu. Teď, jedenáct let po podepsání příměří, si teprve začínáme uvědomovat, co se vlastně stalo. Je to jakési ohavné probuzení do reality, jakési pochopení viny a důsledků. A my se s tím snažíme vyrovnat jak se dá. K čemuž nám situace, do níž jsme se dostali, může výborně posloužit."

„Vytváříme si nepřítele, abychom si něco dokázali," řekla Deb. „Cosi, co je mimo naše chápání, personifikujeme do podoby zla, abychom mohli demonstrovat vzájemné spojenectví, vzájemnou sílu, vzájemné přátelství a vzájemná pouta. My i altaiřané. Ano, vzpomínám si."

Tomas Fox krátce přikývl.

„Tak to je pravda, aspoň já tomu věřím. V rovině filozofické, ovšem. Jenže to samo by nemuselo stačit. Víte, jaké jsou praktické důvody naší přítomnosti? Proč nás sem altaiřané skutečně, myslím opravdu skutečně, pozvali? Vím to deset minut a běhá mi z toho mráz po zádech, to se přiznám."

„Ale no tak, Tomasi, jistě mi nechcete namluvit, že na nás zrovna teď a tady chystá Impérium Altair past! Že nás sem SIOS nalákal, aby… proč? To nemá…"

„Ne, tohle nechci říct. Taková představa by byla směšná a nutně by se musela opírat jenom o dohady. Mé vědomí se opírá o důkazy. Sledujte se mnou, prosím. Předpokládejme, že altaiřané opravdu měli problémy. Že vážně museli planetu evakuovat, přinejmenším z bezpečnostních důvodů, když už ne z příčin reálného ohrožení. Předpokládejme konečně, že jim to, co tu nalezli, kromě strachu zatím nic jiného nepřineslo. Ale… můžeme jim v takovém případě vůbec pomoci?!“

„Proč by ne? Dva mohou vědět víc než dvakrát jeden. A obvykle vědí víc než jeden sám o sobě.“

„Kéž byste měla pravdu. Jenže ono to tak snadné není. V čem je naše technologie lepší? V čem jsou naše vědomosti vyšší? V čem jsou naše poznatky ucelenější a komplexnější a v čem převyšujeme jejich kombinační schopnosti? Konečně, v čem jsme vojensky vyspělejší?“

Deb mlčela, protože nevěděla, co má říct. Tomas Fox na ni okamžik upřeně hleděl, než opět promluvil.

„V ničem, viďte, že ne?! Protože Sluneční Aliance a Impérium Altair jsou dnes prakticky svými zrcadlovými obrazy. Odhlédneme-li od toho, jak vypadají lidé a jak oni, je to jistě tak. Nevíme nic, co by jim zůstávalo utajeno. A nejsme silnější. Opačně to samozřejmě platí také, ale to je v dané situaci irelevantní. Další otázka. SIOS sem přesunul poměrně komplexně vybavenou a rozsáhlou flotilu odkudsi od Síria, v jehož oblastech měl vždy největší vojenskou koncentraci. O kolik lidská přítomnost zvýšila jejich akceschopnost?“

„ASA tu je také poměrně slušně zastoupena. A pokud jde o nás… zkrátka myslím si, že jsme jejich síly zdvojnásobili.“

„Nanejvýš. Podle všeho to ani nebude tak žhavé. Řekněme, že je tu teď soustředěna jakási kombinovaná armáda jedenapůlkrát silnější, než byla před naším příchodem. Ale to je směšné, chápete?! Kdyby stáli o takovéto zvýšení, mohli by je realizovat z vlastních zdrojů a bez nejmenších problémů! Konečně, lidská vojska na altairském světě…!!“

„To je určitě originální úvaha. Ale k čemu míříte?“

„Všichni tady automaticky předpokládáme, že nás Altair pozval proto, že tu narazil na cosi, na co nestačí. Na co nemá sílu. Ale to je absurdní právě z důvodu, že na to, na co Impérium nemá sílu, my ji také nemáme… a naopak, pokud jsme nanejvýš zdvojnásobili konkrétní bojové schopnosti zde rozmístěných armád, pak jsme tady zbyteční! Co když se věci mají jinak? Co když altaiřané mají reálnou sílu k tomu, co chtějí udělat, ale nemají pro to odpovídající politický kredit? Politickou sílu? Což my ve své slepotě přehlížíme?“

„Pořád vás nedokáži sledovat.“

„Což hned napravím. Začal jsem tento rozhovor tím, že jsme natolik slepí, že se stále díváme špatným směrem a podstata nám uniká. Zíráme tam dolů do oblasti naplněni posvátnou bázní, neboť cítíme, že kdesi tam je věc, jež nám likvidovala letadlo a na kterou je a nebo může být naše věda krátká. A důležitější události nás míjejí. Mluvím o té jejich nehodě, paní kapitánko. Altairské nehodě. O té šaškárně s explozemi na orbitě a následným nechtěným maskováním.“

„Pokládáte to za divadlo? Proč by si ničili vlastní tanker, Tomasi, to přeci nedává smysl! Tak veliké a finančně nákladné plavidlo…“

„Veliké a finančně nákladné. Řekla jste to sama. Ale proč ho tady mají?“

„Předpokládám, že mi to prozradíte. Míříte k tomu, ne?“

„A už jsme docela blízko. Ty jejich exploze, to je přeci směšné.“

„Vážně mi chcete říct, že to vše bylo fingované?“

„Ne, vše určitě ne. Ta první série explozí byla autentická a podle všeho jim nadělala víc starostí, než si myslíme. Vzpomeňte jen na to, že těsně po ní poklesla intenzita přenosu dat v jejich komunikačních kanálech. My posloucháme je a altaiřané nás. Obě strany vědí, že co se odvysílá ven, nezůstane té druhé polovině lokální reprezentace Druhé Interstelární utajeno. Ten pokles přenosu dat je podezřelý, ne? Snížili vzájemnou komunikaci, protože nechtěli, abychom jim naslouchali. Zato po té druhé sérii explozí se již mezi sebou dohadovali otevřeně. Bylo to divadlo. Ta druhá část byla prostě divadlo. I ty druhé výbuchy. A to maskování, ovšem… potřebovali zdůvodnit, proč se jejich tanker maskuje, zinscenovali tedy další havárii, chápete?“

„Možná. Co před námi chtěli ukrýt? Víte to?“

„Něco velkého, že? Když na to dotáhli hyperprostorem až sem takovou obrovskou loď. Ta první, originální, exploze, jim nadělala vrásky. Potřebovali tu věc vyndat ven a nechtěli, abychom my se dívali. Museli tedy maskovat. Nu, a teď hádejte.“

„Já… nevím,“ řekla Deb.

„Souvisí to s tím, co tady hodlají udělat. S tím, jak se rozhodli danou situaci vyřešit. Jaké řešení zkrátka nalezli. S tím, k čemu mají fyzickou, nikoliv ale politickou sílu. Souvisí to s plány, které komplikuje současná Druhá Interstelární Dohoda a které my máme legalizovat. Všimněte si jen rozměrů toho tankeru. Co myslíte, že za tím mračnem prachu ukrývali?“

„Novou bojovou loď?“ řekla Deb s vědomím, jakou říká nejapnost. „Nový model? Tajený před ASA, ale přítomný tady? To mi říkáte?“

„Ach, to je naivní nápad,“ pousmál se Fox. „Podívejme se na snímky.“

Otevřel desky a rozložil po stole archy tmavého papíru. Nebyly to holografie. V deskách se skrývaly obyčejné fotografické snímky altairské havárie, upravené počítačem. Prakticky na všech se dole táhl dlouhý oblouk planetární atmosféry. Jeho linka se rozpíjela do vakua jako by kdosi na hranice modré koule nedokázal detailně zaostřit. O něco výše bylo patrné obrovské našedivělé mračno, za jehož obrysy vyčníval kdesi vzadu další křižník, zřejmě patřící ASA. Ostatní lodě se proměnily v droboučké tečky či nevýrazné čárky na hvězdném pozadí.

„Měli jsme výborné podmínky pro snímkování,“ konstatoval Tomas Fox. „Naše pozorovací úhly byly možná nejlepší v celém okolí planety. To jest nad naší stranou glóbu. Domnívám se, že altaiřané sami nevědí, co nám nechtěně ukázali. Řekl bych, že se domnívají, že se jim maskování vyvedlo. Ani ASA zřejmě nic neví. Ale… sledujte, ano? Pečlivě. Tohle jsou snímky z doby, kdy se oblak začal už pomalu rozplývat. Něco vyndali z toho tankeru ven, vidíte to? Potřebovali to ven dostat, zřejmě kvůli oněm výbuchům na začátku. Snad nějaké opravy, které mohli udělat pouze pod otevřeným nebem, nevím. Ale části vidíte tady… a tady… a tady kousíček, docela malý… Co tomu říkáte?“

„Ale, co to proboha je, Tomasi?! Víte, jak je to vůbec dlouhé?!!“

„Nejmíň půl kilometru, ale možná něco těsně pod tisíc metrů. To spíš. Ptám se, co mívá takovéto rozměry, paní kapitánko? A co nám ve výbavě chybí? Co tu ani ASA nemá?“

Deb tentokrát mlčela velmi dlouho, než tiše a s tou největší vážností řekla.

„A teď udělejme jednu věc, Tomasi, ano? Přepokládejme, že si na tuto věc nedokáži udělat názor sama. Že stále tápu. Řekněme, že jsem obyčejně hloupá a ani to, co mi tu vy říkáte, mi k prohlédnutí nestačí. Vážně, předpokládejme, že jsem docela obyčejný prosťáček. Myslet si něco, to je jedna věc. Slyšet to od někoho jiného potvrzené, to je věc jiná. Takže, s přihlédnutím k tomuto, řekněte mi, co vy sám se domníváte, že tady altaiřané mají? Řekněte mi krátce a jasně, proč celé to představení?“

Tomas Fox jí to řekl.

_ -_-_-_-

cestující. Norman, jenž se staral o přepravu na straně ASA, byl jedním z posledních pasažérů, kteří k oné stanici zamířili. Cestoval maličkým dopravním člunem Armády Sluneční Aliance, rezervovaným pro kapitánské účely. Tou dobou již byla většina lidí na stanici a někteří se ubytovávali dole.

Platilo to přinejmenším pro armádní část lidských hostů. Kterak na tom je CPSA, o tom Frank přesnou představu neměl. Předpokládal, že procento přepravených policistů bude zhruba stejné, jako u vojáků, jistý si tím ale nebyl. Centrální Policie na planetu posílala méně personálu než ASA, a to mohlo znamenat, že už mají svoji cestu za sebou.

Jak se velitelský člun odpoutal od hlavního křižníku a pomalu začal šplhat na vyšší orbity, směrem k přechodové stanici, přemýšlel Frank, zda právě tam potká Deb. Bylo to docela možné. Norman věděl, že se vrchní kapitánka CPSA stěhuje dolů, zrovna tak, jako on sám. Znamenalo to, že musí projít stejnou cestou. Představa vzájemného setkání ho ale naplňovala rozporuplnými pocity, v nichž převládala tréma. Pravda, viděl ji už několikrát v holografické projekci. Jenže nechat si někoho před sebe promítnout a vidět ho na vlastní oči, v tom je obrovský rozdíl. Norman se na ono setkání v hloubi duše neuvěřitelně těšil, stejně jako se ho i bál. A možná už mělo přijít brzy.

Ale možná až dole, říkal si. Deb už může mít celou cestu za sebou.

Stanice sama byla tvořena obrovským kruhem, na jehož stěnách svítily desítky maličkých okýnek. Průměr kruhu sice nepřekročil půl kilometru, ale daleko k této hranici neměl. Stěny konstrukce svítily ve světle Alfy odraženým stříbrem, po němž se plazily nápisy ve všech čtyřech oficiálních altairských jazycích, nákresy altairských znaků, značení flotily SIOS a bůhví co ještě. Nad to vše se potom ježily rozvětvené konstrukce teleskopů, parabolických přijímačů, optických čidel a retranslačních stanic. Od kruhu samého směrem ke středu stahovaly se dlouhé šachty tyčí, které jej měnily v obrovité kolo propojené se středem paprskovitými spojnicemi. I v těchto šachtách svítila okénka. Dopravní park, v němž se nacházela plavidla cestující dolů na planetu, byla pak docela uprostřed, uvnitř obrovské koule o poloměru dobrých sto metrů.

Celý tvar stanice coby obrovitého kola byl výsledkem módních trendů v oblasti vesmírných konstrukcí, nikoliv reálných potřeb, jak by se mohlo na první pohled zdát. Ačkoliv komplex připomínal gigantickou centrifugu, nebyl jí. Doba, kdy se umělá tíže uvnitř vesmírných stanic zajišťovala rotací vytvářenou odstředivou silou, patřila minulosti už mnohá staletí. Využití gravitace onu technologii definitivně odepsalo. Jestli stanice v něčem připomínala obrovská monstra historických časů, rotující kolem své osy za cílem vytvoření umělé tíže, byl to sice cíl návrhářů, nikoliv ale princip fungování. Ostatně – nic se tu netočilo a komplex visel v prostoru nehybně a majestátně, což mu jakýmsi zvláštním způsobem přidávalo na půvabu.

Transportní lodě parkovaly povětšinou venku. Všechny, pravděpodobně, měly aktivní plně provozní režim. Bylo tu živo. Jak se Normanův člun blížil ke středu obrovského kruhu, spatřil několikrát ve svítících oknech droboučké postavy, kráčející nejrůznějšími směry. Viděl také, jak piloti v kabinách některých z parkujících člunů rozsvěcejí světla, aby viděli na ovládací panely. Byli to samosebou altairští piloti. Konečně, jeden z člunů se těsně před Normanovým příletem od boku stanice odpojil a vydal se na dlouhou cestu dolů, k planetárnímu povrchu. Frankovo kapitánské letadlo zaujalo uvolněné místo.

O několik minut později se to, co dosud Normanovi připomínalo modelovou stavebnici, proměnilo v jeho okolní realitu. Spolu s tím se bohužel vrátily i nesporné příznaky Frankova hluboce zakořeněného antialtairského rasismu. Kouzlo pracovního vytížení odešlo, stres ale nikoliv. Tady už nemohl před altaiřany utéci, nemohl to udělat proto, že vše kolem bylo ryze altairské. Norman se přistihl, že při jednání s altairskými vojáky, kteří ho uvedli do nitra stanice, odvrací oči jinam. Ne snad, že by to moc pomáhalo. Ale aspoň měl pocit, že se vzniklé situaci nějak brání.

Altaiřané mu přidělili maličký pokoj, ve kterém měl přečkat následujících sedm hodin do odletu. Norman pochyboval, zda všichni lidští hosté dostali na tak krátkou dobu vlastní pokoj. Předpokládal, že se to týká jen těch nejvýše postavených osob, k nimž on samozřejmě patřil. Místnost sama byla vybavena právě tak k tomu, aby ji někdo užíval po krátký časový úsek, ne ale k tomu, aby v ní bydlel. Docela všechno tu bylo cizí. Dveře byly nezvykle vysoké – altaiřané byli v průměru o sedmdesát centimetrů vyšší než lidé –

lokální síťový terminál byl vybaven klasickou klávesnicí s téměř nečitelně zakroucenými altairskými znaky, dokonce i knihy tu Frank nalezl, všechny v jednom z nejrozšířenějších oficiálních jazyků Impéria. Norman je mohl číst. Dokázal by to, protože všechny čtyři hlavní altairské jazyky velice dobře uměl. Ale ani na ně nevztáhl ruku.

Na poličce s občerstvením objevil věc, které ho překvapila. Byly to čtyři malé skleničky z broušené imitace skla, na jejichž stěnách byla vyryta značka prokyonské výroby. Norman se podivoval, proč něco z výbavy stanice bylo objednáno z lidských zdrojů. Možná, uvažoval, tím pouze hostitelé chtěli lidskému návštěvníku zpříjemnit pobyt. Ale to nebylo moc pravděpodobné, protože sklenice samy byly tím jediným, co zde pocházelo z práce lidských rukou.

Jakkoliv byly sklenice vkusně jednoduché a svým způsobem i velmi elegantní, nápoje k nim přiložené byly nechutné. Ohavné byly už na pohled, ostatně jako vše altairské. Měly rozmazaně nažloutlou barvu, v níž se táhly delší šedivé šmouhy. Hustota se vzdalovala kapalinám a blížila se kaši. Norman okusil několik doušků toho, co altaiřané byli schopni nazývat vínem, a udělalo se mu nevolno. Vrátil tedy sklenku na drobný stolek, aniž by nápoj dopíjel, a dal se do hledání něčeho, čím by zahnal nepříjemnou chuť, stále se držící v jeho ústech. To byl problém. Nakonec se mu podařilo v jedné z lahví objevit obyčejnou čistou vodu, ale to už byl pátráním otráven mnohem víc než nápojem samotným.

Altairský personál stanice byl velmi ohleduplný a přátelský. Norman jejich neuvěřitelně komickou vstřícnost považoval za provokaci. Možná jim křivdil. Třeba se altaiřané skutečně pokoušeli připravit lidem co nejlepší prostředí, to samozřejmě bylo možné. Frank si to ale nemyslel. Za dobu, kterou strávil v malé místnosti hraním si s altairskou informační sítí, čtyřikrát ho navštívili imperiální vojáci s dotazem, zda pro něj mohou něco udělat a zda nemá nějaké konkrétní přání. Poprvé jim Frank slušně vysvětlil, že nepotřebuje nic a že by uvítal samotu a soukromí. Podruhé udělal totéž, jen o něco důrazněji. Potřetí se nepříčetně rozzuřil a na altaiřany jednoduše křičel, což se vojáků zřejmě moc nedotklo, protože jen pokrčili rameny a odešli. Že to nebylo příliš působivé se dozvěděl po dalších třiceti minutách, kdy se ve dveřích objevili znovu. Norman na jejich slova nereagoval, pouze opět místnost zavřel.

Frank věděl, že nemusel trávit veškerý čas na stanici v tomto maličkém pokoji. Altaiřané ho po příletu ujistili, že veškeré místní atrakce, počínaje kavárnami, vinárnami, špičkovými bary přes výhledové terasy až k sportovně zaměřeným sekcím, jsou mu jako lidskému hostu přístupné – a jsou mu otevřeny zdarma. Jenže návštěva místní kavárny by ho nutně musela zavést do ryze altairské společnosti a tento krok si podniknout netroufal. Možná tam dole, říkal si. Mělo by tam být mnoho lidí, tam to bude lepší. Ale tady byl Sjednoceným Imperiálním Ozbrojeným Složkám vděčný právě za ten maličký pokojík, který mu nabídly.

Když altaiřané přišli popáté, vzal už Norman tuto věc s ledovým klidem. Zvažoval dokonce, zda je o něco nepožádat. Hlavou mu vířily ty nejnemožnější nápady – nechat si přinést kaviár původem od Vegy a nebo třeba požádat o možnost odkoupení upomínkových předmětů. Jenže tentokrát mu vojáci své služby nenabízeli. Sdělili mu pouze, že přepravní loď, chystající se na cestu dolů, je už plně připravena. Norman tedy jen přikývl a oni ho nato požádali, aby je následoval. Tak skončil jeho krátký pobyt na altairské orbitální stanici – a otevíral se před ním vstup do imperiálního světa, prvního světa patřícího Altairu, jaký kdy po válce navštíví. Tehdy byl Frank jedním z posledních vyvolených lidí, kteří se ještě dolů nedostali. Loď, jež ho odvezla, byla poloprázdná. Spolu s tím, jak se propadla do atmosféry namodralé koule, dostalo se i stěhování ke svému konci.

* * *

Ubytovací komplex byl velmi vkusně vydařeným dílem. Jeho hlavní část shora připomínala hvězdici, jejíž bílá ramena se táhla od kulovitého středu několik stovek metrů. Místo, kde se šestice linií střetávala, bylo jádrem komplexu. Nacházely se tu přednáškové a konferenční síně, špičkové restaurace, centra sítí umělých mozků a spousta dalších podstatných částí, bez nichž by komplex nemohl fungovat. Toto místo bylo obrovskou koulí přilepenou do zelené trávy, na jejíchž stěnách se leskla drobná okna. Při zemi se od ní do dáli šplhala jednotlivá ramena pomyslné hvězdy, vybudovaná z pospojovaných supermoderních budov.

To byla ubytovací centra. Tři paprsky slepených domů patřily lidským hostům, zbytek pak zabírali altaiřané. Nicméně – a to byl velmi důležitý psychologický prvek – altairská část byla od té lidské striktně oddělena.

V okolí komplexu se krčila další stavení. Ani jedno z nich nebylo tak veliké, jako hlavní stavba, všechna ale byla stejně úhledná, čistá a bílá. Byly tu parky, periferní vyhlídkové kavárny, byly tu parkovací prostory určené altairské technice, byly tu sklady všeho možného – muniční jistě nechyběl –, bylo tu konečně i letiště, pouhých tisíc metrů za okrajovými staveními.

A všechno to bylo skvěle upravené, přehledné, dýchající čistotou, vše to bylo sestavené s altairskou precizností a pečlivostí, psychologicky zkrátka velmi příjemné. Deb tento fakt uvítala se značným ulehčením. Vzpomínka na pomatený sen v její mysli stále přetrvávala a ačkoliv Deb věděla, že ono vidění bylo právě a jen zmateným a absurdním nesmyslem, dokud nespatřila komplex na vlastní oči, veškerou úzkost se jí z duše vyhnat nedařilo.

O to lepší byl první dojem. Dům, ve kterém se ubytovala, patřil velitelskému křídlu obsazenému CPSA. Pohled zvenčí byl velmi nadějný a vnitřek předčil veškerá její očekávání. V pokoji nalezla vše, co tam najít chtěla. Dokonce o mnoho víc. Byly tu knihy – lidské knihy! –, byly tu samozřejmě výstupy informačních sítí, v jejichž databankách nechyběl rozsáhlý blok lidmi vytvořených videofilmů, ovládání síťového terminálu samo o sobě potom dodržovalo lidmi uznávané konvence. Většina výbavy pokoje sama byla konečně zakoupena v oblastech Sluneční Aliance. Byla tu veliká holografická stěna, skrz níž Deb mohla spatřit pěnivé vlny moře, ale i bílé štíty jakýchsi nedefinovaných hor kdesi daleko u horizontu a ještě mnohé další věci; záviselo na tom, na co se sama chce dívat, protože výhled mohla snadno měnit. Byla tu špičková a absolutně nehlučná klimatizace, veliká koupelna s infraosuškou, aparatura pro reprodukci hudby, holografický projektor altairské výroby v tom nejšpičkovějším stavu. Samozřejmě, stěna naproti dveřím byla prakticky celá prosklená – a tento materiál byl průhledný pouze jednostranně, takže soukromí uvnitř pokoje nebylo narušeno. Sklo se automaticky zakalovalo na slunci, což ostatně bylo možné udělat i jednoduchou manipulací s místním terminálem. Byl tu zkrátka luxus. Když altaiřané zvali lidi na planetu, odůvodnili tento krok faktem, že veškerá zkoumání oblasti bude vhodnější provádět na místě a nikoliv z orbity. Ať už si pod oněmi výzkumy představovali cokoliv, postarali se o to, aby lidští hosté netrpěli nedostatkem pohodlí.

Program na příští dva dny byl stanoven už dopředu. Jeho jádrem byla přednáška jakési altairské kapacity, vědce, zabývajícího se teorií vědomí a teorií myšlení. Deb se o této přednášce dozvěděla až v pokoji, když se napojila na síť a krátce pohovořila s místní altairskou superinteligencí – mimochodem, jestli měli altaiřané s lidskou řečí občas potíže, pak jejich umělé mozky touto chorobou určitě netrpěly. Kapitánka Crawsonová se na přednášku docela těšila. Znala jméno vědce, který sem byl armádou SIOS dopraven. Dokonce kdysi viděla i záznam některých jeho vědeckých diskusí. Ačkoliv měl tento altaiřan v kruzích průměrných matematiků a odborníků v oblastech vědomí jméno vědeckého extrémisty, Deb soudila, že je velice chytrý. Ostatně fakt, že za války pracoval pro SIOS na několika tajených projektech, měl sám o sobě velmi výraznou vypovídací schopnost. Spolu s dalšími akcemi přednáška lidem téměř dokonale zaplnila jejich časový plán.

Ale už prvního dne se ukázalo, Deb že nebude mít času nazbyt. Pozvání na oběd měla hned několik. Všechna byla od altairského vedení a byla neformální, protože oficiální přivítání lidských hostů mělo přijít až nazítří. Deb se z těchto společenských povinností hodlala vymluvit. Možná má právě v těchto chvílích poslední možnost využít svého volného času ryze podle svých představ, přinejmenším na několik dní dopředu.

Po několika hodinách od jejího příchodu do svého současného bydliště ji čekalo další překvapení. Když dveře tiše zabzučely, tipovala, že návštěvníkem bude Tomas Fox nebo někdo z dalších podřízených, kteří se sem také dostali. Avšak byli to altaiřané, relativně vysoko postavení. Parkovali před domkem na upravené zelené louce se dvěma vozy, z nichž jeden byl prázdný.

Dva z altairských vojáků už stáli ve dveřích a Deb utrpěla menší šok, když se vchod otevřel, protože nečekala non-lidské návštěvníky. Oba vojáci byli velmi vysocí, něco těsně nad dva metry. Oba měli velmi

čisté uniformy, poněkud vymazávající neforemnost jejich obrovských těl. Okamžik zírali do otevřených dveří neskutečně velkými ovály očí, pak začali rychle mrkat, ale k dalšímu se neměli. Deb si změřila jejich postavy od hlavy až k patě a neunikl jí ani jediný detail. Vojenské čepice jí na oněch rozměrných oválných hlavách připadaly komické. Deb oba vojáky znala. Setkala se s nimi těsně po příletu na planetu. Oba dva měli na starosti kontakt s lidskými hosty v oblasti organizačních otázek.

„Dobrý den, paní kapitánko Crawsonová," řekl konečně jeden z nich. Hovořil plynule a velmi slušně. V tónu hlasu i intonaci slov se sice ozývalo tiché chroptění, ale téměř si ho nevšimla. Byl to vzdělaný altaiřan, docela určitě velmi vzdělaný, protože problémy s výslovností jazyků druhé strany měli jak lidé, tak i obyvatelé Impéria. A bývaly to, obvykle, velké problémy.

„Dobrý den," přikývla jen.

„Váš pokoj. Vyhovuje vám?"

„Ano, ovšem. Je to velmi… vkusné. A příjemné."

„Pokud máte nějaké připomínky, rádi se na ně pokusíme reagovat. Bude-li to v našich silách."

Deb se usmála.

„Děkuji, jste velmi milí. Je to od vás hezké, opravdu. Nečekala jsem tak pěkné prostředí. Zatím nemám připomínky. Žádné."

Myslela to vážně. Nevadilo jí, že hovoří s altaiřany, aspoň ne moc. Po dlouhých letech od podpisu Druhé Interstelární se na tuto rasu naučila dívat poněkud jinak, než jak to dělala dříve. A konečně, vzhledem k onomu tísnivému snu, vážně byla příjemně překvapena, což se samozřejmě promítlo v její náladě.

„Když přijdete na něco, co se vám nelíbí, řekněte. Nám dvěma, to je naše práce. Rádi vám pomůžeme dát vše do pořádku."

„Ano, udělám to. Kdyby něco."

„Ještě jedna věc, paní kapitánko Crawsonová," řekl druhý altaiřan.

„Poslouchám."

„Váš vůz."

Deb překvapeně zamrkala.

„Prosím?" řekla.

„Váš vůz," konstatoval altaiřan znovu. „Zapůjčený, samozřejmě. Je vám k dispozici. Po celou dobu vašeho pobytu na planetě je váš."

„To myslíte vážně?"

„Samozřejmě. Jste část lidského velení. Patříte k nejvýše postaveným lidem. Z těch, které jsme pozvali. Vaše pohodlí má pro nás jasnou prioritu."

„Ach, ale to…," vydechla Deb zmateně.

Altaiřan zdvihl pravici a mezi tlustými a směšně ohebnými prsty se zaleskla malá kartička.

„Vaše identifikační karta, paní kapitánko Crawsonová. Zpřístupní vám řízení vozu."

Deb pomalu vztáhla dlaň, vzala destičku do ruky a nevěřícně ji obracela mezi prsty.

„Je to altairský vůz, paní kapitánko. Alianční jsme nesehnali, víte? Ne tak rychle. Ale řízení je prakticky stejné. Kdyby…“

„Já umím řídit altairské stroje,“ řekla Deb rychle a po krátkém zaváhání s úsměvem dodala: „Je to od vás skutečně, skutečně velmi milé. Překvapili jste mne, příjemně, musím říct.“

„Od toho,“ konstatoval první altaiřan, „jsme tady.“

* * *

Frank Norman obcházel zmateně zaparkované vznášedlo a pečlivě je prohlížel. Když altaiřané odjeli, nezmohl se delší dobu na nic jiného, než že zůstal stát ve dveřích a zmateně civět před sebe. Vznášedlo! Ty bestie mi dokonce zapůjčily vznášedlo! Nu, je to od nich hezké. Ne snad, že by se tím Normanovy antipatie k imperiálním vojákům nějak snížily. To se nestalo ani o trochu. Ale poněkud ho to přeci jen smířilo se situací, do níž ho osud zanesl. Už si nedělal hlavu s tím, že se dostal do středu altairského světa. Budou-li s tím problémy, nějak se už s nimi vypořádá.

Vůz sám patřil ve své třídě ke zjevné špičce. Dodržoval samozřejmě imperiální konvence; řízení bylo vpravo, dveře se odklápěly do boku jako křídla a kabina, vybavená odklápěcí střechou, byla otevřená. Stroj parkoval pouhých pár kroků od Normanova nového bydliště. Obrovský gravitor se zabořil do nizoučké trávy a vytlačil v ní veliký ovál.

Bylo to čisté vznášedlo. Bylo také ve velmi dobrém stavu, jako vše, na co tady zatím narazil. Ač neměl altaiřany v lásce, jedno jim musel nechat: byli precizní. Frank si z dob války dobře pamatoval, jak se altairské jednotky chovaly k bytostem lidským. Teď vystupovaly se stejnou precizností, pouze s obráceným znaménkem. Pokud jim jejich velení nařídí, aby začali nenávidět, udělají to. Mají-li být přáteli, budou velmi milí. Stačí jen změnit něco jako interní program. Zkrátka, jsou to těžko pochopitelné zrůdy. Ale v tuto chvíli, říkal si Norman, to zas tolik nevadí, protože právě teď to vede k tomu, že se aspoň snaží.

Obešel vznášedlo dokola, zastavil se vzadu u chladících jednotek, poté několika kroky došel až ke kabině a usedl za řízení. Křeslo bylo velké, dokonce tolik, že si v něm připadal jako maličké dítě. Všechno tady bylo velké. Řídící pult s altairsky komentovanými ovládacími prvky, samotný rozměr kabiny – a dokonce i obrazovka palubního počítače byla neobvykle rozměrná. Velký obraz pro velké oči, usoudil Norman. Směšné. Několikrát převrátil mezi prsty identifikační kartu, zasunul ji do zdířky řídícího panelu, zapřel se do vypolštářovaného opěradla a sledoval, jak světélka před ním ožívají.

„Rin ti xu Norman-eili risa faint,“ řekl stroj.

Vůz připraven, kapitáne Normane.

Ovšem, Frank tomu rozuměl.

Několikrát klepl do klávesnice počítače na panelu, chvíli vyčkával a poté uslyšel, jak chladící jednotky za jeho zády začínají tiše hučet. A opět se ozval ten hluboký, dunivý hlas.

„Rin ti erni,“ konstatoval tentokrát.

Vůz v operačním stavu.

Samozřejmě, omlouvali se, že vznášedla jsou altairská. Norman jim to nezazlíval. Vlastně mu to bylo jedno. Vypnul chlazení, kontrolky funkčnosti gravitoru pomalu odumřely, nato vytáhl kartu ze zdířky a vystoupil z kabiny. Pomalu došlápl na šedivou desku gravitoru, krátkým úskokem sestoupil dolů a uslyšel, jak se za ním dveře automaticky uzavírají.

Hučely nezvykle nahlas. Dokonce i když se zaklaply do rámů, stále hučely. Frank se otočil, protože ihned nepochopil, že ten zvuk nepřichází od dveří. Roh jeho obydlí minulo lesklé vznášedlo, docela stejné, jako to jeho. Objelo kruh a jak míjelo stroj, u kterého stál, mohl si Norman všimnout, že se naježená tráva dole pod gravitorem divoce komíhá. Potom se zastavilo na místě a přetočilo se tak, že kabina mířila přímo na něho svými okenními deskami. Zahoupalo se ve vzduchu, jako by váhalo, zda usednout na zemi či nikoliv. V této chvíli stroj připomínal mnohem více živoucí bytost, než mrtvý automatický mechanismus.

Gravitor se posadil do trávy a hukot chlazení výrazně polevil. Norman hleděl do oken kabiny, tak nezvykle velké pro lidskou bytost, jež se uvnitř téměř ztrácela. I tento stroj měl odklopenou střechu. Varhánkovitě se vlnila složena kdesi až vzadu, nikoliv nepodobna opalizujícím krovkám černých brouků.

V kabině seděla Deb. Frank na ni mlčky hleděl, spatřil, jak dívka natahuje ruku, aby se chytla lemu skelného okna a mírně vstává.

„Zajedeme na kávu, Franku?“ řekla Deb.

Norman se nezmohl než na neurčité zavrčení.

* * *

Seděli nad horkou kávou naservírovanou automatem v jedné z vyhlídkových kaváren kdesi až u samé hranice komplexu. Kavárna byla rozdělena konstrukcí stavení do dlouhých kaskádovitých teras zastíněných obrovskými prosklenými stěnami. Linie terasovitých výčnělků se zdvihaly do padesátimetrové výše. Některé z vysunutějších částí budovy byly podepřeny vysokými sloupy, jiné patřily do nosných částí zdiva, stabilně přilepeny k hlavním blokům stavení. Byl odsud vynikající výhled. Celý ubytovací komplex měli prakticky na dlani; viděli dlouhé linie paprskovitých ramen na sebe navázaných stavení, stejně tak jako i obrovskou bílou kouli uprostřed. Viděli také barevné parky těch nejpodivnějších květin, lemované keři, zelené louky, parkoviště, na jejichž povrchu stály maličké modýlky vznášedel… letiště, přeplněné nyní nejpodivnějšími tvary altairských dopravních lodí, měli po straně komplexu, kdesi až velmi vzadu.

Alfa Fénixe pomalu klesala od zenitu k horizontu, když dorazili na místo. Dny tady byly krátké. Planeta se otáčela kolem své osy jedenkrát za necelých devatenáct hodin. To samo taky vypovídalo o pracovním tempu, v němž budou nuceni žít. Norman si již zvykl na fakt, že na světech, kde jsou dny dlouhé, je na všechno dost času. Práce tam běží s jakousi lenivou pomalostí, rozložena do dlouhých hodin mezi částmi zvolna se střídajících denních cyklů. Na světech, jako je tento, tomu bývá právě naopak. Zkrácený den lidi nutí ke spěchu, protože instinktivně chtějí stihnout co nejvíce dřív, než zapadne slunce. Byl to psychologický efekt… snad. Aspoň do jisté míry. Zároveň se do této skutečnosti promítal i fakt, že lidský organismus je za určitou časovou jednotku schopen nepřetržitě zvládat jen omezené množství práce. Pracovat normálním tempem ve světech s pomalou rotací znamenalo neúměrnou fyzickou zátěž. Krátké dny naopak umožňovaly větší pracovní nápor.

Byli tu prakticky sami. Kdesi vzadu, velmi daleko, seděli dva altaiřané, kteří se ve vzdáleném rohu proměnili v neforemné stíny. Další stolky vytvářely přehledné linie prázdných, neobsazených řad.

Ačkoliv nebylo nic slyšet, ventilace tu zřejmě bezvadně fungovala. Frank několikrát pocítil na své tváři slabý závan svěžího vzduchu, poněkud sice řídkého, ale příjemného zároveň. Dokonce si i všiml toho, jak pára nad kávou sklouzává směrem k oknu. A několikrát spatřil, že se Deb mírně pohnuly vlasy.

„Vypadáš… skvěle,“ řekl. Myslel to vážně. Samozřejmě že vypadala skvěle. Byl o tom stoprocentně přesvědčen.

„Děkuju,“ usmála se Deb. „I když myslím, žes mi to už říkal. Tehdy, během holografické konverzace.“

„Realita v mnohém předčí hologramy,“ konstatoval Norman. Byl nervózní. Zvláštní bylo, že ač Deb představovala jistou část jeho života a dokonce s ní v minulých dnech několikrát rozmlouval, připadalo

mu, že ji vlastně nezná. Byla jiná, než jakou si ji představoval. Fyzicky podobná vzpomínkám, které měl. Ale tak nějak prostě jiná. Norman byl dokonce natolik nervózní, že ho to samého zaskočilo. To nebylo ono typické očekávání, jaké občas cítil, když kupříkladu pozval na večeři dívku, kterou neznal. K tomu se nikdy nevázala nervozita. Tentokrát, aniž by to dokázal vysvětlit, připadal si, jako by byl na první schůzce. Možná to bylo tím, že ho válka o romantické mládí připravila. A možná něčím docela jiným. Těžko říct.

„Taky vypadáš… svěží, Franku," řekla Deb po chvíli.

„Ne vždy se tak cítím," odpověděl po pravdě a odmlčel se. Nevěděl co říci. Mlčeli dlouhou dobu, snad proto, že oba chtěli mluvit a nikdo z nich nevěděl, jak začít.

„Celá ta léta, Franku," řekla Deb konečně. „Je to už strašně, neuvěřitelně dlouhá doba. Jaká byla? Ta poválečná léta."

„Jak to šlo," pokrčil Norman rameny. „Asi nebyla špatná. Mám dobrou funkci, ne? Rozhodně jsem neskončil na ulici. Vážně, asi si nemám nač stěžovat. Ale… nic zvláštního. Nic, co by se dalo vyprávět."

„Udělals kariéru. U ASA. Vždycky jsem si myslela, že zrovna ty nemáš organizační talent."

„Opravdu?" podivil se.

„Vážně."

Pokrčil rameny.

„Ty sis taky nevedla špatně, Deb. CPSA… nikdy by mne to nenapadlo. Kdy jsi od armády odešla?"

„Těsně po válce. Armáda neměla budoucnost. Nechci se tě dotknout, Franku, ale je to tak. ASA vyšla z módy. Já jsem si toho všimla dokonce ještě dřív, než to začala být pravda."

Norman zaváhal.

„Možná," připustil. „Asi jsem vážně zaspal dobu, že?"

Pousmál se.

„Já si na ASA nestěžuju. Práce… prostě vojenská práce, však víš. Je to u CPSA jiné? O mnoho?"

„O dost, řekla bych. Organizací možná ne zas tolik, i když i tady je propastný rozdíl. Ale náplň práce je jiná."

„Docela dobrodružné, ne? Honit po Sluneční Alianci lidi, kteří překročili uznávaná zákonná pravidla."

„Jsou v tom etapy. Každá doba je trochu jiná. Třeba hned po válce, když jsem nastoupila. Tehdy jsme šli především po altaiřanech. Bývaly to záškodnické bandy teroristů, které operovaly na lidských světech. Někdy jednali na vlastní pěst. Několikrát jsme nalezli jistá spojení s altairskou stranou, která některé z nich zřejmě dotovala. Jenže… politika, víš? Aliance si nepřála dělat problémy. Končilo to tak, že jsme pozatýkali nebo postříleli skupinku bezvýznamných teroristů, zatímco jejich vedení začínalo sponzorovat jiné záškodníky na jiném místě."

„Je asi naivní se domnívat, že Aliance nedělala totéž."

„Ovšem. Lidé se k Altairu chovali docela stejně. To byly vůbec dost divoké doby. Obchody se zbraněmi jely naplno, jako by válka byla pořád realitou. Nevěřil bys, kolik nejrůznějších mafií v oblasti Dohody operovalo. A jedno se jim musí nechat. Jestli někdo není postižen rasismem, tak jsou to právě mafiáni. Ty organizace byly obvykle promíchány bez ohledu na rasovou příslušnost. Lidé, altaiřané… umělé

inteligence v jejich službách… Několikrát jsem se setkala s tím, že se jim podařilo získat armádní androidy, kteří jakýmsi zázrakem unikli poválečné likvidaci. Špičkové zabijácké stroje. Perfektní společnost, složitá a komplikovaná, bez náznaku předsudků. Skvělé, fakt. Mohli bychom se od nich učit.“

„A teď obchody se zbraněmi polevily?“ ptal se Norman nevěřícně.

„Poněkud. Tehdy se vyzbrojovali teroristé. Dnes to vypadá jinak. Jak v Impériu Altair, tak i ve Sluneční Alianci, existují okrajové světy, na nichž místy probíhají lokální konflikty. Alfa Cygni, kupříkladu, i když tam asi o otevřených bojových srážkách nelze mluvit. Nebo to, čemu říkáme stará vlast. Země je díra, Franku, ohavná špinavá díra. Celá sluneční oblast. Do takových míst putují zbraně dnes. Ale obchody jsou menší než po válce, opravdu. Což neznamená, že bychom měli míň práce.

Tak třeba po prvních pěti mírových letech celou Druhou Interstelární ovládly překupnické gangy, zabývající se produkty života. Život je vzácný a jeho produkty jsou dražší než obyčejné minerály. Kůže. Slonovina. Perly. Vybrané druhy masa, vhodné pro chemické zpracování. Tyhle kšefty jedou dodnes a jsou mnohem silnější než obchody se zbraněmi. Občas musíme nahánět pytláky a pašeráky celou oblastí Dohody. Dokonce se někdy ukrývají i na imperiálních světech… a na našich zase usvědčení altaiřané. Zkrátka… jak jsi říkal. Je to dobrodružné, fakticky.“

„Myslím, že ty jsi člověk na svém místě, Deb,“ usmál se Norman. „Pro zločince není dobré, že jsou v CPSA lidé jako ty.“

„Možná.“

Opět následovalo delší ticho.

„Já… chtěl bych se tě na něco zeptat,“ řekl nejistě. „Osobního. Nevím, jak na to, ale chtěl bych…“

„Prostě se zeptej, Franku.“

„Tehdy, za války… byli jsme velmi silní. Nejenom tolik, kolik sil jsme dostali od přírody. Byli jsme… Chtěl jsem vědět, Deb, jestli ještě…,“ zmlkl.

„Ptáš se na to, jestli pořád ještě mám do těla zabudované posilovače svalů, zařízení pro koordinaci pohybu, mentální kontakt…“

„… interní počítač… ano, na to se ptám.“

„Ty věci nám z těl vyndat nemohli,“ pokrčila Deb rameny. „Nikdy nám je totiž nevoperovali, aspoň ne v klasickém slova smyslu. Počítač, posilovače svalové tkáně… to všechno máme vtištěno přímo do tkání našich těl. Ty stroje jsou vlastně z nás vyrobeny. Vepsali je do nás. Nejde je prostě vyndat.“

„Ale to já zatraceně vím, Deb!“ ohradil se Norman, protože cítil, že to, co právě řekla, říkala schválně. „Ale zajímá mne, jestli jsou ještě funkční!“

„Nechala jsem je vyřadit z provozu,“ konstatovala Deb. „Hned po válce. Kvůli vzpomínkám.“

„Já taky,“ přitakal. „Nic z té doby nezůstalo. Zdá se to tak. Nic… až na tohle,“ krátce poklepal prstem na spánek, těsně vedle svého pravého oka.

„Nechme toho,“ řekla Deb.

Frank přikývl.

„Taky o tom nechci mluvit. Chtěl jsem jenom vědět… bylo to důležité, víš?“

„Možná. Ano, možná je to skutečně důležité.“

„Prý nám přichystali přednášku,“ řekl Norman zbytečně rychle ve snaze změnit téma.

„Expert na teorii vědomí,“ mrkla Deb. „Rexiten.“

„Rexiten? To je údajně nějaký altairský extrémní vědec, ne? Představitel okrajových myšlenkových proudů nebo co já vím… Slyšel jsem o něm, aspoň mám dojem. Nic pěkného to nebylo.“

„Závist expertů z oboru. Je velice chytrý, můžeš mi věřit. I když se říká, že je vědecky velmi nekonvenční. Mimochodem, víš jak se jmenuje celým jménem?“

„Nikdy jsem příliš neoplýval touhou pamatovat si jejich jména.“

„Zní to skvěle. Oinyr venx Rexiten-irt Vynyr Ravial Nixo.“

„Můj pane!“ ulevil si Norman. „Obdivuju tě, Deb. Skvělá paměť. Nechápu, jak tohle vůbec dostaneš do hlavy.“

Deb se rozesmála.

„Je to tak strašné, že ti to nedá.“

„Jenom ta představa, že se všichni ti altaiřané kolem nás jmenují stejně nebo podobně! Jsou skvělí, že? Pozvou nás sem a první, čím začnou, je nějaká pomatená přednáška. Ne pečlivá analýza dat. Prostě vědecké školení.“

„Sami zřejmě vědí, jak to spolu souvisí. Třeba to hodlají s oblastí nějak spojit. Načrtnout souvislosti. Nové vztahy.“

„Když už jsme u toho, co ty si o tom myslíš? O tom, proč jsme vlastně tady?“

„Já ti neřeknu, co si o tom myslím, Franku. Řeknu ti, co o tom vím.“

„To zní zlověstně.“

„A taky je to zlověstné. Altaiřané nás nastěhují do světa, který předtím vysídlili. Připraví nám skvělý program průzkumu. Přednášku od vědce, který je schopen vytvářet ty nejfantastičtější teorie. Nabídnou nám přepych v tom pravém slova smyslu. Věříš tomu, že jsme tady, abychom jim pomohli s výzkumem?“

„A vojensky je podpořili v případě problémů. Ano, předpokládám, že je to tak.“

„Tak to se mýlíš,“ usmála se Deb trpce. „I když i mně chvíli trvalo, než mi to došlo. Dlouho mi to trvalo. Jsme tady, abychom jim poskytli krytí.“

„Krytí? Před čím?“

„Před Druhou Interstelární Dohodou. V podstatě.“

„Tomu nerozumím.“

„Ani já jsem to zprvu nechápala. Dobře poslouchej. Impérium tady narazilo na něco, z čeho vůbec nemá radost. Problém je právě v tom, že celá tahle věc je docela rozdílná od čehokoliv, co jsme až dosud byli ochotni pod pojem rozum ukrýt. Předpokládejme – a to není jisté –, že tu skutečně existuje jakási nám absolutně cizí forma inteligence. Jakým způsobem vůbec může probíhat něco jako kontakt? U civilizací nám podobných snadno. My a altaiřané jsme vlastně zrcadlový obraz. Najdeme-li další podobnou

společnost, domluvíme se s ní bez problémů. Můžeme jí i nabídnout Dohodu, dokonce jí i Druhou Interstelární můžeme vnutit, bude-li to pro nás výhodné. Ale s něčím takovým, jak se zatím jeví ta souhra sil v oblasti, se nedomluvíme. Je to cizí. Natolik, že nenajdeme společnou řeč. Nikdy. A je to taky tak cizí, že nevíme, co od toho čekat. To je důvod, proč jsou altaiřané vyděšeni.“

„Vyděšeni?“

„K smrti, myslím. Hned pochopíš. Myslím, že na altairské straně výzkumy definitivně skončily. Dávno před tím, než jsme my byli pozváni. Skončily fiaskem a altaiřané se zhrozili, protože existuje-li něco takového na jednom světě Dohody, co když se to dostane i na ty další? Ta věc musí pryč. Třeba je přátelská a bezpečná. Třeba taky ne. Tenhle svět, Franku, je odepsaný.“

Norman se na ni pečlivě zadíval.

„A tím myslíš co?“

„To je snadné. Druhá Interstelární poněkud omezuje vlastnické vztahy, pokud jde o hvězdné systémy. Likvidace planet je nezákonná, jestli mi rozumíš. Pokud se samozřejmě obě smluvní strany nedohodnou.“

„Co se mi to tu, proboha, Deb, snažíš říct?!“

„Že nás sem přivedli proto, aby vytvořili zdání výzkumů. Po čase nás nenápadně a rafinovaně upozorní, že toho podnikli už příliš na to, abychom mohli najít ještě něco jiného. Že ta planeta může být nebezpečná. Možná sami navrhnou její likvidaci. Možná vyčkají, až to udělá Aliance.“

„Panebože!“ zaúpěl Norman. „A to myslíš vážně?!“

„Existuje jediná zbraň, kterou můžeš likvidovat objekt velikosti planety. Říká se jí gravitační beranidlo. Prásk! Vše v okolí šedesáti tisíc kilometrů od místa zásahu je na cucky. Z planety zůstane jen pole asteroidů, nic víc. Aliance vlastní dvě takové zbraně, aspoň oficiálně. Oficiální altairská vyhlášení také hovoří o dvou. Nu, a jedna z nich je teď na orbitě.“

„Ten tanker!!“ vykřikl Norman.

Deb jenom přikývla.

„Jsi si jistá?!“

„Viděla jsem snímky, Franku. Věř mi. To, že jsme tady, je divadlo. Po čase nás zase vystěhují. Pak to tady rozmetají na kamení.“

„Ach bože!!“ řekl Norman přiškrceným hlasem. „Ach bože!“

„Když jsem se to dozvěděla,“ řekla Deb, „reagovala jsem stejnými slovy. Ale… víš? Sice tu děláme ze sebe šašky, ale vlastně se nás to ani moc netýká.“

„Chceš říct, že oni jsou tu pány a že tohle je hlavně jejich problém?“

„Ano, to je právě ten správný pohled na věc. Mají-li dostat od Aliance zelenou k likvidaci planety, ať se to stane. Do značné míry to je politická záležitost. A i když v tom jedeme, my nejsme politici.“

Norman zalapal po dechu, ale nezmohl se na slovo.

* * *

Ještě se nestmívalo, když se vraceli z kavárny. Ale Alfa už se horizontu téměř dotýkala. Její světlo prošlo

barevnou proměnou duhových odstínů. Od čistě bílé v oranžovou, červenou, až po současnou tmavě rudou s nádechem fialové. Nehřála příliš, na to byla od zdejšího světa moc daleko. Svítila na nebi v podobě nafialovělého kotoučku. Teď navečer nebyla ničím víc než právě jen chladným nebeským světélkem podivné barvy. Její světlo Normana přitahovalo. Neuměl to vysvětlit, protože sám tento jev nechápal. Ale zdálo se mu to čímsi podmanivé, nacházel v oné záři jakýsi nedefinovatelný půvab. Říká se, že fialovou barvu mají v oblibě psychicky narušení lidé. Frank to samozřejmě věděl, ale hlavu si s tím nedělal. Neměl velké iluze o tom, že by byl vnitřně příliš stabilní osobností, v této chvíli se tím nicméně nevzrušoval. Alfa byla zkrátka přes svůj chlad půvabná, přinášející pocit něčeho jako klidné vznešenosti. Líbila se mu prostě, a to jediné ho zajímalo.

Než odjeli z kavárny, stihli si říci ještě spoustu věcí. Pracovní témata nakonec opustili. Otázka altairské strategie v té podobě, jak se o ní zmínila Deb, nad nimi stále visela, pomalu však bledla. Po počátečním šoku Frank usoudil, že Deb má pravdu. Na tomhle nemohou sami nic měnit a nemá velkou cenu dál se tím zabývat. Začal se tedy zajímat o věci s tím nesouvisející. Práce jakoby odešla a oni se vrátili zpět k osobním tématům.

Ke svému překvapení se Norman dozvěděl, že Deb většinu z oněch jedenácti let trávila jako členka CPSA u Barnardova slunce. Světy této hvězdy ani zdaleka nepatřily k civilizované špičce. Byly kdesi zhruba na hranici průměru celé Aliance, možná dokonce pod ní. Frank, který před tímto zjištěním tipoval pro Deb jako její domov Prokyon nebo Deneb Kaitos – tedy světy z těch nejvyspělejších –, byl velice překvapený, když mu to řekla. Stačil mu jediný pohled na její tvář, stačila jediná myšlenka týkající se jejího vystupování, chování, její gestikulace, aby Deb zařadil kamsi vysoko do společenské hierarchie. Snad byla špičková práce u Centrální opravdu jiná, než u armády. Lidé, sloužící v rámci ASA v periferních zapadákovech, bývali totiž často bez ohledu na své konkrétní zařazení dost divocí.

Když přišel na řadu on, příliš jí toho říci nedokázal. Nebylo co. Ze speciálních jednotek ho stáhli po té záležitosti s očima – což ostatně Deb věděla – a následovala delší doba nezajímavé práce v armádním zázemí. Pak se opět začal dostávat do popředí; ne už jako cvičený zabiják, ani jako expert na nejrizikovější situace. Stoupal tentokrát v žebříčku vojenských funkcí pomalu, i když poměrně bez zakolísání. Kapitánem lodí byl v současnosti již několik let. Čímž také skončil, protože víc se říci nedalo.

Samozřejmě, o tom úplatku pomlčel. To, jak se dostal sem, považoval za soukromou záležitost – a navíc by se před ní zřejmě styděl, kdyby to měl přiznat.

Venkovní teplota klesla na patnáct stupňů, když kavárnu opouštěli. Nebyla jim zima, ani jednomu z nich. Oba byli na chlad zvyklí. To byl jeden z typických pozůstatků války. Snad si to ani úplně neuvědomovali, ale oba dva měli organismy mnohem silnější, než průměrní lidé. Ani jedenáct let nemohlo docela vymazat to, čím prošli. Norman by po celé té poválečné době takovou výhodu jistě oželel, kdyby kdy dostal možnost volby. Ale jestli o něčem v posledních letech pochyboval, tak to byla právě svobodná volba.

Deb nic nenamítala proti tomu, aby za řízení jejího vozu sedl Frank. Norman byl vynikající řidič a ovládat altairské stroje uměl stejně dobře, jako alianční. Další pozůstatek války, samozřejmě. Stejně jako špičková znalost altairských jazyků.

Frank vyjel se vznášedlem od maličkého parkoviště, pomalu opsal kruh kolem kaskádovité stavby kavárny a poté zamířil zpět k hlavnímu komplexu. Míjel drobnější stavby, signalizační světla nepřetržitě svítící i za dne, přejel maličkou lávku nad uměle vytvořeným potokem a stočil řízení přímo do středu rozlehlého kvetoucího parku, jehož pláněmi vedla jedna z travnatých cest. Vznášedlo nepotřebovalo kopírovat oficiální stezky, nicméně, soudil Frank, altaiřané je tady postavili právě proto, a oni, coby hosté, by se měli chovat podle toho.

Kdesi uprostřed rozkvetlých lánů těch nejdivočejších barev a vůní spatřil Norman něco, co ho přimělo zastavit. Necelých padesát metrů od linie stezky, kolmo přes pole modrých mutovaných altairských růží s kropenatými skvrnkami na květech i listech, odehrávalo se cosi přesahující jeho chápání.

Stál tam altaiřan. Jeho neforemné tělo bylo dokonce ještě ohavnější, než jak to bývalo u těchto bytostí

obvyklé. Altaiřan byl až neskutečně otylý. Ač vzrůstem spíš menší – necelé dva metry –, již na první pohled budil dojem masivní hory tuku. Chaoticky mával pažemi kolem sebe, cosi štěkavě pokřikoval a mírně se kolíbal na sloupech tlustých nohou. Frank se přinutil vypnout motor, tak, aby hučení chladících jednotek utichlo. Stroj tiše dosedl na trávu.

„Co má tohle…," řekl.

Potom spatřil, že kolem obrovského těla pobíhá droboučká chlupatá kulička. Vířila v blízkosti altaiřanových bot, vyskakovala do neuvěřitelné výše jednoho metru, aby opět padala k zemi, připomínající bílý kulový blesk. Když opsala několik rychlých kruhů, altaiřan nečekaně strnul v nehybnosti.

S podivně vztaženými prsty natáhl pomaličku paže kupředu, nato na dlouhém krku zaklonil obrovskou hlavu a vzápětí vydal ten nejneuvěřitelnější kvílivý jek. Zvíře, k smrti zřejmě vyděšeno, vyrazilo rychle pryč a řítilo se do dáli jako o život. Pak, když je od altaiřana oddělovalo bezpečných třicet metrů, zastavilo se a Norman teď dokázal mezi těmi chlupy rozeznat náznak maličké hlavy, která se zvědavě obrátila nazpátek.

Tu altaiřan zmlkl a několik tichých sekund civěl na zvíře nedůvěřivě ho pozorující z dálky.

„Korpt!!" zakřičel najednou. Bílá koule se ani nepohnula.

„Korpt!!" zakřičel znovu. „Korpt!"

Tentokrát to zabralo. Chuchvalec sněhové srsti skotačivě zakroužil radostí, že svého pána rozeznal, nato rychlými úskoky vyrazil zpět a rychle se navracel tam, odkud před chvílí utekl. Altaiřanovy výkřiky „Korpt!" ho povzbuzovaly a dodávaly mu odvahy.

Ale kromě schopnosti slušně skákat asi zvíře moc jiných věcí neumělo nebo přinejmenším bylo neuvěřitelně hloupé. Jeden jediný trik je totiž dokázal oklamat i podruhé – vlastně, pokolikáté už? –, to když neforemná postava na kratičký okamžik zamrzla, aby v následující chvíli opět začala ječet.

„Můj bože!" špitl Norman nevěřícně. „Vidíš to, Deb? Dokonce sem dovezli mentálně zaostalé blbečky!! Proč, zatraceně? Mají tady snad toho chudáka pro zábavu? Je to dement, podívej! To je k neuvěření! Můj bože!!"

Deb krátce pokrčila rameny.

„To je on, Franku."

Norman to nepochopil.

„Cože?" řekl.

„To je on," zopakovala neutrálně. „Supermozek. Altairská vědecká kapacita. Špičkový matematik. Oinyr venx Rexiten-irt Vynyr Ravial Nixo."

– -–-–-–-

– virtuální světy a jejich vazby na teorii vědomí a nadvědomí

Norman těmto bodům nerozuměl. Ne příliš, zvláště pak ne důvodům, proč se zrovna tady a teď mají probírat. Ztrácet čas prázdnými debatami nad soustavami nic neříkajících rovnic a matematických formulí mu připadalo jako zbytečný přepych. Faktem zůstávalo, že k přednášce samé přistupoval velmi obezřetně už od úplného počátku, od chvíle, kdy se o ní dozvěděl. To, co spatřil včerejšího večera, mu samozřejmě na důvěře nepřidalo.

Altairský vědec patřil ale zřejmě ke skutečné špičce. Podle všeho byl velmi vzdělaný. Jeho postavení bylo srovnatelné s postavením někoho, kdo v lidských oblastech nesl titul profesor nebo doktor. Altaiřané ovšem tituly nedávali. Namísto toho podle jakési společenské funkce, jíž dotyčný dosáhl, a zároveň jeho jakéhosi společenského významu, modifikovali samotná jména. Tato skutečnost obvykle nebyla známa lidem, kteří se neorientovali v altairských jazycích, k těm ale Norman nepatřil. Věděl, že podstatou altairského jména, jménem číslo jedna, je třetí slovo v dlouhé řadě dalších. Toto jméno bylo dále s přihlédnutím k postavení daného jedince upravováno koncovkou, která se na ně vázala pomlčkou. Symbol –irt patřil někomu se špičkovým vědeckým vzděláním. Symboly –ersten, –fini, –xid a mnohé další používala imperiální vládnoucí elita. Symbol –eili patřil vysokému armádnímu postavení, opět jako i jiné zažité symboly. Ale tyto koncovky, ač měly formální význam titulů, fakticky tituly nebyly. Ono třetí jméno v celé dlouhé sekvenci jmen bylo jménem celé, včetně doplňku za pomlčkou. Pokud se altaiřané oslovovali bez této části jména, znamenalo to, že se důvěrně znají. V oficiálním styku takové oslovení bylo považováno jako prohřešek proti společenským konvencím.

Prohřeškem proti společenským konvencím by v situaci, do jaké se Norman dostal, bylo také to, kdyby přednášku ignoroval. Frank z ní neměl příliš velkou radost. Od samého rána se cítil velmi špatně. Nedokázal identifikovat důvod, proč má tak špatnou náladu a proč ho doprovázejí tak mizerné pocity. Ale vše mu připadalo nevydařené, vše mu lezlo na nervy, většina věcí – altairských věcí – v jeho okolí se mu nelíbila a na obědě, kam zašel s ostatními lidskými vojáky, se několikrát do svých společníků navezl. Nezůstal toho ušetřený ani Redwick, který jako obvykle zachoval kamennou tvář s tím, že si zřejmě myslel své. Normanovi se zkrátka představa přednášky od altairského vědce nelíbila. Za ještě daleko horší nápad pak považoval samotnou uvítací večeři. Poměrně vážně se zabýval myšlenkou, že se z této povinnosti vykroutí, netušil ale jak to udělat. Byl zkrátka v cizím světě a očekávalo se od něho, že bude respektovat cizí pravidla.

Příběh s Redwickem konečně stojí za zmínku. V průběhu oběda, kdy Norman se skupinou svých poradců zavítal do solidní altairské samoobslužné restaurace, se mluvilo nejdříve o jídle. Bylo dost mizerné; o nic lepší, než nápoje, které nalezl Frank na orbitální stanici.

„Co tomu říkáte?“ ptal se kdosi a Redwick mu s mírným úsměvem odpovídal:

„Připadá mi to, jako by nás chtěli otrávit.“

„Možná jsou s tím sami spokojeni. Třeba si říkají, že nám nic lepšího připravit nemohli. Jenže to, co je dobré pro altaiřany, nemusí být dobré pro nás.“

„Altaiřané mají stejný metabolismus jako lidé,“ konstatoval Norman.

„Ano, ale chutnají jim zřejmě rozdílné věci.“

Lidé chvíli mlčeli a upírali nedůvěřivé pohledy do talířů. Byla tam hustá hnědá kaše promíchaná nakrájenými kousky jakési těžko identifikovatelné zeleniny. Nebylo to syntetické jídlo. I když syntetická strava bývala běžně k ničemu pro absenci těch základních chutí, tentokrát by ji asi uvítali. Jídlo bylo nevkusně sladké s přísadami desítek dalších chuťových odstínů. Žaludek se z toho nezdvihal. Ale to neznamenalo, že by to bylo příliš dobré.

„Jistě se snažili,“ řekl člověk po Normanově pravici. „Snaží se prakticky ve všem. Je to obdivuhodné, jak čisto tu mají.“

„Bývali vždy systematičtí," konstatoval Frank, kterému debata o pečlivosti altaiřanů začínala lézt už teď na nervy.

„Snad. Nechtějí, abychom je pomluvili, to se ví. Ale stejně… ty pokoje, parky, kavárny, výbava založená na nejšpičkovější technice! Jsou dobří."

Redwick se mírně předklonil na stůl a odsunul svůj talíř poněkud stranou.

„Vědí, co dělají."

„Jak to myslíte, pane Redwicku?"

„Jak to říkám. Je v tom vypočítavost. Bude-li tady všude špína, budeme podezíraví. Když se ale budou slušně chovat, přívětivě a přátelsky – a když nám připraví špičkové domovy –, začneme být nepozorní. Snáze pak přehlídneme spoustu věcí."

„… jako třeba?"

„Napadlo vás někoho, zda nemá v pokoji odposlech?"

Lidé okamžik mlčky civěli před sebe.

„Hledal jsem ho dnes ráno," řekl Redwick nevzrušeně.

„… a?"

„Nic jsem nenašel. Dobře takovou věc schovají, to je jisté."

„Nevěřím, že by altaiřané riskovali problémy s tím, že objevíme ve svých pokojích jejich štěnice," zavrtěl hlavou člověk po Normanově pravé ruce.

„Neriskovali by moc. Takové věci se dají těžko najít."

„Stejně by to bylo neúměrné riziko. Proč vlastně? Jaký by měli důvod?"

„Minulost nám radí nevěřit jim."

Norman, který zatím jen naslouchal, odložil příbor.

„Žvaníte nesmysly, Redwicku," řekl znechuceně. „Oni sami toho v této situaci vědí pětkrát tolik co my. Odposlech je zbytečný ve chvílích, kdy nemůže nic přinést. Ve chvílích, jako je tato. Takové riziko by nemělo význam. Vymýšlíte si nesmysly."

„To nejsou nesmysly. To je opatrnost. Já jenom…"

„Víte co? Držte hubu."

Redwick jenom krátce zamrkal. Dotklo se ho to, jistěže ano. Zvlášť pak skutečnost, že ho takto Norman oslovil před podřízenými, se ho dotkla. Ale dovedl se dobře přetvařovat.

Dokonce ani teď, ve chvíli, kdy usedali na křesla v přednáškovém sále, se Redwick ani slůvkem o té příhodě nezmínil. Svým způsobem ani nemohl nic dělat. Ale bylo i možné, že ho Normanova slova nakonec do značné míry míjela. Frank si o svém zástupci nedělal iluze. Neměli se rádi. Bylo to vzájemné a vzájemně taky platilo, že jeden druhého nemohl příliš urazit. Možná, říkal si, Redwickovi bylo to, co jsem mu řekl, vcelku jedno. Kdyby u toho nikdo nebyl, bylo by mu to dokonce jistě jedno.

„Podívejte se nahoru, pane kapitáne," řekl Redwick nevzrušeně. „Muselo to stát spoustu peněz, že?"

Norman s tím souhlasil. Přednášková síň sama o sobě byla uměleckým dílem. Její rozměr nenapovídal na první pohled, že se jedná o tak prostornou halu. Počet míst nepřesahoval sedmset – to skutečně nebylo mnoho – a zdi vyrobené z opravdového mramoru obepínaly řady anatomických křesel v mírně excentrické elipse. Ale bylo tu vzdušno a vše bylo nenásilně pohodlné. Už jen mramor musel stát obrovské sumy. Ale co teprve stropní klenba! V dlouhých a masivních obloucích se vykrajovaly stovky nejrůznějších ornamentů, prapodivných abstraktních tvarů i neobvyklých barevných stínů, pod tím vším pak visely půvabné křišťálové lustry, neuvěřitelně veliké a zřejmě i neuvěřitelně těžké. Každý kousek broušeného skla mihotající se na jejich konstrukcích jasně svítil. Tady nebylo osvětlení realizováno prostřednictvím čarovného efektu gravitací zkrouceného prostoru, emitujícího světlo odevšad i odnikud. Bylo tu konkrétní osvětlení, ovšem jaké! Už dlouhou dobu Norman něco podobného neviděl. Bylo to půvabné a ačkoliv se tomu sám bránil, musel altaiřanům přiznat jistý smysl pro estetiku.

Sál se již zaplnil téměř až do posledního místa. Norman s Redwickem – a dalšími lidmi od ASA – seděl až kdesi vzadu. Netoužil se příliš vystavovat před pódiem, na němž se před projekční stěnou krčil maličký řečnický pultík. Jak to ta zrůda včera křičela? říkal si. Korpt? Ano… asi ano. Bylo to tak. Velká zrůda pokřikující na malou zrůdu. Čím dál jí budu, tím lépe. Zadní řadu vyhlédl sám a jeho společníci proti tomu nic nenamítali.

Hosté v místnosti byli až na výjimky lidští. Kam jen oko dohlédlo, viděl Frank lidské hlavy v opěradlech anatomických křesel. Občas některá hlava vyčnívala výše. Asi třikrát spatřil mezi ostatními lidmi kratičké štětinky altairských vlasů. Všechny byly daleko. Vybral jsem dobré místo, říkal si. Skutečně dobré. Nemusím se na ně aspoň příliš dívat.

Zprava, dveřmi až na druhé straně sálu, vstoupila Deb, doprovázena lokálním velením Centrální Policie. Norman ji nemohl přehlédnout ani kdyby se o to snažil. Měla na sobě půvabné červené šaty rafinovaného střihu, právě ty, které na ní spatřil tenkrát při holografickém radiokontaktu. Byly skvělé – a Deb, samozřejmě, taky. Jak se zastavila u kraje naplněných řad a pomalu se rozhlížela, jak pomalu hledala místo, které jí altaiřané rezervovali, přímo z ní sálala elegance. Deb byla zkrátka dáma, pochopil Frank náhle. Nepasovalo mu to k ní příliš, protože v jeho mysli byla stále fixována jako ona bezohledná a emoce postrádající dívka, s níž kdysi, v dávných dobách, zabíjel altaiřany. Dávné doby nenávratně odešly. Díky bohu za to, říkal si. Ale některé obrazy byly živé až přespříliš a vracely se ve chvílích, kdy by je čekal nejméně.

Mlčky přihlížel, jak se Deb začala prodírat plnými řadami až k rezervovaným místům v popředí haly. Norman na okamžik zalitoval toho, že si sám na své rezervované místo nesedl. Pravdou bylo, že by ji teď měl velice rád vedle sebe. Ale zvolil si už a sedadla blízko pódia byla opravdu tou nejhorší částí přednáškové síně, kam by si mohl sednout. Nedá se nic dělat, společností mu teď Deb nebude. Může ji konečně někam pozvat později, kromě toho ta večeře…

Křesla byla sice zhotovována na míru bytostem větších rozměrů, než jaké měli současní návštěvníci, ale na pohodlnosti jim to neubralo. Polštářování bylo příjemně měkké a kromě toho materiál okamžitě kopíroval tělesné tvary. Samozřejmě, patřilo to k běžnému standardu. K běžnému standardu ale už nepatřila sluchátka přiřazená každému křeslu – to lokální superinteligence dostala za úkol tlumočit řeč do těch lidských jazyků, které si sedící vybere, pokud mu jeden lidský jazyk přednášejícího nebude stačit –, drobná klávesnice, holografický terminál včetně projektoru materiálů a spousta dalších věcí, které altaiřané do sálu po stovkách instalovali. Norman sice s nastartováním terminálu váhal, Redwick to ale už udělal. Frank sledoval, jak jeho zástupce tiše rozmlouvá s příslušnou umělou myslí a dohaduje s ní detaily tlumočení. Jedna řeč je mu málo, napadlo ho. To snad není možné! Altairský vědec se přiměje mluvit naším jazykem, Redwick ale chce jiný překlad! Je to skutečně blázen. A nebo altaiřany jenom tak zkouší? Pokud budou mít s překladem potíže, Redwick jim to určitě oznámí. Frank o tom nepochyboval. Redwick si klidně může altaiřanům stěžovat na cokoliv. On se jich neštítí. Já na rozdíl od něj dávám přednost tomu, aby mi oni sami dali pokoj.

Nestihl to domyslet. Krátký gong přiměl lidi v sále, aby se začali tišit. Halou se sice ještě ozýval slabý šepot, ale rychle slábnul. Koutkem oka zahlédl Norman Redwicka, kterak si nasazuje sluchátka. Opřel se do křesla, na okamžik zavřel oči, aby je vzápětí znovu otevřel. To už ale pódium nebylo prázdné. Zrovna ta postava, která včera dětinsky pokřikovala na jakési ohavné maličké zvíře, stála teď tady před stovkami lidí. Frank zíral na její neforemné obrysy a tiše vydechl. Matematický expert Impéria Altair Rexiten-irt udělal něco, co mohlo být při velké snaze označeno za úsměv, a poté se houpavou chůzí dopotácel k řečnickému pultu.

* * *

Rexiten-irt nenechal už po prvních slovech nikoho z přítomných na pochybách, že patří k nejinteligentnějším – a zřejmě i nejvzdělanějším – bytostem na povrchu tohoto světa. Promluvil lidskými slovy s pečlivou a téměř dokonalou intonací. Nebýt tichých šelestů a slabého chrčení v dolních tónech slov, snad by ani nebylo možné rozeznat rozdíl. Jistě se musel lidské řeči učit dlouhá léta – a velmi pravděpodobně ji i aktivně užíval. Když Norman zavřel oči, jen těžko se přesvědčoval, že tam kdesi vepředu stojí bytost, které má s lidmi společnou pouze oblast vesmíru, v níž se narodila, nikoliv ale původ nebo třeba jen genetickou informaci. Ano, tohle byla bytost z oblasti Druhé Interstelární Dohody. Jenže z té její non-lidské poloviny.

„Dobré odpoledne," řekl Rexiten-irt nenuceně, „jsem velice rád, že jsem dostal příležitost uspořádat dnešní přednášku právě tady a právě pro vás."

Je perfektní, pochopil Frank. Ani jediné klopýtnutí. Ne, tohle není mentálně zaostalý blbeček. Jestli jsem ho tak včera označil, zatraceně jsem se spletl. Altaiřan zatím pokračoval.

„Všichni víme, že situace, za níž jsme se tu sešli, je poněkud… nestandardní. Přiznám se, že sám jsem ještě nikdy nepřednášel za podobných okolností a jen málokdy se mi stalo, abych svoji řeč vedl před publikem téměř stoprocentně lidským. O to více si této situace cením. Věřím, že imperiální velení vás tu již přivítalo. Přinejmenším neformálně. Za sebe bych chtěl učinit totéž.

Ještě drobnou poznámku k formě. Rád bych považoval formality tímto za odbyté, protože vzhledem k věcné části mé řeči jde jen o informační šum. Ale jedno je velmi důležité. Uvědomuji si, že z hlediska teorií vědomí a myšlení jste laická veřejnost. Dokonce to platí i pro hledisko matematiky samotné, a pro záležitosti, o kterých chci hovořit, je naprosto nutné využívání matematických aparátů. Teorie vědomí, na níž jsem postavil tuto přednášku, je ve své podstatě tou nejšpičkovější, nejvyšší matematikou. Říkám to při plném vědomí faktu, že sám se za čistého matematika nepovažuji. Samotné matematické důkazy, dedukce, definice a tak dál, jsem tedy odsunul do druhé poloviny našeho dnešního setkání. Věřím, že pokud budu hovořit na laické úrovni, bude to srozumitelnější, i když se asi nevyvaruji drobných nepřesností."

Mluvil pomalu, klidně, a velmi melodicky. Asi v tom hlasu bylo něco z těch zvuků, které Norman zaslechl včerejšího večera v parku. Ale bylo to tak rafinovaně ukryté, že to tam nemohl najít. To, čemu naslouchal, byla příjemná zpěvná řeč.

„A poslední detail, než začneme naostro. Chápu, že v některých případech mohu říkat věci, které nebudou docela srozumitelné. Udělejme následující dohodu. Hlavní diskusi bych rád odložil na samotný závěr přednášky, protože v opačném případě se dostaneme do nebezpečí, že diskutováním o detailech vytěsníme podstatu věci. To neříkám proto, že bych vás coby posluchače chtěl podceňovat. Zkrátka tomu tak při nezvládnutí debaty bývá, je to obvyklý jev. Na druhou stranu, v případě zásadního dotazu jej můžete položit rovnou. Udržíme-li hlavní část našeho vzájemného setkání v poloze mého monologu s prvky řízené diskuse, bude to myslím ta optimální forma.

Čím bych se měl dnes zabývat? Měli bychom si říci dvě velmi důležité věci. První je shrnutí praktického významu teorie vědomí pro dnešní svět a vztah této teorie k takzvané teorii nadvědomí, jíž já sám cítím se být autorem. Druhé téma, které, jak uvidíte, s tímto plně souvisí, jsem pro jednoduchost ukryl pod ne zcela přesné označení virtuální světy. Konečně, rád bych načrtl myšlené vazby mezi teoriemi zde vyřčenými a

situací, do níž se na tomto světě dostalo Impérium Altair. Netvrdím, že ony vazby skutečně existují. To musím zdůraznit rovnou. To, s čím se setkáváme tady, nás ale nutí k chaotickému hledání. Tápání v mlze. Nuže, rád bych vám nabídl jistý směr onoho tápání. Čímž neříkám, že je to správný směr, ale pouze to, že je to možný směr."

„Co tomu říkáte, pane kapitáne?" špitl Redwick po Normanově pravici.

„Je dobrý, že?"

„Dobrý? Zatraceně dobrý."

Norman mírně přikývl.

„Počkejme si," řekl.

„Dovolte mi teď krátkou vzpomínku," zaintonoval melodicky altaiřan. „Zhruba před dvěma roky jsem přednášel na jedné špičkové univerzitě v systému Vegy. Stala se tehdy velmi podivná věc, která mne mírně zaskočila a dokonce se mne zprvu i dotkla. Skupina mladých posluchačů moji řeč fakticky znemožnila neskutečně extrémními dotazy. Obraceli se na mne jako na vědce, který vyvíjí teorie v oblasti vědomí a který tedy vypracovává teoretický základ pro konkrétní aplikace, jejichž typickým příkladem jsou umělé inteligence a jejich podmnožina – superinteligentní entity. Označili mne tehdy za duchovního původce jakési novodobé formy rasismu, což mne, přiznám se, velmi nahněvalo.

Myslím, že se jedná o jev společný oběma polovinám Druhé Interstelární – té lidské i té altairské. (Ostatně – na okraj – už samy pojmy lidská nebo altairská společnost jsou zavádějící. Naše rasy se stále více promíchávají, a to, čeho jsme svědky nyní, je jakési mazaní rozdílů. Vznik superspolečnosti, kde její označení odpovídá pouze původu ji zastřešujícího politického bloku.) Tedy. V moderní společnosti jako takové existují nesporné tendence tlačící na uznání superinteligencí za rovnoprávné partnery bytostí nazývaných živými. Ovšem, jsou to okrajové tendence. Ale to neznamená, že by byly zanedbatelné."

„Setkal jsem se s tím už," špitl Redwick. „Věřil byste tomu? V jedné debatě jsem byl takovým mladým idiotem označen za názorového rasistu a otrokáře. Věřil byste tomu, pane kapitáne Normane?"

Norman tomu věřil. Stalo se mu to několikrát. Věděl velmi dobře, o čem Rexiten-irt hovoří. Ony skupiny živené podobnými osvobozeneckými ideami obvykle neměly jasné představy o svých cílech, fungování nové společnosti jimi navrhované, dokonce ani o tématech, která halasně rozebíraly. To jim však nikdy nebránilo v tom, aby byly velmi hlasité – a militantní. Frank věřil, že tito lidé podobným způsobem ventilují komplex vlastní nevyléčitelné neužitečnosti. Ovšem, Rexiten mluvil o altaiřanech. Ale zřejmě měl pravdu, na obou stranách to bude stejné.

„Zajímavé je," pokračoval altaiřan, „že nositelé podobných idejí velmi tvrdě obhajují práva, o která se samy superinteligence příliš nestarají. Je tomu tak proto, že superinteligentní entity jsou s využitím aparátu teorie vědomí až na úplné výjimky tvořeny bez balastu emocí v běžném pojetí tohoto slova. Není to tak docela pravda a my si to řekneme později, zatím ale postačí tento zjednodušený pohled. Superinteligence mají vědomí vlastní identity, ne ale naše přání a touhy. Ona hnutí za práva umělých myslí tento fakt sice znají, označují jej ale za jakési programové mrzačení inteligentních mozků. Je tomu skutečně tak? Co to vlastně umělé inteligence jsou? A vynucuje si teorie vědomí emoce? Zkusme se na to podívat přesněji, protože to pro nás může být velmi důležité.

Tedy, znovu: co to vlastně je umělá inteligence? Co se pod tento termín skrývá? Možná mi to nebudete věřit, ale jak v mé, tak i vaší společnosti, se pojem umělé inteligence nezrodil s nástupem matematických modelů vědomí a myšlení, ale mnohem dříve. Kdysi dávno, zhruba ve stejné době pro Slunce i pro Altair, bylo umělou inteligencí chápáno počítačové zpracování dat. Je to fascinující, že? A vzbuzuje to úsměv, myslím, protože umělé inteligence nejsou počítače. Domnívám se, že vznik tohoto pojmu vyplýval z mylné představy, že počítače časem dokáží nasimulovat funkce našich biologických mozků. Jenže to je stejně hloupý nápad, jako kdybychom se domnívali, že umělou bytost s námi srovnatelnou můžeme sestavit

pouhým sešíváním částí. Chápete, kam mířím. Neexistuje žádná počítačová kopie biologického mozku, protože mozek sám je natolik komplexní, že pouhé kombinování prvků povede pouze ke hromadění omylů a chyb. Vytvořit myslící entitu je sice možné, ale musí se postupovat docela jinak, totiž metodou nepřímo řízeného vývoje, ještě přesněji pak metodou vývoje určeného primárním předprogramováním. Takto jsme vznikli my všichni, co jsme tady. Naše popisy byly primárně předprogramovány na úrovni genových kódů. Další vývoj, to je prostě jakási autoevoluce, vlastní formování jedince, probíhající podle těchto předpisů.

Dekódování genomů živé hmoty bylo tedy prvním krokem k vytváření umělých inteligentních mozků. Toto dekódování sice přineslo jisté zpřesnění informací o fungování skutečně inteligentního rozumu, ale zásadní průlom to nebyl. Znamená to, že v té době existovaly technologické informace coby nutné podmínky k tomu, aby bylo možné programovat vývoj umělých inteligencí. Samotný princip takového programování ale zůstával mystériem, které bylo vymazáno až nástupem teorie myšlení ve své prapůvodní podobě, tedy ve tvaru základních myšlenkových modelů.

Všimněte si prosím jedné velmi důležité věci. Záměrně od sebe odděluji teorii myšlení a teorii vědomí. Teorie vědomí je pouze jednou z podmnožin teorie myšlení, a je to ta její část, která přibyla do celého matematického aparátu popisujícího myšlenkové procesy velmi nedávno. Myšlení a vědomí jsou rozdílné věci. Myšlení je základ. Vědomí je jednou z jeho metod fungování. Nikoliv nutnou metodou. Později se k tomu vrátíme.

Tedy, v oné době, kdy na poli matematiky zazářila hvězda takzvaných myšlenkových modelů, získal pojem umělé inteligence svůj dnešní význam. Entity umělé inteligence, ať už ty nižší a nebo ty špičkové, jsou všechny vytvářeny metodou programovaného vývoje hmoty. Nikoliv skládáním částí, to je metoda výroby počítačů.

Pokusme se teď zamyslet se nad tím, co vlastně myšlení jako takové je. Teorie myšlení definuje tento fenomén velmi přesně matematickým aparátem. V této chvíli se přidržím laického a velmi nepřesného pohledu. Řekněme, pro jednoduchost, že myšlením rozumíme kombinaci dvou faktorů. Prvním faktorem je schopnost určitých vysokoúrovňových logických dedukcí spojenou se schopností sestavovat asociační řetězce výrazů. Druhým faktorem je potom existence cíleného jednání. Co přesně znamenají termíny cílené jednání a vysokoúrovňové logické dedukce si povíme v matematické části přednášky.

Někdy se uvádí, že samo počítačové zpracování dat je dnes na úrovni natolik vysoké, že se pod tuto nepřesnou definici skryje taky. Ale není to pravda. Takzvané počítačové myšlení je pouze pseudomyšlením, které nevyužívá podstaty teorie myšlení, přinejmenším ne v její komplexnosti. Existují velmi komplikované testy, jimiž toto lze rozlišit. Jistě, hovoříte-li s počítačem, dlouhou dobu nemusíte vůbec poznat, že nerozmlouváte s myslící bytostí. Ale buďto si toho nakonec všimnete sami nebo můžete využít právě výše zmíněných matematických a psychologických metod k prokázání takového faktu.

Umělé inteligence dnes tedy pracují na základě teorie myšlení. Pouze takzvané superinteligence ale pracují také na základě teorie vědomí. V čem je rozdíl? Myšlení samo představuje jenom spojení nesmírně komplexních pravidel datově-logických konstrukcí a existence cíle. Ke svému fungování ale myšlení musí využívat určitých nástrojů a určitých metod. Jedním – a nikoliv jediným možným – nástrojem je vědomí. Vědomí vlastní identity determinuje způsob volby cíle jednání a určitým způsobem obohacuje dedukční logická pravidla a pravidla tvorby asociačních řetězců. Patří sem kupříkladu emoce. Emoce jsou určité vnitřní stavy myslící entity, které přidávají k základním pravidlům fungování pravidla další, tentokrát ovšem výrazně variabilní povahy. Jedna konkrétní věc vám může ve chvíli příjemné pohody připadat vtipná, v okamžiku, kdy jste ve stresu, ale totéž budete hodnotit jako provokaci. To, zjednodušeně řečeno, je přínosem emocí k základním mechanismům myšlení. Řekli jsme si, že superinteligence neznají emoce takového typu, jakým jsme vystavováni my. To samozřejmě závisí jen na jejich předprogramování, předurčení jejich vývoje, protože není nic snazšího, než vytvořit superinteligentní entitu se stejnou emocionální výbavou, jaké užívají živé bytosti. Zda by ovšem taková bytost byla ku prospěchu, na to si odpovězte sami. Nuže, superinteligence neznají naše emoce, znají ale emotivní vnitřní stavy, jak je popisuje teorie vědomí. To je nevyhnutelné. Jejich svět zkrátka není černobílý. Že jejich city vypadají jinak, a to zvyšuje index jejich racionálního rozhodování? Ano, ale tento fakt nic nemění na tom, že jejich myšlení není zasazeno do citové pouště.“

„Mohu se na něco zeptat?“ ozval se kdosi z prvních řad.

„Ovšemže.“

„Pokud to dobře chápu, myšlení tedy může existovat bez vědomí?“

„Ano. Myšlení je základ. Vědomí je jednou z metod, jedním z nástrojů fungování. Existují další nástroje, rovnocenné i když velmi odlišné od tohoto, které může myšlení využít. Ukážeme si to v matematickém bloku přednášky. Jedna okrajová zmínka na tomto místě: fenomén svobodné vůle, tak často zmiňovaný právě v souvislosti se superinteligencemi, nevyplývá z teorie vědomí, ale z teorie myšlení. Ač to možná není na první pohled patrné, právě tohle je velice důležité.

A teď jsme se dostali k poměrně podstatnému poznání, prvnímu, které chci z této přednášky vyvodit. My, živé bytosti, podléháme jak pravidlům myšlení tak i vědomí. Umělé inteligence většinou pouze pravidlům myšlení, superinteligentní podmnožina této velké skupiny myslí ale rovněž využívá pravidel vědomí. Je tedy myšlení těchto entit méněcenné ve vztahu k nám? Nikoliv, matematika takový pohled jasně vylučuje. Můžeme se dohadovat o stupni schopností chápání světa, dedukcí a tak dál. Ale princip fungování je stejný u nich i u nás. Ostatně, i mezi námi existují jedinci nadaní a hloupí. Tento matematicky čistě racionální přístup jako by dával za pravdu obhájcům práv superinteligentních myslí.“

Sálem to zahučelo. Rexiten-irt si takové reakce ani nepovšiml.

„Avšak problémem jsou metody, jichž tyto skupinky obhájců rovnoprávnosti umělých myslí s živými užívají. To, co ona sdružení živých bytostí podnikají, je čistý extremismus. Nemají jasnou představu čeho chtějí dosáhnout, potřebují nicméně křičet. Ke zrovnoprávnění umělých inteligencí s živými není ničeho takového potřeba. Probíhá už delší dobu samovolně, aniž by si ho kdo všiml. Dnes dostávají superinteligentní entity v mnoha případech poradní hlasy, účastní se mnohých rozhodování a determinují mnohá jednání té či oné společenské organizace. Aniž by samy o tyto hlasy žádaly, dostaly je.“

„Promiňte, Rexitene-irte, chcete snad říci, že mezi námi a superinteligencemi neexistuje zásadní rozdíl?“

„Matematicky nikoliv. Jsme ovšem z jiných stavebních materiálů, chcete-li slyšet tohle.“

Opravdu je to vědecký extrémista, pochopil Norman náhle. Na základě soustavy rafinovaně sestavených rovnic právě teď dokazuje cosi… co vlastně? Představuje nám tady snad novou společnost, k niž vše kolem se blíží? Pouze na základě matematiky?! Můj pane, kolikrát v historii civilizace už dostali intelektuálové příležitost narýsovat perfektní vize společností, nefungujících pro samu svoji absurdní povahu! Ale byl tím fascinován. Říci veřejně, že superinteligence nejsou o nic míň, než bytosti původní, to už vyžaduje jistou odvahu.

„A nemyslíte si snad, že superinteligentní entity diskvalifikuje v takovém srovnání právě to, že jsou umělé?“ zeptal se kdosi jiný.

Altaiřan se usmál – pokud ovšem to, co se objevilo na jeho ohavné tváři, bylo možné považovat za úsměv.

„Umělé? Jsou vytvořené námi. Ale znamená to, že jsou umělé?“

„Ovšem. Co jiného by představovalo slovo umělý?“

„To je trefný dotaz. Co to vlastně je umělost? Vytváříme bytosti odpovídající teoriím myšlení a vědomí a dáváme jim název bytosti umělé. Ale co je dnes umělé? A co není? Sám tento termín užívám s vědomím, že se přežil. Jsme snad my, co jsme se sešli v tomto sále, umělí?“

„Samozřejmě, že ne!“

„Ach… a pročpak? Proto, že jsme složeni z organických látek? Rád bych se zeptal, je-li tu někdo, kdo je přesvědčený, myslím teď absolutně přesvědčený, že se s jeho původní genovou informací před narozením nehýbalo. Že nedošlo k žádné, třeba jen maličké úpravě. Je tady někdo takový?“

Nikdo nezdvihl ruku. Norman sám věděl o dvou drobných korekcích, které byly kdysi v jeho genofondu provedeny. Možná jich bylo víc. Neexistuje dnes člověk, který by neprošel nějakou drobnou genovou úpravou, napadlo ho. A pochopil také, kam altaiřan míří.

„Dobře, není tu nikdo takový,“ kývl Rexiten-irt. „Já sám jsem také byl před narozením genově upravován. Je to běžná praxe. Jisté části DNA se zkrátka odstraňují a nahrazují jinými. Likvidují se deformace. Nerodí se dnes slepí jedinci, mentálně zaostalí a fyzicky postižení. Většinou ne. Ponecháme-li stranou, že nikdo neví, kde je hranice deformace a kde už začíná přirozená variabilita osobnosti – ale to dnes, v době rozsáhlého využívání genetiky, není už ani morální problém –, pak musíme připustit, že bytosti dnes se rodící jsou v jistém smyslu zdravější, než ty narozené před dávnými staletími. Ale nejsme právě proto taky umělí? Vždyť části našich genových kódů vznikly nejdříve v pamětech počítačů a umělých myslí! Svým způsobem i my jsme byli vyrobeni.“

„A není ten rozdíl v míře? Umělé inteligence jsou předprogramovány celé, u nás jde o zanedbatelné zlomky…“

„Jenže kde je ta hranice? Víte to snad? Kde je rozdíl mezi umělým a původním, když už jsme u toho? Neznám odpověď a myslím si, že vy taky ne. Ovšem, vznášedlo, které mne převeze z jednoho města do druhého, je umělé. Ale na úrovni myslících bytostí to nelze tak chápat. V této poloze dnes neexistuje nic zcela originálního ani nic zcela umělého. Používejme termín umělá inteligence pro jednoduchost a názornost. Ale je to, po pravdě, přežitý termín.“

Rexiten-irt okamžik váhal, pak spatřil, že se hlásí dalších několik lidí, a rychle promluvil, dříve, než první dotazy strhly lavinu.

„Ponechme rozsáhlejší diskusi na později, ano? Máme ještě mnoho témat, která si chceme říct. Jsme teprve na začátku.

Zatím jsme si stihli ukázat, že myšlení je určitý způsob cíleného využívání logiky, víceméně. A že k tomuto používá nástrojů a metod. Rozdíl mezi nástrojem a metodou se tady poněkud stírá, protože mnohé z fenoménů, využívané myšlením, jsou jak nástrojem, tak i metodou. Jednou z těchto metod je vědomí. Metoda, způsob fungování myšlení, i nástroj k dosahování cílů. Existuje několik dalších metod i nástrojů. Existuje však jedna metoda, jeden nástroj, který je jim vysoce nadřazen. Představuje jakési sjednocení všech ostatních metod a nástrojů. Říkejme tomuto fenoménu nadvědomí. Autorem matematické definice nadvědomí a teorie nadvědomí vůbec jsem já.

Představme si myslící entitu, která dokáže ve svém nitru zkombinovat všechny možné metody myšlení, všechny jeho formy. Dosud něco takového bylo na úrovni smyšlenek, protože nikdo toto nedokázal dostatečně popsat. Nuže, takováto entita by zřejmě byla nadána mnohem vyšším myšlenkovým potenciálem než cokoliv, co si my zatím dokážeme představit. Ještě než se začneme zabývat pečlivěji její podobou, rád bych se zmínil o faktu, že právě na tomto jsem pracoval pro SIOS v posledních letech války. Nedokázali jsme podobnou mysl sestavit, protože pro to nemáme nutné technologické znalosti. Ale matematický aparát již existuje. Skutečnost, že o tom právě teď přednáším vám, hostům z Aliance, dokazuje, že něco podobného máme v podobě praktické aplikace zatím v nedohlednu.

Bytost, využívající teorie nadvědomí, by prakticky bez problémů dokázala řešit úlohy řádově několikrát vyšší, než jaké zvládáme my. Přinejmenším několikrát. Jakým způsobem by taková myšlenková analýza probíhala?

Entita nadvědomí může použít ke svým cílům jakékoliv metody a jakéhokoliv nástroje, protože teorie nadvědomí je jakýmsi supersjednocením těchto nástrojů a metod. K tomu, aby to mohla učinit, stačí jí

generovat ve svém myšlenkovém prostoru bytosti nižšího řádu, založené právě na těchto metodách. Může tedy vytvářet miliardy takzvaných virtuálních bytostí, které, aniž by to samy tušily, budou směřovat k určitému shora danému cíli.

Jenže k tomu, aby mohly takové bytosti existovat, musí dostat vymezený prostor svého fungování. Toto vymezení samozřejmě zcela závisí na potřebách a představách samotné entity nadvědomí. A teď přijde velmi důležitá věc. Vymezení takového prostoru bude sestávat z komplexu určitých zákonů, pravidel, která omezují jednání samotných virtuálních bytostí. Nazývejme komplex těchto pravidel a prostor jím vytvořený virtuálním světem. Entita nadvědomí tedy funguje tak, že vytváří virtuální světy, umisťuje do nich virtuální bytosti a ty konečně plní předem stanovené cíle. Takové bytosti ovšem samy mohou mít, jak z výše uvedených slov vyplývá, vědomí vlastní identity. Nemusí tomu tak být, ale může.

Čímž se dostáváme do situace, kdy jsme postaveni před srovnání světa virtuálního a světa reálného, bytostí virtuálních a bytostí reálných.

Jak vlastně vypadá ono vymezení virtuálního prostoru?“

Rexiten-irt se krátce odmlčel, poté se v jeho hadovitě ohebných prstech objevila drobná tyčinka a on ji zdvihl tak, že vysunul tlustou paži půl metru nad řečnický pult.

„Tohle je dřevo. Místní, velmi jednoduše opracované. Jeho podstatou, stejně jako i u dalších látek, jsou komplikované struktury na sebe navázaných atomů, mezi nimiž působí několik základních sil. Stačí, abych tu věc pustil…,“ udělal to a dřevěná tyčinka s tupým klepnutím, zesíleným reproduktory, dopadla na desku pultu.

„Neboli: existující prostor jako takový je definovaný určitým komplexem jevů a pravidel, jimž my říkáme fyzikální zákony. Fyzikální zákony definují vše, s čím můžeme přijít do styku. Určují čas, prostor, hmotu v tomto prostoru i její vzájemné interakce. Dokonce, na úrovni té nejšpičkovější fyziky, ony rozdíly mezi časem, prostorem, hmotou i energií se stírají. Vše tohle je tedy podstatou definice světa. To, že ona dřevěná tyčinka byla opracována, už samozřejmě závisí na naší činnosti, tedy na činnosti bytostí v tomto světě se pohybujících.“

„Znamená to,“ řekl kdosi, „že naše fyzikální jsou jakýmsi reálným ekvivalentem definičních pravidel virtuálních světů?“

„Ano, dá se to tak říci.“

„A ony bytosti v takových světech se pohybující… vědí o tom, že jejich svět je jenom komplexem matematických rovnic a pravidel?“

„Filozofická otázka,“ usmál se altaiřan. „Nikoliv, proč by o tom měly vědět? Není to přeci z hlediska entity nadvědomí nutné k dosažení jejích cílů. Ony matematické rovnice, ona pravidla, zkrátka ona definice virtuálního světa je pro takové virtuální bytosti stejně reálná, jako je pro nás ta drobná dřevěná tyčinka, kupříkladu.“

„V čem je tedy rozdíl mezi virtuálním světem a reálným světem? Ve složitosti? Virtuální světy nemohou být tak složité jako svět reálný?“

Altaiřan se na chvilku odmlčel.

„Co je to vlastně složitost?“ řekl poté. „Náš svět nám připadá nesmírně složitý. Jistě takovým i je, aspoň na úrovni našich schopností poznání. Našich myšlenkových limitů. Jenže to je právě podstata věci. Bude-li v našem světě vytvořen jakýsi virtuální svět, bytosti v něm se pohybující ho opět budou považovat za neskonale komplikovaný. Samy budou jednodušší, než my. Bude se jim tedy takovým jevit. Opět budou přesvědčeny, tak, jako i my zde, že jejich svět je složitý natolik, že je vlastně neopakovatelný. Přitom to ale bude, aniž ony by to věděly, virtuální svět. To je zkrátka relativní záležitost.“

„Dobře," vykřikl kdosi jiný, kdo se opomněl hlásit, „ale v čem je tedy ten rozdíl?! V čem je skutečný, hmatatelný rozdíl mezi naším světem a jejich? Jsou-li pro ně matematické rovnice stejně reálným okolím jako kupříkladu stromy a řeky pro nás?"

„Neexistuje takový rozdíl," konstatoval altaiřan suše. „Matematika smazává takové rozdíly. Je jen jedno hledisko, ze kterého lze chápat rozdílnost reálných a virtuálních světů. Je to hledisko místa pohledu na takový svět. Budu-li ho vnímat zevnitř, jako jedna z bytostí v něm existujících, pak bude reálný. Budu-li ho vnímat zvenčí, ať už jako přihlížející a nebo tvůrce, bude to virtuální svět. Samozřejmě, i to je relativní, že?"

„A kde potom berete jistotu, že i my nežijeme v jakémsi virtuálním světě?!"

Rexiten-irt změnil svůj veliký obličej v ukázkový výraz ryzí nevinnosti.

„Já takovou jistotu nemám. Čistě matematicky vzato… nelze to vyloučit."

„Dovolíte ještě jeden dotaz, Rexitene-irte?" řekl ženský hlas, v němž Norman poznal Deb Crawsonovou.

„Paní kapitánka Crawsonová? Těším se na vzájemné setkání při dnešní večeři," pronesl melodickým hlasem altaiřan. „Ovšem, ptejte se."

„To, o čem tady hovoříte… lze to chápat jako obecné vysvětlování jisté matematické definice entity, které se říká… Bůh?"

„Víte, co je to Bůh, paní kapitánko? Já to nevím. Domnívám se, že ani nespočetná náboženství existující v našich rasách v průběhu historie – a že jich bylo opravdu mnoho, viďte? – nedokázala na tuto otázku odpovědět. Existenci Boha chápaly takové ideologie jako čisté dogma. Nicméně… budeme-li rozumět pod pojmem Bůh bytost, která vytváří ve své vlastní existenci světy naplněné bytostmi, jež mají za úkol pomoci jí dosáhnout určitých cílů, potom ovšem to, o čem tady hovoříme, skutečně je definicí Boha."

V sále se strhla menší bouře. Hlásilo se tentokrát dobrých padesát lidí najednou, vykřikovali své dotazy a všude kolem znělo hlasité šeptání sedících. Redwick také cosi říkal. Norman ho slyšel jakoby z dálky. Seděl paralyzován v křesle a nezmohl se ani na slovo. Je to šílenec, říkal si. Opravdový šílenec. Jako by náš svět nebyl reálný až přespříliš! Přál bych mu projít tím, co já mám za sebou. Možná by ho pak podobné teorie ani nenapadly. Altaiřan se stále mlčky opíral o pult a vyčkával, až se lidé poněkud utiší. Trvalo to poměrně dlouho, nejméně dvě minuty.

„Víte, chápu, že máte spoustu dotazů," konstatoval poté. „Ale nechme je na později, ano? Čeká nás ještě závěr úvodní části přednášky a potom matematické rozbory toho, o čem tady teď mluvíme. Pokud zahájíme diskusi teď, nikam se nedostaneme."

Lidé se ztišili – ale dalo jim to dost přemáhání. Altaiřan mlčky vyčkal úplného ticha, aby opět promluvil.

„Zatím jsme se tu zmiňovali o teorii myšlení, vědomí, nadvědomí a o schopnosti bytostí definovaných teorií nadvědomí vytvářet virtuální světy a umisťovat do nich virtuální bytosti. Samy virtuální světy mají pak přesná pravidla fungování a řídí se podle nich relativně nezávisle na původní nadvědomé entitě, jíž stále v jistém slova smyslu jsou částí.

Nicméně bylo by velmi nerozumné od takové entity ponechat události ve virtuálních světech zcela na jejich samotném a nerušeném vývoji. Při sestavování virtuálních světů se totiž může vyskytnout chyba – drobná třeba a dlouho neviditelná – a ony světy se pak nemusejí vyvíjet podle původních představ a plánů. Entita nadvědomí tedy potřebuje určité další nástroje k ovlivňování jejich chodu a potřebuje také určitou zpětnou vazbu, prostřednictvím které by získávala potřebné informace.

To lze udělat dvěma způsoby. Buďto za určitých okolností vnese do takového světa dočasně nové, dosud

neexistující pravidlo, a nebo vymezí oblasti kontaktu s takovým světem. To první, velmi nepřesně, můžeme chápat jako existenci nadpřirozených sil. Zákony onoho světa najednou na jistou dobu přestávají fungovat. Praktický příklad? Některé věci existující ve virtuálním světě se počínají nezvykle chovat, mizejí nebo se znovu objevují bez ohledu na zákon zachování hmoty a energie, některé bytosti dokáží realizovat vzájemnou komunikaci na základě mentálních vazeb – pokud ovšem, samozřejmě, nedostaly tuto schopnost už při samotném stvoření světa jako přirozenou – a tak podobně. Osobně nepokládám tento model za nejšťastnější. Příliš totiž může narušit samotný virtuální svět. Existuje elegantnější způsob ovlivňování virtuálního světa nadřazenou entitou. Elegantnější způsob realizace informační zpětné vazby. Předpokládejme, že ony síly, které zcela neodpovídají zákonitostem takového světa, koncentruje entita nadvědomí do určité izolované zóny, která se nebude okolního světa příliš dotýkat. Tím taková bytost získá přístup do světa, jenž vytvořila, aniž by rušila základní pravidla jeho fungování a vazby mezi jeho jednotlivými objekty. Není pak potřeba dodatečných, takzvaně nadpřirozených, pravidel.“

Tentokrát v sále vypukla skutečná vřava.

„Chcete tím naznačit že postižená oblast je takovým místem?!“ vykřikl kdosi. „Chcete říct, že náš svět, stvořený čímsi nadřazeným jako virtuální svět, právě tady, na této planetě, obsahuje takovou zpětnou vazbu?!!“

Hlas z jiné části místnosti křičel prakticky totéž:

„Opravdu tomu věříte, Rexitene-irte?! V době, kdy hlavní náboženství prakticky zanikla, chcete nabízet myšlenku stvoření vyšší mocí?!“

„Je to blázen,“ zašeptal Norman. „Matematika v rukou blázna. Kdo by řekl, co z toho může vzejít?!“

„Ovšem, přitakal Redwick. „Ale… víte? Má svým způsobem úroveň, ne? Je to šílenec, ale dělá to ve velkém stylu.“

Rexiten-irt promluvil, ale i přes hlasitou reprodukci jeho slov jeho hlas zanikal ve zmatku, který nastal všude kolem.

„Prosím o klid,“ řekl. „Prosím o klid. Stále ještě nenastal čas k neřízené debatě! Říkal jsem na počátku, že naše situace nutí k chaotickému hledání. K tápání v mlze. Nepředkládám vám pravdu. Předkládám vám tápání v mlze, rozumíte?! Přikročme teď raději k matematickému bloku. Ale… k tomu bych potřeboval, abyste se utišili,“ odmlčel se. „Aspoň trochu,“ dodal.

* * *

Slavnostní večeře se konala ve špičkové restauraci uprostřed komplexu budov. Byla to obrovská kulovitá místnost s vysokou klenbou, do níž se sbíhaly čtyři vstupy. Dveře altairští návrháři rozmístili po obvodu místnosti po devadesáti stupních – a situovali je do vyvýšených pater, z nichž se stáčely dolů k zemi nedlouhé pásy nablýskaných schodů. Další dveře pak byly na úrovni podlahy. Byly opět čtvery a přesně půlily mezery mezi schodišti. Byly to vstupy živého personálu restaurace – neboť toto zařízení, coby špičkový a luxusní podnik, bylo obsluhováno živými bytostmi, nikoliv automaty.

Restaurace byla umístěna až nahoře, ve vrchním patře oné centrální koule. Většina jejích stěn byla prosklená a obrovské bloky oken tedy umožňovaly sedícím sledovat okolní přírodu z nezvyklé výše. Sem nahoru nevedly žádné schody. Ke vstupům do obrovské haly byli lidé dopraveni soustavou gravitačních výtahů, jejichž šachty byly izolované od svého okolí šedivými a rozvlněnými clonami silových bariér.

Stoly uvnitř místnosti tvořily pětici soustředných kruhů. Nebyly souvislé, byly to malé stolky pro pět až šest sedících – ale návrháři je rozmístili po podlaze tak, aby kopírovaly kruhové stěny. Střed místnosti pak byl samozřejmě volný. Byl to kruh prázdného a vzdušného prostoru, kam altaiřané dali jedinou věc: půvabnou zmutovanou květinu osypanou hrozny těch nejkrásnějších barevných květů, na něž stékala voda z maličké fontánky. Kdyby tu bylo ticho, jistě by lidé slyšeli vodu bublat. Ale místnost byla přeplněná a

prakticky u všech stolů teď rozmlouvali lidé i bytosti původem od Altairu. Seděli v pohodlných křeslech bez nohou a skláněli se nad deskami stolů, zavěšenými do levitátorů.

Bylo už po setmění. Když lidé zdvihli hlavy, mohli skrz prosklenou klenbu spatřit tisícovky hvězd mrkajících kdesi tam nahoře. Přímo středem klenby se potom vlnil nevýrazný pás Mléčné dráhy. Zdejší svět neměl měsíc – a byla to svým způsobem škoda. Hvězdné nebe – bez jediného mráčku – samo o sobě bylo neuvěřitelně krásné. Ale bylo taky monotónní. Měsíc by jistě dokázal takový stereotyp narušit, kdyby tu byl přítomen.

Noc tedy, vzhledem k tomu, že jediným světlem oblohy byly hvězdy, příliš záře nedodávala. Ale vše uvnitř, počínaje středem místnosti s barevnými květy až po její okraj, bylo decentně osvíceno. Světlo bylo nenásilné, čisté bílé, a nevrhalo stíny, protože díky efektu zakřivení prostoru přicházelo odnikud a odevšad. Všude, kam jen oko dohlédlo, ležela v prostorech restaurace lehká a příjemná záře čistě bílého světla.

A hrála tu hudba. Její tiché tóny se proplétaly ovzduším a halily síň do podivné a tajemné atmosféry. Nepodobala se žádné hudbě, jakou kdy lidé napsali. Ve vzduchu visely podivné melodie, nezvyklé a tajuplné, ale zároveň i příjemné a lákavé. Možná altaiřané hudbu pečlivě vybírali, aby se aspoň částečně přiblížila vkusu lidí. Dokonce to určitě udělali. Jenže i přes onu vzdálenou blízkost vše bylo cizí, neuvěřitelně cizí. Ne ale odpudivé – buďto si dali s výběrem skutečnou práci a nebo měli čas od času to, čemu se říká vkus.

Oslava se obešla bez proslovů. Ani jedna ze zúčastněných stran setkání neprojevila zájem o dlouhé a nicneříkající projevy, jimiž snad mohla zdůraznit soudržnost Aliance a Impéria tváří v tvář cizotě, těžko ale více. Oficiální uvítací večeře byla čímsi jako neformálním setkáním. A bylo to dobře. Aspoň Deb Crawsonová, kapitánka flotily CPSA, soudila že ano.

Seděla u oválného stolu kdesi až těsně u okna spolu se svým zástupcem Tomasem Foxem, kapitánem ASA Frankem Normanem, jeho prvním podřízeným Jamesem Redwickem a dvěma altaiřany – geniálním, ač zřejmě i pološíleným, matematikem Rexitenem-irtem a velitelem zdejších sil SIOS Liafem-eili. Hovořili lidským jazykem, neboť altaiřané to vůči hostům považovali za prioritní slušnost. A možná to bylo i nevyhnutelné. Sama perfektně ovládala čtveřici hlavních altairských řečí a věděla, že totéž umí i Frank Norman. Tomas Fox už ale tak jazykově dobrý nebyl a v případě Redwickově si netroufala hádat.

„Víte, možná tuto situaci nedoceňujeme," říkal právě Liaf-eili chrčivým hlasem, který dával jasně najevo, že jeho jazykové znalosti nejsou tak dobré jako altaiřana Rexitena-irta. „Sedíme tady proti sobě a možná právě my jsme přitom kdysi vedli války na opačných stranách. Doby se mění, nemyslíte?"

„Chcete říct, že je to historická událost," usmála se Deb mírně.

„A není snad?"

„Ano… myslím, že ano. Je tomu tak, ne Franku?"

„Ach… ovšem," zavrčel Norman hlasem, ve kterém jen s obtížemi skrýval svoji nevoli z toho, že je večeři přítomen.

„Doby se opravdu mění," konstatoval Tomas Fox. „Nikdy jsem si nepředstavoval, že se podíván na altairský svět. Přinejmenším jsem si to nepředstavoval tak, že se tam podívám z titulu své funkce."

„Po pravdě," řekl Redwick suše, „asi by k tomu ani nedošlo, kdyby se tady síly SIOS nedostaly do obtíží. Nemám pravdu, Liafe-eili?"

Altaiřan naklonil hlavu kupředu a aniž by si to přál, podařilo se mu poněkud zdůraznit fakt, že se jeho oči mohou dívat různými směry najednou. Obrovské panenky se totiž nechutně rozjely do stran a Norman měl okamžik pocit, že se mu zdvihá žaludek. Tiše a nespokojeně oddychl s nadějí, že to jeho sousedé

neuslyší.

„Nepopírám potíže. Jsme tu konfrontováni s čímsi, co přesahuje naše chápání. Možná. Kromě toho… kontakt s cizí civilizací není čistě imperiální záležitost. Nemůže tomu tak být. Druhá Interstelární Dohoda tohle upravuje více než jasně.“

„Cizí civilizací?“ řekla Deb. „Odpusťte mi tu otázku, ale… kde ji vlastně máte?“

„Možná jsem se nevyjádřil přesně. Řekněme kontakt s cizím rozumem.“

„Říkáte kontakt s tím, co je v oblasti.“

„Ano.“

„A je to totéž?“

„Ptáte se, zda ona věc vykazuje známky inteligence?“

„Ano,“ pokrčil rameny Tomas Fox. „Máme o tom jisté pochybnosti. Víte, věříme tomu, že altaiřané mají pro podezření na přítomnost cizího rozumu vážné důvody. To jistě pro podezření stačí. Ale máte i důkazy?“

Altaiřan okamžik chrčivě sípal. Oči se mu opět seběhly dohromady.

„Víte dnes totéž, co ví i Impérium,“ řekl. „Nejprve v oblasti začala hynout vegetace. Tehdy jsme to považovali za klimatický jev. Ale po několika týdnech se problémy stupňovaly. Stále jsme nenacházeli důvody pro odumírání lokální flóry, když počala vypadávat naše technika. Závady se hromadily jedna na druhou. Nastala doba havárií způsobených selháním technických nástrojů. Museli jsme postupně oblast opustit – a věřte mi, že to nebylo snadné, protože přímo na jejím teritoriu leží staré město. Ruiny a vykopávky. Archeologové šíleli. Ale situace se nám začala vymykat z rukou.“

„Tohle je nanejvýš tak důkaz nezvyklého působení fyzikálních sil. Jakýchsi podivných jevů, které se těžko vysvětlují. Ale ničeho víc.“

„Možná. Jenže když jsme do oblasti přesunuli vojáky, začaly teprve skutečné potíže. Zatraceně velké potíže. Myslím, že jsme v tom nalezli prvky cíleného útoku. Ta věc kdesi tam uprostřed jakéhosi zakázaného teritoria nikdy nezabíjela přímo. Nelikvidovala vojáky jako takové. Ale ničila naše zbraně a dělala to velmi důkladně.“

„Zbraně zkrátka selhávaly stejně jako ostatní technika. Ani to nic nedokazuje.“

„Jenže,“ řekl altaiřan, „ty zbraně selhávaly v případech, kdy nás to nejvíce stálo. Exploze nepřicházely ve chvíli, kdy nám mohly zničit jeden vůz. Tak by to jistě dělala slepá náhoda. Ale ony ničily důsledně v situacích, kdy se škody daly očekávat nejvyšší. Tedy nejenom náhoda, ale rafinovaný výběr. Tento fakt se nedá popřít. V okamžiku, kdy jsme jej v našich pozorováních nalezli, začali jsme teprve chápat, že tohle není jenom souhra fyzikálních anomálií.“

„A jaký je váš názor, Rexitene-irte?“ řekla Deb. „Co si myslíte vy? Fyzikální poruchy, cosi s vlastním IQ… nebo skutečně věříte té myšlence se zónou nadbytečných zákonů fungování našeho světa coby vazby virtuálního světa na svého tvůrce?“

„Můj názor?“ řekl Rexiten-irt. Hlavou podivně kýval ze strany na stranu, tak, jako by byla jakýmsi obráceným kyvadlem.

„Jaký je rozdíl mezi fyzikálním jevem a inteligencí, kupříkladu?“

Ostatní na něj mlčky hleděli.

„Možná není žádný absolutní rozdíl, ne?“ usmál se. „Inteligentní rozum je rovněž fyzikální jev. Jenom přespříliš komplikovaný.“

„A to myslíte vážně?!“ ozval se nevěřícně Redwick.

Rexiten-irt tentokrát vykouzlil na své obrovské hlavě takový úsměv, že se Norman musel podívat jinam.

„Žertoval jsem,“ řekl. „Inteligentní rozum… to je něco, co odpovídá teorii myšlení. To je nejpřesnější vymezení. Nemusí to souviset s teorií vědomí, i když může. Ale i to má své ale.“

„A to?“

„Teorie myšlení popisuje určitý jev, který si my umíme představit. Dokonce i teorie nadvědomí, tak, jak jsem ji dnes prezentoval, je něčím, co spadá do pole našeho chápání. Ale co když může existovat i něco jiného? Něco, co není fyzikálním jevem v pravém slova smyslu, co ale ani není myšlením v našem pojetí? Zvažujeme tu myšlenku, zda tady stojíme tváří v tvář cizímu rozumu či fyzikální anomálii. Ale co když to není ani jedno, ani druhé?“

„Ale… a co si představujete pod tím něčím jiným?“ ptal se Tomas Fox.

„Uvažovat můžeme jenom o jevech, které známe a nebo které se v něčem podobají tomu, co známe. Neptejte se mne na to, co je to něco jiného než to, co známe. Nemohu to vědět.“

Norman krátce pokrčil rameny.

„Ale pak je to jen akademická debata. Nepodložená ničím. A nemá vlastní význam.“

„Tím si nejsem tak jist, Normane-eili. Možná podstata této úvahy skutečně stojí jen na prázdné spekulaci. Ale stále nám dává vodítko. Když už nic jiného, upozorňuje nás na fakt, že to, co tu potkáváme, může docela míjet naše chápání. I když nemusí. Skutečně, může jít o jevy fyzikálních anomálií či jevy spadající pod teorie myšlení či nadvědomí. Vzhledem k tomu, že podle našeho poznání jsou tyto jevy v okolním vesmíru zastoupeny častěji než něco, co jsme ještě neviděli a nepotkali, zdá se to být pravděpodobnějším.“

„A je-li tomu tak, jsou-li to jevy srovnatelné s rozumem v našem pojetí chápání takového termínu, pak máme asi opravdu velké obtíže,“ kývl hlavou Liaf-eili. „Ta věc se nechová přátelsky. Dokonce se chová velmi zákeřně. Nechápeme ji. Zatím ne. Ale víme, že je agresivní. To je důležité poznání. Vojensky důležité.“

Redwick přikývl.

„Zřejmě ano,“ přitakal.

Zástupce kapitánky Crawsonové byl ovšem jiného názoru.

„A nikdy vás nenapadlo, že může jít o obyčejné nedorozumění? Omyl? Co když ta věc ke své existenci prostě oblast potřebuje a z jakéhosi důvodu jí tam vadíme… z důvodu přímo spojeného s jejím přežitím? Co když my ji ohrožujeme? Měli jste tam přeci vojáky.“

„Ano, ale až později.“

„Což zase tak mnoho na věci nemění. Co když ona mysl – je-li to mysl – zkrátka potřebuje tu oblast prázdnou? Aby vůbec mohla žít? Pak zlikviduje vegetaci, protože jiným způsobem rostliny nepřinutí, aby odešly. Spolu s tím vyžene i většinu živočichů, aniž by je zabila. Ale co s rozumnými tvory? Zvlášť když se tam tak pevně drží?“

„To sice může být pravda, ale my musíme počítat s těmi horšími variantami.“

Deb Crawsonová krátce zavrtěla hlavou.

„Víte, je jedenáct let po válce. Demonstrujeme tady vzájemné spojenectví a přesvědčujeme sami sebe, že válka je minulostí. Ale tohle myšlení, tenhle typ úvah, je přeci přímým důsledkem války, nezdá se vám? Po celých padesát let jsme v sobě živili vzájemnou nenávist. A teď neumíme přemýšlet jinak. Vidíme nepřítele i tam, kde není.“

„Kde může být.“

„Může, ale taky nemusí. Nemáme důkazy. Obávám se, že válka poznamenala naše civilizace na zatraceně dlouhou dobu. Obě strany se dopouštěly neuvěřitelných hrůz. A teď, když je to všechno pryč, zjišťujeme, že myslíme stejně, jen cíle našich výpadů se mění.“

„Pokládáte za zbytečné učinit patřičná ochranná opatření?“

„Ach, to jistě ne. Ta jsou nesporně na místě. Jenže bychom neměli zapomínat, že tady možná stojíme proti nové inteligenci. Pravda, jenom možná. Ale je to poprvé od uzavření původní Interstelární Dohody.“

„Zřejmě poprvé,“ podotkl Rexiten-irt. „Slyšel jsem cosi o primitivních kmenech u Arcturu. Pár ubožáků, které Aliance ke konci války vyhladila.“

Okamžik na něho Deb nevěřícně zírala. Čeho chtěl proboha dosáhnout tímhle?! Opravdu je natolik naivní? A nebo je to provokace? Provokuje nás snad coby lidské hosty? Koutkem oka spatřila, že Norman je bledý jako křída. Sama dostala vztek, i když ho dokázala ovládnout.

„Jsou to fámy, samozřejmě,“ vložil se razantně do debaty Liaf-eili ve snaze rychle situaci vyžehlit. „Fámy se po válce šířily velice rychle. O Altairu se neříkají lepší věci. Slyšel jsem podobné historky i o nás.“

Ach, on je opravdu tak naivní! pochopila Deb náhle. Rexiten-irt je možná geniální matematik, ale jinak je naivní jako dítě. Zmiňovat se o podobných nepodložených fámách přeci bylo v dané situaci společensky neúnosné! Jenže právě tento altairský supermozek takový detail postřehnout nedokázal.

„Nemá smysl bavit se o fámách,“ řekl Redwick. „A zvláště ne o poválečných fámách.“

„Nepochybuji o tom,“ zakroutil Rexiten-irt hlavou na dlouhém krku. Teprve teď mu došlo, co řekl. „Jistě, že to jsou lži. Lži se šíří velmi snadno a zvlášť v takové situaci, v níž se my nacházíme. Víte… není se čemu divit. Válka poznamenala snad každou rozumnou bytost v nám patřícím vesmíru. Tak třeba mí příbuzní zahynuli těsně před uzavřením příměří u Síria. A přitom to nebyli vojáci. Nevzpomínám si na ně moc, ale chápu, že v někom takové věci mohou stále žít. Pak se snadno tvoří fámy.“

„U Síria?“ řekla Deb.

„Nechme toho, vážně si na ně moc nevzpomínám. Zkrátka, v nám známém vesmíru, v té oblasti, kterou definuje Dohoda, jsme s největší pravděpodobností opravdu jediné dvě inteligentní civilizace. A teď stojíme proti něčemu, co připomíná aspoň některými svými projevy jakýsi neobvyklý, tajuplný rozum. Snad právě proto je tahle situace tak zásadní, nemyslíte? Sešli jsme se tady bez ohledu na rasu. A sešli jsme se tady, abychom tu věc zevrubně zkoumali.“

Deb se mírně pousmála, ale neřekla nic. Skrz rty jí uniklo jen slabé vzdychnutí.

„Chtěla jste něco říct, paní kapitánko Crawsonová?“ řekl altaiřan. Její slabý úsměv mu nemohl uniknout.

„Nemyslím,“ řekla.

„My tady přeci jsem od toho, abychom tu věc zkoumali, že? Pochybujete snad o tom?“

„Ovšemže nikoliv,“ řekla Deb. Napadlo ji náhle, že si svůj pochybovačný pošklebek mohla nechat pro sebe. Dobře, altaiřané už tento svět odepsali. Ale nemusím jim dávat najevo, že to vím. Aspoň ne teď, to je předčasné.

„Vědecký zájem je vskutku na prvním místě,“ prohlásil Liaf-eili odhodlaně. „Proto jsme sem také Rexitena-irta pozvali. Pokud vám někdo dal jiné informace, nezakládají se na pravdě.“

„Nechme toho,“ řekla Deb rychle. „Nepochybuji o vašich slovech ani v nejmenším.“

Následovala chvíle ticha. Rozhovor přerušil altairský personál, který přišel sedícím nabídnout nápoje. Začalo být více než na čase. Debata se pomalu ale nezadržitelně dostala do oblastí, které mohly být pro obě strany choulostivé. Deb nepochybovala o tom, že zprávy o vyvražděných domorodcích u Arcturu jsou pomluvy. Ale pomluvy mohou být někdy velmi bolestivé a zvláště pak ve chvíli, kdy se za nimi mohou skrývat i utajené výčitky. Na druhou stranu, ani naznačování nekalých altairských záměrů s tímto světem nebylo moc diplomatické. Natáhla dlaň a počala si z nabízených lahví vybírat nápoj.

Norman se při pohledu na kašovité napodobeniny vín přesvědčil, že nadešel nejlepší čas k odchodu. Nedělal si už příliš hlavu s tím, zda to bude diplomatické a nebo nikoliv. Společenskou povinnost splnil už v okamžiku, kdy se na večeři dostavil. Dokonce se i přiměl sníst altairské jídlo! A jaké jídlo! Ještě teď se cítil všelijak. Jestli tu Impérium připravilo příjemné prostředí a jestli dokonce našlo i nevtíravou hudbu, k jídelníčku byl Frank mnohem kritičtější. Nestál naprosto za nic. Jídlo samo mohl klidně považovat za atentát. Pokud jde o obsah debaty, to byla jen poslední kapka – byť veledůležitá kapka. Jeho trpělivost se tím vyčerpala.

Rychle se tedy vymluvil na nevolnost – nebyl zas tak daleko od pravdy a nelhal příliš – a večeři opustil. Altaiřané byli poněkud na rozpacích, ale snažili se nedat na sobě nic znát. Deb přesto poznala, nad čím přemýšlejí. Zvažovali, zda se lidských hostů něčím nedotkli.

„Kapitán Norman není dnes ve své kůži,“ řekl Redwick jen a vlastně tím zachránil situaci. „Už od rána ne. Věřte mi, že by sem býval vůbec nešel, kdyby se s vámi nechtěl tolik setkat.“

„Pokud to bude nutné, máme tu vynikající lékaře,“ zamrkal Liaf-eili. „Altairští lékaři. Samozřejmě. Ale jsou velmi dobře seznámeni s lidskou anatomií a s lidskými nemocemi. Bude-li to potřeba, můžeme pomoci.“

„Myslím, že to je jen problém aklimatizace.“

„Ano,“ přidala se Deb, „taky bych řekla. Sama se necítím nejlíp. Je to nízkým tlakem a ještě několika dalšími faktory. Brzy to jistě přejde. Mohu se na něco zeptat, Rexitene-irte?“

„Samozřejmě,“ přitakal altaiřan.

„Týká se to ještě vaší přednášky,“ řekla Deb s odhodláním rychle odvést řeč na co nejvzdálenější témata.

„Poslouchám.“

„Opravdu věříte, že je možné, abychom žili ve virtuálním světě?“

„Může tomu tak být a nemusí. Ale teorie nadvědomí to nevylučuje.“

„Nicméně říkal jste, že na entitách nadvědomí jste pracoval již za války. Neúspěšně, pokud se nemýlím.“

„Víte, v čem je vtip, paní kapitánko?“ řekl altaiřan. „Pokusme se zamyslet nad tím, jaké námitky mohou oponenti vůči teorii nadvědomí snášet. Stejně tak jako teorie myšlení, i tato teorie je založena na

matematice. A matematika je přeci superobjektivní věda. Nebo ne?“

„Matematika je skutečně absolutně racionální,“ souhlasila Deb. „A co z toho vyplývá? Že vaše teorie nutně platí, protože je také kompletně racionální?“

„Řekl bych, že tady právě dochází k zásadnímu omylu. Matematika zdaleka není tak racionální vědou, jakou nám se může zdát. Existují matematické obory, jimž se po dlouhá desetiletí nepřikládal žádný význam, přestože jejich dopady do ostatních oblastí matematických disciplín byly obrovské. Proč? Protože i tato věda věd je vytvořena inteligentními bytostmi s vlastními iracionálními faktory chování. A navíc… matematika opět vychází z našeho aktuálního poznání. Skutečně v ní můžeme definovat světy jiné od našeho. Můžeme v ní dělat kouzla. Ale ona základní matematická pravidla opět odpovídají tomu, jak my myslíme. Jakým způsobem uvažujeme, jak sestavujeme logické konstrukce a jak tvoříme asociační řetězce.“

„Jinými slovy, ani matematika nemusí mít nutně pravdu. To chcete říct?“

„Ano. A nejen to. Kromě toho, co jsem už řekl, matematika je také vědou, ve které můžete čarovat. Základní systémy, v nichž učíme naše děti sčítat, násobit, později integrovat a tak dále, lze snadno proměňovat. Lze stavět docela nové systémy. Takové systémy se pak nemusejí nutně podobat okolnímu světu, dokonce mu mohou v některých věcech odporovat. V tom je vtip kouzel. Vycházejí sice z našeho myšlení, ale zároveň jsou vedena i fantazií. Vezměme jednoduchý příklad. Množinu reálných a celých čísel. Kterých je více?“

„Jsou to obě množiny o nekonečně prvcích. Je jich tedy stejně.“

„Laická odpověď. Stejně tak bych čekal i odpověď, že více je reálných čísel, protože v uzavřeném intervalu tvoří stále nekonečnou množinu, ne tak ale čísla celá. Jenže tohle ve skutečnosti závisí na modelech vzniklých sestavením množiny axiomů a operátorů, zjednodušeně řečeno. Existují modely, ve kterých dokážete, že reálných čísel je víc. Existují modely, kde to nelze dokázat. Teorie nadvědomí může být právě takovým kouzlem. To je výtka, kterou může kdokoliv položit a já nemohu nic namítat. Skutečně, dokud nebude existovat reálná aplikace této teorie, zůstane právě jen teorií. Teorie myšlení se sama o sobě ukázala být velmi trvanlivou. Fungují podle ní nyní miliony umělých inteligencí a konečně, spolu s teorií vědomí, i superinteligence a naše mozky. Je tedy platná, prověřená praxí. Ale teorie nadvědomí vlastní aplikace zkrátka nemá.“

„Myslím, že chápu. Takže neexistuje důkaz, že teorie nadvědomí platí?“

„Matematicky určitě platí. Ale je otázkou, zda platí i v reálném světě.“

„A váš vlastní neúspěch při tvorbě entit postavených na oné teorii?“

„Ten může mít tří důvody,“ konstatoval Rexiten-irt klidně. „Zaprvé, je to teorie v reálném světě neplatná. Zadruhé, složitost našeho světa je na tak nízké úrovni, že v něm nelze realizovat entitu nadvědomí. To by nepřímo potvrzovalo myšlenku, že žijeme ve virtuálním světě. A zatřetí, k realizaci takového projektu nestačí naše technologické znalosti. Anihilační reakce byla kupříkladu známa mnohem dříve, než sestavili první anihilátor. K dosažení reálné aplikace teorie nadvědomí tedy může vést ještě dlouhá cesta.“

„A váš konkrétní názor?“

„Udělejte si vlastní,“ usmál se altaiřan.

* * *

Bylo už po půlnoci, když se Deb vracela z večeře. Krajinu kolem definitivně přikryla tma. Vzdálené stromy, kopce a hory, to vše se proměnilo v černé siluety. Samotná linie horizontu byla jen klikatou čárou, pod níž už nesvítila ani jediná hvězda. Noc byla zkrátka nezvykle černá – a to přesto, že nebe bylo bez jediného

mráčku.

Mrholilo, což bylo zvláštní. Deb se marně snažila odhadnout, odkud kapky přicházejí. Přímo nad hlavou jí mrkaly tisícovky hvězd a středem oblohy se vlnil světlý pás Mléčné dráhy. Nebyl tu ani náznak mračen, ani jediný obláček. A přesto padaly kapky, slabě vířily ve vzduchu a pomalu klesaly k zemi. Ani to nebyl typický déšť. Spíš to připomínalo řídkou mlhu. Dokonce ani nebylo jednoduché si tohoto jevu všimnout. Ale po dvou minutách od chvíle, kdy opustila nitro komplexu, zjistila Deb, že jí zvlhly vlasy. To bylo nejlepším důkazem, že atmosféra v okolí budov je nasycena vodou.

Komplex byl teď snad jediným světlým místem na neozářené straně glóbu. Čisté a bílé budovy tu byly zvýrazňovány jasným bílým světlem, které se odráželo od jejich stěn. Osvětlení umístili altairští dělníci kamsi až nahoru na střechy domů. Kromě samotné centrální šesticípé hvězdy svítila ovšem v ubytovacím areálu ještě další světla: vyhlídkové kavárny, upravené cesty, dokonce i parky byly decentně osvětleny – a, samozřejmě, v dálce zářily stožáry letiště. Bylo to jasné místo, dokonce velmi jasné. A zřejmě uprostřed noci taky jediné.

Tomas Fox Deb nabídl, že ji odveze domů vozem. Deb mu byla vděčná, i když ani pěší chůze nemohla být na tak krátkou vzdálenost žádným problémem. Nebýt mrholení, snad by se dokonce venku prošla ráda. Ale ačkoliv noc nebyla extrémně chladná, na procházky nebyla vhodná doba.

Řídil samozřejmě Tomas Fox. Deb se na společné večeři částečně opila, což způsobilo to podivné altairské víno. Nechutnalo jí. Dokonce byla přesvědčena, že prakticky vůbec není dobré. Ale bylo na něm něco zvláštního. Něco ji nutilo, aby upíjela další a další doušky, aniž by si stačila všimnout, že jí alkohol stoupá do hlavy. Nebyla opilá v pravém slova smyslu. Cítila jen, že neuvažuje stoprocentně racionálně.

Večeře sama v ní zanechala velmi rozporuplné pocity. Jestli se jí zpočátku restaurace zamlouvala, ke konci setkání jí už společenská událost začínala lézt na nervy. Zamotali se do desítek problémů právě tak složitých, jako i prázdných a nanicovatých – a kromě toho, vše kolem bylo natolik altairské, že to v ní počalo budit nepříjemný dojem. Altaiřané sami ji příliš neznervózňovali. Snad. Jista si tím ale nebyla. Možná i oni přispěli k tomu, že se při odchodu z restaurace cítila všelijak.

„Jste ospalá, paní kapitánko," konstatoval Tomas Fox, když zdvihl vznášedlo na gravitační polštář a pomalu vyrazil podél dlouhé a ostře osvětlené zdi.

„Ospalá? Možná," připustila Deb po jeho levici. „A kromě toho… co si o tom myslíte?"

„O dnešním večeru?"

„Ovšem."

„Společenská událost," konstatoval Fox po chvíli.

„V naší situaci!" ušklíbla se Deb. „Víte, všechny společenské večírky jsou na nic. Jsou nudné a neuvěřitelně škrobené. Vždycky jsem si to myslela a je to asi pravda. Ale společenské večírky s altaiřany…," mávla rukou.

„Zdálo se vám to nudné a škrobené?"

„Škrobené určitě. Jestli nudné… to nevím, nudné to asi nebylo. Ale zmatené. Probrali jsme spousty nesmyslů. Už jenom ty debaty s Rexitenem. Byla to hromada neužitečných intelektuálských řečí. Neměl jste ten dojem?"

„Jeho teorie jsou zajímavé, nicméně od praxe možná až přespříliš odtržené, máte-li na mysli tohle."

„Od praxe odtržené…," řekla Deb unaveně. „Kdyby. Proč vlastně pozvali zrovna Rexitena? Když právě on je představitelem extrémních názorových proudů? Chtějí nás snad od samého počátku přesvědčit, že

naše pátrání nemůže být úspěšné? Že netápeme v mlze, ale v temné noci?“

„Asi jste právě řekla pravdu, paní kapitánko.“

„Já vím,“ přitakala.

Tomas Fox pomalu stočil řízení směrem na dlouhý okruh, který obíhal kolem hvězdicovité konstrukce komplexu.

„Víte, co je komické? Všechno je tady na špičkové úrovni. Stálo to spousty peněz. A oni to zřejmě už stavěli s vědomím, že jsou to vyhozené peníze. Tenhle svět končí, a s ním i to, co tady po sobě zanechají.“

„Mýlíte se, Tomasi, pokud si myslíte, že to jsou vyhozené peníze. Chtějí-li nás přesvědčit, že se do poslední chvilky snaží tu věc zkoumat a ne ji zničit, musejí to udělat právě takhle. To je nevyhnutelnost. Ale tohle mne příliš nepálí. Peníze, které s touhle planetou jednou zmizí, patří Impériu, ne nám. Daleko víc se mi nelíbily věci, které jsme dnes večer probírali. Občas mi to lezlo dost na nervy.“

„Já vím, intelektuálské debaty…“

„Nemyslím teď tohle. Demonstrujeme tu spojenectví a děláme to víc než křečovitě. Copak nevidíte, jak to skřípe?! Jak jen se najde příležitost, již se vytahují smyšlenky a fámy o vyhlazených civilizacích u Arcturu…“

„Na což my odpovídáme náznaky, že víme, že altairské záměry s tímto světem jsou pěknou špinavostí. Ano, máte pravdu. Tohle skutečně o něčem vypovídá.“

„Vypovídá to přinejmenším o tom, že se nás válka pořád drží jako klíště. Všechno to dokazuje. Druhá Interstelární Dohoda… velice pěkný dokument, viďte? Ale kdy bude taková situace, abychom se mohli obejít bez něj?“

„Jste na místě, paní kapitánko,“ konstatoval Fox. Stočil vůz z okruhu, projel po úzké cestě lemované jasným osvětlením a minul okraj jednoho z ramen hvězdicovité stavby. Kopule, v níž před několika desítkami minut večeřeli, teď svítila přímo proti nim. Dokonce byla i patrná okna tam nahoře, v místech, kde tvořila prosklenou vyhlídku jídelního sálu.

„Oba jsme na místě,“ odvětila Deb. „Bydlíte jen o padesát metrů dál. Vlastně jsme sousedé. Sousedé v altairském světě.“

Aniž by dokázala říci proč, náhle se jí ta myšlenka přestala líbit. Nejraději by teď byla kdesi daleko odtud, někde u Proximy, Prokyonu nebo Barnardova slunce, tedy ve světě, kde žijí lidé. Altairský svět, altairské domy, altairská jídla, altairský kodex společenského chování, altairské teorie… Výčitky ukryté za zmínkami o fámách… jako bychom my neměli co jim vyčítat! Jedenáct let. Ale je to pořád tady. Rexiten-irt mluvil o příbuzných u Síria. Teprve teď si to Deb plně uvědomila. Udělalo se jí nevolno.

Později, když vystupovala z vozu, jen krátce Tomasovi mávla dlaní. Nechtěla s ním příliš mluvit, protože jí nebylo nejlíp. Když uslyšela, jak jí dává dobrou noc a opět zapíná motor, ani se neohlédla.

Pomalými kroky přešla po mokré trávě až k ozářené zdi svého domu. Dveře se na bílé ploše zrcadlovitě leskly. Okamžik váhala, než se otočila, aby se opřela o jejich desku zády a zahleděla se k černé lince horizontu.

Taky jsem byla u Síria, napadlo ji. Já i Norman. Oba jsme tam byli. Ve stejné době, když… proč se vlastně těch dob nemůžeme zbavit? Proč se pořád vracejí? Proč musím zrovna tady, v průběhu altairsko-alianční operace, potkat Franka Normana, se kterým jsme tam dělali tehdy takové věci, že se nedají říct nahlas? Rexitena-irta, pomateného matematika, který právě tam nechal své blízké? A nebo to nebyli jeho blízcí?

Říkal, že si na ně příliš nevzpomíná. Třeba to byli jen vzdálení známí, třeba… a záleží vlastně na tom?

Dotkla se dlaní svých šatů, potom vlasů, a vše bylo vlhké. Několik desítek sekund nehybně stála a mlčky hleděla na mrkající hvězdy, v náladě víc než mizerné. Již se chtěla otočit a odemknout dveře, když tu ucítila, jak jí jakýsi mokrý pramínek stéká po tváři. Na okamžik se vyděsila. Strašlivě, téměř nezvladatelně se vyděsila, neboť ji napadlo, že snad, poprvé za dobu, na kterou si ve svém životě pamatuje, pláče. Ale potom se chvilková panika a a okamžitá hrůza proměnily na vztek, protože věděla, že pláč to není.

To jen z jejích vlasů stékal pramínek vody.

– –––––––––––––––––––––––––––––

6. M E Z I Č A S

Následovala typická rutina. Nepřišly už žádné další přednášky altairských kapacit. Nekonaly se další slavnostní večeře, za nichž se podávalo nechutné jídlo. A skončily taky chvíle, kdy si ještě lidé mohli vyšetřit chvilku volného času. Nastala práce právě tak systematická a mravenčí jako i ubíjející – ať už pro samu svoji podstatu a nebo zkrátka proto, že, jak kapitáni CPSA i ASA věděli, to byla práce zbytečná. Hra na práci. Ale byla to náročná hra.

Vyhodnocovaly se desetitisíce snímků. Týmy expertů v oblasti ekosystémů, matematických modelů myšlení, ale i psychologové a konečně i specialisté na všechny tyto obory zároveň, na jejich zkříženiny či průniky, produkovaly denně tisíce zpráv. Sestavovaly se nové tabulky, definovaly se nové matematické vztahy, jež se o něco později opět rušily či výrazně upravovaly, konstruovaly se nové grafy a tak dál. Neexistovala ucelená představa, co se vlastně v oblasti odehrává. Dokonce, aspoň Deb měla ten dojem, neexistovala žádná taková představa. Rexitenovy teorie se staly jedněmi z mnoha dalších, přinejmenším stejně nepravděpodobných.

Norman se svými podřízenými potom visel kdesi uprostřed tohoto šíleného intelektuálního zmatku. Dostával denně obrovská kvanta informací vyprodukovaných týmy lidskými, altairskými i smíšenými. Prakticky neměl šanci se v těch zprávách vyznat. Pomáhala obvykle Lorie a její podřízené systémy umělých myslí. Frank nedůvěřoval altairským mozkům, přinejmenším ne do té míry, aby se na ně spolehl zcela. Fakticky pořád tedy udržoval komunikační linii s orbitou a systémy křižníků ASA byly zahlcovány jeho neustálými požadavky na vyhodnocování toho či onoho a na hledání podstatných údajů. Lorie se snažila jak mohla. Po pravdě, nebyla v situaci o nic jednodušší, než její živí kolegové. Problémem bylo vůbec se vyznat v údajích, v nichž pro jejich roztříštěnost a chaotičnost právě není možné se vyznat. Lorie si nestěžovala, pouze upozorňovala Normana při vzájemných rozhovorech, že situace je v současné době beznadějná. Umělé inteligence neměly o nic lepší šanci pochopit děje, odehrávající se uvnitř postižené oblasti, než bytosti živé.

Dělaly se tisícovky testů a zkoušelo se prakticky všechno. Vysílalo se – jako by to altaiřané již dříve neudělali! –, signalizovalo se lasery, slabými svazky gravitačního vlnění, zaznamenávalo se vše, co se zaznamenat dalo. Frank to považoval za směšné – zvláště pak onu signalizaci postavenou na předávání dat vycházejících z jistých obecně uznávaných komunikačních superslovníků. Tyto slovníky se sice osvědčili při kontaktu s altaiřany před mnoha stovkami let, tady ale nemusely být vůbec co platné. Altaiřané byli živé bytosti smýšlející podobně, jako lidé. Jejich existence sama o sobě byla podobná, jejich svět pak i přes propastné rozdíly do značné míry též. Jenže tváří v tvář něčemu, co se ani v náznacích nepodobalo klasickým modelům myšlení, ony slovníky možná ani úspěšné být nemohly. Nedalo se očekávat, že tato taktika přinese výsledky. Její nasazení bylo naopak nejlepším důkazem, že se hledání v mlze začíná definitivně vymykat termínu tápání a blíží se termínu rezignace.

Čímž, samozřejmě, altaiřané v posledních měsících sami prošli. Pro lidi to ale bylo docela nové. Nové dobrodružství… které ztrácelo velmi brzy dobrodružnou příchuť, protože neexistovala čitelná a rozeznatelná pravidla.

Odpověď z oblasti samozřejmě nepřišla. Přesto se něco dělo; zřejmě samo od sebe, jako už mnohokrát v dobách dřívějších, nezávisle na výzkumech zde prováděných.

Přišlo období mlh. Mlhy se koncentrovaly pod čistým nebem, aby po chvílích samovolně mizely, bez jakéhokoliv možného meteorologického vysvětlení. Umělé mozky lidských sil i altairské armády SIOS byly vytíženy novými údaji, řešení ale nedodávaly. A mlhy přicházely znovu a znovu, pořád dokola, třikrát či čtyřikrát denně. Bylo to podivné právě proto, že se to nedalo vysvětlit.

V oblasti samotné pak byly mlhy mnohem hustší, než kde jinde. Pozorování vedená z orbity hovořila jasnou řečí. Oblast byla prakticky přikryta mlhou. Dělaly se v ní dlouhé vlny, docela odporující logickým předpovědím, vydedukovaným z pohybu větrů nad touto planetární částí. Vlny se táhly často několik desítek kilometrů, aby se tam kdesi u svých konců rozpadaly do dlouhých uzoučkých chapadel, paprsků prolínajících se vzájemně i splétajících se v neobvyklé vzory. Jednoho rána nalezly orbitální teleskopy v mlhách nový prvek.

Byly to soustředné kruhy kdesi u jižní hranice oblasti. Největší z nich mohl mít poloměr blízký třiceti kilometrům. Byla to šestice kruhů, mezi nimiž existovaly stejně široké pásy mezer definovaných geometrií mezikruží. Tento jev, docela nový a zřejmě nečekaný i pro altaiřany, trval kolem tří hodin, potom se vše znovu dalo do pohybu. Vnitřní kruhy se počaly zvětšovat, venkovní smršťovat, až se po šedesáti minutách setkaly a splynuly v jedinou kruhovitou linii.

Ta se posléze rozpadla do chaotických obláčků nevýrazných vírů, které se po několika dalších desítkách minut rozplynuly. Nato se celá oblast perfektně vyčistila. Zmizely malé načechrané cáry oblačných vln i náznaky při zemi se válející páry. Zmizelo vše, co bránilo orbitálním teleskopům v pohledu k zemi. Obraz byl znovu čistý.

Mlhy se ale stále ještě držely mimo oblast. Několik ramen roztahaných mraků dosáhlo až nad samotný ubytovací komplex. Lidé – ovšem, i altaiřané – je mohli spatřit jako čistě, sněhově bílé linky kdesi vysoko nad svými hlavami, protínající půvabně modrou oblohu. Mraky se držely nad komplexem celé dva dny, než se začaly rozpadat.

I to ale bylo zajímavé divadlo. Dolů z jejich stále strnulých a neměnných obrazců počaly sklouzávat uzoučké stonky zpřetrhané páry. Dotýkaly se téměř země, než hynuly. Byl to podivuhodný proces. Linky sjely během několika desítek minut z oblohy, naprosto ignorovaly vítr a zůstávaly viset několik metrů nad travnatým povrchem jako provázky. Konečně se dávaly do pohybu, zvolna tančily, aby se jejich úplné konce náhle prudce roztočily v strašlivém i divokém víru, pak se obvykle stvol prohnul pod náporem větru – jako by si ho nadýchaná nitka všimla teprve teď – a v následujících minutách byl definitivně rozfoukán. V oblasti komplexu samotného byl takovýto jev zaznamenán několikrát, nejméně ale pětkrát či šestkrát.

Potom, šest dní od příletu lidí na planetu, jednoho rána mlhy zmizely a vše bylo znovu nedotknuté a čisté. To, co dříve bylo záhadou, stalo se náhle jen jakousi podivnou vzpomínkou na nepochopitelný sen.

Norman se obrátil na Lorie a žádal nějaké aspoň v náznacích pravděpodobné vysvětlení.

„Nemám takové," řekla Lorie.

„Proč?"

„Protože neexistuje žádný matematický model, který by dokázal popsat tohle. Takovéto meteorologické jevy nelze prostě modelovat. Nedají se vysvětlit, a tudíž nemám žádné pravděpodobné vysvětlení."

„Jinými slovy, nedokážeš je najít?"

„Chcete vysvětlení za každou cenu, pane kapitáne Normane? Přání je jedna věc a realita je věcí jinou. Já se nevymlouvám ze svých pracovních povinností a byla bych nerada, kdyby to tak mělo vypadat. Nejsem jen schopna řešit něco, pro co naše věda nesestavila žádný použitelný aparát. Neexistuje pravděpodobné řešení, dokonce ani možné ne. Prázdné spekulace potom nemají význam."

Frank dál nenaléhal, protože jí uvěřil. Zřejmě skutečně nebyla schopna zodpovědět jeho dotazy na

dostatečně uspokojivé úrovni prostě proto, že to nebylo možné.

Ale pokusy o vysvětlení se samozřejmě objevily a bylo jich nespočetně. Už týž den, kdy mlhy skončily, vyrojily se první teorie a jedna byla bláznivější než druhá. Všechny většinou sledovaly dvě základní linie, které se samy ve vztahu k oblasti nabízely a které také ve vztahu k oblasti byly nespočetněkrát probírány. První takovou linií byla možnost čistě přírodního jevu, jakéhosi samovolného působení fyzikálních sil, druhou linii potom samozřejmě představovala idea rozumu ať už v sebefantastičtější formě. Nalezla se ovšem ještě třetí větev teorií, která vzhledem k dřívějším úvahám představovala velmi invenční a nezvyklý nápad. Byla to myšlenka zbytkového působení rozumné mysli, takového působení, které už samo přímo s rozumem nesouvisí. Tyto teorie rozebíraly v nejrůznějších variantách úvahy o tom, zda jakýsi tajemný mozek, pracující kdesi v oblasti – dokonce takto specifikované místo v některých hypotézách samo bylo zpochybňováno –, neprodukuje jako vedlejší, mimovolný odpad právě jevy, jichž jsou všechny tady přítomné rozumné bytosti původem z Dohody svědky. Potom by samozřejmě ony podivnosti, ona zvláštní chování a ony tajuplné jevy byly čistým působením fyzikálních sil, modulovaným ovšem pracovním režimem takového mozku. V samotných nevysvětlitelných úkazech by tedy nebylo možné najít přímý důkaz místní inteligence, protože by byly jen jejím nechtěným a sekundárním příznakem.

Což sice byla velmi zajímavá větev teorií, nikoliv ale více, jelikož byla stejně fantastická a stejně neuvěřitelná, jako ostatní dvě větve. Mnohem zajímavější než samotné teorie se ovšem zdál být předěl mezi jejich zastánci, dělící linie hlasatelů jednotlivých hypotéz. Bytosti čistě vojensky zaměřené braly prakticky za jisté, že to, čeho jsou tady svědky, je výsledek fungování inteligentní mysli v jakési záhadné formě. Vědci, kupodivu, byli k této větvi teorií velmi skeptičtí. Snad právě proto, že dosud nedokázali nabídnout dostatečně přesvědčivý model toho, co se na planetě děje, snažili se tyto procesy zařadit mezi čisté fyzikální jevy. Norman se dokonce domníval, že se tím oněm jevům svým způsobem pokoušejí pomstít. Nejsme-li schopni to pochopit, degradujme to alespoň na mrtvé fungování částic hmoty a jejich vzájemných interakcí. Skutečně vědce podezíral, že v této chvíli uvažují právě takhle. Nová myšlenková větev, zahrnující v sobě úvahy o odpadech vzniklých prací podivného rozumu, pak byla mezi vědce a vojáky rozdělena zhruba v poměru čtyři ku šesti.

Takové rozdělení mělo dokonce svoji logiku. Vědci se pokoušeli o racionální vysvětlení natolik úzkostlivě, že velmi často ignorovali jiné úvahy, než ty, jimž sami přikládali význam. Než ty, které zároveň byly i nejjednodušší – a to byly právě myšlenky založené na čistě fyzikální podstatě podivných místních jevů. Vojáci naopak ve všem hledali potenciálního nepřítele. Jistě by bylo velmi směšné, kdyby za nepřítele prohlásili fyzikální úkaz. Vojáci dokonce inteligentní rozum v oblasti potřebovali, protože jinak jejich důležitost ztrácela na opodstatnění.

A ještě jeden zajímavý detail – altaiřané vyznávali teorie postavené na cizí inteligenci častěji než lidé. Mělo to dvě příčiny, z nichž jedna byla zjevná a druhá skrytá. Tou první byl fakt, že s těmito jevy byli konfrontováni už tolikrát, že zřejmě začali v hypotetický prapodivný rozum věřit. Druhou příčinou byla právě potřeba nepřítele – neboť, jak věděl Frank Norman, oni už vlastně o tomto světě rozhodli.

Zhruba po dvaceti hodinách od konce mlh přišly bouře. Tentokrát v sobě nenesly příchuť tajemna, protože vše, co se v jejich průběhu odehrávalo, nepřekračovalo hranice klasických meteorologických modelů. S největší pravděpodobností – téměř úplně jistě – nijak nesouvisely s oblastí. Byl to zkrátka typický atmosférický jev, známý snad ze všech planet, které mají podobný druh plynného obalu, jako tato. Nic to ale neměnilo na faktu, že se opět bylo nač dívat.

Bouře trvaly dva dny a v jejich průběhu prakticky zmizelo slunce z oblohy. Vzdálená Alfa byla bez šancí. Její světlo samozřejmě na planetu dopadalo – ale bylo ho až žalostně málo. Celé nebe přikryly černé laviny mračen, které částečně vznikly na místě a částečně je přitáhl vítr ze západu. Mračna pak byla fakticky neprostupná. Připomínala betonové desky a dokonce byla i nezvykle rovná, tak, že na první pohled budila dojem dokonalé roviny. Přikryla planetární povrch v oblasti mnoha set kilometrů čtverečních.

Údaje zasílané z orbity samozřejmě obsahovaly snímky bouře shora. Byly to důležité snímky – a neuvěřitelně cenné, z meteorologického hlediska. Občas se ale objevily potíže s jejich odesíláním. Atmosféra zřejmě radiovému kontaktu příliš nepřála. Ačkoliv si týmy spojařů dávaly záležet a postupně

navrhovaly bezpečnější a jistější vlnové délky, k poruchám docházelo neustále. Nejdelší z nich trvala celých třicet minut a po celou tuto dobu byl samozřejmě ubytovací komplex docela odříznut od flotil kdesi nahoře nad atmosférou. Obvyklejší už byly poruchy s dobou trvání do pěti minut. Bylo jich dost na to, aby bytostem ubytovaným na tomto světě znepříjemnily život. Výpadky spojení v době trvání do jedné sekundy pak přicházely nepřetržitě. Nedalo se proti tomu zkrátka nic dělat.

Ale jestli byly snímky zasílané z orbity zajímavé a vědecky poučné, nic nepředstavovaly proti tomu, co mohlo tady dole spatřit neozbrojené oko. Krajinu přikryla téměř dokonalá tma, jakési husté a neprostupné šero. Altaiřané byli po chvíli zdráhání přinuceni rozsvítit osvětlení komplexu i za dne a nechat je pracovat nepřetržitě. Přišlo přítmí, o to zlověstnější, že dávalo tušit, že samo je zatím jen předehrou.

Potom následovaly deště. Jejich intenzita nepřesáhla běžný průměr a, po pravdě řečeno, příliš zajímavé nebyly. Upozornit na sebe mohly snad svojí vytrvalostí – neboť voda stékala z nebes po celé nekonečné hodiny –, ztěží ale čímkoliv více. Jenže deště byly jen okrajovým jevem. Ohromující byly blesky, které náhle a docela nečekaně začaly křižovat černým nebem. Svítily nepřetržitě. Jejich světlo bylo tak trhané a nestálé, že si altaiřané netroufli vypnout osvětlení komplexu, ale vlastně to mohli udělat. Protože slunce sice z oblohy odešlo, den se však vrátil. Blesky protínaly nebe ostrými a rozvětvenými klikatými zlomy, často sahaly od zenitu až k horizontu a křižovaly se či rozpadaly do dlouhých rozlámaných ramen.

Přinesly s sebou samozřejmě hromy. Hřmění rachotilo natolik intenzívně, že se pečlivě vystavěné budovy otřásaly a okna rachotila v pevných rámech. Jeden z blesků pak pročísl oblohu a zřítil se přesně doprostřed kulovitého jádra ubytovacího komplexu. Jištění proti takovémuto typu pohrom samozřejmě zabralo a škody zůstaly na nule. Explodující rachot hromu ovšem vyděsil nejenom přítomné lidi, ale i altaiřany, kteří měli, zřejmě, na této planetě příležitost zvyknout si na leccos.

Pak, po celé jedné probděné noci – v podobných podmínkách se spánek stával iluzí – blesky pohasly a hromy relativně utichly. Bouře se chýlily ke svému závěru. Ne snad, že by obloha znovu zčernala; pořád byla lehce osvícená klikaticemi nebeských elektrických výbojů. Intenzita už však byla mizivá. A nato se mraky začaly trhat.

Předcházel tomu jistý detail – deště konečně ustaly. Zdálo se, že okolí bouře prospěla. Tráva teď vysloveně dýchala životem, keře, stromy, květy v parcích, to vše náhle bylo svěží, a vzduch v okolí komplexu byl perfektně pročištěn. Do toho se navrátilo slunce. Vracelo se velmi pomalu, protože mraky řídly jen zvolna. Konečně se ale počaly trhat. Objevily se v nich drobné puklinky, skrz něž pronikly dlouhé sloupy paprsků, aby se následně opřely do terénu. Tyto sloupy tančily po zemi jako ostré kužele světlometů a jak se pomalu rozrůstaly, vracelo se i denní světlo. Altaiřané vypnuli osvětlení a tvářili se tak, jako by pro ně podivná bouře byla pouhou rutinou.

Konečně, v průběhu jediného dne, mračna prakticky vymizela. Zůstaly po nich jenom načechrané obláčky, které na osvícenou zemi spouštěly šedivé siluety stínů. Lidé opouštěli své domovy a vycházeli zpět do přírody ve snaze najít nějaké změny. Nebyly patrné na první pohled. Vše zdánlivě vypadalo tak, jako před bouří. Ale žilo to a dýchalo, jako by bouře smyla špínu a zanechala to zdravé a dobré.

Poslední jevy spojené s bouřemi přišly k večeru toho dne, kdy nebe opět zmodralo. Byly to kulové blesky. Vyrojilo se jich do okolí neuvěřitelné množství a přišly z téměř už čisté oblohy. Jenom v lokalitě komplexu jich lidé napočítali pět. Čtyři byly docela maličké, ne větší, než tenisové míčky. Zůstaly viset v čistém vzduchu nad květnatými parky a jen pomaličku pluly atmosférou, v níž kreslily nepřesná kola. Pátý kulový blesk potom představoval kouli o průměru zhruba půl metru. Svítil mezi těmi menšími jako maličké slunce, odhodlané se v blízké době dotknout země. Nikdy to ale neudělal. Ani jedna z pětice koulí neklesla pod výškovou hranici dvou metrů.

Blesky kroužily kolem sebe, jako by hrály jakousi podivnou hru. Jako by se samy bavily a krátily si dlouhou chvíli. Lidé, kteří tento jev sledovali z povzdálí, pouze mlčky přihlíželi jejich tanci, který měl svůj nepopiratelný půvab. Ovšem bylo to tajemné. A bylo to taky neuvěřitelně krásné, snad pro jednoduchost, která v tom byla skryta. Lidé zkrátka nevycházeli z údivu. Altaiřané jen mávali dlaněmi.

„Viděli jsme to tady už mnohokrát," říkali, a snad měli pravdu. Jen těžko by se dokázali tak perfektně přetvařovat.

Potom, velmi pomalu a s tajuplnou důstojností, rozlétly se blesky do různých stran a odpluly z teritoria komplexu kamsi do nezměrných dálek. Ty malé se tím lidem definitivně ztratily s očí. Největší z nich dokázaly orbitální teleskopy sledovat ještě dalších třicet kilometrů, než zmizel. A tím byly bouřky definitivně zažehnány.

* * *

„Pomalu nás mají tam, kde nás chtějí mít, viďte," řekl Tomas Fox, když si spolu s Deb Crawsonovou vyšetřil chvíli klidu u kávy. Fox se skláněl nad stolní deskou a hloubavě pošťuchoval nevelikou červenou kuličku. Kdykoliv se jí dotkl, ozvalo se tiché písknutí.

„Narážíte na altaiřany?"

„Ovšemže. Na koho jiného?"

Roztržitě šťouchl do kuličky a ona se rozjela po stole kupředu, směrem do míst, kde Deb měla dlaně. Ale nedojela tam. Drobný a pečlivě sestrojený mechanismus v jejím nitru okamžitě začal měnit těžiště tělesa a kulička udělala oblouk, který se stále zvýrazňoval. Posléze koule objela kruh, který v následující chvíli proměnila ve spirálu, pak zůstala stát na místě a jen se divoce roztočila kolem své osy. Rotovala rychleji, stále rychleji, náhle začala kvílet a skučet, tiše ale nepřeslechnutelně, zvuk se vyšplhal ve vysoký pískot, který po několika sekundách ustal a kulička se rozjela tentokrát již neřízena nazdařbůh ke hraně stolu. Fox vystřelil dlaň, zachytil onu věc než stihla přepadnout k zemi, a postavil ji opět přímo před sebe.

„Je to nechutné, Tomasi," poznamenala Deb.

„Pročpak?" řekl.

Kuličku vyměnil před několika dny s jakýmsi výše postaveným altairským vojákem za pozlacený zapalovač s logem CPSA té varianty, která se používala v oblasti Barnardova slunce. Zapalovač prakticky nefungoval, ale altaiřanovi se líbil.

Jako protihodnotu dostal Fox tuto maličkou věc. Altaiřan se zmínil o tom, že ji zabavil svým potomkům a vzal si ji na cestu s sebou. Mladým taková věc do ruky nepatří, sdělil tehdy Foxovi. Nedokázal mu poté vysvětlit, proč vlastně. Tomas Fox měl dojem, že mu to altaiřan vysvětlit nechce, že se zkrátka zdráhá. Sám si nedovedl ani ve snu představit, k jaké činnosti tuhle věc mohli altaiřané používat, tušil ale, že to bude jakési tabu, protože ho jedno z upozornění, jež provázelo výměnu, varovalo, aby kuličku neukazoval nikomu z místních imperiálních občanů. Je to údajně lechtivá záležitost. Tomas Fox soudil, že je mu to jedno, a celá věc mu připadala vysloveně kouzelná svojí nevinností.

„Bůhví k čemu tu věc mají," pokrčila Deb rameny s mírným úsměvem na tváři. „Hrajete si tady s jakousi pomůckou k… k… no, zkrátka bůhví k čemu."

„Ale jako hračka je to kouzelné, nemyslíte?!" zasmál se Fox a strčil do kuličky. Ta opět prolétla do středu stolu, v rychle se svírající spirále sklouzla do místa, kde se s kvílejícím nářkem roztočila, aby posléze odjela stranou.

„Můj pane!" smála se Deb. „Nechci to ani domýšlet. Doufám jen, že to nějak nesouvisí s jejich anatomií."

Fox pouze pokrčil rameny.

Deb zvážněla.

„Říkal jste, že nás už téměř mají tam, kam nás chtějí dostat."

„A není to snad pravda?“

„Přiznám se, že ve zmatku posledních dní jsem si toho ani nepovšimla. Neměla jsem čas zamýšlet se nad altairskou strategií.“

„Ten zmatek je právě tou strategií. Vždyť je to zřejmé. Altaiřané přeci vším tímhle už prošli. Je možné, že jevy s mlhami pro ně byly nové. A co má být? Jistě už viděli desítky podobných záhad. Aspoň v tomto světě. Hrají tu s námi hru. Je to divadlo.“

„Celá ta naše práce,“ řekla Deb. „Ano, možná.“

„Možná, paní kapitánko? Oni to velmi rafinovaně naplánovali. Čeho jsme vlastně za těch pár dní výzkumu dosáhli? Prošli jsme pečlivě a spolu s nimi jejich stará data. Prošli jsme jejich staré teorie a jejich staré úvahy – a že jich není zrovna málo, viďte! A jak široké zabírají spektrum. Potom my tady generujeme další a další teorie v domnění, že altairské poznatky obohatíme o lidské pohledy. Hloupost! Jediné, co se nám snad může podařit, je poněkud utěsnit mezery v tak rozsáhlém spektru teorií, pokud vůbec takové mezery ještě existují. Ale topíme se v tom dokonale. Nemáme žádná vodítka, nemáme žádné smysluplné teorie, které bychom mohli brát opravdu vážně. Nemáme nic. A to je taky cílem.“

„Narážíte na jistou skepsi, která začíná mezi lidmi panovat.“

„Nevím, jestli skepse není moc silné slovo. Ale vbrzku už bude na místě. A o to jim jde, ne? Dát nám takto najevo: je to beznadějné, je to zbytečné, tady se superobjevy neudělají. A je to, možná, i nebezpečné. Potřebují alianci dostat do situace, kdy sama začne pomýšlet na likvidaci planety jako celku. A potřebují, aby aliance neměla dojem, že k tomu byla dotlačena zvenčí. Jakou lepší taktiku by na cestě za oním cílem mohli zvolit!“

„Máte pravdu, obávám se. A teprve v posledních dnech, po těch mlhách, mi to začíná být líto. Tohle je altairský svět a ať už si namlouváme cokoliv, jeho osud leží v altairských rukou. Ale přiznám se, že začínám o mnohém pochybovat. Vždyť to, co tady je, může být už pro samu svoji existenci obrovským zázrakem! A kde berou ti blázni přesvědčení, že nám to chce ublížit? Že si nás to vůbec – jaká domýšlivost! – všímá?! Řeknu vám, co by bylo na místě v naší situaci podniknout. Uzavřít planetu a udělat z ní něco jako rezervaci. Možná ji dokonce vyřadit z Dohody a nebo ji svěřit do péče obou bloků. Ale zkrátka ji uzavřít. Nemůžeme-li vědecky pochopit to, co se tu odehrává, není to ještě důvod k destrukci.“

„Vojáci ovšem uvažují jinak.“

„Vojáci… vím o jejich přemýšlení své, Tomasi, věřte mi. Nebyla jsem v armádě moc dlouho, ale byla jsem na takových místech a dělala jsem takové věci, že o tom zatraceně vím své.“

„Dnešní ASA není tou armádou, která vedla válku.“

„A SIOS taky ne. Obě tyto organizace jsou v rozkladu. Ale mnohé z toho, co v nich bylo, ještě zůstalo. Bohužel.“

Chvíli váhala.

„Víte, vlastně jsem se chtěla zeptat na jistou věc. Máte přehled o palubních databankách flotily CPSA, Tomasi, viďte?“

„Ano… zhruba. Mám povšechnou představu, co v nich hledat, ptáte-li se na tohle.“

„Zajímalo by mne, do jaké míry máme podrobné údaje o posledních letech války.“

„Historické svazky, rozbory, analýzy bitev, analýzy jednání Impéria Altair se Sluneční Aliancí, to všechno

tam je," konstatoval Tomas Fox s kamennou tváří. „Nevím, kam míříte. Tohle si můžete vyžádat i přes informační síť formou hyperspaciálního dotazu na kterýkoliv historický ústav kdekoliv v Alianci."

„To mne příliš nezajímá. Chtěla bych vědět jednu konkrétní věc. Rexiten-irt se v průběhu slavnostní večeře zmiňoval o tom, že mu u Síria zahynuli vzdálení příbuzní. Ráda bych zjistila, jak se to stalo. Aspoň přibližně."

Fox se na ni pátravě zadíval.

„Taky jste byla u Síria, že?" řekl. „Souvisí to s tím?"

„Obávám se, že ano. Chci mít jasno, aspoň v některých věcech."

„Válka skončila před jedenácti lety, paní kapitánko!" řekl naléhavě. „Tohle nemá cenu. Nemá cenu se vracet! Nechte to být."

„To je sice rozumné stanovisko, ale nevím, jestli mi bude stačit. Je to osobní věc, chápete? Může být osobní. Mám šanci to v našich databankách najít?"

„Ovšemže nikoliv," pokrčil její zástupce rameny. Aniž by si toho všiml, strčil do kuličky a ta po chvilce rotování začala opět pištět. „Karen by vám řekla víc. Ale v našich databankách to nenajdete. Pokud máte skutečně zájem takové informace získat, promluvte si s Karen. Může se pokusit sama je vytáhnout hyperspaciální cestou od nějaké vzdálené databanky kdesi na Denebu Kaitos nebo Prokyonu. Konečně, možná by nebylo od věci zeptat se altaiřanů přímo, ti by vám snad i vyšli vstříc."

„Právě tomu se chci vyhnout. Netoužím vůbec po tom, aby se altaiřané zajímali o věci, které si nechávám zjišťovat. A to je vůbec naléhavý problém. Dokonce i kdybychom takovou věc v databankách měli, musela bych počkat, až se dostanu nahoru. Vysíláme nekódovaně, a cokoliv pošleme na orbitu, posíláme i jednotkám SIOS. Nemůžu o takových věcech s Karen mluvit teď, právě z tohoto důvodu ne. Vlastně jsem se jen zajímala o to, zda bych něco takového nahoře mohla zjistit."

„Lituji," řekl Fox, „ale to možné není. A ani já vám nemohu pomoci, paní kapitánko, protože nevím jak. Věřte mi, že bych rád."

Deb jenom tiše vzdychla.

„Změňme téma," řekla. Natáhla prsty a vzala si od svého zástupce červenou kuličku. Štouchla do ní a následovalo obvyklé kvílení.

„Možná máte pravdu, není to tak špatná hračka," konstatovala. „Čert ví, na jakém principu to vlastně funguje. Ti altaiřané jsou geniální, nemyslíte? I když i potrhlí, pokud tohle berou svým dětem."

„Zřejmě to má nějaký význam, pro který jim to nemohou půjčit. Zajímalo by mne jaký, ale nevím, koho z nich se zeptat."

„Já to radši nechci vědět," řekla Deb a poté se předklonila nad stůl.

„Půjčíte mi to, Tomasi?" řekla. „Je to docela roztomilé."

„Nechte si to jako suvenýr," pokrčil Fox rameny. „Jednou vám to třeba celou tuhle situaci připomene. Pamatujte jenom na jedno."

„A to?"

„Víte, paní kapitánko, neukazoval bych to nikomu z altairské strany, protože jsem před tím byl varován."

„Ach… abych nezpůsobila nějaký kiks ve společenském chování," zašklebila se Deb.

„Právě. Protože… rozumíte?" zdvihl dlaně nad stůl a hlas zkreslil tak, že zřetelně parodoval její nedávná slova. „Hrajete si tady s jakousi pomůckou k… k… no, zkrátka bůhví k čemu."

Deb se začala smát.

* * *

Té noci se, stejně jako už několikrát v poslední době, Norman probudil křikem ze spaní. Tváře ho sžíravě pálily a ačkoliv to byla jenom pomyslná bolest, ze svých jizev cítil každičký milimetr. Vymrštil se z lůžka, sjel chodidly na podlahu a zůstal sedět na jeho hraně. Dosud na něj realita plně nedolehla a stále ještě docela nechápal, kde to vlastně je.

Viděl; a to bylo dobré, protože právě před kratičkou chvílí prošel dokonalým peklem, které ho připravilo o oči. Nechápal, jak je možné, že vidí. Zdvihl před svoji tvář své dlaně. Nechutně se třásly a stále na nich cítil chladivou ocel crasheru, zbraně, kterou už po dlouhé roky nepoužil. Nevěřícně zíral na klepající se prsty, začal se dotýkat svých tváří, mrkal do tmy, potom mu uvízla v oku okenní deska… Co se vlastně stalo?! Zmateně těkal po místnosti pohledem. Nezemřel jsem? Jak je to, proboha, možné?! Co mne odtamtud dostalo?! Po tváři mu stékal pot. Celý byl zpocený; nebylo tu horko, ale on se zpotil. Vždyť se právě dotýkal vlastní smrti! A jak strašné, bolestivé to bylo! Jak je jen možné, že nic z toho necítí? A že žije? Jak jsem jen odtamtud… Deb… vzpomínky se navracely.

Ale dlaně se klepaly dál. Jedenáct let. Kde zatraceně ty roky jsou?! Norman se vztekle vyhoupl na nohy a pomalu, vrávoravě, se doplížil do koupelny. Ovšem, opět hledal zrcadlo. Celých jedenáct let, kdy se vše, co bylo dřív, pokoušel pohřbít. Občas věřil, že je to možné. A teď? Proč sem vlastně šel? Nemusel pro tohle místo uplácet, nikdo ho k tomu nenutil.

Norman věděl, proč je tady. Potřeboval se přesvědčit, že válka definitivně skončila. Ne jenom historicky, ale i uvnitř jeho duše, spolu se vzpomínkami a vším, co k ní patřilo. Proto šel do altairského prostředí. Ale důsledky byly horší, než cokoliv, co si dokázal představit. Krok, který udělal, prakticky vymazal oněch jedenáct let.

Jsem jenom starší, pomyslel si. A to mi je sotva třicet! Jak směšné! Mlčky zíral do zrcadla na svoji zpocenou tvář. Starší, přepracovaný, unavený… ještě že tohle není obyčejné zrcadlo. Je to hologram, jako spousta dalších věcí v místnosti. Jako videostěna, jako terminál, jako… zkrátka jako mnohé části výbavy altaiřany sem instalované. Tohle zrcadlo nerozbiju. Je to jenom hologram.

„Do prdele!" sykl a vyděšeně zíral do svých modrých očí. Co se to vlastně stalo?! Jsem kapitán flotily ASA, reprezentativní flotily, musím se vzchopit! Není možné, aby někdo v mé funkci… ještě, že se altaiřané nedívají! Nevycházeli by z úžasu. Lidé sem pošlou někoho takového, jako jsem já! Díky bohu, že mne teď neviděli. Že se nedívali.

Potom zkameněl na místě a jeho obraz v zrcadle ztuhnul.

Ale oni se možná dívají!! blesklo mu hlavou.

Dnes ráno jsem hledal štěnice. Redwick je možná svině, ale není to hlupák. Dokonce je až zatraceně chytrý. Namyšlený, ale i rafinovaný člověk.

A sám Redwick hledal štěnice.

Jenže kam… kam je tak ty odporné zrůdy mohly ukrýt? Stále zíral do zrcadla. Sledují mne… snad se i dobře baví, dívají se na každý můj krok, na to, jak tady teď stojím před lesklou holografickou stěnou, říkají si podívejme, jakou trosku sem lidé poslali, říkají si taky… zrcadlo!!!

Natáhl ruku a dotkl se prsty povrchu hologramu. Necítil nic. Ani nemohl, vždyť se dotýkal pouze vizuální iluze. Vzduch, nic víc. Jenom obraz a vzduch. Konečky prstů se už bořily do zrcadla. Prošly na druhou stranu, kamsi dál a dál, pět centimetrů do hloubky, deset, na cosi narazily, Norman nahmátl stěnu a rozprostřel po ní celou svoji dlaň. Poslepu šmátral vzadu za zrcadlem. Nic tam není, napadlo ho. Rovina. Dokonalá rovina. Ovšem, jenže já tam nevidím.

Vytáhl ruku zpět a pečlivě začal prohlížet rám zrcadla. Byla to stříbrná lišta zalomená do podlouhlého obdélníku. Frank po ní přejížděl prsty, poté nahmátl jakousi nerovnost a sledoval ji pohledem. Byl to hrbolek na zdi. Linka, která směřovala od rámu kamsi dál, doprava. Bílá vlnka, nevýrazná a snadno přehlédnutelná nerovnost. Energetický přívod, pochopil. Proč ho vlastně nezabudovali hluboko do stěny? Nechali ho jen pod vrchním nátěrem. Tak se může snadno poškodit.

Nalezl drobnou lahvičku kdesi u strany umyvadla a několikrát s ní razantně do zdi udeřil. Nátěr opadal a linie kabelů teď byly viditelné pouhým okem. Norman do nich dál bušil, dokud se jedna z linek, modrá zrovna tak jako jeho oči, neodlepila ode zdi. Poté odložil lahvičku zpět, opatrně zasunul za vodič nehty a po chvíli snažení se mu tam podařilo protlačit celé prsty.

Škubl. Bolelo to, protože vodič pevně držel a jen se mu zařízl do kůže. Norman to nevnímal, škubl ještě jednou, pak znovu, znovu a konečně ještě jednou. Modrá linie se přetrhla a zrcadlo se zablikáním zmizelo. Projektor hologramu byl vyřazen z provozu.

Ale vzadu byla opravdu jen stěna. Frank na ni chvíli civěl a přistihl se, jak nahlas říká:

„Tady ne. To by bylo moc snadné. Tady to není.“

Náhle rychle vyběhl do hlavního pokoje.

Stoly! Dává se to pod jejich desky. Viděl to v jistém nepříliš originálním videovizním filmu. Dali to snad pod stoly?! A nebo pod židle?

Stůl stál zavěšen v neviditelném poli levitátoru. Emitor pole, tedy levitátor samotný, tvořil maličký obdélníček černé barvy dole u země. Na straně, mimo plochu, nad níž visel stůl, pak stála krabička ovládání. Jistě, bude to pod stolem. Dokud běží levitátor, nikdo se nebude pokoušet pod stůl zalézt! Ne že by to bylo nebezpečné, ale může to způsobit spoustu nepříjemností. Má-li člověk u sebe předměty z určitých látek, diví se, že se pokoušejí létat. Ale i bez toho jsou to velmi nepříjemné pocity, dostat se do pole levitátorů. A konec konců, proč vlastně lézt pod stůl? To je rafinovaná skrýš. Štěnici mám pod stolem.

Vypáčil víko od krabice ovládáni. Uvnitř bylo ještě jedno, menší, avšak to již nebylo nárazuvzdorné. Frank krabičku nakopl. Podruhé. Kopal do ní jako smyslů zbavený, dokud mechanismus nepoškodil. Deska stolu se zřítila ze vzduchu s takovým rachotem, že ho to samotného zaskočilo. Dunivý úder mu ještě zněl v uších, když se ji snažil obrátit.

Nebyla lehká, ale šlo to. Frank se do ní zapřel rukama, poté ji rychle zdvihl a převrhl stranou.

Ale i ona byla čistá. Pokud tady má být štěnice, pak není vidět. Samozřejmě. Pořád jdu jen po věcech, které se nabízejí.

Ač zadýchaný, rozběhl se po pokoji. Teď nebyl ve stavu, kdy by byl ochoten odpočívat. V následující chvíli zdemoloval lampičku, pečlivě ohledal lůžko, převrátil květináč s barevnou mutovanou květinou, lednici, kterou altaiřané bůhvíproč nezabudovali do stěny, odsunul od zdi a z desky stolu vymontoval drobný proužek síťového terminálu. Zastavil se v okamžiku, kdy se pokoušel odstranit umyvadlo.

Nebudou to přeci dávat někam, kde se to dá najít zrakem! Jsem blázen, myslet si, že to dají na viditelné místo! Bude to zabudováno ve stěnách… hluboko ve stěnách, kdesi tam uvnitř a musel bych…

Zarazil se.

Pane můj! Co to, proboha, vlastně dělám?! Lapal po dechu nad povolenými úchyty umyvadla, potácel se stále na místě, pak se odplížil zpět do hlavní místnosti a posadil se do drobného křesla u maličkého stolečku při zdi, který ještě nestihl zničit.

Co to vlastně dělám? Štěnice… tak stupidní nápad! Proč by sem vlastně altaiřané dávali štěnice! Jenže Redwick…

Frank tiše zavzlykal. Jsem labilní, usoudil náhle. Jedenáct let po válce jsem stále stejně psychicky labilní. Možná i víc než tehdy. Tenkrát jsem nepřemýšlel nad tím, co dělám. Dnes přemýšlím nad vším a je to tisíckrát horší. Mohu tady vlastně vůbec plnit funkci, kterou mi ASA – pravda, po úplatku – svěřila? Redwick je svině, ale má pravdu. Dokázal by moji práci dělat líp než já. Redwick je pragmatik, inteligentní člověk a také i schopný člověk. Co na tom, že nemá před ničím morální zábrany? Tohle zrovna já nemám právo soudit, po tom všem, co jsem u Síria dělal! Redwick by byl člověkem na svém místě. Já se o to jenom marně snažím. ASA svěřila velení v reprezentativní flotile člověku, který je nemocný. Psychicky nemocný. Udělám tu víc škody než užitku.

Složil hlavu do dlaní a naslouchal, jak tiše oddychuje. Má vlastně význam, abych na tomhle místě lpěl? A má vůbec něco nějaký význam?

Frank Norman se ke svému překvapení náhle přistihl při zcela vážných úvahách o rezignaci na kapitánskou funkci.

– –––––––––––––––––––––––––––

7. V O L B A

Deb Crawsonová se to odpoledne vrátila z krátké vyjížďky. Bylo to poprvé, co opustila prostory komplexu na více než hodinu. Pracovní tempo v posledních čtyřiadvaceti hodinách poněkud polevilo. Stále se jí do dlaní dostávaly další zprávy, stále byla konfrontována s novými teoriemi a stále měla možnost sledovat nové a nové záběry oblasti pořízené orbitálními teleskopy. Ale tohoto dne taky nepřišlo nic dalšího. Nebyla tu žádná porada s altaiřany, nemusela debatovat se svými podřízenými o nejvhodnějším postupu, jaký by CPSA v příštích dnech měla přijmout, a nemusela konečně rozhodovat, které z oněch nových teorií předložit altairské straně a které prohlásit za nezajímavý blábol. To poslední konec konců většinou dělala nahodile. Prostě si tipla, se kterou z desítek pomatených hypotéz vyjde Centrální Policie na světlo tentokrát a obvykle ji pak předložila SIOS jako něco, co může být zajímavé. Karen jí v tom příliš nepomáhala. Tato superinteligence byla stejně tak v úzkých jako mozky živé – až na jistý rozdíl: dokázala se z toho pomocí své skvělé logiky vymluvit a v klidu vysvětlit, že v dané situaci není ani možné něco jiného čekat.

Během hodiny a půl – jak nezvykle mnoho času to bylo –, která jí zůstala po obědě volná, se Deb zajela podívat několik kilometrů za komplex. Nevedly tam žádné oficiální stezky. Terén byl nicméně sjízdný, používala ostatně vznášedla, a nic jí tedy ve výletu nebránilo. Nalezla si příjemné místo na vyvýšené louce, chvíli odtamtud hleděla do kraje a zvažovala vše, co jí v té chvíli přišlo na rozum. Úvahy nad absurditou poslání, které tady plní, tvořily většinu jejích myšlenek.

Když vystupovala ze vznášedla, spatřila náhle, jak vedle šedivé desky gravitoru přistálo cosi kulatého a bílého. Zřítilo se to k zemi, několikrát to vyskočilo do metrové výše, pak se to překulilo na gravitor a tam to zůstalo ležet. Byl to chuchvalec spletené srsti; mírně se chvěl a při pečlivějším poslechu Deb zjistila, že dokonce i slabě funí. To ale bylo všechno. Zůstával na místě a kromě mírných záchvěvů se už ani nepohnul.

„Korpt!“ ozvalo se jí za zády. Bílá koule se otřásla, srst se stáhla po drobném tělu dozadu a Deb mezi těmi chlupatými pramínky zahlédla maličký čumáček.

„Korpt efiar! Korpt!!“ zvolal hlas.

Zvíře seskočilo z gravitoru a vyřítilo se za její záda. Deb se pomalu obrátila.

„Dobré odpoledne, paní kapitánko Crawsonová.“

„Dobré odpoledne, Rexitene-irte,“ odpověděla na pozdrav. Dlaní si shrnula vlasy s čela a pokývla altaiřanovi hlavou. Rexiten-irt stál pět metrů od ní a bílá koule teď driblovala vedle něho. V ohavně stočených prstech přidržoval při svém boku veliké desky jakýchsi spisů a oběma očima se kupodivu díval vpřed stejným směrem. Byl nepřirozeně nakloněn na stranu, tak, jako by ho desky nečekaně tížily.

„Doufám, že vás nevyděsil,“ řekl altaiřan.

„Ale ne, kdepak,“ usmála se Deb mírně, i když tak trochu zalhala, protože se v první sekundě zvířete skutečně lekla.

„Víte, nikomu by neublížil.“

„Ani na to nevypadá.“

„Byla jste na výletě, paní kapitánko?“ ptal se Rexiten.

„Vzadu za komplexem. Pár kilometrů na jih. Ne snad, že by toho bylo moc k vidění. Ale bylo to příjemné.“

„Vracím se z parku,“ pokrčil altaiřan rameny; každým v jiný okamžik, takže to vypadalo, jako by na chvíli ztratil rovnováhu. „Probíral jsem své výpočty. Papír, víte? Tady v těch deskách. Někdy je obyčejný papír daleko důležitější, než komplikovaná binární data, na něž si nemůžete sáhnout. Zajímavé, jak se něco takového jako papír může ukázat být po celá staletí životaschopným, že?“

Deb krátce přikývla.

„Občas,“ řekla. „Víte, Rexitene-irte, když už vás potkávám, můžete na chvíli zajít ke mně? Ráda bych s vámi mluvila. Už jsem to vlastně chtěla dávno udělat, jen jsem k tomu nenašla odvahu.“

„To zní zlověstně.“

„Můžete… máte čas? Teď?“

„Ano, paní kapitánko Crawsonová. Samozřejmě že mám čas.“

Deb mu pokynula, aby ji následoval.

„Máte to tu pěkné,“ řekl altaiřan, když překročil práh jejího dočasného bydliště. Zastavil se uvnitř místnosti a ani si nevšiml, že svojí velikou postavou zablokoval vstup, takže se Deb, která mu dala přednost, nemůže dostat dovnitř. „Opravdu pěkné. Ten výhled na moře je velmi působivý. Impozantní hologram. Že je tomu tak?“

„Je to tady takové, jaké jste to udělali,“ odvětila Deb rozpačitě a slabě do něho strčila dlaní. Rexiten pochopil, že stojí ve dveřích, a potácivě se odkolíbal stranou. Deb ho obešla a vstoupila dovnitř. Dveře se se zahučením uzavřely.

„Podobné jako můj pokoj. Ale je to pěkné.“

„Musím přiznat, že se vaši stavitelé snažili, Rexitene-irte,“ přitakala Deb a kývla mu hlavou. „Posadíte se?“

„Děkuji,“ souhlasil altaiřan a zabořil se do pohodlného křesla u rovného bloku vznášejícího se stolu. Desky se spisy položil před sebe.

„Nové teorie?“ řekla Deb. „Mimochodem, chcete kávu?“

„Ne, nemám rád horké nápoje.“

„Můžete ji nechat vychladnout.“

„Ne, děkuji. Posaďte se taky, paní kapitánko. Prosím.“

Deb ho uposlechla a sedla si proti němu.

„Ptala jste se, zda to jsou nové teorie.“

„Ano.“

„Spíš zpřesňování toho, co víme. Matematické popisy a konstrukce. Snažil jsem se v nich najít určitý řád. Společné rysy. Něco, na jehož základě bychom mohli realizovat sjednocení našich teorií. Přinejmenším hlavních proudů.“

„Děláte snad na něčem takovém, jako je jakási… řekněme superteorie? Fúze těch ostatních?“

„Nevím, zda to je to nejvhodnější slovo. Hledám styčné plochy. A pokouším se zároveň vytvářet styčné plochy. Sjednocování teorií je velmi důležitá metoda poznání, chápete?“ řekl a otevřel před sebou desky.

„Tak třeba tady, podívejte. Tohle,“ a zamával jí papírem před očima, „je popis některých jevů spojených s mlhami. Matematický popis. Vzorce. Modely. Nevysvětlují všechno, ani zdaleka ne. Ale…“ zarazil se. Naklonil se nad své papíry a konsternovaně zůstal civět na stůl. Deb si toho všimla teprve teď. Nenapadlo ji to dřív, protože nečekala altairskou návštěvu. Ale mohla to aspoň uklidit.

„Odkud to máte?!“ řekl Rexiten.

Deb vztáhla ruku a postrčila červenou kuličku vpřed. Ta se roztočila a začala pískat.

„Dostala jsem to… no, vlastně jsem se chtěla zeptat, k čemu je to dobré? Co to vlastně je?“

Altaiřan strnule naslouchal pronikavému pištění a s vytřeštěnými zraky civěl na červenou kouli, dokud divadlo neskončilo.

„Cože?“ řekl nepřítomně.

„Co to je, Rexitene-irte?“ zopakovala svoji otázku.

„Říká se tomu Lefroa.“

„Lefroa?“

„Ano.“

„Ach,“ přikývla Deb. „A… asi mi pořád něco uniká. Lefroa. Dobře. Ale k čemu to je dobré? Je to pěkné jako hračka, ale…“ zdvihla dlaně rozpačitě nad stůl.

„Hračka!“ oddychl si altaiřan.

„Já nevím. Líbí se mi to prostě. Dostala jsem to od svého podřízeného, který to vyměnil s některým z altaiřanů za zapalovač. Řekl mi to tak.“

„Neuvěřitelné!“

„Řekl mi to tak," zopakovala. „K čemu používáte Lefrou? Je-li to nebezpečné…"

„Ale ne, není to nebezpečné. Jenom…"

„Jenom?"

„Zeptejte se místní superinteligence," konstatoval altaiřan odhodlaně a ona náhle pochopila, že z něj víc nedostane. Konec konců, nemohla pochopit, jak je možné, že na ten nápad nepřišla sama. Ovšem, vždyť je to prosté. Zeptat se místní superinteligence! Tyto entity neuznávají tabu vytvořená živými! Jak je to ve skutečnosti snadné!

„Udělám to," řekla. „Dobře. Nechme toho. Mám jednu velmi důležitou věc Rexitene-irte. Asi i nepříjemnou. Vlastně to může bolet, v přeneseném slova smyslu. Ale je to důležité, aspoň pro mne ano."

„Poslouchám."

„Před několika dny jste se zmínil o vlastních příbuzných, kteří zahynuli na konci války u Síria."

Altaiřan se zamračil. I když nebylo snadné se ve výrazech tváře altaiřanů vyznat, tohoto si Deb všimla, a dokázala dokonce i ostré stažení vrásek správně charakterizovat.

„Opravdu jsem měl příbuzné, kteří zahynuli u Síria. Ale proč se k tomu vracet? Válka je bolavé místo, paní kapitánko. I po těch letech. Měli bychom se snažit, aby to taky bylo překonané místo. Zacelená jizva. Berme ji jako historii. Nic z toho, co se za války dělo, nevažme k dnešku. Jinak se utopíme ve výčitkách."

„Možná si ani nedokážete představit, jak ráda bych se na válku dívala takhle. Jenže jsem v ní byla moc hluboko."

„Kdo nebyl?"

„Nerozumíme si. Vy jste vyvíjel dokonalejší a dokonalejší superinteligence a bůhví co ještě. Pro armádu, to je jasné. Ale je to velký rozdíl od toho, co jsem dělala já. Byla jsem tehdy členkou elitních jednotek. A to byla zatraceně ostrá a ohavná práce. Byla jsem v tom zkrátka přímo. Proto je pro mne válka natolik osobní věcí. A to se váže k tomu, nač se vás chci zeptat."

„Na Sírius?"

„Ano. Já jsem byla nasazena v oblasti Síria, víte?"

Altaiřan na ni dlouho hleděl s naprosto nedefinovatelnou grimasou ve tváři.

„A chcete se zeptat, jak ti mí příbuzní zahynuli. Co je zabilo. Kdy a kde."

„Ano."

„Já si je příliš nepamatuji, paní kapitánko Crawsonová. Po pravdě řečeno, mnoho pro mne nikdy neznamenali. Byli to vzdálení příbuzní. A přiznám se, že ani nevím žádné detaily."

„Stačilo by cokoliv."

Rexiten-irt unaveně vydechl.

„Nechme toho," řekl hlubokým a zvonivým hlasem. „Nechme toho, paní kapitánko. Je to jedenáct let. Nemluvme o těch dobách, je to jenom vzdálená historie, je to něco, od čeho nás teď v podobě Druhé Interstelární Dohody dělí ostrá linie. Nerušme ji. Nemá význam se vracet do oněch časů a budit staré duchy. Nechme je spát, věřte mi, že to bude lepší. Nechme ty staré duchy spát."

„Chtěla jsem jenom…“

„Nechme toho,“ řekl Rexiten-irt odhodlaně. „Vážně je to hloupý nápad se vracet. Problémy současnosti mohou být mnohem palčivější a přímo se nás dotýkají. Tady a teď. Což mne vede k tomu, že i já jsem se vás chtěl na něco zeptat, ale neměl jsem zatím čas za vámi zajít.“

„Neodpověděl jste mi.“

„A nechci to dělat, už jen pro těch jedenáct let ne. Máme tu ožehavější záležitosti než minulost. Jsme tu jako vyslanci dvou spojených civilizací, které se pokoušejí porozumět něčemu dosud nepoznanému. Porozumět, aby se s tím potom mohli domluvit. To je naše poslání.“

„Myslíte, že se to dá nazvat posláním?“

„Ach, a čím jiným? Máte snad o tom poslání pochyby? Když jsem o této věci mluvil tam u naší společné večeře, měl jsem dojem, že se snažíte naznačit…“

„Ale Rexitene-irte!“ řekla Deb. „Pili jsme tam to vaše víno a říkali jsme jeden učený a moudrý nesmysl za druhým. Nevím, co jsem se snažila naznačit. Nevzpomínám si. Ale nepřikládala bych tomu větší význam. Konečně, to vaše víno mi tenkrát trochu vlezlo do hlavy.“

„Naznačovala jste tam, že s tím zkoumáním oblasti to zase nebude tak žhavé,“ nedal se altaiřan. Tlustou paži posunul stranou, tak, aby prsty dosáhl až k podlaze a mohl je zabořit do chundelaté bílé koule chvějící se vedle křesla.

„Možná. Ale říkám vám, byla jsem možná trochu opilá.“

„Tohle vypadalo, že víte, o čem mluvíte. A v posledních dnech se přidaly další pochyby. Vojáci mi několikrát zamítli experiment, který byl finančně náročnější.“

„Nejsou peníze,“ konstatovala Deb.

„Nejsou peníze!! A na co už, prosím vás, bychom měli mít peníze, když ne na tohle?! Může to být nejdůležitější věc v naší společné historii. Nejsou peníze! To není otázka peněz. Tady by přeci nešlo jenom o obyčejné plýtvání! Co jste myslela tím, že se to s našimi výzkumy nemyslí vážně?“

„To jsem nikdy neřekla.“

„Ale,“ naklonil se nad své desky spisů a obrovským trupem se opřel až o hranici stolu, „naznačovala jste to. Víte snad něco, co mně zůstalo utajeno? Byl bych rád, kdybyste mi to řekla.“

„Vaše velení vás dostatečně neinformuje?“

„Velení! S vojáky jsou soustavně potíže! Stále se topí v tajnostech.“

„Já jsem policistka,“ řekla Deb pomalu. „Což není moc velký rozdíl, ne?“

„Ale jste velmi příjemná osoba, a myslím, že i důvěryhodná. Proto se s dotazem obracím na vás. Vy jste jediná bytost na této planetě, která mi na moji otázku může skutečně odpovědět. Víte snad něco, co dokazuje, že zdejší výzkumy jsou jenom divadlem? Řekněte mi to.“

„Taky jste mi neodpověděl na mé otázky.“

„Mám tomu rozumět jako potvrzení faktu, že o něčem takovém víte?“

„Ale nechytejte mne za slovo, Rexitene-irte! Možná vím a možná ne. Není to jedno? Vy jste mi nedal odpověď, která pro mne má cenu. Já se necítím být povinna dát vám odpověď, která by byla důležitá pro vás.“

„Ovšemže nejste povinna.“

„A proč bych to tedy měla dělat?“

„Protože je to realita, paní kapitánko Crawsonová,“ řekl Rexiten a mluvil velmi naléhavě. „Jsme přímo v tom, kdesi uprostřed. Cokoliv se děje, má vliv na naše osudy přímo, chápete? Tohle je realita. Tohle je skutečnost! A jak zatraceně moc na tom závisí! To je důvod, proč bych od vás rád slyšel to, co se dosud snažíte jen nejasně naznačovat.“

Ani o mnoho později nebyla schopna Deb říci, čím ji vlastně altaiřan přesvědčil. Bylo to okamžité hnutí mysli, prostě momentální nápad. Najednou zkrátka usoudila, že prozrazením tajemství, které by stejně neměla znát, nemůže nic pokazit. Dokonce jí to připadalo jako dobrý nápad. Vlastně, řekla si náhle, proč ne? Chce vědět, proč jsme tu jen v rolích figurek uprostřed naplánované hry? Chce vědět, jak já to vím? Chce vědět o superzbrani na orbitě? A proč vlastně, zatraceně, ne?

„Asi bych vám měla ukázat jisté snímky,“ řekla, vstala a zamířila k poličkám nad knihovnou.

* * *

Altaiřan nepříčetně zuřil. Deb si pod pojmem hysterická scéna dokázala představit mnoho, ale ne tohle. Rexiten-irt jí náhle připadal tak, jako by se prostě pomátl.

Což se nestalo ihned. Dlouhých pět minut pečlivě prohlížel snímky, které mu Deb přinesla. Probíral je jeden po druhém, vpíjel se očima do každého jejich detailu, prohlížel to či ono, aby se k tomu později znovu vrátil. Bral do prstů další a další snímky, všechny téměř k nerozeznání si podobné, pokládal je na stůl, znovu je zdvihal a znovu odkládal. Deb se mu pokoušela cosi říci, ale nezabíralo to. Nevnímal ji. Vlastně se oněch pět minut choval, jako by tu byl sám a docela ji ignoroval.

Když prohlížel snímky snad už po osmé, nečekaně se odhodlal k prvním razantním projevům vlastního názoru. Odhodil fotografie na stůl, smetl je stranou, tak, že některé z nich spadaly na podlahu a některé zůstaly těsně na hraně desky, hlasitě zaklel v jakémsi nesrozumitelném altairském dialektu a vrhl se na listiny, které sem přinesl.

A bylo se nač dívat. Jeho ohebné prsty sbíraly papíry po hrstech, počaly je hystericky trhat a cupovaly je do takových kousíčků, že nad tím zůstával rozum stát. Deb chápala, že v záchvatu zuřivosti může přijít i nezvykle silné odhodlání chovat se důsledně. Ale že se někdo rozzuřený může chovat tak důsledně!

„Svině!!“ křičel altaiřan a hlavou na dlouhém krku pohupoval kupředu a dozadu. „Svině! El hipo turobon! Vojenské svině! Zatracené, odporné militantní svině!!“

Bral papíry po hrstech. Rozcupované kousíčky létaly vysoko do vzduchu a Deb se nemohla ubránit asociaci s rozmetaným peřím. Cucky kroužily všude. Některé z nich dokonce dolétly až za její záda, kamsi dozadu, kde padaly na podlahu.

„Jak tohle můžete brát s takovým klidem!!“ křičel Rexiten-irt. „Beranidlo. Přitáhli sem gravitační beranidlo. Celé to zatracené Impérium!! Svině vojenské!“

Byla by mu snad i vysvětlila, proč je tak klidná, ale on vlastně o odpověď nestál. Vztekle skučel a kvílel a metal kolem sebe kousíčky papírů. Základy sjednocených teorií se proměnily ve velmi nesjednocené cucky, rozházené všude kolem. Ubohé zvíře, které s altaiřanem do místnosti přišlo, bylo v šoku. Po prvním výbuchu konsternovaně strnulo na zemi, poté několikrát vyskočilo do metrové výšky, aby v následující chvíli počalo zděšeně pobíhat místností od stěny ke stěně. Ke své hrůze nenacházelo úniku,

zatímco altaiřan běsnil a běsnil. Nakonec se maličká bílá kulička zkroutila v rohu a rozklepala se nefalšovanou hrůzou. Deb celou tuto scénu sledovala s otevřenými ústy. Viděla toho už za svůj život hodně. Ale zdálo se, že altaiřané mají stále v zásobě něco, čím ji ještě mohou překvapit.

„Víte to od začátku?! Od samotného začátku?“

„Ne… SIOS to zřejmě tají. Nebýt těch snímků, žila bych v přesvědčení, že právě výzkum oblasti je tady naším posláním.“

„Ale to přeci… to přeci…“ zakvílel altaiřan. „Může to od nich být jenom pojistka. Prostě pojistka. Před neznámem. Že, paní kapitánko Crawsonová? Že je to jenom pojistka? To přeci nemohou! Nepoužijí to! Je to jenom pojistka!!“

„Ne, Rexitene-irte, není to pojistka.“

„A kde berete jistotu?!“ zavyl altaiřan zoufale.

„Přemýšlejte, ano? Lidská vojenská přítomnost v altairském světě! Není to absurdní? I když je po válce, jistě cítíte, že je to velmi neobvyklé. O co jsme vlastně altairské armády posílili? Co jsme poskytli této flotile SIOS tak cenného, že to žádná z jiných flotil Sjednocených Imperiálních Ozbrojených Složek nemohla nabídnout?! Co, Rexitene-irte? A pokud jde o vědecké pohledy, v čem jsou lepší nebo invenčnější než altairské? Proč tady vlastně lidé jsou? Protože likvidace planet je v rozporu s Dohodou! Impérium Altair si tím zajišťuje legalizaci toho, co SIOS chystá! Chápete?“

„Můj pane!!“ zasténal altaiřan. Bezděky strčil do drobné kuličky, ta vykreslila na stole spirálu a začala nadšeně pískat.

„A dál!“ řekla Deb tvrdě, jako by to vše už chtěla mít za sebou. „Proč sem jen pozvali vás? Vědeckou superkapacitu, která má nicméně pro své originální názory občas mezi ostatními vědci podobu extrémisty?! Proč?“

„Já přeci…“

„Ale ano, víte, o čem mluvím. Protože perfektně do té hry zapadáte. I vás zneužili, a velmi rafinovaným způsobem. Čím víc extrémních teorií se tady objeví, tím více se v tom přeci budeme topit! Nechci se dotýkat vašich úvah o virtuálních světech, ale o to přeci jde!! O vytvoření dojmu, že pro samu nepochopitelnost toho, nač se díváme, musíme vytvářet šílené hypotézy! A navíc, takové hypotézy mohou ještě i zvýšit stupeň všeobecné paniky, všeobecného strachu, který neznámo musí nutně vyvolat!“

„Takže já mám jenom kalit vodu?!“

„Vy máte spíš připravit půdu pro oznámení planetární likvidace. Vidíte už, jak vás zneužili? Stejně jako mne, CPSA, ASA v čele s mým přítelem Frankem Normanem, zkrátka nás všechny. Ten svět je odepsaný, smiřte se s tím. To, co se tady děje, je politika. Nikoliv výzkumy. Politika, nic víc.“

Rexiten-irt zmrznul na místě, poté se znovu pohnul a jeho hlava se zase rozkývala.

„Politika, nic víc,“ opakoval mrtvým hlasem a každé z jeho očí se rozjelo na jinou stranu. „Jenom politika. Ach, ne! A po tom všem, jaké naděje každá vědecky založená bytost do toho, co se tu našlo, vkládala! Rozum odlišný od našeho! A i kdyby ne, i ony fyzikální jevy samy o sobě by přeci stály za to! Nové poznatky, nové teorie, nové nálezy… nová dobrodružství… věda je to nejúžasnější dobrodružství, paní kapitánko Crawsonová.“

„Ano, já vím.“

„Věda je prostě… prostě… a oni…“

Zalapal po dechu.

„To se nesmí stát," řekl konečně.

Deb se smutně usmála.

„Máme tu narýsované své role, Rexitene-irte. Tohle nelze zvrátit. Jestli existuje v životech rozumných bytostí skutečná lež a skutečný omyl, tak tím je to, co se nazývá svobodnou volbou. Já nejsem fatalistka. Ale svobodná volba, na druhou stranu, je iluzí. My tady nemáme vůbec šanci cokoliv svobodně zvolit. A nebo měnit."

„Jste kapitánka CPSA! Máte fantastické postavení! Když se obrátíte na SIOS, tak třeba… a nebo vaši nadřízení…"

„Jsem kapitánka místní flotily CPSA," přitakala Deb. „Nic víc. Nejsem tu o nic svobodnější osoba než vy. O nic menší loutka. Dokonce jsem možná mnohem víc nesvobodná a mnohem větší loutka než si můžete myslet. Než vy určitě."

„Asi máte pravdu," přikývl altaiřan.

„Ovšem. Mám pravdu."

„Ale nesmí se to stát," řekl umíněně.

„Máme prázdné ruce."

Rexiten-irt ji propálil očima.

„Mýlíte se," řekl náhle hlasitě. „Moc se mýlíte. My vůbec nemáme prázdné ruce, právě tohle je jenom iluze. Dobře, jsou to militaristické svině. A my máme dojem, že vše je naplánováno mocnými nahoře a že v našem postavení, v situaci v níž se nacházíme, jsme loutky bez svobodné volby. Ale to není pravda!"

„Myslíte si, že můžeme přestavět pravidla, jimiž se politika řídí? Nebuďte naivní! Jsme na to moc malí páni."

„Pravidla," vykřikl altaiřan. „To je přesně ono. Pravidla. Chápete, jak fungují naše společnosti? Jsou to stroje. Stroje, které přes výrazný individualismus jednotlivců v zásadních věcech nedávají možnosti volby. Určují pravidla a tím determinují cestu jednotlivých bytostí. Řekněte mi jedno, paní kapitánko. Copak vážně nelitujete toho, co se má stát? A nemáte z toho pocit marnosti? Nad těmito snímky?!"

„Pocit marnosti? Možná byste se divil, jak často ho mívám. Ale nemám reálnou sílu měnit situaci."

„Protože protivník je příliš silný? A protože nehraje fér? Protože je nemorální a protože je nevybíravý v metodách i cílech?"

„Snad."

„Pak ho nemůžete porazit, budete-li hrát podle jeho pravidel. Existuje základní trik, paní kapitánko. Bojujete-li s někým takovým, nesmíte přistoupit na jeho pravidla. Potom se hodnotí invence a nikoliv síla."

„A oním protivníkem mají být společnosti, jichž my jsme součástí?"

„A nejsou snad?!"

„Proboha, Rexitene, co mi to tady navrhujete?! Co se mi to snažíte říct?"

„Víte, kolikrát byl do oblasti vyslaný někdo živý? Teď nemluvím o dobách evakuace. Ale řekněme tak v posledních… čtyřech měsících.“

„Nemám ponětí.“

„Ani jednou.“

„Rexitene!!“

„Chápete, co chci říct?!“

„Jsem kapitánka CPSA!“ vykřikla Deb vyděšeně.

„Ano? A co z toho? Co vám to vlastně dává? Pocit kariéry? Životní jistoty? Nechcete pro změnu udělat něco, co má skutečný smysl? Jsme součástí nesmírně komplikovaných společenských organismů. A ony nás svazují. Čím výše jsme ve společenské hierarchii – a oba jsme dost vysoko –, tím více jsme svázáni. Což můžeme narušit jen překročením pravidel. A když se na to tak podíváte, není to fascinující nápad?!“

„Jste asi opravdu blázen, Rexitene-irte,“ vyhrkla Deb, „jinak si to nedokážu vysvětlit. Vy vážně chcete říct, že… a teď? Hned?“

„Úchvatné, ne? Zakázané ovoce. My, jak jsme tady. Oba na vysokých postech. Jak bychom si něco takového mohli dovolit?! Neposlušnost u vysoce postavených neexistuje, že ne? Vy i já…“

„A Norman,“ doplnila ho.

„Kapitán Norman? To je voják.“

„Voják. Ano, nejenom.“

„Nejenom?“

„Možná byste se divil, ale přes všechny své výstřelky je to dobrý člověk.“

„Určitě?“

„Věřte mi. Ano, je to tak.“

Altaiřan mrknul levým okem. Udělal to tak, že se jeho kůže stáhla kolem obrovské panenky až do okamžiku, kdy uprostřed zbýval jen maličký průzor.

„Takže vy, já a Norman. Bez oficiálních vyhlášení. Výhoda překvapení. Přesně to je to, co potřebujeme.“

„Hned?“ stále ještě nevěřila, že se jí to nezdá. A naprosto potom odmítala uvěřit tomu, že začíná ten nápad brát vážně, že se jí dokonce začíná líbit!

„Hned. Ovšem, nač čekat. Jen si musíme vzít jídlo.“

„Do prdele, Rexitene,“ odvětila Deb.

* * *

Frank Norman se opřel do křesla proti obrazovce rekordéru. Ze svítící stěny na něho hleděl hologram jeho vlastní tváře. Norman klepl do ovládacího panelu, rekordér zahučel a tvář se pohnula. Je to jeho hlas? Nebo nějaký cizí? Ale ano, Frank věděl, že je to jeho hlas. Ale vědět a poznávat, to jsou dvě odlišné věci,

někdy si dokonce neuvěřitelně vzdálené.

Nahoře, nad obrazem, naskočil přesný čas záznamu a aktuální datum.

„Frank Norman,

kapitán První flotily speciálních sil Armády Sluneční Aliance," řekla ta tvář.

„Adresováno zvláštní komisi ustanovené pro potřeby operace Alfa Fénix.

Po pečlivém zvážení situace docházím k závěru, že mé další působení ve funkci kapitána flotily ASA může přinést značné problémy nejenom pro flotilu jako takovou, ale pro celou vojenskou operaci Alfa Fénix. S vědomím veškerých důsledků takového kroku musím oznámit komisi svoji rezignaci na kapitánskou funkci. Důvody k mé rezignaci jsou pracovní i osobní. Na své místo dále navrhuji pana Jamese Redwicka, mého současného zástupce. Jsem přesvědčen, že profesionální kvality tohoto člověka budou v kapitánské funkci pro ASA zásadním přínosem.

Sděluji dále, že do přijetí mé rezignaci Vaší komisí budu nadále vykonávat kapitánskou funkci svědomitě a s takovou pečlivostí, jaká jen bude v mých silách."

Tvář se zastavila a Norman tiše vydechl. Blábol. Je to obyčejný blábol. Natáhl prsty k rekordéru a klepnutím do ovládacích prvků vyprázdnil jeho paměť.

Vymazal tím už jedenácté rezignační prohlášení, které stihl od rána namluvit. Dnešního dne Norman prostě odmítl nastoupit do práce. Pravda, on coby kapitán ASA pracoval nepřetržitě, v pracovním stavu byl dokonce i v noci. Ale dnes se zkrátka odmítl čímkoliv souvisejícím s prací zabývat.

Vymluvil se na zdravotní potíže, což pravděpodobně udělalo altaiřanům hlavu, protože ho několikrát v průběhu dopoledne navštívili lékaři a dožadovali se možnosti jeho vyšetření. Norman je nekompromisně vyhazoval. Nemohl je ostatně vpustit do svého bytu ani kdyby mu skutečně bylo zle; v žádném případě nepřicházelo v úvahu, aby někdo – a z altairské strany především – spatřil následky noční demolice, kterou tady podnikl během hysterického pátrání po štěnicích.

Zkrátka k sobě nikoho nepustil, Redwick sám se mu potom několikrát pokoušel dovolat, ale jednou ho Norman odbyl a později už hovory nepřebíral. Pokud šlo o rezignaci na kapitánskou funkci, už se pevně rozhodl. Vše, co dělal, činil s klidnou hlavou, v jakési podivné i když labilní letargii, do níž k ránu upadl.

První prohlášení, které namluvil ještě před svítáním, trvalo celých pět minut. Frank v něm detailně rozebíral jednotlivé důvody, které ho k podobnému kroku vedly, zdůvodňoval, proč právě teď nastala chvíle, kdy se musí své funkce vzdát, a konečně, zmínil se i o úplatku. Blábol, řekl si, když to potom uviděl. Vymazal řeč s odhodláním ji zjednodušit a zkrátit.

Zkracování dál probíhalo až do této odpolední hodiny, kdy už z původního obsahu prohlášení zbývalo opravdu jen nutné minimum. Kupodivu mu na formě, jakou svoji rezignaci bude prezentovat, velmi záleželo. Norman věděl, k čemu v noci došlo. Nebyla to jenom věc, která ho přiměla zvažovat, zda se na svoji funkci hodí. Byla to jeho osobní a zřejmě i definitivní prohra. Když přicházel k Alfě Fénixe jako kapitán flotily ASA, chápal tuto příležitost jako test, který má definitivně potvrdit, že se války zbavil. Propadl v tom testu tak hrozivě, že před tím nemohl zavírat oči. Byla to nejenom ztráta místa, k čemu se teď odhodlával. Byl to definitivní konec. Norman nevěděl, čím se bude zabývat dál. Ani o tom nepřemýšlel. Zřejmě odejde z ASA, najde si nějaké hloupé místo v nějaké hloupé díře, a zřejmě bude do konce života žít s vědomím, že z něj válka udělala trosku. Ale teď to bylo vedlejší. Věděl jen, že definitivně odcházejí veškeré naděje, které do poválečných let vkládal.

A snad proto byl tak neuvěřitelně klidný. Ale na podobě hlášení mu záleželo. Bylo to to jediné, na čem vůbec ještě záleželo. Jaksi cítil, že poslední důležitý krok, který ve svém životě podnikne, musí mít náležitou úroveň a formu. Snažil se dopilovat každé slovo. Nebylo to teď odpoledne o nic lepší, než ráno,

ale byla v tom už obrovská práce. Frank se cítil unaven jako nikdy v předcházejících dnech. Ale napovrch byl ledově klidný.

Potom, když v duchu pouze opakoval věty, které před chvílí slyšel, a snažil se přijít na to, proč se mu zdají tak zbytečně hloupé, zapípaly jeho dveře. Jednou. Podruhé. Potřetí. Altairští lékaři. Zase mne chtějí prohlížet, zjistit, co mi vlastně je. Mají zřejmě děs z toho, aby se lidští hosté na této planetě necítili opomíjeni. Zvlášť pak ne v takových situacích, jakými mohla být nějaká záhadná místní nemoc. Frank se ani nepohnul, Neobtěžoval se vůbec ke dveřím zdvihnout hlavu. To by byl trik, pustit je tak sem dovnitř, mezi ty zoufalé trosky! Jak by asi ty zatracené obludy definovaly takovouto nemoc? Našly by snad diagnózu bez prohlídky? Nebo by pátraly po nákaze, po neznámých virech či bakteriích… skutečně byl v pokušení umožnit jim vstup do místnosti, i když věděl, že to nesmí udělat.

A pípání neustávalo. Normana to po chvíli začalo zajímat. Byl to první konkrétní pocit, který narušil jeho dosavadní duševní prázdnotu, jež vstoupila do jeho mysli dnes v noci. Zájem. Nebyl to pravda nijak velký zájem, ale byl tady. Ti, co stojí za dveřmi, mají až neuvěřitelnou výdrž.

Přiměl se zdvihnout se na nohy a pomalu obešel desku hlavního stolu, jež teď ležela na podlaze. Dveře neustále pípaly. Jsou-li to altairští lékaři, tak je odsud tentokrát skutečně vykopu, usoudil. Nač vlastně ta přetvářka? Prostě je vyhodím. Na příliš věcech nezáleží, ne teď. Skoro na ničem už nezáleží.

Ale nebyli to imperiální lékaři. Za dveřmi přešlapovala Deb Crawsonová, kapitánka flotily CPSA, doprovázena hromotluckým altaiřanem. Kdesi na trávě za nimi stálo osobní vznášedlo. Norman otevřel dveře, mlčky si Deb přeměřil a neřekl ani slovo.

„Dobré odpoledne, Franku, nepozdravíš nás?“ řekla Deb.

Norman nevraživě propálil altaiřana očima.

„Dobré odpoledne,“ řekl po chvíli. Doufám, napadlo ho, že nebudou chtít dovnitř. Ani mne nenapadne pustit je dovnitř. Zvlášť pak ne tuhle neforemnou zrůdu.

„Zdravím vás, kapitáne Normane,“ konstatoval altaiřan klidně zvonivým hlasem. „Nevypadáte dobře.“

„Nic vám do toho není, Rexitene-irte. Do toho, jak já vypadám, vám nic není.“

„Ale on má pravdu, Franku,“ řekla Deb.

„A co má být?“ utrhl se na ni. „Tak ven s tím. Co chceš? Nemám moc času, víš?“

To byla lež. Jestli měl něčeho přebytek, tak to byl právě čas. Teď už měl dost času, do konce jeho života ho zbývala ještě spousta.

„Nepustíš nás dovnitř?“

„Ne, nepustím.“

„Proč?“

„Podívej, Deb, vyklop, co tě trápí a nech mne být, ano?“

Deb se zamračila. Přestávalo se jí to líbit.

„Nenapadlo tě, Franku, jaká je vlastně škoda, co tady Impérium Altair chystá?“

Norman na ni nevěřícně civěl.

„… a?“ řekl. „A co?“

„Nemyslíš si, že je to opravdová škoda?“

„No ovšem,“ řekl apaticky, „je to škoda.“

„A nenapadlo tě, že bychom s tím mohli něco udělat?“

„Já nebudu s ničím nic dělat, Deb, příliš se mne to netýká,“ zavrčel. A v duchu si dodal: už nikdy s ničím nebudu nic dělat.

„Tak se probuď, Normane.“

„Co po mně vlastně chceš?!“

„Seber se, vem nejdůležitější věci a nasedni do vozu. Uděláme si výlet.

„Kam?“

„Do oblasti.“

„To je na spoustu dní, Deb. Nevím, kam chodíš na tak hloupé nápady.“

„Samozřejmě. Je to na spoustu dní. Dělej, čekáme ve voze. Já, Rexiten a ty. Prostě se seber, sbal, co je třeba, a přisedni si. To je jediná věc, která nám v takové situaci zbývá.“

„A to si myslíš, že já se tak seberu… jen tak…“ zachrčel hlasem, který sám těžko poznával.

„Jistě.“

„S ním?!“ vykřikl Norman a probodl očima altaiřana.

„Samozřejmě, proč ne?“

„S ním?! S nikým z nich já nechci mít už nic společného, Deb!!“ rozkřikl se. „Nikdy, rozumíš? Chceš po mně, abych jel na výlet s altaiřanem?! Ani mne nenapadne! S tou zrůdou nikam nepojedu!“

„Franku!“

„Skončil jsem, Deb,“ řekl Norman vztekle a obrátil se k ní zády. Spatřila ještě, jak vztekle udeřil pěstí do spínače u dveří a ty se rychle uzavřely. Fascinovaně hleděla na jejich čistou desku.

„Byli jsme vypískáni, paní kapitánko,“ konstatoval altaiřan zmateně. Tak, jako to míval ve zvyku, se opět rozhoupal od strany ke straně a jeho oči počaly chaoticky těkat po okolí. „Což je malér. Nejenom že jsme ho nepřesvědčili, ale navíc teď existuje někdo, kdo o našem nápadu ví. Do večera to bude vědět nejenom ASA, ale i SIOS. Nebyl to dobrý nápad. Je to voják. Opravdu to nebyl dobrý nápad. Říkal jsem to.“

„Nezmatkujte, Rexitene,“ řekla Deb rychle, ale i v jejím hlase se objevily obavy. „Nevíme, co se stalo. Jděte do vozu a počkejte tam, ano? Tohle vyřeším sama. Bude to tak lepší, věřte mi, že bude.“

„Jak myslíte,“ řekl altaiřan a obrátil se ke dveřím zády. „Ale nebyl to dobrý nápad,“ dodal ještě tiše.

Deb se znovu dotkla prsty čidla vedle dveří a ty začaly okamžitě pípat.

* * *

„To jsi zase ty?!“ řekl Norman otráveně, když otevřel dveře. Samozřejmě, věděl, že to bude Deb. V tak krátkém intervalu to prostě nemohl být nikdo jiný. Byla to konverzační otázka.

„Nebudu se tě ptát, Franku, jestli mě pustíš dovnitř,“ odvětila Deb klidně. „Pozvu se sama.“

Než se Norman stihl vzpamatovat, zatlačila ho do dveří a vešla dovnitř. Obešla ho, několika kroky se dostala až do středu místnosti a tam zůstala mlčky stát. Dveře opět zahučely.

„Nu, pozvala ses sama,“ odtušil Frank s jakousi podivnou formou zadostiučinění, protože ho pobavilo to, jak Deb civěla na okolní nepořádek.

„Ten… ten stůl… květina…“ řekla.

„Květina? Ráno ještě ležela. Zdvihl jsem ji. Samozřejmě, nepořádek tu po ní zůstal.“

„Ale…“

„… ale?“ pronesl Norman kousavě.

„Co se to tu proboha stalo, Franku?“

„Dávám výpověď, Deb. Jednoduše končím. Podávám zkrátka rezignaci na svoji funkci.“

„Podáváš ji velmi… velmi… důsledně.“

„Důsledně?!“ Norman se rozesmál a v jeho hlase se objevily známky hysterie. „Ovšem, podávám ji fakticky důsledně. Hledal jsem ráno štěnice, Deb. Nevšímej si toho.“

„Nebudu,“ usoudila Deb a pomalu se usadila do jednoho z křesel, která ranní smršť přežila.

„Mohls být pečlivější. Co ta křesla, třeba? V opěradlech?“

Frank v jejím hlase dobře vycítil kousavou povýšenost.

„Řekl jsem, nevšímej si toho!“

Deb opřela hlavu do vypolštářovaného opěradla, na okamžik přikryla tváře dlaněmi a poté opět spustila ruce dolů ke svým bokům. Slabě vzdychla.

„Tak dobře, Franku, dobře. O co jde?“

„Cože?“

„O co jde?! Jednoduchá otázka, ne? Vyklop to. O co prostě jde?“

Norman mlčky obešel desku stolu, zašel až dozadu k holografické videostěně a opřel se zády v místech, kde se řítil obrovský a hrozivý vodopád do nezměrných hloubek. Nepropadl se do obrazu, samozřejmě, i když se musel v duchu velmi přesvědčovat, že se to nestane.

„Jak si to vlastně představuješ, Deb? Zešílelas! Zaparkujete mi před domem s tou odpornou bestií, zazvoníte… a… co si myslíš, ty bláhová, že tím zmůžeš?!“

„Já nevím.“

„Nevíš!! Ty to nevíš! Co se vlastně, zatraceně, takovým dobrodružstvím změní? A navíc, výlet s takovou zrůdou…“

„Rexiten-irt je altaiřan. Je to bytost jiné rasy; tedy, abych byla biologicky přesná, jiného druhu. Ale není o nic horší, než my, věř mi to! K čertu, dnes přeci už dávno neplatí pravidla, která platila za války.“

„A jak to víš?! Jak víš, že neplatí to, co platilo za války? Je to včera, rozumíš? Těch jedenáct let… nebylo žádných jedenáct let! Jsou jenom iluzí, Deb.“

„To si namlouváš.“

„Namlouvám? Jestli je tady někdo, kdo si nic nenamlouvá, tak jsem to právě já! Dnes jsem skončil s namlouváním si. Definitivně. Víš, co jsem cítil, když jsem ho tam venku uviděl? Bylo mi špatně. Vždycky je mi špatně, když jsou u toho oni. A ty si jentak přijdeš s tím, aby… jsem kapitánem ASA, Deb, pořád ještě! A ty kapitánkou CPSA!! Jak tě vůbec mohlo napadnout něco takového?“

„Ty se bojíš, Franku! O co? O tu funkci? Bojíš se o svoji zatracenou kariéru, funkci, kdoví o co ještě? Vždyť podáváš rezignaci. Jak je možné, že se o všechno z toho ještě bojíš?!“

„Tys to nepochopila!“ rozkřikl se Norman. Začal ztrácet nervy. Nedávný klid byl definitivně tentam. „Vůbec nic jsi nepochopila. Já se nebojím o svoji funkci. Bojím se o něho! O tu odpornou zrůdu, která ti sedí ve voze. My jsme zabijáci, Deb, i po těch letech! Snad právě proto, že ty roky nemohly nic změnit. Zatraceně jsem se snažil, abych se proměnil v normálního člověka. Ale jsem zabiják, protože to ze mne ASA udělala! A já bych měl provázet altaiřana? Bojím se o něho, protože si nejsem jistý, do jaké míry dokáži vůbec za sebe ručit. Ještě před týdnem bych nepochyboval. Dnes… po té noci, co jsem měl… dnes ano. Dnes si ničím nejsem jistý.“

Deb se vyšvihla na nohy a rychlými kroky přešla až k němu.

„Co to plácáš, Normane! Říkáš nesmysly. Těch jedenáct let tu bylo a nikdy nám je nikdo nevezme. Není tak zle, jak se zdá. Nejsme to my, kdo tenkrát střílel u Síria. Jsme jiní lidé, chápeš?! Částečně aspoň. Možná v nás ještě něco zůstává. Ale právě to je důvod, proč tam zrovna my musíme jít.“

Frank nejapně otevřel ústa.

„Protože,“ pokračovala, „si altaiřané už dlouho netroufli tam někoho živého poslat. Báli se o něho. A i ASA nechce ztrácet lidi nadarmo. Jaké lidi? Podívej se na ně! Zdají se ti snad lepší než my?! A v čem? Třeba ten tvůj odporný zástupce Redwick! Nejsou o nic lepší, jenom je osud nedostal tam, kam dostal nás. Jenže právě to je ten rozdíl! Oni by klidně dělali totéž, co my. Docela klidně. Ale nemuseli. Ať už jsou stejní, nebo třeba i povahově horší, jsou v jistém smyslu čistí, chápeš? Jejich životů by byla škoda. Ale my tam můžeme jít s klidným srdcem! A je to možná poslední šance něco zjistit, než tenhle svět altaiřané odpálí!“

Norman tiše zasípal.

„Uděláme to jednoduše. Nebudeš podávat žádnou rezignaci. Tím bychom zbytečně na sebe upozorňovali. Sebereš se, přisedneš k nám do vozu a prostě s námi zmizíš. Dojedeme co nejblíž k oblasti, potom zlikvidujeme vůz a půjdeme po svých. Než si ASA nebo SIOS stihnou něčeho všimnout, budeme už hranicím oblasti příliš blízko. A tam nás nebudou sledovat, protože se té věci bojí! Je to naše šance, rozumíš?“

„Proč?

„Protože, zatraceně, bude to aspoň něco! Celý život jsme se smiřovali s tím, že prostě nejsme čistí. Snažili jsme se o to nemyslet na Sírius a na všechny ty ohavné věci a zkrátka se tvářit, že jsme čistí. Stavět si nový svět, kariéru v ASA či CPSA… Tohle, Normane, tohle je šance! Třeba tam nenajdeme vůbec nic. Ale aspoň něco konečně uděláme sami! Jenom se už přestaň skrývat za své stupidní obavy o altaiřana či jiné výmluvy!“

„To ty vůbec ničemu nerozumíš, Deb," rozkřičel se na ni Frank. „Pořád ještě ne!! ASA tenkrát v mém případě svoji práci zfušovala. Když vytváříš zabijáka, buďto mu dej ocelové nervy a nebo to nech být! Ale já jsem ty věci dělal přesto, že jsem o nich později začal přemýšlet! To byla od ASA špatně odvedená práce, víš?! Pro tebe je to snadné. Rozhodneš se nějak a uděláš to. Pro tebe to nebylo ani po válce těžké! Ty jsi Deb totiž osobnost. To já jsem nikdy nebyl. Tohle je naše dělící čára. Ty ses dokázala se svojí minulostí vypořádat, protože jsi osobnost. Ale já to nedovedu. Nemám na to sílu. Když jsem šel sem, chtěl jsem si dokázat, že… že… a na místo toho…"

Tím Deb definitivně ztratila trpělivost. Chytila Franka za šaty u krku, odtrhla ho od nesmírně věrohodného hologramu s padajícím vodopádem a přitáhla si ho do takové blízkosti, že mu málem nosem vypíchla oko. Norman byl fascinován, jaká v ní ještě i po neutralizaci technických prostředků voperovaných do jejího těla zůstala síla.

„Přestaň se k čertu už litovat, Franku Normane! Nejsem na tohle zvědavá. Myslíš, že já jsem osobnost, zatímco ty ne? Fakt si to myslíš? Myslíš si opravdu, že pro mne je minulost jenom něčím, co se dá definovat jako spousta bitů informace vzpomínek? Jaký jsi hlupák! Zatracený, omezený hlupák! Víš ty vůbec, kolikrát jsem se po válce budila ze spaní zpocená? Kolikrát jsem chtěla křičet při vzpomínkách na to, co se tam dělo? Kolikrát jsem chtěla křičet, ale nemohla jsem, protože jsem to nedokázala?! A kolikrát jsem chtěla plakat, strašně moc jsem chtěla, ale neměla jsem žádné slzy?! Dokážeš si vůbec představit, Normane, kolikrát jsem za sebou měla zoufale probděné noci a kolikrát jsem se musela úpěnlivě přesvědčovat, že to, co se kdysi dělo, je nenávratně pryč?! Víš ty blázne, jaký je mezi mnou a tebou rozdíl? Je jenom jeden. Já se dokážu líp přetvařovat, Franku, a to jsi ty nikdy neuměl. Jsi na to moc upřímná povaha, víš? Já to umím, ale to je taky všechno!"

Odstrčila ho prudce dozadu. Norman prolítl místností, zakopl o desku stolu a jen s obtížemi udržel rovnováhu. Civěl na ni, neschopen slova, právě tak, jako se Deb dívala na něj. Chtěl toho spoustu říct, ale najednou to nějak nedokázal. Zmateně na ni zíral, viděl, že se i Deb jen s obtížemi dává dohromady, potom spatřil, jak její nohy dělají nesmělé krůčky a jakoby z dálky, z jiného světa, zaslechl její hlas.

„Seber se, Franku, zapomeň na oficiální rezignaci a vem si nejnutnější věci. Čekáme tě ve voze. Ale hni sebou, nebudeme čekat dlouho."

Nic na to neřekl, protože se mu hrdlo stáhlo.

* * *

Čekali nakonec téměř půl hodiny. Frank Norman se objevil ve dveřích svého obydlí po sedmadvaceti minutách. Zůstal oblečen ve stejných šatech, v jakých ho Deb naposledy viděla, pouze přes rameno přehodil černou nevýraznou bundu. V pravé ruce svíral malý batoh a s absolutně nezúčastněným výrazem ve tváři si to namířil k vozu.

Ani se neohlédl, když dveře za jeho zády zahučely. Dlouhými kroky došel až ke kabině, vhodil batoh dovnitř a klepl na čidlo vedle dveřního křídla, to, kterým se otevíral vstup dovnitř. Dveře se zdvihly a ladně stoupaly k obloze, až se odklopily částečně nahoru a částečně do boku, právě tak, jako skutečná křídla nějakého kovového hmyzu. Konečně, asociace s hmyzem teď byla víc než na místě; střecha vznášedla byla odsunuta dozadu a nad bloky chladících jednotek se tak navrstvily jasně se třpytící krovky.

Deb seděla za řízením a mlčky sledovala, jak se Norman souká do kabiny. Ani v nejmenším na sobě nedala znát, jak se jí ulevilo, že Frank přišel. V posledních minutách se její duše začínala zmocňovat panika z obavy, že Franka nepřesvědčila a že tady prostě zůstane. Ale nezklamala se – jenom to déle trvalo. Mnohem déle, než předpokládala. Ne snad, že by na tom záleželo.

Altaiřan seděl na sedadle vzadu. Tlustou paži měl opřenou o hranu kabiny, ohebnými prsty pak obepínal celou jednu polovinu své ohavné tváře, a mlčky vyhlížel doprava, směrem k barevným parkům. Ani se nepohnul, když Norman nastupoval. Choval se tak, že o něm vůbec neví, i když to nutně musela být

přetvářka, protože hukot dveří se přeslechnout nedal.

Frank se pohodlně rozvalil v obrovském křesle, projektovaném pro bytosti mnohem větší, než jsou lidé. Nemohl se ubránit pocitu, že se jednoduše v kabině ztrácí. Nohy si opřel daleko před sebe a hlavu položil do černého opěradla, určeného původně altaiřanům.

Potom, když se dveře zaklaply, zjistil náhle, že se mu cosi otírá o nohy. Sehnul se dolů a nahmatal tu věc prsty. Bylo to teplé na omak, ale zároveň i sametově příjemné a divoce osrstěné. Pevně tu věc uchopil do ruky a zdvihl před svoji tvář.

Nebránila se. Visela mu trpně v prstech jako bílá chlupatá koule, tiše se chvěla, ale nevydala ani jediný hlásek. Pak se to přeci jen pohnulo. Dole se objevila šestice neuvěřitelně dlouhých nožiček, které se pečlivě skládaly pod trup, aby nenarušovaly dokonalý kulovitý vzhled. Nohy se roztáhly do stran jako končetiny pavouka, natáhly se do téměř dokonalých úseček dlouhých přes třicet centimetrů, opět se složily, mezi tím vším se pak zamrskal krátký ocásek osrstěný dlouhými žíněmi – a hlavička se dvěma dokonale černýma očima, nekonečně hlubokýma a připomínajícíma korálky. Uprostřed, těsně pod zrakovými čidly zvířete, vyčníval špičatý růžový čumáček.

Norman si nevěřícně přeměřoval zvíře, obracel ho před svojí tváří a nechápal, proč se mu vůbec nebrání. Bude zřejmě neskutečně hloupé, usoudil. Neuvěřitelně, zoufale hloupé.

„Korpt," řekla vedle něj rozpačitě Deb.

„Korpt!" potvrdil nadšeně altaiřan za jeho zády a vztáhl kupředu dlaň s hadovitými prsty. Frank se otočil a zvíře mu podal. Kupodivu zjistil, že mu to zvíře vůbec neleze na nervy. Ještě před půlhodinou by tohle určitě dopadlo tak, že bych je z kabiny vyhodil. Byl si tím téměř jistý. Ale ne teď. Teď byl skutečně klidný. Jinak, než když dopoledne diktoval další a další verze své rezignace. Poté, co udělal nynější rozhodnutí, přišlo tak obrovské uvolnění, jaké vůbec neznal. Za celé poslední týdny si nikdy nedokázal představit, že by se kdy mohl cítit tak, jako teď. Tohle už nebyla odevzdaná rezignace. Poprvé po dlouhé době si opravdu připadal klidný a vyrovnaný.

„Doufám, Deb, že jste to domysleli," řekl klidně. „Budeme potřebovat mapu. Jídlo – to jsem vzal, i když moc toho není. Přístřeší, což asi bude horší, že? A busolu, samozřejmě. Nevím, do jaké míry jsme vybaveni."

„Ale Franku!" usmála se Deb. „Mapa je to první, co jsem brala. Busola taky. Jídla máme dostatek, vody sice jen trochu, ale s tím si poradíme. Rexiten vzal nějaké altairské zařízení, které údajně kondenzuje vodu ze vzduchu, víš? Máme plachtu, ze které se dá snadno postavit stan. Máme spousty, spousty jídla. A hlavně, máme, všichni tři, pevné nervy, ne?"

„Ano… teď už ano."

„Nepodals tu rezignaci, viď? To by nám mohlo odchod nepříjemně zkomplikovat."

„Já nejsem hlupák, Deb, věř mi že ne."

Deb se natáhla k ovládacímu panelu, stroj promluvil a chladící jednotky gravitoru počaly tiše hučet. Pak se vše mírně zakolíbalo, jak se kabina zdvihla do vzduchu. Gravitor vyšplhal metr nad okolní terén a gravitační záření okamžitě rozvlnilo blízkou trávu. Na okamžik se Deb obrátila dozadu.

„Držte se, Rexitene, dobrodružství začíná," řekla klidně a přitáhla k sobě páku akcelerátoru. Stroj vyrazil kupředu a akceleroval tak rychle, že je přetížení mírně vmáčklo do sedadel. Korpt několikrát slabě zakvičel, překvapen změnou situace.

Stále rychleji se hnali podél stěny dlouhého bílého ramene ubytovacího komplexu, pak ji minuli, sjeli z upravené plochy pečlivě posekané trávy stranou a po rozsáhlé louce opsali veliký oblouk, tak, aby se

vyhnuli půvabně kvetoucím parkům těch nejroztodivnějších barev. Objížděli lány květů po dlouhém půlkruhu, na pravé straně teď viděli nabobtnalou kopuli komplexu, vzadu za nimi, v obrovské dálce, mohli spatřit vysoké stožáry altairského letiště, nalevo zrovna míjeli prosklenou kavárnu, právě tu, v níž Norman po příchodu na planetu vypil s Deb první kávu.

A potom Deb přibrzdila, ostrou zatáčkou minula roh oné terasovité stavby, opět zrychlila a vznášedlo přeskočilo maličký potůček, přičemž rozmetalo do svého okolí vysoké stěny vodní tříště. Kavárnu nechali za sebou, stejně tak jako i celý komplex, a hnali se dál a dál, vstříc budoucnosti, kterou sice nedokázali odhadnout, ale která aspoň vůči současnému životu představovala zásadní změnu. A ani jednoho z nich nenapadlo třeba jen na chvilku se ohlídnout zpět.

„Měl jsem málo času, víš?“ řekl Frank. „Vlastně je to hloupé. Kdybys mi tohle řekla dřív, mohl bych se lépe připravit. Mohl bych vzít spoustu věcí, na které jsem určitě zapomněl.“

Deb to pobavilo.

„Spoustu věcí?“ usmála se ironicky. „A copak by sis ještě přibalil, Franku? Krém na opalování? A nebo sis snad zapomněl vzít kartáček na zuby?“

Norman se rozesmál. Najednou se smál, pořád a pořád, pohodlně se opřel do křesla a cítil, že veškeré napětí posledních dnů právě definitivně odešlo, zkrátka se smál, a když se otočil dozadu, zjistil překvapeně, že mu poprvé v jeho životě vůbec nevadí, že se v jeho blízkosti nachází altaiřan.

– –––––––––––––––––––––––––––

8. P L Á N Ě

Altairské vozy tu byly hned čtyři. Parkovaly na žlutozelené trávě v nepravidelném půlkruhu a jejich kabiny zůstávaly uzavřeny sklopenou střechou. Skutečně vypadaly jako brouci. Leskly se dokonce; stříbrem, ale i duhovými barvami. Alfa Fénixe pomalu klesala ze zenitu a její světlo bylo v této chvíli pohodlně bílé. Nepálilo do očí, ale bylo zřetelně ostré. A vznášedla imperiálních sil v paprscích duhově svítila. Pestrá spektra po jejich bocích se rozlévajících barevných vln narušovaly jenom obrazce imperiálních znaků – jak formálního označení Impéria Altair, tak i značek ozbrojených sil SIOS. Altaiřané pobíhali kolem těchto strojů, tančili na svých nemotorných nohách a dělali směšně hromotlucké pohyby. Byli tu řadoví vojáci SIOS, ale bylo tu i samo altairské velení, včetně jeho špičky, altaiřana Liafa-eili.

A lidé tu měli vozů hned osm. Pět z nich patřilo Armádě Sluneční Aliance, další tři pak připadaly Centrální Policii. Na první pohled nebyly ty vozy k rozeznání od imperiálních strojů. Ani tomu nemohlo být jinak – samozřejmě, svým původem to také imperiální stroje byly. To, že je Altair zapůjčil lidským spojencům, na tom nemohlo nic změnit. Označení na stěnách vznášedel obsahovalo ve všech případech stejné prvky.

Jestli tu altaiřané měli na dvě desítky vojáků, tak je lidé převyšovali svým počtem dvojnásobně. Bylo to směšné, protože k tomu, co zde dělali, stačil jeden silnější stroj a pětice živých bytostí. Skutečný důvod početního zastoupení byl zřejmě někde jinde – totiž v tom, že poslední události zasáhly lidskou stranu daleko více než altairskou. Svým způsobem, říkal si Tomas Fox, se nám teď vojáci SIOS mohou smát dvojnásob. Nejen že sem lidé kromě armády poslali docela zbytečně i policii, ale teď navíc tohle…! Zahráli jsme jim tu takové divadlo, že na to jen ztěžka zapomenou.

James Redwick přebíhal po hraně děsivého srázu a své rozčarování si vybíjel na podřízených vojácích.

„Na co civíte, hovada?!“ křičel na ně. „Jsme tady, abychom jim pomáhali, jasné? Podívejte se, jak se ty bestie snaží! Jakmile ten vrak vytáhnou, pomůžete jim, jasné?! Doufám, že tady nebudete jen takhle stupidně trčet!“

Vojáci souhlasně kývali hlavami, i když si zřejmě mysleli své. Redwick ještě chvíli nadával, pak odběhl několik desítek metrů dál, kde zůstala menší skupinka lidí, kteří ještě jeho výstřelkům unikli, a začal nanovo. Tomas Fox otráveně poodešel stranou, tak, aby jeho hlas neslyšel příliš zřetelně. Zastavil se až na samé hraně terénního zlomu a mlčky se zahleděl dolů.

Altaiřané tu měli i letadlo. Viděl ho nyní jako maličký modýlek kdesi v nezměrné hloubce mnoha set metrů, přímo uprostřed strašlivého srázu, oné příšerné propasti, k níž se tohoto odpoledne vojenské jednotky stáhly. Více než ten flíček odsud z výšky neviděl. Věděl ale, co tam dole je. Téměř deset hodin trvalo expertům SIOS, než nalezli vrak. Napomohly jim snímky z orbity, které sice nebyly příliš průkazné, ale základ trasy vozu se z nich vysledovat dal. Pak, ve chvíli, kdy prostě z obrazového materiálu tato vodící linka zmizela, přišlo na řadu letecké pátrání. Prohledávali zdejší unikátní přírodní útvar terénního zlomu pečlivě, metr po metru, aby nakonec zbytky stroje našly uprostřed srázu, zaseknuté mezi naježená skaliska. Tehdy už vozidlo neopalizovalo barvami. Bylo černé jako uhel, spálené od plamenů a rozmlácené natolik, že z něj zůstalo jenom pochroumané torzo.

Jane Weberová, expertka na planetární ekosystémy, stála hned po boku Tomase Foxe a tiše přihlížela, jak se kdesi tam dole altaiřané snaží uchytit vrak vozu pod malý, ale výkonný letoun.

„Pamatujete, jak jsme prohlíželi snímky získané od ASA? Tehdy na orbitě?“ řekla potichu.

„Ano.“

„Už když jsem tohle viděla, přála jsem si spatřit to na vlastní oči. A je to nádherné, nemyslíte? Skutečně nádherné.“

Fox civěl do neuvěřitelné hlubiny a houpal se mu žaludek. Viděl dlouhé zvlněné čáry hlubších vrypů, které padaly dolů, jako by je kdosi vyryl do této strašné stěny jakousi obrovskou vidličkou. Jeden vedle druhého padaly vrypy níže a níže, téměř ve stejných vzdálenostech několika desítek metrů od sebe. Byl to impozantní pohled. Někde tam až na úplném dně viděl Fox mihotavý koberec, slabě se vlnící. Věděl, co to je – to byl hustý les, který se sem nahoru nedostal. Ale odsud mu vysoké stromy připomínaly trávu, po níž tu šlape.

„Nádherné?“ řekl. „Je mi z toho špatně, Jane.“

„Já myslím, že to má skutečně své kouzlo,“ odvětila. „Jenom jsem netušila, že se sem dostanu za těchto okolností. Je to až neuvěřitelně smutné. Myslíte si, že jsou mrtví… pane kapitáne?“

Tomas Fox si ještě na svoji novou funkci docela nezvykl a chvíli mu trvalo, než pochopil, že ta otázka patří jemu.

„Doufám, že nejsou.“

„Doufáme všichni. Ale co si skutečně myslíte?“

Otočil se tak, aby viděl Jane do očí.

„Těla nenašli. Podle snímků v tom voze prostě nejsou.“

„To nemusí nic znamenat.“

„To dokonce ani nic neznamená. I kdyby tam ti lidé byli, když to padalo dolů, neřekl bych, že bychom měli vůbec šanci je najít. Ale můj osobní názor… ne, myslím si, že tam ten vůz spadl prázdný.“

„Ale… ale proč?“

Fox mlčel a ona po chvíli zjistila, že od něho už další odpovědi neuslyší. Otočila se tedy a odešla k ostatním policistům, kteří rozpačitě postávali opodál.

A altairské letadlo kdesi dole začalo pomalu stoupat. Tomas Fox to viděl. Sunulo se nahoru jako maličký motýl, nejistý ve svém letu, zatíženo nákladem vraku. Ta skvrnka se šplhala podél zdi metr za metrem a

rostla jenom neuvěřitelně pomalu. Ale altaiřané tady nahoře už zahájili práci. Předně připravili přistávací plochu a vymezili místo, kam se složí vrak. Jedno ze vznášedel – jediné, které bylo opravdu veliké – k této oblasti zacouvalo a obrovské mechanismy jeho nákladních jeřábů se naježily do atmosféry. Veliká paže opatřená ostrými zuby magnetických prstů vyrostla nahoře do obrovské délky, poté se zlomila ve čtveřici svých kloubů a jako kovově lesklé chapadlo se složila vedle stěny vozu, přímo tak, že bojovně rozevřená pěst zastínila barevný imperiální znak. A vojáci kolem toho tančili sice nemotorně, ale zároveň s perfektní vzájemnou koordinací. Mají vše skvěle připravené, soudil Fox. Nic je nemůže zaskočit, zkrátka nic. Tohle je pro ně jenom rutina. My tady stojíme bezradní, ale altaiřané se chovají, jako by nikdy nic jiného nedělali. Jsou perfektní a precizní. To se jim musí nechat.

Lidští vojáci, pobízeni Redwickem, začali komíhat kolem svých altairských kolegů. Byla to komická podívaná. Nejenže byli menší, ale také byli očividně zmateni a celé scéně přidávali jen na chaosu. Redwick na ně cosi křičel. Fox to naštěstí neslyšel a byl rád, že to neslyší. Nebyl na to příliš zvědavý. Pohlédl opět pod sebe a uviděl, že letadlo s nákladem je už téměř nahoře.

Potom nechal Redwick své vojáky, ať dělají co umí. Rychlými kroky doběhl až k okraji srázu a Foxovi se na chvíli udělalo skutečně nevolno, protože se nemohl ubránit dojmu, že Redwick svůj běh neubrzdí a prostě tam dolů spadne.

„Skvělý způsob služebního postupu, že, kapitáne Foxi?“ křikl na něj a rychle došel až k němu. Altairské letadlo se s hukotem vyhouplo nad okraj propasti a jeho ječící motory okamžitě začaly vířit vzduch. V nejbližších místech to rozhoupalo trávu do dlouhých vln. Redwick chvíli sledoval, jak se stroj přesouvá nad vymezené místo. Vrak vypadal žalostně, dokonce ještě hůř, než na původních snímcích. Celá záď vozu, která explodovala po rozdrcení chladících jednotek, do posledního zbytku chyběla. Nepodařilo se z ní najít víc, než několik úlomků, které nestály za námahu, a tak zůstaly roztroušeny po srázu. Zbytek kabiny potom byl natolik rozdrcen, že v něm chyběla křesla. Gravitor zřejmě při pádu praskl a rozlomil se, takže z něho zůstávala jen menší část. Když se na okamžik letoun zhoupl ve větru, zahlédl Redwick, jak po ploše zbytku gravitačního bloku leze pavučina tisícovek puklin. A samozřejmě, takové věci jako osvětlení či okna ho vůbec na tomto stroji nenapadlo hledat.

„Řeknu vám, Redwicku, z toho pohledu dolů je mi špatně,“ řekl Fox.

„Ach… fascinující, že? Představte si, jak ta věc padá! Jak se tady někde uprostřed zarazí o skály, jak vybuchuje, jak se níž a níž řítí ohnivá koule, za níž zůstává hořící stopa trosek… strašné. Opravdu strašné. Tohle nepřežije nikdo.“

„Pokud je samozřejmě tam uvnitř.“

„Ano, pokud je uvnitř,“ přitakal Redwick.

„Což není příliš pravděpodobné. Nemyslím si, že tohle byla sebevražda.“

„Jestli je něco jisté, tak právě to, že to není sebevražda. Oni tam dole nejsou.“

Fox okamžik sledoval altairský stroj.

„Rexiten-irt je s nimi, že?“

„Ano. Viděli je spolu odjíždět. Předpokládali, že si ti lidé prostě s altaiřanem udělali výlet. Ale viděli je spolu.“

„Svým způsobem, kapitáne Redwicku, to taky je výlet, nemyslíte?“

„Výlet!“ vykřikl Redwick. „Proboha, Foxi, nazývejme věci správnými jmény! Výlet? Zešíleli zkrátka. Což mne v případě Normanově ani příliš nepřekvapuje.“

„Snad to považovali za poslední šanci, jak něco zjistit, než…“

„… než to tady altaiřané rozmetají na pole asteroidů? To jste chtěl říct? Něco vám povím. Altaiřané jsou možná zrůdy, ale hlupáci to nejsou. A tady až zatraceně dobře vědí, co dělají. Cokoliv tu lze vybádat, bylo už vybádáno. Jakoukoliv teorii lze vytvořit, tak byla už vytvořena. Jakýkoliv nápad, třeba i docela stupidní a pitomý nápad, jakékoliv vysvětlení týkající se oblasti, zkrátka cokoliv… to všechno už tady bylo. Nepřijdeme s ničím novým. Nikdy. Berme to jako fakt a smiřme se s tím.“

„Snad to je i fakt. Ale udělat něco takového, co SIOS chystá, jenom proto, že…“

„… něčemu nerozumíme? Kde to žijete, Foxi? Můžeme vypočítávat rizika u toho, co známe. Co dokážeme popsat. Ale ničím, chápete, naprosto ničím, si nemůžeme být jisti, pokud se setkáme s jevem, který jde mimo naše myšlení! Altaiřané to vědí a my bychom to už mohli pochopit také! Ta věc musí pryč, protože je až zatraceně blízko. Leží přímo uprostřed prostoru definovaného Druhou Interstelární Dohodou. Tohle je jediné řešení.“

„Panebože,“ sykl Fox.

Redwick si ho nevraživě přeměřil.

„Nezdá se vám to snad? Je načase konečně se začít chovat jako profesionálové! A ne jako ti pomatení blázni! Víte, Norman byl vždycky labilní. Věděl jsem to odjakživa. Jestli někdo nemá vůbec právo dělat řídící armádní funkci, tak je to člověk s jeho způsobem myšlení. Byl chaotický, zmatený, pomýlený a psychicky labilní. Nevím, proč mu ASA tu funkci dala. Vím ale, že to byla chyba. Teď se to vrací a s parádní ostudou.“

„Myslím si, že to naopak má svůj půvab. To, co udělali. Jako poslední pokus…“

„Hovno,“ řekl Redwick.

Altairský stroj se už prakticky dotýkal země. Imperiální vojáci teď pracovali tak, jako by se proměnili v jednolitý organismus ovládaný jediným mozkem. Rozeběhli se kolem prudce vířící trávy, mírně přikrčeni, a naprosto ignorovali hlasité vytí skučícího motoru. Nabíhali postupně ke spouštěnému vraku ze všech stran, následováni chaotickým shlukem lidských pomocníků. Letadlo se několikrát ve vzduchu zakolíbalo. Ozvalo se děsivé skučení, tráva se rozeběhla vůkol v dlouhých a kruhovitých vlnách, vrak se mírně svezl z nosných držadel, načež sklouzl dolů a s rachotem se zabořil do země.

Letadlo to okamžitě vymrštilo nahoru. Zdvihlo se prudce do výšky, kde, několik metrů na zemským povrchem, automat pozici stabilizoval. Stroj se slabě zakolíbal do stran a poté rychle vyrazil kupředu, pryč od místa, pod nímž se nyní hemžily postavičky vojáků.

A to už se daly do pohybu i mechanismy na přistaveném voze. Obrovská paže zakončená zubatými magnetickými prsty se natáhla vpřed, altaiřané spolu s lidmi obklopili černou a pomuchlanou trosku vznášedla a počaly ji upevňovat k menším jeřábovitým mechanismům. Samotná kovová paže se již vztyčila až nad jejich hlavy, posléze se zhoupla a svrchu ladně dosedla na vrak. Okamžik nato už do něj zaryla své prsty.

„Vidíte je, Foxi?“ řekl Redwick. „Naši vojáci jsou docela k ničemu. Altaiřané mají sladěný každý pohyb. My jsme proti nim hrstkou zoufalých anarchistů. Neexistuje pro nás systém. Spolupráce. Řád. Vzájemná koordinace a secvičená akce. Není divu, že jsme SIOS ani po padesáti letech urputných bojů nedokázali porazit. Jsme-li všichni takoví, pak opravdu není divu.“

„Ano,“ přitakal Fox rozpačitě, „jsou opravdu dobří.“

„To bych řekl. Bohužel, ale je tomu tak. Jsou lepší než my. Je vůbec s podivem, že válka dopadla remízou.“

Vůz se ani nepohnul, když jeřáby začaly zdvihat vrak k nebi, ale pečlivějšímu zraku nemohlo uniknout, že se gravitor výrazněji zaryl do trávy. Vznášedlo stoupalo k nebi se skřípavým rachotem, cosi od něj odpadlo a v následující chvíli už bylo vidět, že jsou to černé dveře, či lépe řečeno to, co z nich zůstalo. Ve stejné chvíli se už otevírala nákladová část velikého vozidla. Bloky dosud tvořící její střechu se odklopily vzhůru, jako by se rozvíjela obrovská a kovová květina, jeřáb se počal skládat ve svých kloubech a spolu s menšími úchytnými zařízeními začal vsouvat ohořelé zbytky do nitra vozu.

„Podívaná končí," konstatoval Redwick rozpačitě. „Víte, Foxi, k těm našim funkcím. Nemám nejmenší pochyby o tom, že alespoň na straně ASA tahle výměna byla žádoucí. Norman byl chaotik a cokoliv udělal, bylo polovičaté. Dokážu se o flotilu starat lépe než on. Ale ačkoliv jsem si to taky vždy myslel, nečekal jsem, že ona výměna kapitánů proběhne takto. A ani bych si to tak nepřál. Udělali jsme si ostudu. Zatracenou ostudu."

„Myslíte? Vážně si to myslíte?"

„A ne snad? Uvažujte, ano?! Byli jsme altaiřanům k smíchu už od samého počátku. Oni sem poslali SIOS, my jsme na vojenskou akci kromě ASA dotlačili i Centrální Policii Sluneční Aliance. Po pravdě, nemáte tu co dělat. Já se tím samozřejmě nezabývám. Jsem pragmatik a vím, že vaše přítomnost tady zřejmě odpovídá jistým mocenským přesunům ve vedení Aliance. Je mi to jedno. Co dělají mocní tam nahoře, to je mi skutečně jedno. Horší by ale už bylo, kdyby to mělo komplikovat moji práci. Když už jsme u té ostudy – tehdy, když přišla CPSA, se nám samozřejmě smáli poprvé. Ne ale naposled. Jak asi vypadáme teď? Kapitáni CPSA i ASA jsou pomatení blázni, kteří se z ničeho nic seberou a utečou! Za čím, bože můj?! Ale právě tohle musí být Altairu k smíchu."

„Možná. Nevím, jestli to je ale k smíchu i nám. Já osobně si to nemyslím."

„Samozřejmě, že to není k smíchu. Je to totiž, Foxi, k pláči. Jakékoliv nečekané zprávy jsou vždy špatné zprávy. Jakékoliv nečekané události přinášejí odjakživa potíže. Tohle byla velmi nečekaná událost, že? A do jakého světla nás dostala! Bude to trvat zatraceně dlouho, než nás zase SIOS začne brát vážně!"

„Mají tam také svého občana."

„Rexiten-irt? Oni ho nebrali vážně nikdy. Jeho vojenské projekty skončily za války debaklem. Sem ho pozvali jen proto, aby nám předvedl intelektuálně pomatené divadlo. Možná má pro ně jako expert nějakou cenu. Ale je to zároveň odrostlé dítě a nic víc. A právě tak se na něj oni dívají."

„Je to vážený vědec."

„Vážený? A vysmívaný. Obojí. Hádejte, co tady hraje větší roli."

Fox chvíli těkal myšlenkami. Ve skutečnosti toho na něj bylo tohoto dne moc. Fakticky na nic se nedokázal soustředit. Kdyby byl klidnější, asi by ho jeho nová funkce začala děsit. Ale to se nestalo. Stále si ještě neuvědomil, že dostal do své péče celou flotilu CPSA. Stále ještě nepochopil, jaká na něj byla odchodem kapitánky Crawsonové převedena zodpovědnost. Byl pouze fascinován tím, co se stalo.

„Riskují život," řekl. „Svým způsobem je to hrdinský čin."

„Je to zbytečný čin a ne svým způsobem, ale zkrátka ze své podstaty. Smiřte se Foxi s tím. Udělali prázdné gesto, které je zároveň zabilo."

„Nevěříte přeci, že jsou tam dole. Sám jste to říkal. Oni pokračovali k oblasti…"

„To je totéž. Jsou mrtví, tak jako tak. A neexistuje nic, co bychom pro ně mohli udělat. Přiznám se, že mi jich není příliš líto."

„Altaiřané se ke sledování nemají. Měli bychom ty lidi najít a přivézt zpátky. Je to naše morální povinnost. Jsou v ohrožení nebo aspoň mohou být.“

„Altaiřané se ke sledování nemají, protože jsme moc blízko oblasti.“

„Několik desítek kilometrů!“

„Jim to zřejmě stačí k tomu, aby zavrhli letecké pátrání. Nechtějí přijít o drahý stroj.“

„Ale po zemi… a nebo my… musíme ty lidi zkrátka najít, prostě musíme, a to dřív, než překročí hranici…“

„Na to zapomeňte, Foxi.“

„Chcete mi v tom snad zabránit?“

„Zabránit? To ani nebudu muset. Máme k dispozici jen altairské stroje. A žádný z nich nepůjde do akce, kterou by altaiřané neschválili.“

„Ale na orbitě…“

„Foxi, jednu věc si musíme ujasnit hned,“ konstatoval Redwick suše. „Jde o vzájemné vyrovnání vztahů. Až do této chvíle byly u tohoto světa vztahy CPSA a ASA směšné. Byla to Normanova zásluha. Jeho a Crawsonové. Udělali si z toho přátelský dýchánek. Jsme tady zatraceně na reprezentativním poslání a oni se chovali jako obyčejní amatéři. Je nanejvýš načase, abychom začali jednat jako profesionálové.“

„Co tím myslíte?“

„Co? Cokoliv se tady mezi ASA a CPSA stalo, mělo podobu frašky. Norman si nedokázal udělat pořádek a nedokázal dostat naše vzájemné vztahy tam, kam patří. Já chápu, že s tou ženskou měl nějaké stupidní staré pouto. A dokonce, možná, s ní i spal, což svým způsobem taky chápu, protože Crawsonová nevypadá nejhůř. Ale právě to je ten důvod! Právě proto to vypadá tak, jak to vypadá! Teď se věci změní. A taky už je skutečně ten nejvyšší čas. Dávejte dobrý pozor.“

Otočil se tváří v tvář k Foxovi a předklonil se tak, že se ho hlavou téměř dotkl.

„Dávejte pozor, Foxi,“ řekl rozhodně. „Nebude žádné sledování. Nic takového. Je to plýtvání silami. My si to nemůžeme dovolit, už jen proto ne, že altaiřané na to mají stejný názor. Sledování se ruší. Chápete?!!“

„A kde berete tu drzost mi tohle zakázat, Redwicku?“

„Kde? V onom narovnání vztahů, přeci. Tohle je altairský svět. My oba to víme. Víme taky, že když se altaiřané rozhodnou, mohou si s ním udělat, co se jim zlíbí. Oni jsou tady pány, ne my. Cokoliv bude dělat Impérium, budeme my tady následovat, jasné? To vyplývá z povahy naší mise. A dál! Je to také vojenská akce. Musíte tu zřejmě být, ale jste tu navíc a zatraceně si to už uvědomte. ASA tady hraje docela jinou roli než Centrální. Nehoníme tu bandity, tohle je armádní záležitost.

Čili, abych to shrnul, Foxi. A dávejte na to veliký, veliký pozor. Na prvním místě je tady SIOS. Potom ASA. Tím jsou všechny nutné figurky na šachovnici vyčerpány a zbývají jen ty nadbytečné. Po ASA není dlouho nic. A až kdesi docela vzadu, rozumíte, někde až úplně na samém konci důležitosti je Centrální Policie. Tady to zkrátka tak platí. A to je to, co míním vyrovnáním vztahů.“

Fox pouze otevřel ústa, neschopen slova.

„A ti lidé,“ pokrčil Redwick povýšeně rameny, „ti lidé jsou odepsaní lidé. Tím, že odešli, sami o sobě rozhodli. Ti lidé jsou, kapitáne Foxi, mrtví lidé.“

* * *

Vozu se museli zbavit. Byla to bezpodmínečná nutnost; vznášedlo se totiž dalo z orbity vysledovat. Bylo to možné dokonce i v případě, kdy zůstávalo nebe neprodyšně zahalené oblaky, protože na planetárním pozadí docházelo díky práci gravitoru stroje k drobným lokálním poruchám v gravitačním záření. Stopa se sice nedala odvodit absolutně přesně, ale dala se alespoň zhruba předpokládat místa, kudy se gravitor pohyboval – a to lidé s altaiřanem nemohli potřebovat.

Museli se tedy vozu zbavit a ani to nebyla moc velká škoda. Dříve či později by stejně byli přinuceni sestoupit na zem a jít po svých. Užívat techniku v oblasti bylo na pováženou. Nezbývalo než najít vhodné místo – tak blízko oblasti, jak jen to bude možné – a tam stroj nějakým způsobem likvidovat. Ani jeden z trojice si nenamlouval, že by tímto způsobem přesvědčili armády rozmístěné na povrchu zdejší planety, že zahynuli. To nebylo moc pravděpodobné. Ale i ta malá pravděpodobnost zvyšovala naději, že je vojáci nebudou sledovat, a to už stálo za to.

Terénní zlom se potom k likvidaci vozu perfektně hodil. Zastavili tedy dávno po setmění po patnácti kilometrech jízdy podél strašlivé propasti, vystoupili na zelenožlutou trávu a naprogramovali palubní počítač stroje tak, aby dál cestoval sám. Byla to cesta jen jedním směrem a nebylo z ní návratu.

A byla to úžasná podívaná. Stroj se přehoupl přes okraj srázu a trojice bytostí, které si zvolily nynější cestu do neznáma, jen mlčky přihlížela tomu, jak obrysy vznášedla mizí do noci. Následoval strašlivý rachot, kovové skřípání a křupavé bušení stroje do obrysu skal, které sekundu od sekundy sláblo. Rachocení mizelo v černotě, bylo stále víc nevýrazné, pak utichlo docela a dlouhé vteřiny následovalo ticho tak neprodyšné, že lidé usoudili, že více jim pohled dolů pod sebe do černé nicoty nenabídne. Altaiřan zřejmě došel ke stejnému závěru, protože se sípavě nadechl, asi chtěl cosi říci, ale tu černou tmu v nezměrné hloubce proťal záblesk rychle se rozpíjející ohnivé koule. Letěla dolů, jasná jak vzdálené načechrané slunce. Oddělovaly se od ní drobnější pásy, jakási ramena ohně, která sledovala vlastní dráhy, tažena do stran řítícími se plamennými troskami.

Potom se ohnivá koule začala trhat. Dělila se na menší a menší cáry plamínků, některé zůstávaly trčet na svahu, některé mizely stále hlouběji, a to již přišlo hřmění, dunivé a tiché, tlumené strašlivou dálkou. Pochmurné rachocení se lámalo nocí a připomínalo bytostem stojícím u okraje srázu, že vůz je definitivně likvidován.

„Právě jsme s konečnou platností podali výpověď," řekla Deb, když se poslední zbytky ohníčků zarazily na srázu.

„Já vím," přitakal Norman.

A altaiřan chvíli mlčel.

„Rewing orjin," dodal poté cosi, čemu lidé plně nerozuměli, ale z tónu jeho hlasu dokázali alespoň odhadovat význam.

Kdesi nad horizontem zamrkala světlá hvězdička, dosud ukrytá za drobný oblak.

A vyrazili. Čekala je dlouhá pouť. Nehodlali se této noci zastavit. Nemohli si to zatím dovolit. Čím dále dojdou od vraku, tím větší bude pravděpodobnost, že se jim únik od civilizace podaří. Nezbývalo zkrátka než jít; zbytek noci, potom celý den a někdy až k večeru, snad, budou moci odpočívat. Naštěstí to bylo v lidských silách. Dny tu byly krátké, nemělo by to tedy být žádné extrémní vypětí.

Postupovali mlčky a hvězdné nebe se pomalu otáčelo vysoko nad nimi. Strašlivý sráz terénního zlomu byl jen pár desítek metrů napravo a ve chvílích, kdy se k němu přiblížili, neviděli nic jiného než černou prázdnotu propasti. Noc sama byla až neskutečně černá. Byla to vlastně výhoda – neviděli ze strašlivé hlubiny nic a neriskovali tedy, že budou mít závratě. Ale bez svítilen se neobešli. Dokonce by se dalo bez přehánění říci, že nebýt jich, byli by díky úplné tmě v ohrožení života. Velice snadno by se mohlo stát, že

by je kroky samy zavedly do propastné prázdnoty, což by byl určitě definitivní konec.

Noc byla nejenom černá, ale i tichá. Neozývali se tu noční ptáci, ani jiná noční zvířata ne. Pokud v okolí byl nějaký aktivní život, pak se dovedně ukrýval. Trojice tedy kráčela vpřed za absolutního ticha.

O něco později ticho přerušil Rexiten-irt, který se rozhodl ukrátit si dlouhou chvíli zpěvem. Bylo to zoufalé; zoufalé je dokonce možná slabé slovo. Bylo to zkrátka strašlivé. Z jeho hrdla se ozývaly zvuky nepřipomínající nic, co se snad zdánlivě dá nazývat písní, i když náznaky rytmu tady byly. Rexiten-irt zpíval zpočátku tiše, zřejmě z ostychu před svými lidskými společníky, brzy ale přidal na hlasitosti a jeho kvílení a skučení se táhlo krajem do neuvěřitelné dálky. Korpt, který byl na podobný zpěv zřejmě zvyklý, nadšeně skákal v jeho stopách a prokládal vytí občasným hlasitým pištěním.

Norman to toleroval poměrně dlouho, protože se mu zdálo, že není příliš vhodné utrhovat se na altaiřana hned na začátku cesty. Situaci tedy vyřešil diplomaticky; aniž by řekl slovo, přidal na tempu chůze a za chvíli nechal Deb i Rexitena daleko za sebou. Moc to ale nepomáhalo. Ječení s prvky nepravidelného rytmu slyšel stále a v duchu hádal, že by musel utéci o pěkných pár set metrů dál, aby mu definitivně unikl. Jistou chvíli se Frank dokonce zabýval myšlenkou, zda všichni altaiřané zpívají takto hrozně a nebo zda je to, co poslouchá, falešné. Pravdou bylo nejspíš obojí.

Korpt Normana několikrát doběhl a začal na něho radostně skákat. Frank ho nicméně ignoroval, nebo se o to aspoň snažil. Jednou ho od sebe vztekle odehnal, ale ve většině případů se prostě tvářil tak, jako by ho vůbec neviděl. Korptovi to nevadilo. Skákal dál, opisoval kolem jeho nohou maličké a těsné kruhy a vesele pištěl. Noční procházka se mu zřejmě líbila.

Nakonec to ale Frank nevydržel. Těsně před svítáním, kdy už Rexitenovi utekla i Deb, zvolnil krok a nervózně vyčkával, až ho jeho non-lidský společník dojde.

„Poslyš, altaiřane, řekněme si to na rovinu," pronesl klidně.

„Ano?"

„Jestli budeš i dál tak strašlivě ječet, tak ti na tom tvém dlouhém krku udělám uzel; věř mi, že ano."

Rexiten-irt opsal hlavou kývavý půlkruh.

„Vadí ti můj zpěv, Normane-eili?"

„Zaprvé, nejsem kapitán. Zadruhé, to není zpěv, ale mučení. Zatřetí, nepřeji si, rozumíš, abys komolil moje jméno jakýmikoliv altairskými koncovkami nebo bůhví čím. A začtvrté, mohl by sis trochu hlídat tu svoji obludu, protože se mi bohužel zdá, že si na mne zasedla."

„Korpt nikomu…"

„… neublíží. Jo. Dobře, altaiřane, ale drž ho zkrátka, jasné? A ještě jednou, ten zpěv, ten je ze všeho nejhorší."

Deb, která nyní šla vepředu, se přiměla zastavit a obrátit. Norman si i v té tmě všiml, že se mírně usmívá, snaží se to ale zamaskovat, aby se Rexitena-irta příliš nedotkla.

„Tedy, Rexitene, mohlo by to aspoň být trochu víc potichu," řekla smířlivým tónem.

„Potichu!" sykl Norman a vykročil kupředu.

Chvíli trvalo, než altaiřan odpověděl.

„Bude to potichu, Deb Crawsonová, slibuju," řekl a ačkoliv se snažil vypadat neutrálně, zřejmě byl mírně

uražený. Deb usoudila, že ho to po chvíli přejde, a přestala se o něj starat.

Svítání bylo rychlé. Přeměna noci na den probíhala téměř jako na povel a nepřinesla prakticky žádné neobvyklé jevy. Prostě se prudce rozednilo, bez červánků a podobných ranních úkazů. Tato rychlost byla logická a vyplývala ze dvou věcí: planeta se otáčela kolem své osy poměrně rychle a kromě toho tu byla řidší atmosféra, než to bývá na živých světech zvykem. Linie terminátoru tady tudíž byla ostrá a rychle se po planetárním podkladě posouvala.

A bylo chladno. K ránu, kdy hvězdy zmizely z oblohy a nad horizont se vyhoupla vzdálená Alfa, nepřesahovala teplota deset stupňů Celsia a dost možná se dokonce blížila k pěti. Ani Frank, ani Deb ale nebyli promrzlí. Bylo to díky razantnímu tempu, které nasadili, aby nechali vojenská sídla co nejdále za sebou – a bylo to taky díky jejich schopnosti snášet nepříznivé podmínky, což byl jeden z pozůstatků války. Rexiten-irt si také na zimu nestěžoval, i když bylo možné, že mu chladno bylo.

Dávno nechali propasti za sebou. Kráčeli vpřed dlouhými pláněmi téměř dokonalé roviny, porostlé širokými bochníky keřů. Tady už živo bylo. Neobjevili se tu ptáci ani jiná větší zvířata, byl tu ale hmyz. Maličcí broučci se točili nad zelenými i modrými keři, provázeni většími představiteli létajícího hmyzu. Něco připomínajícího motýla nalezla Deb v trávě. Byla to deset centimetrů dlouhá článkovitá larva se čtveřicí křídel srolovaných do maličkých ruliček. Deb si toho živočicha netroufla dotknout. Sklonila se jen nad ním, pečlivě prohlížela jeho černé tělo – a tu ta maličká živá věc roztáhla křídla do stran a byla to nádherná barevná křídla, veliká jako lidské dlaně. Pak se to celé pohnulo a nemotorně to vzlétlo nahoru, nad její hlavu. Třepetavě se to potácelo vzduchem a křídla sama vydávala tiché, ale nepřeslechnutelné šustění.

Keře byly porostlé drobnými kvítky, které připomínaly malé kuličky. Podle všeho nevoněly, přinejmenším žádné vůně nebyly cítit. Ale dokázaly jiné věci. Občas se přímo nad maličkým kvítkem počaly nafukovat duhové bubliny, které vzápětí stoupaly k obloze, pomalu a majestátně, aby po dvou až třech metrech cesty vzhůru praskly a změnily se ve sprchu kapek. Celá věc začala Franka zajímat natolik, že se pokusil jednu z těch bublin chytit. Podařilo se mu to; samozřejmě mu ihned praskla v dlani a narozdíl od květů samotných bublina přinášela vůni, slabě štiplavou, ale nikterak nepříjemnou.

Jeden z květů nakonec Norman zkusil utrhnout. Kvítky byly pouze na povrchu keře, na konci dlouhých šlahounů, které trčely odněkud z jeho nitra. Narozdíl od ostatních větví tyto šlahouny neměly listy. Frank jeden takový stonek pevně uchopil do dlaně, pokusil se ho přelomit, ale ten se mu ihned ohnul mezi prsty. Norman se nevzdával. Po chvíli zápolení skutečně odtrhl květ i s částí stonku, a v té chvíli ho čekalo překvapení.

Zbytek šlahounu se rychle sroloval, jako by ožil. Změnil se v prudce se smršťující spirálu, která zmizela uvnitř keře, opět se rychle vymrštila ven, a pak zplihle sjela k zemi. I květ hynul před očima. Během pár sekund lístky bílého kvítku změkly, počaly od okrajů hnědnout, až se celé proměnily v jakési hnilobně zahnědlé plátky, z nichž odtékal mazlavý vosk. Prakticky okamžitě se květ ve dlani rozpadl. Norman na to zíral, fascinován tak rychlou proměnou.

„Tak mne napadá, Franku Normane," řekl Rexiten-irt, který už přestal trucovat, „zda je to rostlina a nebo živočich? Co myslíš?"

„Cože?!"

„Říkám, zda je to rostlina nebo živočich? Skvělá otázka, že?"

Norman mlčky hleděl na umazanou dlaň pokrytou rozpadlými zbytky květu.

„Čistě biologicky vzato," řekl altaiřan rychle, když uviděl, jak se Frank tváří, „je to rostlina."

„Rostlina," hlesl Norman.

„Ano. Biologicky vzato, je tomu tak. Neměj obavy, Franku Normane, je to jenom rostlina.“

Bylo to uklidňující zjištění. Frank byl na okamžik velmi vyděšen představou, že ublížil něčemu, co rostlinu připomínalo jen zdánlivě. Konečně, mohou být živočichové vázáni na jedno místo zrovna tak, jako většina exemplářů rostlinné říše? Bezpochyby ano a existovaly tisíce příkladů. Zabití květiny samozřejmě bylo také zabitím živého tvora. Ale mezi rostlinou a živočichem je, říkal si Norman, přinejmenším z tohoto pohledu jistý rozdíl.

Nacházeli se v místech, kde dokonce i sama tráva stála za zmínku. Byla žlutozelená, ale ne všude. Na tomto podkladě se objevovaly obrovské kruhy namodralých travnatých odrůd s vyššími a pevnějšími stébly. Jak pokračovali dál a dál, objevovali stále víc takových zón a po několika hodinách dokonce žlutá tráva definitivně vymizela. Spolu s tím mírně prořídly i samotné houbovité keře.

A tehdy konečně zahlédli větší zvířata. Byla to smečka desítek půlmetrových čtyřnožců, kteří se pásli na modré trávě. Měli krátkou šedivou srst a nízké nohy, které ale kupodivu dokázaly velice rychle utíkat. Přítomnost cizích a neznámých bytostí je neděsila. Dokonce ji uvítali, svým způsobem. Smečka zhruba dvaceti takových jedinců šla cestujícím v patách, jako by sledovala jejich kroky.

„Co to je, altaiřane, víš to?“ řekl Norman. „Znáš ta zvířata?“

„Jsou neškodná. Samozřejmě vím, o co jde. Aby bylo jasno, nejsem biolog. Ale základní biologické druhy zdejšího světa jsem si nalezl v databankách. Měli jste to taky udělat.“

„Zkrátka jsme to neudělali,“ řekla Deb. „Teď už k tomu příležitost nemáme. Takže nás nenapínej, Rexitene, ano?“

„Říká se jim trinpové. Jsou to všežravci; zrovna tak, jako tu trávu, mohou jíst i menší živočichy. Ale na nás si netroufnou. Většinou nebývají agresivní. A jsou prý velmi hraví, což vysvětluje důvod, proč se nás drží.“

„Takže… neškodní?“

„Pro nás. Ale radši bychom měli hlídat…,“ rozhlídl se nervózně. „Korpt!“ křikl.

Zvíře nadšeně doskákalo až k němu. Altaiřan mu chvíli pečlivě domlouval, což Norman považoval za zbytečnost. Nevěřil, že by to mohlo mít nějaký výsledek. Konec konců už velmi brzy se ukázalo, že to také k ničemu nevedlo, protože Korpt pobíhal kolem dokola ve stejně velkých kruzích, jako doposud. Jednou dokonce doběhl až téměř k pasoucí se smečce, což altaiřana velmi zneklidnělo. Pískal přátelsky na šedivé tvory, ale trinpové ho zřejmě ve své blízkosti rádi neviděli, protože na něj začali vztekle vrčet. Kulatý chuchvalec srsti se okamžitě vyděsil a rychle odskákal zpátky, do bezpečnější vzdálenosti.

Na krátkou pauzu se zastavili kolem poledne, kdy už se více než zřetelně hlásila únava. Nehodlali strávit s obědem víc než dvacet minut. To bohatě stačilo k základnímu odpočinku.

Frank se po jídle, které nebylo nikterak chutné a omezilo se na konzumaci energeticky výživné pasty, pokusil s trinpy spřátelit a vedlo se mu výrazně lépe, než maličkému Korptovi. Přítomnost velké bytosti zvířata zřejmě ani neděsila, ale ani nenudila. Bavila je. Po počátečním ostychu doběhli tři nejodvážnější trinpové až k jeho botám, Frank rychle vykročil vpřed a rozběhl se proti smečce. Zvířata okamžitě couvala zpět, aby se ale po chvíli vracela až přímo k němu. Byla to jednoduchá hra, ale bavila je, a přidávali se další a další.

„Jsou to hravá zvířata,“ řekl Rexiten-irt tiše. Seděl vedle Deb Crawsonové a sledoval z povzdálí Normanovo snažení. „A fakticky neškodná. I když za určitých okolností… zkrátka doufám, že ho nekousnou.“

„Franku, nech toho!“ křikla Deb. Hra jí až přespříliš připomínala scénu, kterou přede dny viděla v parku a ve které hrál altaiřan hlavní roli, rozhodla se ale, že o tom pomlčí, protože by se to Normanovi nemuselo

líbit.

„Nech toho!“ volala. „Radši pojď zpátky.“

„Jsou skvělí, Deb,“ smál se Norman v dálce. „A přátelští! Podívej. Rozumíme si.“

„Jestli tě pokoušou, začnou nám tu problémy až zatraceně brzy!“

„Ale kdepak! Proč by to dělali? Rexiten měl pravdu. Fakt jsou přátelští.“

Ale dal si říct a obrátil se ke smečce zády. Zvířata ho následovala až téměř k jeho společníkům, ale do úplné blízkosti si už netroufla. Chvíli sledovala trojici z povzdálí, a pak počala jíst trávu.

„Neměj starost, Deb,“ řekl Norman a posadil se vedle ní. „Než dojdeme do oblasti, budu s nimi jedna ruka. Spřátelíme se. Nevěříš?“

„Ale ano,“ pokrčila Deb rameny, „jenom nevím, Franku, kdy tam dojdeme. Jestli se budeš přátelit se vším, co cestou potkáme, tak opravdu nevím.“

„Zdržovat nebudu, bez obav. To je to poslední, co bych chtěl dělat. Mimochodem, vyrazíme?“

O pár minut později se vydali dál, do míst, kde keře vymizely docela a zbyly tu jen dlouhé a rozsáhlé pláně.

* * *

K večeru se poprvé zastavili kvůli opravdovému odpočinku. Spánek se už nepřehlédnutelně hlásil. Za uplynulý den se dostali poměrně daleko. Následováni smečkami trinpů pochodovali monotónní a neměnnou krajinou dál a dál, vstříc vzdáleným hranicím území nazývaného postiženou oblastí. Skutečně, terénní zlom nechali daleko za sebou; ale spolu s tím se samozřejmě ozvala i únava.

Venkovní teplota poklesla na dvanáct stupňů Celsia, když Alfa zapadla za obzor. Lidé začali stavět přístřeší. Nemuseli se obávat deště, ne této noci, ale Frank i Deb usoudili, že sestavení alespoň základního náznaku obydlí nemůže být na škodu. Skládali tedy velikou plachtu do podoby střechy vystužené dlouhými plastovými lištami. Byly to skládací trubky, které Deb nalezla před odchodem z komplexu kdesi uprostřed vojenských skladů.

Rexiten-irt neprojevoval o stavbu příliš zájmu; zřejmě mu bylo jedno, bude-li na tuto noc přichystáno obydlí či nikoliv. Považoval dokonce vynakládanou práci za zbytečnou. Omluvil se, že se projde po okolí, a zmizel i s poskakujícím Korptem. Lidé to uvítali, protože jim Korpt při práci až neskutečně překážel.

Když byla stavba po dvaceti minutách hotova, sedli si Norman s Deb před vchod dočasného stanu a přihlíželi, jak smečky trinpů v jejich blízkosti líně krouží na namodralé trávě. Těžko říct, zda si ta zvířata hrála, protože hry obvykle vypadají jinak. Ale odpočinek to zatím také nepřipomínalo. Živočichové pobíhali v chaotických liniích a na první pohled vypadali dohromady jako řídké mračno přerostlých komárů, mihotajících se ve vzduchu. Bylo pochopitelné, proč Rexiten Korpta tak hlídá. Kdyby ho ta zvířata toužila chytit, jistě by to zvládla snadno.

„Vážně si myslíš, Franku, že jsou neškodní?“ ptala se Deb.

„Věř tomu, Deb. Ani se nás nedotknou. Mám mezi nimi už dokonce i přátele, věřila bys?“

„Ale ano, asi bych věřila. I když nevím, jak je od sebe poznáš.“

„To je jednoduché. Támhleten vepředu, kupříkladu, má na zádech tmavší pruhy, vidíš?“

Deb neviděla nic a vcelku jí to bylo jedno.

„Nebo tamten…“

„Franku,“ řekla s mírným úsměvem. „Já ti přeci věřím. Dobře, jsou pro nás neškodní.“

Mlčeli. Ticho se protáhlo na několik minut, kdy pouze hleděli do nezajímavého kraje a dýchali příjemně chladný vzduch. Bylo to podivné. Ještě před několika dny byl Frank uprostřed stovek vojáků, tísněn pracovním tempem, stresy i depresemi. Teď nic z toho neplatilo. Všechno se změnilo tak nenadále, že tomu téměř odmítal uvěřit. Ale byla to pravda a neuvěřitelný klid, který se rozprostřel v jeho duši, ho uváděl do úžasu.

„Proč vlastně, Deb?“ řekl náhle. „Nemáš dojem, že jsme zešíleli?“

„Já nevím, Franku. Ale stojí to za to. Nemyslíš?“

„Těžko říct. Nevím, co nás čeká. Ale zatím to stojí za to, máš pravdu. Mrzí tě funkce u CPSA?“

„A tebe u ASA?“

„Ach, ASA…,“ Frank mávl rukou. „Zbavil jsem se jí. Konečně. Už dávno jsem to měl udělat. Jestli mne něco nemrzí, tak je to právě tohle.“

„Proč jsi tam vlastně zůstal, Franku? Dokonce tolik let po válce?“

„To není tak jednoduché. Nedokážu to asi přesně vysvětlit, i když si myslím, že to byl svým způsobem strach ze změny. Já jsem tu změnu nutně potřeboval, ale zároveň jsem se jí prostě bál, chápeš? Možná to je podobný důvod, který mne vedl k tomu nechat si tyhle hrozné oči. Bál jsem se změny. Snad. A kromě toho, ASA, v níž jsem zůstával, už nepřipomínala tu, která nás poslala k Síriu. V mnoha věcech asi ano, ale v mnoha věcech byla docela jiná. Proměnila se.“

„K lepšímu?“

„K lepšímu?“ Norman se zasmál. „K horšímu, Deb. Daleko k horšímu. Byl to totální rozklad. Do armády se dostal chaos, který tam vládne ještě i nyní. Armáda ztratila význam a nový si hledala jen těžko. Ale to mi nevadilo. Bylo to prostě všechno jiné. A konečně, získal jsem tam perspektivu postupu. Přestal jsem být obyčejný voják, který jen bezhlavě střílí a sám střelám zoufale uhýbá. To už neplatilo. Najednou jsem měl jistou cenu. Ne, že by mi na moci, kterou jsem tam časem dostal, záleželo. Ale měl jsem prostě cenu. A věřil jsem, aspoň chvíli, že díky tomu dokážu pohřbít to, co bylo dřív.“

„Můj pane, jak jsme naivní!“ kývla Deb hlavou. „Proč si myslíš, že jsem odešla k Centrální? To bylo docela totéž. I já jsem chtěla pohřbít minulost. Jako by to bylo možné! Vždycky s námi bude, protože je už neodmyslitelně součástí nás samých. To jsme si jenom něco namlouvali. Možná i to, co děláme teď, je určité namlouvání si něčeho. Ale je to přinejmenším velmi… nekonvenční. Víš, Franku, vlastně jsme nedopadli nejhůř.“

„Ovšem. Měli jsme vysoké funkce, dobré platy, společenské postavení…“

„Tak to nemyslím. Nedopadli jsme nejhůř z těch, kteří tam tenkrát, v oněch starých časech, byli s námi. Práce CPSA mne od těch časů nedostala tak daleko, jak by se mohlo zdát. Někdy mne k nim dokonce neuvěřitelně přiblížila. Pamatuješ si na Hogana?“

„Jak bych mohl zapomenout! Někdo takový! Martin Hogan. Jediný z nás, který se v těch věcech opravdu vyžíval. Abych řekl pravdu, myslím si, že všichni, co jsme tam byli, jsme byli nenormální. Psychicky nenormální a narušení. Když jsem střílel, necítil jsem žádné záporné emoce. Bylo mi to jedno. Tehdy jsem nad válkou nepřemýšlel, ještě ne, to přišlo až později. Ale Hogan, jediný z nás, z těch věcí měl opravdové

potěšení. Dokonce si pamatuji, že ho ASA chtěla několikrát stáhnout, protože se vymykal velení. Jenže byl moc dobrý.“

„Hogan byl až zatraceně dobrý.“

„Já vím. A to byla hrozná kombinace. My jsme byli velice dobří a psychicky nenormální. Hogan byl excelentní, zatraceně dobrý, a zároveň…“

„… psychopat. Nemocný člověk. Ano. Pamatuješ, jak skončil?“

„Aby ne! Bylo to po té mé… nehodě… po té události, zkrátka. A těsně před příměřím. Zmizel v močálech, zřejmě utonul.“

„A to se právě Franku neuvěřitelně pleteš. Armáda ho prohlásila za mrtvého a nikdo o tom nepochyboval. Jenže Hogan se objevil po několika letech na kterémsi zapadlém světě Sluneční Aliance.“

„Cože?!!“ vykřikl Norman.

„Je to pravda, věř mi, byl to on. Těžko říct, jak se ze Síria dostal, to přesahuje hranice mé fantazie. A s příměřím se nikdy nesmířil. Vlastně byl po válce ještě víc vyšinutý, než během ní. Šli jsme po něm, a tak se mi najednou všechna ta minulost vracela, i když jsem se před ní ukrývala v Centrální Policii. Hogan byl zkrátka náš případ. Nepatřil už ani ASA, ani Kontrolní Armádní Službě, tedy jakési vojenské policii, prostě proto, že to už nebyl voják.“

„Hogan to přežil…“

„To není to nejhorší. To zlé teprve přišlo. U Proximy zabil altairského turistu. Někde v horách, víš? Zřejmě se mu nelíbil. Spoustu ošklivých věcí udělal na Alfě Cygni, kde mimochodem, což opět jde mimo mé chápání, dokonce ukradl malou loď. Na jistém nepříliš důležitém světě to potom dotáhl k dokonalosti.“

Norman jenom zdvihl obočí. Nedokázal se zeptat, co tím Deb míní, protože z jakéhosi nepochopitelného důvodu nedovedl mluvit. Ale ona pokračovala sama.

„Byl to svět, který po kratším kole jednání mezi Sluncem a Altairem připadl v rámci Dodatků ke Druhé Interstelární Dohodě lidem, tedy Sluneční Alianci. Jenže to bylo ještě poměrně brzy po válce. Altaiřané, kterým ten svět patřil, sice odešli, ale zanechali tam zamaskovaný hyperspaciální maják. To je strategické zařízení, pochopitelně. Vojensky důležité. Bez něj bývá mimoprostorový skok zoufale nepřesný. Altaiřané si ho tam zkrátka drželi, i když věděli, že budou muset odejít. A tenkrát jsme tam měli jen dvanáct či třináct civilistů, téměř bez jakékoliv výbavy. Oni o tom majáku, Franku, ani nevěděli! Než tam přišel Hogan.“

„Nalezl ho?“

„Nejen to. Myslím, že tam definitivně zešílel. Pomátl se, rozpoutal něco na způsob soukromé války, altaiřany pobil a maják srovnal se zemí. Jediný člověk!! Neuvěřitelné. Minuli jsme ho tehdy o jeden jediný den, ale utekl nám. O něco později, kdesi na úplné periferii Aliance, CPSA Hogana nakonec dostala.“

„Zatkli jste ho?“

„Kdepak. Ale ani jsme ho nezabili. Měli jsme velké ztráty, protože se bránil jak to šlo. A byl to superprofesionál. Když později zjistil, že je to beznadějné, ustřelil si crasherem hlavu. Měls ho vidět, jak vypadal. Hotová jatka…“

Frank jenom tiše vzdychl.

„Právě proto říkám, Franku, že na tom nejsme tak špatně,“ konstatovala Deb. „Mohlo to být horší, víš? Daleko horší. A dokonce tenhle náš nápad… připadám si, jako bych začínala nanovo. I když je to iluze, já

vím.“

„Co myslíš, že tam nalezneme? Co tam vlastně chceme hledat?“

„Co? Rexiten-irt to má jednoduché. Potřebuje si potvrdit své teorie a počítá s tím, že najde na své otázky odpovědi zrovna v oblasti. Kde bere jistotu, to nevím. Ale prostě si tam pro ty odpovědi jde. Jenže jaké my tam hledáme odpovědi? Jaké vůbec?!“

„Já…“ odmlčel se.

Deb na něj smutně pohlédla.

„A víme to? Byli jsme elitní vojáci se vším, co k tomu patří. Tohle na tom nic nezmění, dřívější doby to prostě nevymaže. Jsme asi opravdu hloupí. Ale aspoň se něco stalo. Konečně něco.“

„Řeknu vám, co tam chcete najít,“ ozvalo se za jejich zády. Otočili se. Stál tam Rexiten-irt a v obrovské dlani přidržoval načechraného Korpta. Zvíře rytmicky natahovalo a skládalo končetiny. Vypadalo teď ještě víc jako pavouk, než kdy dříve.

„Jak dlouho tady jsi, Rexitene?!“ řekla Deb vyděšeně. Doufala, že jejich předchozí slova neslyšel. Jestli si něco opravdu nepřála, tak to bylo právě probírání těchto věcí s altaiřanem.

„Teď jsem přišel,“ zamrkal Rexiten krátce. „Slyšel jsem jen pár slov. Máte pravdu, já tam jdu hledat odpovědi na své otázky. A je docela možné, že je tam nenajdu. Položili jste si otázku, kde beru jistotu, že tam ty odpovědi získám? Nemám ji. Ale musel jsem to udělat. Prostě tam musím jít v naději, že je naleznu. Třeba i bláhové naději. To je vedlejší. Tenhle svět obsahuje zázrak a já se nedokážu smířit s tím, že bude likvidován, aniž bychom ten zázrak pochopili. Aniž bychom to zkusili.

A i vy si tam jdete pro zázrak, i když to nevíte. Možná vám připadá, že říkám nesmysly. Ale chápu vás snad dokonce víc, než si připouštíte. Víte, co tam jdete hledat?“

„Tohle nám ještě scházelo,“ sykl Frank. Deb mlčky hleděla altaiřanovi do veliké tváře.

„Jste bývalí vojáci, vím to. Elitní vojáci. Váleční veteráni. A řeknu vám, jak to souvisí s touhle cestou. Vy tam jdete najít svoji cenu.“

„Zatraceně, altaiřane, mluvíš z cesty!“ ulevil si Norman. „Pouštíš na nás intelektuálské fráze. Nic jiného. Ty tvé teorie ti vlezly na mozek. Svoji cenu!! A co to, prosímtě, má být?! Víš to snad? Je to prázdná věta.“

„Třeba si toho časem všimnete sami,“ řekl Rexiten-irt. „Dobře, nemá význam o tom teď mluvit. Kde je nádoba s vodou?“

„Chceš pít, Rexitene?“ řekla Deb tiše. „Skoro všechna voda je vypita. Do rána budeme mít další, ale teď bychom měli šetřit.“

„Vím. Ale Korpt má žízeň. A já ho nenechám pojít.“

„Vevnitř, Rexitene,“ řekl Frank otráveně.

O něco později šli spát. Vešli se do stanu všichni a kupodivu i bez problémů usnuli, zřejmě díky únavě. Spali hlubokým spánkem, který nenarušilo ani to, že sebou altaiřan tak házel, až se mu podařilo lidi odtlačit do strany a zabrat si celou polovinu stanu pro sebe. Ale toho si lidé povšimli až k ránu.

Deb spala natolik tvrdě, že dokonce zaspala svítání. A i Norman měl tvrdé spaní. Jen na okamžik se těsně před úsvitem probudil, aby náhle zjistil, že leží přitisknut ke stěně a druhá půlka stanu, naproti Deb, je prázdná. Nezajímal se příliš, kam se Rexiten poděl. O něco později to pochopil, to když zaslechl venku

tiché a dětinské výkřiky, ve kterých po chvíli rozpoznal stále se opakující slova: „Korpt! Korpt!“

* * *

Trinpové lidem opravdu nebyli nebezpeční. Víceméně jasně to potvrdil i příští den, kdy tato drobná zvířátka následovala kroky trojice bytostí a několikrát si nadšeně hrála s bývalým kapitánem Armády Sluneční Aliance Frankem Normanem. Deb i altaiřan brali tuto zábavu s rezervou, protože je několikrát mírně zbrzdila. Teď se už ale stejně zdálo, že nemusejí spěchat. Kdyby je vojáci hledali, už dávno by je museli dostihnout. A to se nestalo.

Malí trinpové tedy trojici inteligentních bytostí neohrožovali. Na jejich přítomnost ale doplatil naivní Korpt, který se příštího rána vyplazil ze stanu a radostně k nim doskákal v představě, že si budou společně hrát. Trinpové ho nejprve ignorovali, ale když o sobě dával neodbytně vědět, vrhli se na něho a vyrvali mu docela všechny bílé žíně z oháňky. Snad by to dokonce dopadlo hůř, ale Korpt se zachránil díky své schopnosti dlouhých skoků. Kvílel a naříkal a během kratičké chvilky byl od smečky tak daleko, že jeho stíhání živočichům nestálo za to.

To se stalo těsně před svítáním. Kvílení probudilo altaiřana, který se vyřítil ze stanu, a jeho následný povyk pak vzbudil bytosti lidské. První Normanův pocit byl, že je vojáci nakonec přeci jen nalezli a teď se pokoušejí altaiřana zatknout. Rexiten-irt totiž neuvěřitelně běsnil. I Deb byla vyděšena, a to až do té chvíle, kdy vyhlédla ze stanu ven.

Oproti vybledlému nebi spatřila obrovskou poskakující siluetu altairského vědce, který ke své hrudi pevně tiskl ubohé zvíře.

„Korpt in tuxos!!“ křičel. „Korpt tuxos!“

„Co se děje, Rexitene?!“ řekla ospale.

„Trinpové! Svině! Korpt in tuxos!“

Norman vedle Deb zoufale zazíval a snažil se promnout si oči tak, aby viděl aspoň něco.

„Co? Kousli ho, altaiřane?“

„Korpt! Tohle si už nedovolí!“

„Ach, Rexitene, vždyť mu nic není!“

„Korpt!“ zaúpěl altaiřan.

„Víš co?!“ řekl Norman otráveně. „Rád bych se vyspal, chápeš? Tu bestii ti klidně mohli sežrat, aspoň by od ní byl pokoj.“ Ale nemyslel to vážně, protože si v minulých dnech na Korpta docela zvykl a věděl, že by mu asi scházel.

Altaiřan nasadil svoji typicky uraženou masku a odkráčel s Korptem kamsi pryč od stanu, do míst, kde ho hodlal o samotě utišovat.

„Zatraceně, Deb, je to docela obyčejné dítě,“ sykl Frank. „A jednou ho asi fakt zabiju,“ dodal s ospalým zamžouráním.

„Pojďme se dospat,“ řekla Deb jenom.

Na cestu vyrazili o něco později, protože se altaiřan stále dokola přesvědčoval, že je jeho oblíbenec v pořádku. Nakonec se dokonce odhodlal k tomu, že Korpta nesl, což Norman několikrát uštěpačně komentoval. Zdálo se, že Rexiten nehodlá vůbec nic riskovat.

A Trinpové, zřejmě už s lidmi spřátelení, pokračovali v jejich stopách. Následovali je až do odpoledních hodin, kdy, docela nečekaně, uprostřed plání zůstali stát, a pak se dali na ústup.

„Co se jim stalo?“ nechápal Norman.

„Možná by ses divil, Franku Normane, kolik inteligentních bytostí by ti bylo ochotno za odpověď na tuto otázku neuvěřitelně zaplatit,“ řekl Rexiten-irt a spustil Korpta na zem. Ten několikrát nadskočil a očividně se radoval z nabyté svobody.

„Co?“ řekl Frank nejapným hlasem.

„Nikdo z nás neví, proč utekli, co se jim stalo. Ale i to je součástí hádanky, víš? Podívej se pod nohy.“

Frank to udělal a s překvapením zjistil, že tráva, na níž stojí, už není modrá. Byla nažloutlá, ale ne tak, jako ta její odrůda, po níž kráčeli před časem. Byla žlutohnědá a svým odstínem připomínala altairskou krev. A měla hnilobný vzhled. Tráva v těch místech, do nichž vstoupili, prostě hynula.

A Frank s absolutní jistotou pochopil, že se jim únik podařil, protože sem už je sledovat nepůjde nikdo.

9. M Ě S T O

Město před nimi vyrostlo po dalším dni úporného pochodu neskonale nudnými a zoufale mrtvými pláněmi. Bylo to depresivní; víc než to, bylo to absolutně zoufalé. Krajina v té podobě, v jaké ji vídali doposud, zmizela nenávratně za jejich zády. Zůstaly jenom holé a nízké kopce, slabě zvlněné a pokryté seschlou pokrývkou zbytků shnilé trávy. Pustiny neměly konce; prázdné a života zbavené táhly se kam jen oko dohlédlo.

Trojice tou dobou příliš nerozmlouvala. Bytosti pochodující prázdnotou vpřed neměly k vzájemným rozpravám příliš nálady a nebylo se čemu divit. Dokonce jako by i nebe hodlalo zvýraznit místní poušť. Nad jejich hlavami, kdesi nesmírně vysoko, zhoustly bílé a načechrané obláčky, které zabránily Alfě projasnit přírodu čistým a nezkaleným světlem. Nebyl tu klasický stín. Ale paprsků sem dopadalo dozajista méně, než jak bývalo v tomto světě obvyklé.

Až na několik krátkých průpovídek a bezvýznamných výměn názorů Deb ani Frank v průběhu celodenní chůze neřekli jediné slovo. Altaiřan byl sdílnější, i když jenom o trochu. Objektem jeho řeči byl téměř bezvýhradně Korpt, kterému se okolí ani trochu nezamlouvalo. Zoufalé zvíře vystrašeně skákalo kolem svého pána; několikrát dokonce utíkalo pryč a vracelo se zpět dlouhé desítky metrů, jako by se snažilo naznačit, že jediná rozumná cesta vede zpátky. Rexiten-irt mu domlouval jak jen mohl. Korpt nakonec zanechal pokusů o návrat, ale zřejmě ho k tomu nepřivedla altaiřanova slova. Byla to spíš rezignace, která ho smířila s osudem. Přesvědčil se prostě, že k návratu nedojde, a ačkoliv se mu to ani trochu nelíbilo, nemohl s tím nic dělat.

A potom se objevilo to město. Bylo to dopoledne dalšího dne, kdy vyrostlo na vzdáleném horizontu jako zubatý a nepravidelný koláč, rychle se zvětšující před očima. Dosáhli ho o několik hodin později, teprve někdy po obědě. Byly to zbytky města staré dlouhá staletí, a, jak lidé věděli, město samo kdysi patřilo relativně rozvinuté předindustriální civilizaci, která z jakýchsi záhadných důvodů z planetárního povrchu zmizela.

Nepodobalo se lidským městům, ani altairským ne. Bylo to způsobeno tím, že, narozdíl od altaiřanů, bývalí obyvatelé těchto končin nebyli humanoidi. Vlastně to při pohledu zblízka ani příliš nepřipomínalo město, ale spíš dopravní systém. Při zemi se klikatily dlouhé a polorozbořené valy kamení, prokazatelně duté. Klikatily se v obrovských a neuvěřitelně komplexních pavučinách všude kolem. I přes fakt, že se tyto třímetrové valy měnily v ruiny a místy po nich zůstávaly jen jejich základy, trojice bytostí neměla snadnou cestu. Některé z umělých dun musela obcházet několik stovek metrů a nebo i přelézat, aby mohla pokračovat v předpokládaném směru.

A všechno to bylo zatuchlé a pokryté nánosy prachu a písku. Ve vzduchu vládla jakási vlhká hniloba. Nesporně tu dříve bývaly mechy, než je neznámá síla, kvůli které sem lidé přišli, donutila odejít. Byly tu po nich stopy, kam jen oko pohlédlo, stejně tak jako i stopy po odumřelých travinách a keřích.

„Když sem archeologové přišli, byla tady neprostupná džungle," konstatoval altaiřan. „To bylo ještě před… oblastí. Tehdy nebyla žádná postižená oblast."

„Jak to víš, Rexitene?" ptala se Deb.

„Že tu byla džungle? Viděl jsem snímky. Zajímal jsem se svého času o tuhle věc. Není pro ode mne z oboru, ale byl jsem zkrátka zvědavý."

„Opravdu to není matematika."

„Jenže archeologie může být veliké dobrodružství. Věřte mi, je to tak. A archeologie zabývající se pozůstatky zaniklé civilizace je dobrodružstvím dvojnásob."

„Snažili se vaši specialisté to město od rostlin vyčistit? Vždyť nebylo jediné."

„Takových měst je tu spousta, to je pravda," souhlasil Rexiten-irt. „Je to zkrátka opuštěný, ale dříve obydlený svět. A tohle už nebyla primitivní civilizace, i když ještě podle všeho nedokázala používat elektrický proud. Jenže ta ostatní města nevypadala lépe."

„Tomu věřím," přitakal Norman. „Když už o tom něco víš, jednoduchý dotaz, altaiřane. Co to vlastně všechno je? Jsou to domy?"

„Vím? Vím toho až neuvěřitelně málo, Franku Normane, protože, jak už jsem řekl, zjišťoval jsem si dané údaje jen ze zájmu. Ale ne, tohle domy nejsou. Ty bytosti, které tu žily, ani vzdáleně nepřipomínaly mne nebo vás dva. Snad – a to je stejně vtipný nápad, jako i velmi nepřesný a diletantský – jim z nás byl nejpodobnější Korpt, ale ony měly mnohem větší rozměry."

„A byly zřejmě i chytřejší."

„Ach, to docela určitě. Korpt není extrémně inteligentní zvíře," řekl Rexiten neutrálním hlasem a jestli mu Norman něco věřil, tak to bylo právě tohle.

„Zpátky k domům, ano?" pokračoval. „O té civilizaci je známo velmi málo, ale některé věci se dají přinejmenším odhadovat. Ti, co zde žili, nevlastnili domy. A zároveň neradi žili pod otevřeným nebem. To, co vidíme, není město, ale jeho povrch. Jakási střecha. Oni přežívali uvnitř v těch dlouhých a klikatých tunelech. Místy se dokonce zahrabávali pod zem, ale ne moc hluboko, protože jejich technologické schopnosti stavitelství byly omezené. Skutečně, tohle jsou zkrátka tunely. Ale i místa, kde bydleli a spali. Existují tu totiž uzly, ve kterých se podle všeho ony bytosti odebíraly ke spánku. Veřejně přístupné uzly."

„A to je domněnka a nebo realita, altaiřane?"

Rexiten-irt pokrčil nepříliš přirozeným způsobem rameny.

„Říkal jsem, že spousta z toho, co víme, jsou stejně jenom dohady. Tomu se nelze ubránit. Neexistují ostatně žádné spisy nebo něco podobného. Buďto ty bytosti své vědomosti uchovávaly jiným způsobem a nebo spisy časem zetlely. Nalezli jsme tady spousty předmětů, vzniklých manuální výrobou. Ale ani jediný nákres, písemný záznam nebo prostě obrázek… Což vůbec nemusí znamenat, že by ty bytosti třeba neměly vlastní umění. Ve městě se nacházejí místa, nad kterými zůstává rozum stát. Mohou mít jakýkoliv význam, včetně uměleckého vyjádření některého pradávného stavitele."

Na jedno takové místo časem narazili. Byly to zbytky dříve nepochybně vysoké stavby, jakési neuvěřitelně

podivné konstrukce dlouhých sloupů, propletených vzájemně do strašlivě komplikované trojrozměrné sítě. Většina z této stavby samozřejmě ležela na zemi, protože konstrukce zkrátka nepřežila neúprosný tlak času. Ale musela být strašlivě trvanlivá. Zbytky sítě, válející se v písku, nezřídka dosahovaly rozměrů mnoha metrů. A dokonce ještě zůstávaly i barvy, přinejmenším v náznacích. Propletené tyče byly tlusté nejméně jako lidská paže, často ale i dvakrát tolik, a kdysi musely hýřit kýčovitými odstíny všech možných nátěrů. Lidé tu nalezli červenou, žlutou, modrou, převažovala zelená, ale ne zase příliš. Černá i bílá byly výjimkami.

Vše tohle bylo z kamenů, i když to zřejmě nebyl stejný materiál, z jakého vymřelá civilizace tvořila stěny tunelů. Bylo to tak neuvěřitelně pevné, že se Normanovi nepodařilo ani kousek odlomit. Rád by byl věděl, jak dlouho by tento materiál vzdoroval lidským nástrojům a nebo dokonce zbraním, ale neměl samozřejmě možnost se o tom prakticky přesvědčit. Ve snaze minimalizovat techniku, kterou brali s sebou, zůstávaly na vrcholu dokonalosti přítomných přístrojů v této chvíli altaiřanův kondenzátor na vodu a dvojice svítilen, zatím stále fungujících. Laserovou pilu nikdo nevzal, ani jiné podobné nástroje. Zbraně s sebou také neměli, dokonce ani služební pistole. Museli se tedy spokojit s ručním ohledáním materiálu.

„To je ono, Rexitene?“ ptal se Norman. „To jejich podivné umění?“

„Je-li to umění. Ano, možná je to ono.“

„A nebo stovka dalších věcí,“ řekla Deb. „Mohl to být dříve jakýsi komplikovaný informační stožár, mohla to být svatyně, náhrobní ozdoba vladařů, mohlo to být…“

„Cokoliv,“ řekl Frank. „Jestli altaiřané nepřišli po pečlivých bádáních na smysl takových staveb, nemají asi příliš kvalitní archeology.“

„To není pravda,“ ohradil se Rexiten. „Věci se mají docela jinak. Naši vědci nepřišli na spoustu důležitých informací, které se tady ukrývají, protože je oblast vyhnala. Ale dokonce i kdyby tady zůstali, nebylo by to moc snadné. Nepodobali se nám ani trochu, ti bývalí obyvatelé. Někdy si říkám, jak jsme měli obrovské štěstí, že jsme si podobní. Že se setkaly právě naše dvě rasy. Možnosti chápání a dorozumění byly mnohem vyšší.“

„Někdy si zase říkám,“ konstatovala Deb suše, „zda by pro obě strany nebylo lepší, kdyby se naše strany s tou zázračnou schopností vzájemného chápání nikdy nepotkaly.“

„Mluvím o technice komunikace a logického chápání, Deb Crawsonová. Ne o válce, samozřejmě. Válka byla iracionální záležitost. Ale s těmi tady by vše mohlo být ještě horší.“

„Možná ne,“ soudil Norman. „Možná bychom se s nimi pro komunikační problémy prostě minuli.“

„Možná,“ připustil Rexiten. „Pojďte se podívat na tohle.“

Byla to část konstrukce zapuštěná do země. Dole, přímo v místech, kde se povrchu planetu dotýkala a kde se nořila do hloubky, obtékaly kamenité sloupy desítky, ne-li stovky pečlivě propracovaných ornamentů nevelikých kvítků.

„Takže přeci umělecké dílo,“ špitl Norman.

„A nebo svatyně,“ řekla Deb uštěpačně, „a nebo informační stožár a nebo to či ono… jsme tam, kde jsme byli, Franku. Pojďme dál. Můžeme tady uvidět ještě spousty dalších věcí.“

„Myslíš, že tohle nemá žádnou vypovídací schopnost?“

„Vůbec žádnou,“ řekla.

Frank si to chvíli srovnával v hlavě.

„Je to pečlivě provedené. Velmi pečlivě. Ale zřejmě bychom neměli dělat ukvapené závěry. Ano, pojďme dál.“

A našli ještě mnoho dalších obdivuhodných věcí. Objevili třeba velikou rozbořenou kopuli, z jejíchž zbytků v pravidelných intervalech vyčnívaly k nebi desetimetrové rohy, popřípadě jejich torza. Nalezli plochu rozsahu menšího parku, na níž byly bez ladu a skladu rozmístěny opracované kulovité kameny. V každém rohu této plochy se potom tyčil jeden výrazně vyšší kámen. Míjeli spirálovité navršení tunelů nad sebe, míjeli hluboké a uměle vytvořené rokle, vyplněné nyní hnilobnými zbytky dřevin, procházeli konečně i místy, která byla docela prázdná a na jejichž povrchu nebylo zkrátka vůbec nic. Tyto pustiny potom měly vždy striktně kruhový tvar a kolem dokola byly obehnány troskami kamenných zdí přerušených obvykle čtveřicí vstupů. Konečně, zhruba hodinu před soumrakem, objevili něco, co skutečně bylo domem. Tentokrát byl smysl stavby nezpochybnitelný a trojice bytostí ji okamžitě dokázala identifikovat.

Bylo to stavení, které tu před několika měsíci vybudovali altaiřané jako ubytovací prostory pro své vědce. Teď bylo stejně pusté jako vše kolem, jen neskonale novější.

* * *

Nebylo jednoduché dostat se dovnitř. Dveře sice nalezli snadno, ale zjistili stejně tak snadno, že vstup do stavení je velmi dobře zabezpečen. Altaiřané si dali při odchodu z oblasti práci se zabedněním objektu; vypadalo to dokonce, jako by se báli, že ono obydlí někdo vykrade, což byl nesmírně pošetilý a směšný nápad. V oblasti nebyli žádní zloději, to bylo nade vše jisté.

Dveře byly zabezpečeny kódovým zámkem, který samozřejmě nefungoval. Byl to špičkový elektronický zámek a stejně jako všechna zařízení nemechanické povahy prostě odmítal v oblasti plnit svoji funkci, jíž se rozumělo nejenom uzavření vstupu, ale také případné odblokování dveřní desky. Konečně, příliš to nevadilo. Dveře sice byly zaseklé, ale i kdyby vše bylo v nejlepším pořádku, moc by si trojice nepomohla. Kód samozřejmě neznal nikdo.

Kromě zámku vstup blokoval ještě kříž obrovských závor, vyplňující vstupní obdélník coby úhlopříčky, od jednoho rohu k druhému. Závory byly téměř stejně silné, jako kamenité konstrukce trojrozměrné sítě, které prohlíželi před několika desítkami minut.

Bylo evidentní, že se sem altaiřané hodlají vrátit – anebo, přinejmenším, že se sem vrátit hodlali ve chvíli, kdy objekt opouštěli. Jistě by si nedali s uzavíráním takovou práci, kdyby celé toto místo považovali za odepsané.

Všechny pokusy o vyvrácení dveří, vyražení či vypáčení z pantů, skončily samozřejmě nezdarem. Očekávali to, takže se tomu nedivili. Horší už bylo, jak se dovnitř dostat. Odpověď jim nečekaně přinesl maličký Korpt, když jeho kvílivé hvízdání náhle zaslechli z druhé strany dveří.

„Jak se tam to zatracené…,“ začal Norman.

Deb byla pohotovější.

„Okno! Někde tu musí být nezajištěné okno.“

A vskutku je nalezli, a to velice rychle, prakticky okamžitě. Bylo z druhé strany budovy. Ve skutečnosti se tady ve zdech leskla čtyři okna a další pak výše v patře, všechna ale byla zabezpečena nerozbitnou imitací skla. Pouze jediné okno nebylo uzavřeno tak, jak zřejmě mělo být. Tabulka sice pevně seděla v rámu, ale ten byl u strany vyražený od zdi, tak, že se zde otevírala solidní škvíra. Korpt do té výšky jistě bez problémů vyskočil, i když to musel být akrobatický výkon, protože se také musel do štěrbiny trefit. Byl zkrátka hbitý a teď kvílel kdesi na druhé straně, uvnitř obydlí.

Protáhli se dovnitř. Nebylo to jednoduché a pro altaiřana to dokonce bylo až neskutečně těžké. Zprvu vše

vypadalo beznadějně. Rexiten-irt uvízl v okně v poloze velmi zlehčující jeho vědeckou vážnost; dokázal totiž po dlouhém zápolení dovnitř vsunout hlavu, ale tělu se dál nechtělo a on tak zůstal stát venku a jenom zoufale ohýbal dlouhý krk.

„Proboha, altaiřane, to snad nemyslíš vážně!“ ulevil si Norman, když to viděl. Rexitenovi se to ale ani zdaleka tolik nelíbilo.

„Otevřete to okno!“ skučel a kýval hlavou ze strany na stranu. „Dělejte, otevřete to okno!“

„Pomoz mi, Franku,“ pokynula Normanovi Deb, jen stěží zadržující smích. Odtlačili s velikou námahou tabulku o dalších dvacet centimetrů ven. Altaiřan se nato zazmítal v rozevřeném otvoru, nemotorně se začal soukat dovnitř, funěl a bublal, a po chvilce snažení se jeho neforemné tělo svezlo na podlahu.

Norman se smál, což se ho neuvěřitelně dotklo.

„To není k smíchu, Franku Normane,“ vrčel uraženě; dokonce nekontroloval svoji lidskou řeč tak dobře, jako jindy, takže se v jeho hlase ozvalo charakteristické hrubé chrčení.

„Tohle tedy opravdu není k smíchu,“ dodal.

Frank jen mávl rukou, napůl už na cestě k nejbližším dveřím.

„Dobře, Rexitene, nevztekej se, ano?“

Deb pomáhala Rexitenovi vstát, zatímco Norman už opustil místnost. Altaiřan byl značným břemenem a byl natolik rozčílený, že své pohyby koordinoval poněkud nepřesně. Měla s ním daleko víc práce, než si vůbec mohla myslet.

„Nevšímej si toho, Rexitene, vždyť o nic nejde,“ snažila se ho uklidnit, ale příliš úspěšná nebyla.

„Nechte mne být, jasné? Oba dva. Půjdu si tady po svých. Prohlídnu to, sejdeme se potom.“

„Frank už zřejmě s prohlídkou začal.“

„Ano, ale já si to tady prohlídnu po svém,“ trval na tom altaiřan a potácivě se postavil na nohy. Vzápětí už rychle vyběhl z místnosti otevřenými dveřmi a Deb zaslechla jenom jeho vzdalující se výkřiky: „Korpt! Korpt Korpt!!“

Normana našla po deseti minutách. Byl kdesi až nahoře, v patře. Pohyb uvnitř obydlí naštěstí nečinil problémy. Dveře tu sice také měly své kódové zámky, ale kromě nich měly i manuální ovládání, a to se teď hodilo. Ani jednou se Deb nesetkala s místností, která by nešla otevřít.

Ačkoliv odsud imperiální vědci a vojáci při odchodu vše podstatné vystěhovali, zůstalo tady perfektně uklizeno. Byl tu skvělý pořádek, narušený snad jen vrstvou prachu válející se při zemi. Ale vše bylo jinak čisté, úhledně srovnané a vše mělo své konkrétní místo.

Nahoře nalezla Deb obrovskou dlouhou noclehárnu. Našla tu lůžka nelidsky velikých rozměrů, jedno vedle druhého, seřazena v řadách u zdi, v níž se nacházely stovky uzavřených regálů. Byla to už třetí místnost v tomto patře, kde se dalo spát; tahle byla dozajista určena střední skupině vědců, ne těm vrcholovým špičkám. V opačném případě by každý z ubytovaných samozřejmě dostal vlastní pokoj.

Lůžka byla pustá, ale kupodivu tu nalezli i obrovské kulaté a téměř papírově pomuchlané pokrývky, přímo u dveří v nejbližším regále. Byla to šustivá kola žlutých, hnědých a modrých barev, ozdobena kýčovitými soustřednými kruhy v podobě terče.

„Máme o nocleh postaráno,“ soudila Deb.

Norman přitakal.

„To ano. Horší to už bude se světlem. Podívej.“

Svítilna odmítala fungovat. Deb se rychle přesvědčila, že i ta druhá nepracuje a ani ji to příliš nezaskočilo. Nacházeli se na území, které technice vypovědělo úspěšnou válku. Dřív či později tohle zkrátka museli čekat.

„Nevadí. Dole jsem nechala věci a tam máme zápalné kostky. Jedna vydrží hořet až tři hodiny. O světlo se nemusíme bát, ani o teplo ne. Pokud zapálíme jen polovinu jedné z nich, budeme mít nejenom ozářený pokoj, ale i vytopeno.“

„Poněkud předpotopní způsob osvětlení,“ řekl Norman, „ale nemáme na vybranou. Poslyš, Deb, asi se strašlivě nahněval, že?“

„Přejde ho to, Franku. Neměj strach. Rexiten-irt je v podstatě nedůtklivé dítě.“

„Doufám, že ho to přejde.“

„Věř tomu. Uvidíš, za chvíli o tom nebude vědět. Půjdeme se podívat dolů?“

Frank uvolnil vstup do místnosti.

„Prosím,“ řekl a pustil Deb před sebe.

Sešli po obrovských točitých schodech. Bůhví proč tady altaiřané neměli ani jeden gravitační výtah, nebo ho lidé aspoň nenašli. Teď by jim nebyl stejně k užitku, ale bylo to zvláštní.

Na schodišti bylo přítmí, stejně tak jako i v hlavní chodbě dolního patra. Vyzvedli své věci; pak počali prohlížet zdejší místnosti a nalezli jednak obrovskou obytnou halu s dlouhým oválným stolem uprostřed, užívanou zřejmě k vědeckým poradám, jednak desítky menších skladů, z nichž zdaleka ne všechny byly prázdné. V jednom z nich kupříkladu objevili pečlivě vyplněnou skříň napěchovanou desítkami nejroztodivnějších vykopávek.

Byly všechny v mizerném stavu, tedy ne kompletní. Občas tu ale nacházeli i věci, které se troskám téměř nepodobaly. Patřila k nim například deska čtvercového tvaru, posetá desítkami maličkých otvorů. Norman hádal, že je to jakýsi druh hrubého filtru či síta, které mělo propouštět jen předměty velikosti do několika milimetrů; a snad se i nemýlil, otázkou ale zůstávalo, co těmi předměty kdysi bylo. Navíc ne všechny otvory byly stejně velké a některé měly přesné tvary – trojúhleníkové, kruhové, obdélníkové a tak dál. Poněkud to zpochybňovalo teorii založenou na představě filtru a přidávalo to spíš otázku.

„Možná to není síto, ale mřížka… světelná mřížka, stínidlo,“ řekla Deb. „Na jednu stranu umístíš zdroj, naproti stěnu a na ní uvidíš…“

„Okrasa. Rozumím.“

„Ano, něco takového. Něco jako součást světelné dekorace.“

„Třeba,“ přitakal Frank. „A tohle! Podívej na tohle!“

Docela dobře by to mohla být miska, kruhová, velikosti běžného talíře, kdyby v ní nebyl uprostřed neuvěřitelně rozsáhlý nepravidelný otvor. Od stran se zdvihaly tyčinky, které se setkávaly o dvacet centimetrů výš a měnily tedy předmět v omšelý kamenný jehlan. Některé z tyček byly zpřeráženy, ale dalo se jasně vysledovat, že kdysi byly součástí této věci. Když chtěl Frank konstrukci vzít do ruky, zůstala mu její špička ve dlani a od zlomených tyčinek se drolily maličké oblázky.

„Ach," řekl.

„Zničils to," pokrčila Deb rameny.

Frank si ji přeměřil očima.

„Kolik to, Deb, vůbec mohlo stát? Archeologická vzácnost? Zřejmě jsem imperiální vědce připravil o pěkných pár tisíc."

„Ano, pokud se pro to vůbec ještě vrátí, a to není moc pravděpodobné. Nech to být. Podívej, našla jsem bludiště."

To nebyl přesný termín. Nepřipomínalo to labyrint, snad jen na první pohled. Byla to kamenná bedna čtvercového půdorysu o straně přes padesát centimetrů. Překvapivě byla velmi lehká. Uvnitř, pod deseticentimetrovými stěnami, nalezli lidé nepředstavitelně komplikovanou strukturu nerovností. Mnoho výčnělků již jistě bylo uraženo, jiné tady ale trčely nahoru v podobě maličkých kamínků, bobulí nebo sloupků. A samotné dno vůbec nebylo rovinou; mnohem blíže mělo k hladině rozvlněného oceánu.

„Jestli jsem ty předcházející věci nechápala," řekla Deb, „pak tady už nevím co říct."

„Hračka pro děti," nahodil Norman. „Něco dáš dovnitř a necháš to tam jezdit. Obyčejná hračka pro děti."

„Hračka pro děti!" zašklebila se Deb. „To je ono, Franku, kápl jsi na to. Pokud samozřejmě nějaké děti měli. Ale myslím, že tohle bude určitě hračka pro děti."

Sebrala zašedlou desku a vyrazila s ní ke dveřím. Frank ji následoval, obtěžkán zavazadly, se kterými do oblasti přišli.

Zastavili se v konferenční místnosti, kde položili nález na stůl. Norman se rozvalil v obrovském altairském křesle, které kupodivu – a také naštěstí – jeho návrháři nezavěsili na pole levitátoru, ale opatřili pevným mechanismem zapuštěným do podlahy. Křeslo fungovalo na jedničku. Anatomicky se zavlnilo a pouze na základě své mechanické konstrukce obteklo polštářováním Frankovu siluetu. Dokonce se otáčelo a dalo se i mírně vysouvat dál a nebo přibližovat ke stolní desce.

Deb se posadila naproti němu a dlaně položila na pásku mrtvého projektoru holografického terminálu.

„Hračka pro děti," řekla. „Podívej, Franku."

Zalovila v kapse a vytáhla drobnou kuličku. Vhodila ji na pokřivenou kamennou plochu a vzápětí se ozvalo zběsilé kvílení, zatímco kulička přejížděla zoufale od strany ke straně, neschopna najít rovnováhu.

„Co to je, proboha?" řekl Norman.

„Lefroa," vysvětlila Deb.

„Cože?"

„Lefroa. Talisman pro štěstí, víš? Získala jsem to… no to je jedno."

„Dobře, ale k čemu…"

„… to je? Zeptej se Rexitena, až přestane trucovat."

„To může chvíli trvat."

Deb se mírně pousmála.

„Ano, ale stejně je to jedno, víš? On ti to totiž nepoví.“

„Proč?“

„Vím já? Ale mám na to vlastní názor. Využití té věci souvisí s jakýmsi altairským tabu. Nu a Rexiten-irt, racionální matematik, se zkrátka stydí. To je můj názor. Chtěla jsem se na to zeptat altairské superinteligence, dokud jsme byli v komplexu. Jenže se to s tím naším odchodem semlelo nějak rychle… než jsem se stačila vzpamatovat, seděla jsem ve voze a loučila se s vlastní funkcí. Nebyl na to prostě čas. Po pravdě, je mi vcelku jedno, k čemu je Lefroa dobrá. Zkrátka se mi líbí.“

„Ale ano, jako hračka to není špatné,“ připustil Frank.

Odmlčeli se. Začalo se stmívat a dělo se to až neskutečně rychle. Tma padala tak závratným tempem, že než si něčeho stačili všimnout, bylo náhle tísnivé příšeří. Spolu s tím také přišlo chladno. Zapálili tedy malý díl zápalné kostky a uprostřed stolu, přímo na podivném labyrintu, který teď přesunuli od sebe ke dveřím, vzplálo světlo mihotajícího se jasného plamene. Oheň byl tichý, právě tak, jaké by bylo osvětlení zářivkami. Ale tmu jím vyhnali ven a za okny se rozprostřela neprostupná čerň.

„Ty teorie,“ řekla Deb. „Rexitenovy teorie. Nadvědomí, virtuální světy… to, co tady hledá… co ty si o tom vlastně myslíš, Franku?“

„Něco ti povím. Matematikou se dá čarovat. Ale to, co může Rexitenovi připadat jako skvělý nápad, je pro někoho jako jsme my docela absurdní konstrukce, neřekla bys? Zrovna my víme až moc dobře, jak reálný náš svět je. Se vším všudy.“

„Ano, to je pravda. Absolutně nevěřím tomu, že se nacházíme ve virtuálním světě. Nevěřím tomu dokonce ani přes to, že Rexiten matematicky dokazoval, že jediný rozdíl mezi virtuálním a reálným světem je v úhlu pohledu pozorovatele.“

„Může být. To není totéž. Ale je to komické, chápeš? Hlavní náboženství, jak altairská tak i lidská, byla likvidována. Rozpadla se sama od sebe. Jistě, i dnes existuje spousta lidí, kteří věří, že duše je darem od Boha. Ale ona starodávná náboženství zmizela. Nahradilo je neskonale rozsáhlé spektrum drobných náboženských teorií, vzájemně se doplňujících. Ovšem, a většina společnosti se tímhle nezabývá. Většina společnosti to pokládá za přežitou věc. Nu a právě teď Rexiten-irt přijde s matematickou definicí něčeho, jako…,“ odmlčel se a zdvihl oči významně nahoru.

„Zatraceně, Franku, ani nevíš, co jsi právě řekl,“ probodla ho Deb očima. „V tom je obrovský kus pravdy, věř mi. Chápeš, o co jde? Chápeš to. Právě jsi…“

Norman přikývl.

„Majoritní náboženské proudy se rozpadly, protože lidé odešli mezi hvězdy a protože vzniklo něco jako teorie vědomí. To jsou dvě hlavní příčiny. Kontakt s altaiřany měl výrazně likvidační charakter, protože náhle dosavadním církvím ukázal, že nejsme sami a že to vůbec nemusíme být my, kdo byl Bohem vyvolen, aby učinil to či ono, dosáhl jakéhosi vznešeného cíle… Myšlenky posmrtného života, reinkarnace, jakési finální spravedlnosti, to vše vzalo za své, protože se to pod tlakem faktů interstelárního kontaktu proměnilo v komedii.

A teorie vědomí to vše dokončila. Ona byla definitivním důkazem, že duše v pojetí vědomí vlastní identity a souboru mentálních vlastností a vzpomínek není dána vyšší mocí, ale matematicky popsatelným fungováním přírodních sil. Ovšem, mnozí se tohle snažili vysvětlit tím, že duše je ještě něco navíc, ale nedokázali už nikdy říct, co to vlastně je, to něco navíc. Debaty o tom, mají-li superinteligence duši, tak přerostly v absurdní divadla.

Čili, co si budeme namlouvat, náboženství jsou mrtvá. Dnes je tomu tak. S rozpadem globálních ideologií, který celospolečensky vyvolal příklon k individualismu, se z nich postupně staly okrajové záležitosti. Idea Boha je dnes prázdná idea. Ale má to háček.“

Deb přitakala.

„Ten háček je Rexiten-irt, že?“

„Vlastně je to fascinující Deb, nemyslíš? V době, kdy se víra ve vyšší moc rozdrobila do bezvýznamných pseudoteorií se najednou objeví Rexiten-irt s matematickými definicemi… a vydá se do oblasti, aby tam nalezl… co vlastně? Aby se vrátil jako někdo, kdo potvrdil své teorie a přinesl tak novou víru? Jakési matematické náboženství?“

„Náboženství a věda byly vždy mimoběžky,“ pokrčila Deb rameny. „To, co náboženství hlásala, nikdo nikdy vědecky nepotvrdil ani nevyvrátil, právě proto, že tyto dvě věci neměly styčné body. Ale Rexiten-irt takový styčný bod vytvořil. Máš pravdu, domnívám se. On si představuje, že prostě projde oblastí, najde tam… zkrátka bůhví co… a vrátí se do společnosti jako jakýsi posel, zvěstovatel nové víry, Svatého písma sestaveného z komplexních struktur rovnic a matematických vzorců… on si představuje, že své teorie promění v novodobé, čistě racionální a matematicky podložené náboženství… panebože, to je ale pitomost!! Jenže to dává smysl. Rexiten-irt sem možná skutečně šel proto, aby mohl vytvořit nový, docela originální a v historii zatím nepoznaný náboženský proud.“

„Je to absurdní, ale i logické, vím. A ten rozpor mezi absurditou a logikou je jen zdánlivý. Víš, altaiřan je prostě šílenec. Je dětinský, ale přitom neskonale inteligentní. Je naivní, ale zároveň i strašlivě bystrý. Vůbec bych se nedivil, kdyby pracoval na něčem jako je tohle.“

„Můj pane!“ sykla Deb. „Jsme tady s někým, kdo možná jednou… a třeba, víš, v tom jeho novém, matematickém ráji, také získáme své místo. Pokud se nebude ještě zlobit.“

„Neměli bychom si to s ním rozházet, máš pravdu,“ zašklebil se Norman, „protože tohle je jediný ráj, do kterého nás možná vezmou.“

Deb se usmála, ale nebyl to veselý úsměv.

„My si ho můžeme dobírat, Franku. Ale jasné je jedno. On jediný z nás tří má ve věcech jasno. My jdeme do neznáma a sami nevíme, co od toho čekat. On si tam jde pro potvrzení svých teorií. Ať už s tím pojí nové náboženství a nebo ne, má zkrátka jasno, co chce najít.“

„Ach, nechme ho být. Bavme se o něčem jiném. Rexiten je sice vděčné téma, ale na dlouho nevydrží.“

Nebylo jim dopřáno námět hovoru měnit. Dveře se v té chvíli otevřely a dovnitř vstoupil altaiřan. V pravici držel Korpta, v levici své objemné zavazadlo. Nevypadal už nahněvaně, spíš zamyšleně. Potácivě dokráčel až ke stolu a zastavil se se zrakem upřeným do ohně.

„Svítilny nefungují,“ řekl. Nebyl to dotaz, ale konstatování.

„Ano, Rexitene, je to tak,“ přitakal Norman. „Přešli jsme na prehistorickou formu osvětlení.“

„Příjemně to hřeje,“ pronesl altaiřan pomalu, spustil zavazadlo na zem, Korpta postavil na stolní desku a natáhl své prsty směrem k mihotajícímu plameni.

„Nevěřili byste, ale má to tu dokonce sklep.“

„Sklep?“

„Ne moc velký, aspoň ne to, co jsem viděl. Byly to sklady, které jsou teď po většině prázdné. Ale je tam

několik dveří, které jsou pevně zabarikádovány. Zítra se tam podívám, už jsem se rozhodl. Někde tady určitě najdeme nástroje, kterými se nám je podaří otevřít.“

„Našels něco podstatného, Rexitene?“

„Podstatného?“ altaiřan mávl rukou. „Nejpodstatnější zjištění, které jsme ale mohli čekat a není překvapivé, se týká skutečnosti, že tady prostě vůbec nic nefunguje. Jsou tu rozsáhlé počítačové sítě a sítě umělých myslí, vše je to ale mrtvé. Víte, není tu ani jedna superinteligentní jednotka. Bylo by zajímavé zjistit, zda i takováto bytost ve zdejším prostředí zahyne. Ale to, co pracuje bez vlastního vědomí, fakticky zemřelo. To je to nejdůležitější sdělení. Ten nejdůležitější objev.“

„Ano, to se dalo čekat. Ale kromě toho…“

„… jsem našel spousty drobných obdivuhodných nesmyslů,“ kývl Rexiten-irt hlavou na dlouhém krku a posadil se naproti Frankovi, po levici Deb Crawsonové. „Tak třeba nalezl jsem maličkou spirálu trubiček, která zřejmě fungovala jako tobogán pro… něco, co není větší než půl centimetru. Taky jsem našel nespočetně různých nástrojů, jestli to ovšem byly nástroje. Našel jsem… konec konců, vy také, řekl bych. Vidím, že jednu takovou věc máte tady.“

„Netušíme, k čemu byla dobrá,“ přiznal Norman, „ale použili jsme ji jako podložku pro oheň. Doufám jen, že jsme se tím nedotkli dávno mrtvých uživatelů či vlastníků té věci. Nerad bych si vyrovnával účty s mrtvými. Stačí, že svým způsobem jich mám dost v reálném světě.“

„Nechme mystiku mystikou,“ řekl Rexiten-irt pobaveně. „Můžeme teď vymýšlet spousty naivních bájí, ale nebudou k ničemu dobré. Zabývejme se zajímavějšími problémy. To všechno, ať už to znamená cokoliv, patřilo civilizaci, která odsud kdysi odešla. Jenže to také přináší otázky. Jací oni byli? Proč vlastně odešli… tedy vymřeli? Proč? To je zásadní problém. Proč vlastně vyhyne civilizace na takové úrovni vývoje, na jakém byli oni?“

„Proč, Rexitene? Máš na to nějaký názor?“

„Za zánikem rozumné rasy může být spousta věcí. Tak kupříkladu primitivní domorodé kmeny, sotva zvládající techniku zapálení ohně, mohou vyhynout v důsledku nemocí, útoků znepřátelených živočišných druhů nebo globální změny klimatu. Vyspělé civilizace, které ještě nedosáhly dalších světů a přežívají tedy na jednom jediném, mohou zase zaniknout díky tomu, že samy mají dostatek prostředků ke svému sebezničení. Jenže existují dvě civilizační etapy, v jejichž průběhu prakticky zánik společnosti ve svém celku není možný.“

„A to…?“

„Samozřejmě, nabízí se situace, v jaké jsme my. Představme si projednou, že Druhá Interstelární Dohoda zanikne, že Sluneční Aliance a Impérium Altair z jakéhosi důvodu přestanou fungovat, že se nám známý svět rozpadne na drobné planetární světy, uzavřené do sebe. Nedokážu přijít na katastrofu, která by mohla způsobit tohle. Ale předpokládejme, že se to prostě stane. Bude to znamenat zánik našich civilizací? Nikoliv, protože bytosti lidské i altairské žijí na desítkách nejrůznějších světů vzdálených od sebe spousty světelných let. I kdyby většina těch světů zemřela v nějakých neuvěřitelných hrůzách a tragédiích, na některých z nich se základy našich civilizací udrží. A naše rasy zůstanou zachovány. My tedy jsme ukázkami civilizací, které již nemohou vyhynout.“

„Kdysi jsem četla jakousi filozofickou úvahu o tom, že civilizace zanikne také tehdy, když ztratí svůj cíl. Něco, k čemu směřuje.“

„Což je pro filozofy příznačné, nemyslíš, Deb Crawsonová?“ řekl Rexiten-irt. „Je to přeci prázdný žvást. Blábol. Fráze, nic víc.“

„Nemyslíte, že ztráta cíle může způsobit společenský rozklad?“

„Jedna otázka, ano? Jaký je cíl naší civilizace?“

Deb otevřela ústa, chvíli na něj zírala, a pak je zase zavřela, neschopna slova.

„My nemáme žádný cíl,“ řekl Norman za ni.

„A nikdy jsme neměli. Ani lidé, ani altaiřané. Vždyť co je tím cílem? Tvorba vyšších a vyšších technických prostředků? Tvorba entit nadřazených nám samým? Vždyť ani nevíme, zda je to možné, i když už existuje teorie nadvědomí. Je snad tím cílem odchod mezi hvězdy? Jak směšné, vždyť co jsme tím, kromě zvýšení jistoty vlastního přežití, získali?! Je snad cílem našich civilizací kontakt s civilizacemi jinými? Altaiřané i lidé už vzájemným kontaktem prošli! A co má být?! A nebo! Je snad cílem našich společností vytvoření harmonických společenských modelů, vztahů čisté tolerance, přátelství a lásky? Má snad takovýto nápad, teď, po válce, vůbec nějakou váhu?! Utopie jsou vždycky až průhledně naivní. Čili, my zkrátka nemáme žádný cíl. Prostě tu jsme. Snad jen žijeme-li ve virtuálním světě, potom můžeme existovat proto, abychom pro entitu nadvědomí něčeho dosáhli. Jenže to nelze prokázat. Neexistuje důkaz, že náš svět je virtuálním světem. Diskuse o cílech je tedy prázdnou diskusí.“

„Jinými slovy, naše civilizace zkrátka nemůže zaniknout.“

„Ne, a totéž, až na drobný detail, platí i pro civilizaci na úrovni pokročilé předindustriální etapy vývoje. Taková civilizace je už dostatečně rozrostlá na to, aby ji vyhubily vzájemné války a nebo nemoci. Nemá ale ještě dostatek sil, aby dosáhla globálního zničení. Pokud nenastane jakási katastrofa kosmických rozměrů – k níž tady nedošlo, protože bychom museli najít její stopy –, tak civilizace ve feudální fázi zkrátka nemůže zaniknout. Může se proměňovat, mohou ji čekat zlé časy, ale nic víc. A ti, co žili tady, byli ve feudální fázi. Přinejmenším víme, že nebyli v industriální fázi.“

„A kde bereš jistotu, Rexitene-irte, že členění na civilizační fáze vůbec pro bytosti natolik odlišné od nás platí?“

„To je zajímavá úvaha. I v případě nás samých se ony společenské fáze daly vysledovat jako nepřesné a zamlžené trendy, nikoliv jako pevně ohraničené etapy. Ovšem, oni mohli procházet docela odlišnými fázemi vývoje. Ten základ ale stále platí. Třeba vše, čeho dosáhly, bylo natolik jiné od nám známých věcí, že bychom tomu nikdy nedokázali porozumět. Jenže zůstává nespornou pravdou, že neměli dost sil k sebezničení a že jich tu bylo velmi mnoho. Jejich civilizace byla značně početná, víte?“

„Rozhodně stovky tisíců, že?“

„Stovky milionů, přinejmenším. Žili na několika kontinentech a vystavěli kvanta měst a vesnic. To v oblasti je prostě jen jedním z nich, i když tím větším. Snad přeci vzájemné války… ale ne, nevěřím tomu.“

„A třeba vůbec nevedli války.“

„Mírumilovné bytosti žijící ve vzájemné shodě?“

„A proč ne?“

„To je absurdní,“ řekl Rexiten.

„Proč, altaiřane?“ ptal se Norman. „Jenom proto, že my jsme prošli v nedávných desetiletích takovým peklem, že si mírumilovné civilizace nedokážeme představit?“

„Sám sis odpověděl. My jsme prošli něčím, co nás hluboce poznamenalo, všechny bez výjimky. Přejeme si tedy, aby někde existovaly světy, jichž se tohle netýká. Za touto myšlenkou stojí přání, nic víc. A matematicky to není možné.“

„Proč?“

„Protože,“ řekl altaiřan, „existují-li stovky tisíců rozumných bytostí v komplexním systému nazývaném společností, pak každá z nich musí být jiná. Takový model lze snadno sestrojit. A lze také dokázat, že v tomto systému musejí existovat extrémy. Neškodné, ale i neuvěřitelně nebezpečné, narušující jeho rovnováhu a stabilitu, extrémy zákeřné a militantní. Což znamená, že existuje-li společnost velkého počtu interagujících rozumných myslí, existují v ní zároveň i vraždy, loupeže, existuje v ní zločin, závist, ponižování jednoho druhým a existují v ní nepochybně ty samé jevy i v globálních měřítcích, tedy na úrovni okupací, násilného přesouvání obyvatelstva, vyhlazování národů, válek a tak dál. To je matematicky nutné. Nelze takový fakt zpochybnit, chápeš, Franku Normane? Naše vnitřní války a konečně i ta vzájemná, která nás zatěžovala posledních padesát let, to sice byly tragédie, ale matematicky je to normální a pochopitelné.“

„Normální!“ ulevil si Norman. „Tys neviděl to, co já, altaiřane. Pro tebe je válka jenom soustavou rovnic, tak jako všechno ostatní. A proto ti připadá normální! Povídej mně, co je to normální a co ne!“

„To jsou emoce, ne ale racionální uvažování.“

„A to, co předvádíš ty, je prostá fanatická zaslepenost matematikou, snad i teorií pravděpodobnosti, statistikou, zkrátka něčím takovým.“

„Poslyšte,“ vložila se do toho rychle Deb ve snaze zabránit vznikající hádce, „asi jsme uhnuli od tématu. Existuje jeden důvod, proč mohla civilizace zde se nacházející zaniknout. Přinejmenším se nabízí souvislost. Možná falešná, ale dá se zkrátka najít. Ty bytosti přeci vyhynuly zrovna na planetě, na které teď my máme potíže s něčím, co nazýváme oblastí!“

„Myslíš, Deb Crawsonová, že oblast může být příčinou jejich záhuby?“

„A proč ne?“

„Nelze to vyloučit, jistě. Ale příliš tomu nevěřím.“

„Proč?“

„Protože oblast sice v současné chvíli vyhnala život z nemalého teritoria, ale ne z planety jako celku. Kdyby to tak bylo v minulosti, opět by existovaly stopy. Ale nejsou takové stopy a nebo je aspoň neumíme najít. Navíc, téměř kompletně zaniklá biosféra se v průběhu pár stovek či tisíců let neobnoví do podoby, v jaké ji vidíme nyní.“

„Dobře, ale třeba to mohl být tlak zacílený jen na inteligentní myšlení!“

„To už je prázdná úvaha a nic víc. Nedokážu si představit, jak by takový tlak měl vypadat. Ať už tady, v oblasti, existuje cokoliv, kdyby to kdysi vyhubilo zdejší rozumný život, zkrátka by to nebylo tak snadné. Zůstaly by stopy, jak už jsem řekl. A navíc, oblast tady před pár měsíci ještě nebyla! Problémy jsme začali mít nedávno.“

„Mohli jste to svým příchodem na planetu probudit. Třeba ta věc spala…“

Altaiřan ji obdaroval neuvěřitelně ohavným úsměvem, který měl zřejmě představovat naivní nevinnost.

„Ale kdepak. To, co je tady, uvnitř oblasti, sem přišlo nedávno. Vše tomu nasvědčuje. Jiné modely nejsou pravděpodobné. Třeba najdeme podstatu té věci kdesi tam dál, v pustinách, které jsou před námi. Rád bych ji nalezl. Dokonce to vůbec nemusí být agresivní podstata, i když se nám tak jeví. Jistě si pamatujete, jaké teorie se v komplexu probíraly. Jedna z nich mi připadá přinejmenším více pravděpodobná, než ty ostatní. Ta věc, co je tady, potřebuje ke svému životu – lze-li to pojmenovat životem – klid. Vytlačila tedy živé bytosti z prostředí, které potřebuje. To není agrese, ale sebeobrana.

Životní nutnost. Kdyby totiž tohle měl být útok na vše živé, pak by možná už teď planetární biosféra zanikala. A to se neděje.“

„Věříte tomu, že vůbec můžeme najít nějaké podstatné informace? Tady, v oblasti? Když ani nevíme, co hledat?“

Altaiřan chvíli mlčel a zjevně zvažoval, jak říci to, co říct hodlá.

„Víte, proč já jsem vlastně tady? Už jsme o tom mluvili, ale teď to nabírá na důležitosti v jiném světle, které se vám dvěma podařilo do této věci vnést. Potvrzení mých teorií… možná. Nepopírám, že by mi taková věc přinesla vnitřní zadostiučinění. Ale i kdyby k tomu nedošlo, to, co se tady v oblasti nachází, je natolik podivné, že je to svým způsobem přírodní zázrak. A já chci vidět ten zázrak, ať už znamená cokoliv. Proto jsem se taky nikdy nesmířil s ideou likvidace planety.

Jinak musím říct, že vy dva nemáte pravdu. Mýlíte se v tom, proč pro mne bylo důležité do oblasti jít.“

„Mýlíme se? A v čem, altaiřane?“

„Já vím, že to vypadá hloupě. Že to přinejmenším může vypadat hloupě, abych byl přesný. Byl jsem jistou dobu ve vedlejší místnosti, chápete? Nechtěl jsem naslouchat, jen jsem tam něco hledal. Opravdu to byla náhoda.“

„No dobře, Rexitene,“ řekla Deb, „a co jsi tedy slyšel? Že si myslíme, že tady hodláš potvrdit své teorie proto, aby dostaly náboženský ráz? Aby získaly svůj náboženský rozměr? A není to snad pravda? Není teorie nadvědomí sama o sobě matematickým náboženstvím, zatím jen málo známým, protože pro svoji podobu může být přístupno jen absolutním intelektuálním špičkám? Není to tak?“

„Ne, není. Jistěže ne. Dopustili jste se totiž oba logického omylu.“

„A jakéhopak?“

„V čem tkví váš omyl? Myslím, že jste nepochopili smysl náboženství a jeho pravou podstatu. Vím, můžete si myslet, že vám chci váš nápad vymluvit, protože se zkrátka bráním. Ale není to pravda. Tohle je logická záležitost. Co je podstatou náboženství, můžete mi to říct?“

„To je snadné,“ konstatoval Norman. „Víra ve vyšší sílu, posmrtný život, víra v nějaký cíl světa, víra v cílené stvoření… Téměř všechny tyhle věci, snad až na posmrtný život, v tvých teoriích jsou.“

„Konečně, i ten se dá ve virtuálních světech definovat, nenechte se zmýlit. Jenže ani jedna z těchto věcí není ve skutečnosti jádrem náboženství.“

„Jak to, že ne?!“ zamrkala Deb překvapeně.

„Náboženství sama o sobě byla vždy souborem myšlenek a pravidel, které nebylo možné matematicky definovat. A proč? Protože pravidla ve skutečnosti nevznikala na základě racionálních pravd, ale na základě přání společnosti, na společenskou objednávku.

Podívejte se na svět kolem sebe. Myslíte si, že je lepší, než býval dřív? Ne, řekl bych, že zrovna vy dva si to nemyslíte. Ale není ani horší. Svět je zkrátka stále stejný. V každé době docházelo k brutálním válkám, nespravedlnostem celospolečenským i individuálním, docházelo ke zneužívání dobrých myšlenek za účelem dosažení osobních cílů, docházelo k násilnostem a spoustě takových věcí. Dějiny rozumných bytostí jsou dějinami dobra, ale i utrpení a hrůzy. A proto vznikala náboženství.

Protože náboženství nejsou zdaleka jenom pátráním po prapůvodním smyslu všeho. Náboženství především definují existenci jakési finální spravedlnosti, která nás všechny čeká. Že je tato spravedlnost realizována skrze ideu vyšší síly? A co má být? Těžko si představit jiný mechanismus absolutní pravdy,

která má po našich smrtích přijít. Ale náboženství jako taková zkrátka obsahují tento rys bez výjimky, a to je důvod, proč vůbec kdy vznikla.“

„Tím myslíš, altaiřane, že hlavním je právě konečná a nezvratná spravedlnost, ono zúčtování? Že idea Boha je jenom nástrojem, jak jí dosáhnout?“

„Ano. Termíny jako spravedlnost, pravda, dobro, ty zkrátka nemají v naší společnosti význam. Jsou to individuální a časově velmi proměnlivé termíny. A zřejmě ani nikdy neměly větší význam. Jenže živé bytosti zkrátka potřebují věřit, že vše, co kolem sebe vidí, má nějaký dobrý a spravedlivý základ. Že je to jenom pokřiveno a jednou to dojde svého vyrovnání. A že všechno má nějaký smysl, protože v opačném případě jejich duše propadají pocitům marnosti. A to je jádro náboženství.“

„Jinými slovy, náboženství nejsou prázdnými ideologiemi, ale potřebou rozumných myslí?“

„Svým způsobem. Ano, z určitého úhlu pohledu. Dá se to tak říct. Ale to je právě důvod, proč teorie nadvědomí spojená s teorií virtuálních světů – vlastně tyto dvě teorie jsou totéž z viděné z různých stran – nikdy nebude náboženstvím. Proč se nemůže stát základem teologického učení a široce rozšířené víry. A to je taky důvod, proč nikdy náboženství neměla matematickou povahu. Tady je váš omyl.“

„Pořád ještě mi není…,“ řekl Norman.

„Vždyť je to jednoduché! Jak jsem už řekl, náboženství obsahují termíny pravdy, spravedlnosti a dobra v neměnných definicích. Vlastně to nejsou definice. Jsou to axiomy. Dogmaticky chápány jsou zkrátka absolutní a mají navěky přetrvat ve své stálé, konstantní podobě. Jenže nic z toho v mých výpočtech nenajdete. Myslíte si, že na základě rovnic, grafů, křivek, matematických závislostí, vzorců a čísel lze sestavit nějakou moderní obdobu Svatého písma, právě tak, jak jste o tom vy dva mluvili? Jak naivní nápad! Teorie nadvědomí může ukazovat na to, že svět byl, možná, stvořen a že má nějaký smysl. Ale už neříká nic o povaze tohoto smyslu. Neříká, že bytosti v takovém virtuálním světě bývají stvořeny za cílem konání dobra, dokonce samo dobro v matematickém pojetí nemá význam! Ale navíc! Z našeho úhlu chápání takový cíl stvoření vůbec nemusí být dobrý! Dokonce naopak, může být veskrze zákeřný, špatný a podlý – anebo nemusí mít v našich termínech žádný ekvivalent! Chápete? Není tu náznak dobra a není tu ani jediný náznak nějaké pravdy a spravedlnosti. Je to matematický popis jevu, nic víc. A proto nic z mých teorií nebude nikdy vírou a ani jí být nemůže. Neboť všechny postrádají ten nezbytný základ.“

„A proto ty nikdy nebudeš nositelem takové nové moderní víry…,“ řekla Deb pomalu.

„Ano, to se nikdy nestane. A já zůstanu vědcem… navíc se přiznám, že bych o jinou roli ani nestál.“

„Poslyšte,“ řekl Norman, „mám dojem, že už jsme se přespříliš utopili v od reality odtrženém filozofování. Tohle nemá cenu. Pojďme udělat jednu konkrétní a nezpochybnitelně reálnou věc.“

„Jakou?“ zazvonil Rexitenův hlas.

„Pojďme se prostě najíst,“ řekl Frank.

* * *

Později odešel altaiřan spát do jedné z malých místností v přízemí budovy. Zmizel z dohledu lidí následován Korptem, který jako obvykle vysoko skákal a nadšeně pískal. Deb a Frank se zdrželi v konferenčním sále jen do té doby, dokud jim vystačil oheň. Někdy kolem půlnoci světlo pohaslo a pouze skomíralo. Bylo jasné, že jim zbývá posledních pár desítek minut, než budou definitivně vrženi do tmy. Nemělo cenu chystat další zápalnou kostku. Lidé cítili, že je nejvyšší čas jít spát.

Odebrali se tedy do patra, do veliké noclehárny s desítkami lůžek, ozářeni slabým mihotavým plamenem, který na čtvercovém podnosu nesl opatrně Frank. V noclehárně světlo postavili na maličký stolek u vzdálené zdi a po několik dlouhých minut do něj mlčky zírali. Nato se Norman zdvihl, pomalu odešel k

oknu a tiše vyhlížel ven skrz nerozbitnou imitaci skla.

Město se proměnilo v obludné černé siluety. Frank viděl obrovské valy i maličké a líně zvlněné kopce, vyrobené kdysi jakýmisi podivnými bytostmi jako jejich vlastní svět. Viděl i věci, kterých si za dne nevšiml. Vysoké věže kdesi až u horizontu – pokud to samozřejmě byly věže –, vysoké stožáry, rozměrnější stavení nepřipomínající svými tvary vůbec nic, a spoustu takových věcí. Všechno to bylo dokonale černé, jako by to byla pouze nevybarvená šablona pod vlhkým oparem zakalenými hvězdami.

„Vzalo to dobrý obrat, že?“ řekl tiše. „Vlastně aniž bych hodnotil pravou podstatu toho všeho jsme Deb vždycky byli dobří. Donedávna jsme oba zastávali vysoké funkce…“

„Kapitáni CPSA a ASA, to už jsou zatraceně vysoké funkce,“ řekla za jeho zády. „A byl v tom kus práce.“

„Ano, i když v mém případě… víš, pokud jde o tu poslední kapitánskou roli tady u Alfy, nebylo to tak docela čisté. Nezískal jsem ji úplně férovým způsobem. Chtěl jsem prostě… to je jedno. Teď už je to všechno jedno.“

„Myslíš, že v naší situaci ztrácí všechno smysl?“

„Ale ne, my se dokonce snažíme jistý smysl si vytvořit a jistý smysl si najít. A máme to zatraceně těžší, než Rexiten-irt. O to odvážnější taky jsme, co si budeme namlouvat. Nač být zbytečně skromní? Je v tom kus odvahy. Pokud vůbec bude nějaká cesta zpátky, a já o tom velmi pochybuji, pak nás čekají daleko větší potíže než jeho. Co se mu vlastně stane? Altaiřané ho budou brát jako roztržitého vědce a tento jeho výlet budou chápat jako klukovinu. Jenže v našem případě… určitě bude vyšetřování, práci ztratíme tak jako tak, budou nás vyslýchat všelijaké komise…“

„Bojíš se toho?“

„Ale kdepak. Jestli se něčeho nebojím, tak je to právě nějaká hloupá komise. Víš, Deb, oni nám stejně příliš ublížit nemohou. Prostě proto ne, že to, co jsme udělali, mohou ASA i CPSA chápat jako snížení vlastní důstojnosti. Jako ostudu.“

„A nebudou to chtít moc rozmazávat,“ ozval se její tichý hlas. „Jistě, je to tak.“

„Pokud se vrátíme,“ dodal Norman. „A jak jsem už řekl, nemyslím si to.“

„Zrovna tohle je věc, která asi opravdu není důležitá,“ řekla za jeho zády. Zaslechl její tiché kroky, jak se blíží odkudsi odzadu, až se těsně za ním zastavily. Zůstával stále u okna a z jakéhosi důvodu se bál otočit. Zíral na černé siluety a hlavou se mu rojily desítky myšlenek.

„Má to své romantické kouzlo, že? Právě tady, uprostřed ruin starého města… co si ony bytosti asi myslely? Jak by se na nás vlastně dívaly, kdyby nás tu našly? Dokázaly by nás vůbec chápat? Čemu věřily, co pro ně mělo význam, jaké byly jejich hodnoty… to jsou ty pravé, podstatné otázky. Ne to, proč ta civilizace vyhynula. Teď mi naše poslední debata, která navíc nepřinesla žádný závěr, připadá velmi pošetilá. Chtěl bych je vidět, Deb. Opravdu bych je chtěl vidět.“

„Já taky,“ řekla těsně za jeho zády. Obrátil se a zadíval se přímo do její půvabné tváře. Teď v přítmí dohořívajícího plamene mu připadala ještě hezčí, než kdy dřív.

„Jsem unavená,“ řekla Deb tiše. „A asi je to na mně vidět. Jsem prostě unavená.“

Jestli na ní něco není vidět, tak právě únava, napadlo Franka. Přinejmenším jí ta únava neubírá na půvabu a eleganci. Rychle zamrkal. Právě teď se dívá na ty moje odporné oči. Opět zalitoval, že s tím nikdy nic neudělal. Dřív mu připadalo, že to nemá žádný zásadní význam. Ale teď pro něj náhle vlastnictví těch hrozných modrých očí představovalo reálnou zátěž. Nepřál si, aby se na tu kýčovitou barvu Deb dívala. Ale z jakéhosi důvodu se nedokázal obrátit zpět k oknu a hledět ven. Zíral stále dopředu, na její

tvář. Pocuchané a neučesané černé vlasy jí stékaly po čele dolů a přímo mezi oči jí zasahoval maličký a půvabný pramínek.

„Víš, čeho se nejvíc bojím?“ řekl tiše. „Že to, co jsme udělali, je prázdné gesto. Není důležité, co se s námi stane, až se vrátíme, ani to, zda k tomu dojde. Ale důležité je to, co tady na nás čeká. My nevíme, co si přejeme najít, i když to každý z nás asi tak nějak vnitřně tuší. Ale nejhorší ze všeho by bylo, kdybychom tu nenalezli vůbec nic. Kdyby to byl jenom zbytečný výlet, po němž bychom zůstali dále jen se svojí zatracenou minulostí těch nejhorších zabijáků, ale bez obohacení o něco nového, něco… něco… strašně se toho bojím, víš? V posledních dnech. Zpočátku jsem si to nepřipouštěl. Teď ale mám strach, že všecko touhle cestou ztratí ty poslední zbytky smyslu.“

Deb neodpověděla. Mlčky hleděla na jeho tvář, pak zdvihla dlaň a dotkla se jeho kůže na levém spánku, těsně vedle oka. Byl to slabý dotek, a přesto Norman cítil, jak ho místo, kterého se ten prst dotýká, podivně pálí.

„Vadí ti moje jizvy, Deb?“ řekl.

„Oba máme své jizvy, Franku, „ špitla Deb.

* * *

K ránu přišel do místnosti altaiřan a začal tam hlasitě štrachat. Vplížil se dovnitř těsně po svítání a počal prohlížet rozsáhlé regály ve zdi, vyndavat z nich jeden předmět za druhým, opět je zandavat zpět, aby v následující chvíli vyndal další. Snažil se přitom tišit, ale moc se mu to nedařilo.

Šustil čímsi. Zvláštní, téměř papírový zvuk.

Ozývalo se tlumené vrzání.

Zvuky se lámaly rozsáhlým prostorem místnosti.

A lidé se samozřejmě vzbudili. První se probudila Deb, která se jen ospale překulila a opřela se dlaní o Frankova záda. Norman vnímal rachot vyndavaných předmětů z jakési neuvěřitelné dálky a dlouhou dobu jej prostě považoval za pokračování snu, který právě měl. Procházel v tom snu městem, prohlížel ruiny a trosky pradávných domů, a bez většího úspěchu pátral po bytostech zde dříve žijících, jako by je tu ještě mohl najít. Nacházel vstupy do soustavy tunelů, vnikal do nich a chaoticky pobíhal chodbami. Jistou dobu se opravdu domníval, že štrachání a vrzání je způsobeno jeho prohledáváním trosek, ale pak sen nenávratně odešel a ty zvuky tady zůstaly.

A slyšel jen kovové skřípání dvířek regálů zasouvaných do stěn a cítil, jak se ho v chladu na zádech dotýkají ruce Deb Crawsonové. Cítil za sebou její tichý dech.

Otevřel oko a rozespale zamžoural. Vše ještě bylo ospale rozmazané. Altaiřan přecházel kolem regálů, otevíral jeden za druhým a přehraboval se chaoticky uvnitř, ale občas se jeho dlouhý krk ohýbal tak, že se jeho hlava obracela zpět, do středu noclehárny. Co tady proboha dělá?! zoufal si v duchu Frank. Teď, když mám ještě půlnoc! Co tady zatraceně ten blázen dělá? Venku dosud bylo mírné šero.

Altaiřan poodstoupil ode zdi, dlouze na ni hleděl kývající se hlavou na ohebném hrdle, a poté se znovu nenápadně obrátil dozadu. Normana to náhle nepříčetně rozzuřilo.

„Nenechte se rušit,“ řekl Rexiten-irt, když si všiml, že lidi vzbudil. „Hledám mechanický klíč. Na dveře dole. Sklep. Nenechte se rušit, jako bych tu nebyl.“

Deb zazívala.

„Tentokrát tě, altaiřane, ale doopravdy zabiju,“ rozběsnil se Norman. Už se dokonce začal sápat z lůžka,

když si uvědomil, že takhle vylézt nemůže. Rychle vystřelil paži vedle sebe, nahmatal štos nepoužitých pokrývek, jednu z nich přes sebe přehodil a už stál na nohou.

„Nenechte se rušit, chci jenom klíč… ten klíč…“ řekl Rexiten-irt chvatně a stejně chvatně se počal přesouvat ke dveřím, pryč od regálů.

„Zabiju tě altaiřane, přísahám, že tě prostě zabiju!“ nadával Frank, udělal rychlý krok kupředu, ale v následující chvíli si šlápl na barevnou pokrývku, zakopl a rozplácl se nedůstojně na podlaze.

„… klíč…,“ řekl altaiřan a rychle vyběhl ze dveří. Nechal je pootevřené a venku se rozléhaly razantně se vzdalující dunivé kroky. Norman se posbíral v neuvěřitelně krátké chvilce, vyřítil se na chodbu, ale ta byla prázdná. Okamžik váhal, ale neměl příliš chuti Rexitena honit. Přestal se tedy dívat do chodby a otočil se zpět. Vrátil se právě v okamžiku, kdy Deb dostala záchvat smíchu.

„Tohle není směšné, Deb, zatraceně, to není směšné!“ vztekal se Frank.

„Ne, asi to není směšné,“ řekla a stále se smála. Posadila se už na lůžku a pokrývka jí posloužila jako pomuchlané šaty. Levicí ji přitiskla ke svému tělu, pravou rukou se pak zapřela za zády.

„Víš ty vůbec, co sem ten zatracený parchant přišel dělat?“

„Ale ano, asi to vím.“

„Šmíroval, chápeš?! Prostě nás ten obludný prevít přišel šmírovat!“

„Zřejmě. Je to odrostlé dítě, víš?“ řekla a pořád se ještě smála.

„Dítě! To není žádná omluva! Rozčiluje se, prevít, když se směju, že mu uvízla hlava v okně. Ale potom udělá tohle!“ ulevil si Norman, ale už mu bylo lépe. „Docela určitě ho zabiju,“ dodal už klidněji.

„Ale no tak, Franku,“ řekla s úsměvem Deb a natáhla dlaň, tak, že ho uchopila za zápěstí. „Tak asi šmíroval. A co? Nechme to být. Dokážu si představit horší věci, než to, co se stalo.“

„A navíc mne vzbudil,“ dodal Norman dotčeně, shodil ze sebe pokrývku a začal se oblékat. Oblečení už zdaleka nebylo nejčistší. Frank při pohledu na ně usoudil, že budou muset své věci pečlivě vyprat, narazí-li tady v oblasti na potok či řeku. Natáhl si špinavé kalhoty, poté na sebe vzal svoji košili a zatímco dopínal knoflíky, došel k okenní tabulce a zadíval se ven.

Teď za dne město vypadalo jako stará kůže s vystouplými žilami. Žilkování umělých valů bylo všude kolem, přerušováno vyššími objekty. Bylo to všechno šedohnědé, staré a zašlé. Skutečně tu dýchaly dávné časy, tak dávné, že v sobě kromě jejich tajemství nesl ten dech i hluboké a podivné kouzlo. Norman hleděl na tento podivný výtvor nelidské kultury a cítil se být oněmi ruinami učarován.

Deb se mezitím zdvihla z lůžka a přešla až k němu. Jako oděv jí stále sloužila terčovitá pokrývka křiklavých barev, kterou neuměle obtočila kolem svého těla. Zastavila se po Frankově boku a aniž by na něho pohlédla, zadívala se stejně jako on ven. Dole, kdesi hluboko pod nimi, nalezla slabé a načechrané obláčky bělostně čisté mlhy.

„Ještě se zlobíš, Franku?“ řekla tiše.

Norman zavrtěl hlavou.

„Ale ne. Kdepak.“

„Nestálo to za řeč, že?“

Frank se obrátil a opřel se o pevnou tabulku imitovaného skla zády. Pečlivě se Deb zahleděl do tváře.

„Má štěstí, že jsi tady. Věř mi to. Nebýt tebe, asi bych ho přetrhl jako hada.“

Deb se jen mírně pousmála.

„Mám tě moc ráda, Franku,“ řekla.

„A ty ani nevíš, Deb, co pro mne znamenáš. Nebýt tebe, nikdy bych tuhle věc neudělal. Nikdy bych se do takového dobrodružství nepustil. A myslím, že mne to vytáhlo z… no zkrátka, vše se mi už začínalo vymykat z rukou. Vlastně se to už dávno pod mými prsty rozpadlo. Nebýt tebe… víš, dnes si opravdu připadám tak, že je mi třicet. Jaká změna proti nedávným dobám! Dnes se poprvé necítím starý.“

„Nemáme právo se v našem věku cítit staří,“ řekla s úsměvem. „Ve společnosti, kde se lidé dožívají stotřiceti, stočtyřiceti let, neexistuje ve třicítce něco jako stáří.“

„Ne? Povídej mi o tom.“

„Asi bychom měli sejít dolů a posnídat, že? Čeká nás ještě dlouhá cesta a musíme brzy vyrazit.“

Norman přitakal.

* * *

Altaiřan se tentokrát choval vzorně. Ačkoliv ho nikdo pro jeho ranní špionáž nenapadal a lidé se tvářili tak, jako by se nic z toho nestalo, Rexiten-irt zřejmě cítil, že musí situaci vyžehlit a vystupoval podle toho. Skutečně se činil; podával lidem jídla přes dlouhý stůl, nabízel nejrůznější pasty – z nichž, mimochodem, jedna byla horší než druhá –, několikrát dokonce vstal a celý stůl obešel, aby mohl Deb Crawsonové podat nádobu s vodou.

Deb na to reagovala jen s pobaveným úsměvem. Frank ji pečlivě sledoval a vnímal každý rys její tváře, každou vrásku a každý záhyb. Byla nezvykle bílá, snad díky rannímu světlu vycházející Alfy, ale byla stejně půvabná jako kdykoliv jindy.

„Podáte mi tu vodu, paní exkapitánko?“ řekl, když do sebe s obtížemi nasoukal polovinu tuby s energetickou kaší.

„Ovšem, pane exkapitáne,“ usmála se Deb a naklonila se nad stůl. Přesunula k němu nádobu dřív, než stihl Rexiten-irt vstát.

„Jsi bledá, Deb,“ řekl náhle Norman; a skutečně byla bledá, teď si toho teprve všiml. Jestli mu to až do této chvíle unikalo, nyní si tím byl jistý.

„To je únavou.“

„Únavou?“

„Je to dobré, Franku. Nejsem zas tolik unavena, věř mi.“

„Můžeme dát kratší pauzu. Vždyť vlastně nemusíme spěchat!“

„To je naše iluze, že nemusíme spěchat. Kdoví, jak se zatím vyvinula situace mezi vojáky… a konečně mezi Sluneční Aliancí a Impériem. Jistě probíhají desítky intenzivních jednání, co s touto planetou bude. Nemusíme mít vůbec tolik času, kolik si myslíme.“

„Což vůbec nic nemění na faktu, že si odpočinek můžeme dovolit. Můžeme tu třeba zůstat celý den a na

cestu se vydat až k ránu.“

Deb se nevinně usmála.

„Ale Franku! Já si cením tvé starostlivosti. Opravdu. Jenže… byli jsme vojáci, chápeš? Musíme oba něco vydržet. A už jsme vydrželi horší věci než trochu únavy.“

To byla pravda a Frank nevěděl, co na to říct. Pokrčil tedy jen rameny a stále váhal, jak odpovědět, ale Deb se rozhodla diskusi uzavřít.

„Půjdeme hned, jak se najíme. Nemá cenu se tady zdržovat. Já jsem v pořádku a drobná únava nevadí. Konec konců, tak trochu jsme jistě unaveni všichni.“

V tom se nemýlila a Frank to vzdal.

„Jak myslíš,“ řekl jen.

Po snídani ještě přišla na řadu prohlídka sklepení. Byla to samozřejmě ztráta času, ale altaiřan si nedal říct. Snad tím chtěl dokázat, že se opravdu už ráno do sklepa chystal. Odblokování dveří si nevyžádalo žádnou větší námahu a rozhodně k tomu nebyl nutný žádný speciální klíč. Stačily jim na to holé ruce, i když jim díky absenci jakýchkoliv nástrojů zabralo odstranění zátaras zhruba půl hodiny.

Uvnitř byly maličké prostory s centry umělých myslí. Vše, počínaje desítkami terminálů a konče rozsáhlými výkonnými počítačovými bloky, bylo samozřejmě mrtvé.

Byla tady dokonalá tma, ani světlo z pochopitelných důvodů nefungovalo; Deb nakonec dostala nápad a díky rozdrcení části zápalné kostky se jim z malého hadru a delších tyčí podařilo vyrobit pochodně. Mihotavý a blikající plamen ozářil vnitřek sklepení a vrhal na stěny dlouhé stíny přítomných bytostí, rozmazané a rozpíjející se do nerovností.

Nalezli tu kromě počítačů a nižších umělých myslí i obrovské paměťové bloky, jejichž tajemství jim ale zůstalo ukryto, protože neexistoval přístroj, který by v těchto podmínkách dokázal jejich data přečíst. Přesto tu však udělali obrovský objev. Kterýsi z altairských vědců zřejmě usoudil, že mu terminál s hologramy sám o sobě není dostatečným informačním médiem, a vyžádal si několik výtisků na papír. Tyto listiny nalezl díky své všetečnosti Rexiten-irt v jedné z úzkých a plochých zásuvek vzadu u stěny.

Byly na nich fotografie koster, které tu archeologové odhalili. Všechny to byly rozpadlé zbytky. Ony bytosti zřejmě neměly ve zvyku pohřbívat své mrtvé při nějakých výraznějších obřadech. Odkládaly prostě mrtvoly na předem vymezená místa, hluboké a za tímto účelem vyhloubené jeskyně daleko za městem, a pak se o ně přestávaly starat. Důsledkem toho bylo, že se kosti mrtvých časem promíchaly a rozpadly se v drobné kousíčky, jelikož pohřbívání nebyla věnována žádná pozornost.

Ale byly tu i počítačové rekonstrukce oněch kostí, a co víc – byla tu počítačová rekonstrukce podoby těch bytostí, které v místním městě žily. Jestli Rexiten-irt před časem řekl, že svým vzhledem zdánlivě připomínaly Korpta, pak to bylo opravdu jen hrubé vodítko. Tyto bytosti vypadaly jako obrovští brouci či červi s osmi článkovitými končetinami pod velikým šupinatým trupem. Hlavu měly až neskutečně malou; dokonce vůči tomu obrovskému tělu téměř zanikala a Frank ji nalezl až po chvíli pátrání. Nesla trojici malých očí a vypadala jako neveliká kulička kdesi až vepředu. Velmi pravděpodobně v ní nebyl mozek, který se zřejmě nacházel kdesi uvnitř velkého trupu. A těsně za hlavou vyrůstaly dva páry maličkých chapadel, snad používaných namísto rukou. Byly to podivné bytosti a pokud jejich počítačová rekonstrukce byla důvěryhodnou, pak s lidmi neměly skutečně společného prakticky nic.

A obrázek obsahoval ještě jednu důležitou informaci, totiž měřítko. Ačkoliv to byly altairské nápisy, lidé je přečetli a rychle je přepočítali na míry užívané v oblasti Sluneční Aliance. Ty bytosti byly dlouhé něco přes tři metry a na výšku měřily o polovinu míň. Musely to být gigantické hory. Dokonce i altaiřan byl překvapen a altaiřané patřili ke druhu, jehož jedinci dosahují ve srovnání s lidmi nemalých rozměrů.

„Byly to obrovské bestie, že?“ řekl s jistou těžko skrývanou úctou.

Norman jen přikývl.

„Víte,“ řekl Rexiten-irt, „skutečně mi připadá, že byli až neuvěřitelně velcí. A co teprve pro vás!“

„Tím chceš říct, Rexitene, že by nás takové rozměry měly uvádět do úžasu víc než tebe?“ řekla Deb.

„Vy lidé jste poměrně malý druh, myslím,“ řekl s nevinným výrazem ve tváři. „Samozřejmě pokud jde o fyzické rozměry.“

„Ztrácíme tu čas,“ řekl Norman, a byla to pravda. Altaiřan se nechtěl od obrázků odtrhnout, lidé ho tedy zanechali na místě a vydali se sklepením dál, ale žádná další tajemství tu již nenalezli. V jedné neveliké místnosti objevili operátorskou centrálu. Bezpochyby fungovala samočinně, byla tu ale i křesla pro altairskou obsluhu, opět mnohem větší, než na jaká byli lidé zvyklí. Tentokrát křesla zřejmě byla zavěšena v levitátorech, protože je nalezli postavená na zemi, tak, jak spadla ze vzduchu ve chvíli, kdy technika definitivně vysadila.

A byly tu i místnosti, které zůstávaly prázdné. Altaiřané při svém odchodu zkrátka většinu věcí odvezli, přinejmenším ty podstatné věci. Vše co zde lidé za ten den nalezli, ač to kolikrát bylo tajemné a záhadné, zůstávalo jen nedůležitým balastem, který tu imperiální vědci zanechali v přesvědčení, že přijdou-li o toto, nebude to zas až tak velká škoda.

Vypadalo to, že už žádné další objevy v tomto sídle neudělají. K tomuto závěru došel nakonec i maličký Korpt. Nervózně a znuděně skákal do výše, pobíhal po sklepení a vrážel do počítačových jednotek i kapslí, v nichž bývaly uchovávány teď už mrtvé mozky nižších umělých inteligencí, a dával každým svým pohybem najevo, že je na čase odejít. První na to samozřejmě zabral altaiřan, který se v Korptově chování perfektně vyznal.

„Půjdeme dál?“ řekl jen a odložil papíry zpět do regálů.

„Čeká nás cesta do středu oblasti,“ řekla Deb a Frank si všiml, že tentokrát v jejích slovech nalezl jakousi hluboko ukrytou a maskovanou bázeň. Sám měl velmi podivné pocity z neznáma, do něhož odcházejí.

„To je poslední etapa naší cesty,“ řekl jen. A měl pravdu, jejich pouť se pomalu, ale nezadržitelně blížila ke svému cíli.

– –-–---–---–-–---–---–-–---–---–

10. M L H Y

Město opustili teprve odpoledne, i když se na cestu vydali bez dalšího prodlévání. Zastavěná oblast totiž zabírala poměrně velké teritorium. Museli tedy urazit ještě dlouhý kus cesty – a byl to únavný, zoufale únavný kus cesty. Dlouhé síťovité valy i další překážky jim náhle připadaly jako zátarasy či barikády. Přestali se podivovat zázrakům a neobvyklostem, které tu stále nacházely. Tyto věci – ať už se jednalo o vysokou a evidentně k náboženským účelům užívanou kapli či konstrukce natolik záhadné, že mohly být zrovna tak sportovním areálem jako i popravištěm – je nechávaly chladnými. Obdivuhodných staveb tu ve městě mohli najít desítky, ne-li stovky. Ale na jejich prohlížení jim zkrátka nezbýval čas.

Konečně, jako mávnutím kouzelného proutku, valy zmizely. Město nemělo své hradby ani nějaký jejich jiný bezpečnostní ekvivalent. Snad právě proto, že většina života v něm probíhala pod zemí, v jakémsi gigantickém bunkru, nebylo zkrátka podobných obranných opatření zapotřebí. Valy jednoduše zmizely a po několika desítkách metrů chůze narazila trojice bytostí na poslední z nich, který v jakémsi obrovském a obludném kruhu celé sídlo obepínal kolem dokola. Byl to pravda větší val, než ty ostatní. Tunel tentokrát vystupoval nad mrtvou zeminu do výšky dobrých pěti metrů a stejně tak byl i široký. Ale bezpečnostní opatření to bezpochyby nebylo a lidé tuto dunu dokázali přelézt pouze mírně zadýcháni. Korpt si s tím poradil díky své schopnosti skoků ještě snadněji a pouze altaiřan vykazoval po opuštění města výraznější

známky únavy, protože pro něj přenesení svého obrovského a těžkého těla přes takovou překážku bylo nezvykle velikou zátěží.

A dál ležely jen prázdné pustiny, nad nimiž se válely mlhy. V bílém oparu existovaly oblasti nerovnoměrných hustot. Občas se lidé dostávali do míst, kde byl vzduch prakticky průzračně čistý. Byly to obrovské zóny, v nichž jejich oči neměly nejmenší problém dohlédnout až k půvabné nebeské modři. Jindy se ale bytosti v mlze téměř utopily. Vše se zahalilo do neprostupného bílého mléka a nebýt busoly, byla by trojice dozajista v koncích. Věci, které s sebou nesli, v takových chvílích rychle vlhly.

Ale po většinu cesty situace nebyla tak kritická. Většinou neplatil ani jeden z obou extrémů a mlhy se tetelily kolem jako průhledný, byť všudypřítomný bílý opar. Nemuseli tedy namáhat své oči, aby jim odhalovaly taje okolí. Město nenávratně zmizelo a všude byla jen prázdná pustina, mrtvá pláň hnědé a hnilobou pokryté hlíny.

Objevily se tu posléze stromy. Nejprve velmi zřídka, ale za chvíli jejich kmeny vyrůstaly všude kolem. Jenže jaké stromy! Byly to právě a jen ty kmeny, které trojice dokázala zahlédnout. Stromy samozřejmě dávno zemřely. Vysoké kmeny teď byly tím jediným, co tu po nich zbylo, jakousi kostrou či zároveň i pomníkem života, jenž musel z oblasti odejít.

Byly dokonce tak neskonale vysoké, že se občas jejich špičky topily v mlze a oči jich nedokázaly dosáhnout. Každý z kmenů měl obrovský základ. Při zemi byl jejich průměr kolem dvou až tří metrů, jejich kůra pak byla těžce prohnilá a často z nich prostě odpadal nechutně zetlelý hnilobný prášek. Téměř každý ze stromů měl kolem sebe takovouto hromadu, připomínající přítomným, že v této oblasti nemá život co pohledávat.

A některé z kmenů, stříbřitě šedé díky své lesklé a opalizující zrcadlovité kůře, svítily i v mlze jako majáky. Lidé se jich dotýkali prsty, hleděli na kůru a dohadovali se, zda dokáží v pomyslném zrcadle nalézt své vlastní tváře nebo zda je to jen stín, který na povrch kmenů vrhli. Jindy byly kmeny zlámány a jako strašlivé zátarasy klesaly k zemi, aby se jejich mrtvé větve naježily bojovně do okolí. Konečně, byly tu i vyvrácené stromy. Musely je nepochybně ze země vyrvat strašlivé bouře, protože síla kmenů byla obrovská. Tři metry široké stříbřité stožáry se nakláněly stranou a při zemi se zdvihaly do výše obrovské pavučiny a ploché sítě kořenů, z nichž na dlouhých a silných liniích těch okrajových kořínků visely zbytky hlíny.

Většinou nebylo těžké prodírat se mrtvým lesem, jelikož stromy stály relativně daleko od sebe. Občas se samozřejmě stávalo, že jim mrtvá příroda přichystala překážky takové podoby, že je tím zároveň přinutila obcházet je v dlouhých obloucích. A byly tu i rokle, neveliké a mělké, byly tu skály šedivě špinavé a porostlé mrtvými mechy, byly tu kaňony se skalnatými stěnami, byly tu ostrůvky dříve jistě vysoké, teď už tlející trávy, a byly tu konečně i odumřelé sítě keřovin a spousta dalších takových věcí. A bylo to také všechno zoufale opuštěné, deprimující, depresivní a bezmocně a bezmezně mrtvé.

Tou dobou už trojice mnoho nenamluvila. Všichni se cítili mizerně, snad právě pro pochmurnou atmosféru všudypřítomné cizoty a smrti, která byla kolem. Kráčeli zkrátka kupředu, krok za krokem, bez jediného slůvka; dokonce i malý Korpt přestal mít náladu na nadšené skákání v okolí a jen se zoufale pletl pod jejich nohy. Les který kdysi Deb viděla na snímcích z orbity, z blízka vypadal docela jinak. Nebyla to zdaleka jenom pustina. Byla to dlouhá, nikde nekončící pláň, posetá tisícemi a tisícemi mrtvých kmenů, vystupujících z mlhy a mizejících v nicotě za jejími zády. Jako by se skupina třech bytostí rozumných a jedné neinteligentní náhle dostala do zakázané země nekonečných mlžných oparů, přízraků a depresí.

Odpoledne příštího dne, několik hodin po obědě, nalezl altaiřan mrtvé zvíře. Bylo to jediné zpestření dlouhého monotónního pochodu, byť to bylo i zpestření velmi morbidní. Zvíře bylo neuvěřitelně veliké. Zbývaly z něj už jen kosti, ale zdálo se, že jejich soubor je víceméně kompletní. Kostra se před nimi vynořila z mlhy, kdesi po jejich pravé ruce, a byla tak podobná mrtvým keřům, že si jí lidé ani nevšimli. Rexiten-irt měl ale zřejmě lepší pozorovací talent. Odběhl ze směru pochodu a po chvíli přidušenými výkřiky přizval ostatní.

Kostra měřila neuvěřitelné čtyři metry na délku. To zvíře nebylo jenom veliké – byl to doslova gigantický kolos. Chodilo zřejmě vzpřímeně po zadních končetinách, protože zde byly kosti mnohem delší, silnější a dosud k nim přischlá kůže ukrývala zbytky obrovských svalů. Přední končetiny potom byly až neuvěřitelně maličké. Kůže zde chyběla – stejně jako i na zbytku kostry – a lidé tak mohli uvidět bílé, jakoby vyleštěné linie kostí pospojovaných kulatými klouby. Vepředu, na jejich konci, byla šestice maličkých kůstek dřívějších prstů.

Ale nejhorší z celé podívané byla žebra. Zvíře totiž leželo na zádech, a ony perfektně bílé, vyleštěné oblouky, rostly vzhůru nad hlavy lidí. Když si Norman stoupl na špičky, díval se akorát na jejich konce. Ta žebra byla ve skutečnosti kostmi zrůdných rozměrů. Měla všechna v oblasti u článkovité páteře průměr dvaceti centimetrů a zužovala se jen pomalu, přesto ale jejich zakončení představovaly ostré jehlovité hroty.

A samozřejmě, deprimující byl pohled na lebku. Toto zvíře mělo dvě oči, i když po nich zůstaly už jen prázdné důlky. I tady byly zbytky kůže. Visely z lebky v přischlých cárech, většina kostí ale byla odkrytá. Pod očními důlky se nacházely malé nozdry, které ovšem téměř sousedily s obrovskou tlamou, opatřenou desítkami příšerně vyhlížejících zubů. Některé z nich byly dokonce zlomené; zřejmě to byl následek nějaké strašné bitvy mezi různými živočišnými jedinci a snad se konečně zvíře obešlo bez nich, snad to bylo v tomto ekosystému normální. Většina zubů samozřejmě byla v perfektním stavu.

„Dravec," řekl Rexiten-irt a s obtížemi překročil obrovský a dlouhý ocas, na jehož konci se nacházel bělostný a ohavný trn.

„Vypadá to tak," souhlasila Deb.

„Jestli bych nějaké zvíře nechtěl osobně potkat, tak je to právě tohle."

„Víte," konstatoval Norman, „možná to má něco do sebe, že odsud oblast všechno živé vyhnala. Radši si ani nepředstavuji rizika, se kterými bychom ve zdejší přírodě mohli být ještě konfrontováni."

Deb jenom souhlasně zamrkala. Nakláněla se do štěrbiny mezi žebry a tiše hleděla dovnitř, do těla mrtvého zvířete. Byly tu samozřejmě už jenom bílé kosti. Jednotlivé obratle páteře měly uprostřed zad délku až třiceti centimetrů a v samotném hrdle zvířete – ač právě to bylo neuvěřitelně dlouhé – byly jen čtyři. Potom se něco před jejími zraky pohnulo, tak nečekaně, až ji to samu vyděsilo. Tlumeně vykřikla, Norman samozřejmě okamžitě následoval její příklad a začal prohlížet vnitřek kostry ve snaze zjistit, co ji tak vylekalo, ale altaiřan sám to už věděl.

„Korpt!" křikl a počal obíhat ležící zbytky. „Korpt!!"

Frank se rozesmál.

Hloupé zvíře samozřejmě zalezlo dovnitř, několikrát tu nadskočilo a nalezlo úkryt v prostorech veliké a duté lebky. Deb neskutečně nadávala, snad právě proto, že jí připadalo trapné, jak snadno se nechala vylekat a čím. Frank se tomu jen smál.

Smál se dokonce i ve chvíli, kdy přišlo na otázku, jak Korpta z jeho skrýše dostat. Zvířeti se totiž uvnitř lebky zalíbilo. Nalezli ho snadno skrz obrovské důlky očí, jejichž vnitřní části byly prohnilé a rozpadlé, takže lidé dokázali bez problémů spatřit skutečné jádro lebeční kosti. Korpt se tam choulil v uctivé vzdálenosti od všech otvorů a zřejmě mu tato skrýš připadala bezpečnější než venkovní terén. Snad ho tam zahnala stísněná okolní atmosféra a snad to byl jen chvilkový rozmar, pravdou ale zůstávalo, že na domluvu příliš nezabíral.

Altaiřan to zkoušel všemi způsoby. Nejprve Korpta pouze vyzval, aby vylezl, což u Normana vyvolalo další záchvat smíchu. Zvíře se zachovalo dle očekávání, tedy neučinilo nic. Když to Rexiten-irt uviděl, změnil slovník. Slíbil Korptovi spoustu jídla a vody, na což bílá kulička svítící ve tmě nitra obrovské lebky zareagovala jen krátkým zamrkáním, potom přišly na řadu výhružky, nadávky, opětovné slibování toho či

onoho, a vše toto mělo stejný výsledek; nestalo se nic.

„Nedá se nic dělat, budeme muset tu věc rozbít," řekl Frank klidně.

„Ublížíme mu!"

„Nesmysl," utřel Norman altaiřana. „Ublížíme mu, když ho tady necháme. Víš, Rexitene, příliš bych pro tu tvoji obludu neplakal, ale tak nějak už k té naší výpravě zoufalců patří. A nějak ho, zatraceně, musíme dostat ven!"

„Má pravdu," přidala se Deb. „Musíme tu lebku rozbít."

„Dobře, ale udělám to sám," rozhodl altaiřan a jal se vyhledávat nejvhodnější kámen, který k tomuto účelu použije. Lidé tedy jen pokrčili rameny. Přesedli si na nedaleký kmen a se zájmem sledovali Rexitenovo počínání.

Altaiřan nakonec nalezl ostrý kámen pod vrstvou plesnivě prohnilých zbytků mechu. Vyhrabal ho ven, uchopil mezi ohebné chapadlovité prsty a počal z něj stírat ohavný hnilobný sliz. Tiše při tom nadával, ale byla to slova v jakémsi altairském dialektu, kterým ani Frank, ani Deb nerozuměli.

Korpt málem zešílel strachy, když Rexiten-irt poprvé do lebky udeřil. Kost se samozřejmě nerozbila, dokonce ani nepraskla. Ale byl tu jistý výsledek. Z nitra skrýše se ozvalo strašlivé pištění naplněné tím nejzoufalejším děsem, které bylo provázeno tupými údery zvířecího těla o kostnatou stěnu. S největší pravděpodobností se Korpt pokoušel skákat.

„Dělej, altaiřane, pořádně se do toho opři," radil Norman a Rexiten-irt se po jistém váhání rozhodl v pokusech o otevření pasti pokračovat. Nepodařilo se mu to. Lebka byla tak strašlivě tvrdá, že s ní ani ostrý a těžký kámen nehnul. Svého ale altaiřan nakonec dosáhl, neboť Korpt, vyděšený stálými údery a otřesy, přes svoji hrůzu konečně nalezl otvor, jímž se sem dostal, a v panice se vyřítil ven. Špičkový imperiální matematik a autor mnoha extrémně komplikovaných modelů v oblasti teorie vědomí i v její těsné blízkosti vmžiku odhodil kámen a potácivým během se vyřítil do mrtvého lesa, aby prchající zvíře přivedl zpět.

„Unavená, Deb?" ptal se Frank starostlivě. Skutečně se mu věci přestávaly líbit a jen těžko skrýval své obavy.

„V normě," kývla jen hlavou. Ale únava na ní byla patrná už na první pohled.

„Nepřetvařuj se. Pokud je to třeba, klidně se zastavíme."

„To je zbytečné, Franku. Věř mi to. Já nepotřebuji odpočinek."

„Chraň bůh, abys tu tak chytila nějakou odpornou místní nákazu," zavrčel Frank nervózně.

„Víte co, Franku Normane? Nevymýšlejte si nesmysly," řekla mu s úsměvem ve tváři, aby zlehčila situaci. Ale nebyl to příliš veselý úsměv.

„Něco ti povím. Nešel jsem sem proto, abych tě viděl ve vážných potížích," odtušil Norman. „Jakmile budou problémy, tak o nich chci vědět, jasné? Je tu spousta bakterií, na které nejsme adaptováni. Ale dokonce i kdyby to nic takového nebylo – a doufám, že není –, musíme si na tohle dávat pozor. Víš, pokud budeme fyzicky vyčerpáni, bude hůř pracovat i náš imunitní systém. A tak se můžeme dostat do potíží zatraceně snadno. Jinými slovy, jsi-li unavena, budeme odpočívat."

„Nejsem unavena. Ne natolik, aby byl odpočinek nutností," řekla a než stihl odpovědět, uslyšel za sebou hlasité kroky provázené praskáním po zemi se válejících větviček.

„Půjdeme?“ ozvalo se za jeho zády. „Nebo tam ten blázen zase zaleze.“

Norman se postavil na nohy, obrátil se a spatřil Rexitena-irta, kterak pevně svírá Korpta mezi ohavnými prsty.

„Myslím, že půjdeme,“ přitakal po chvilce váhání. Deb už byla na nohou a srovnávala busolu.

Nakonec se dostali z mlhy a dokonce okolní chlad sám o sobě poněkud polevil. Lesy prořídly a terén začal stoupat vzhůru. Kráčeli tedy do mírného kopce, v průzračně čistém vzduchu a pod půvabně modrým nebem. Teď už nebylo tak zle, alespoň pokud jde o psychickou stránku. Alfa Fénixe klesala k horizontu a do západu zbývalo ještě o něco víc než šedesát minut, když les zmizel docela.

„Najdeme nejbližší rovinu a tam skončíme, někdy před setměním,“ rozhodl altaiřan a lidé jen mlčky souhlasili. Z těchto míst už viděli do kraje a byla to ubíjející podívaná. Všude kolem se táhly mírně zvlněné a mrtvé oblasti, porostlé naježenými zbytky stromů. Snad až kdesi daleko u horizontu, tím směrem, kde vzdálené mlhy nestínily výhled, ležely zóny života, protože v těchto místech po pečlivém hledání oko nalezlo slabou zelenou linii travnatých kopců. Ale to, co bylo tam, v oné strašlivé dálce, ani v náznacích nepřipomínalo zdejší prázdnotu.

Nakonec rozdělali stan a po krátké večeři se odebrali ke spánku. Deb spát potřebovala více než co jiného a Frank to na ní dobře poznal. Ještě dlouho poté, co se nad jejich hlavami rozhořely hvězdy, zůstával sám vzhůru. Altaiřan dosud setrvával venku a domlouval hloupému Korptovi, aby se naučil chovat rozumněji. Frank nehybně ležel, sledoval, jak Deb tiše dýchá, a mlčky hleděl do její bledé tváře. Potom natáhl dlaň, shrnul jí z tváře pramínek vlasů a pečlivě a starostlivě ji přikryl svojí bundou ve strachu, aby nebyla vystavena přílišnému chladu. Byl přesvědčen, že on sám noc bez větší přikrývky přežije. Ale, ač jejich životy právě teď vzhledem k nejisté budoucnosti měly hodnotu velmi relativní, poslední události v něm vzbudily obavy, aby se Deb nedostala do nějakých podstatnějších problémů.

A pak se stala jedna zásadní věc, která narušila tichou a černou noc. Altaiřan odkudsi zvenčí začal povykovat směšeninou lidských a altairských jazyků, což přinutilo Franka postavit se na nohy. Dokonce i Deb se probudila a Norman se v tom okamžiku velmi nahněval a v duchu přísahal, že si to s Rexitenem vyřídí, protože jestli mu na něčem záleželo, tak to bylo to, aby ona zůstávala v klidu.

Ale Deb byla ze stanu dokonce ještě dřív než on sám. Frank se vydrápal ven těsně za ní a už se chystal na altaiřana obořit, ale nedostal se k tomu. Rexiten jen mlčky ukazoval k obzoru a ve tváři měl takový výraz, jaký u něho lidé ještě nikdy neviděli.

„Tohle se nás týká, Franku,“ špitla Deb tiše a Norman tedy jen hleděl oním směrem. A potom to uviděl také.

Byla to maličká hvězdička, která se od obzoru šplhala proti černému nebi výše a výše, pak zaplála jasným ohněm, jak přešla na druhý stupeň pohonu, a stoupala kamsi nad atmosféru, směrem k orbitě. Jen o několik desítek stupňů níž nalezl Norman další takový bod… a další… a ještě jeden. Jeden dokonce klesal zpět. Něco zásadního se dělo.

Vše tohle se odehrávalo za naprostého ticha. Bylo zřejmé, že hluk, který tyto jevy nesporně provázel, vzdálenost mnoha desítek kilometrů dokonale utlumila. Ale snad právě proto celá scéna byla tak hypnotizující a osudová. Skutečně, možná to byla právě úplná absence zvuku, jež této podívané dodala na důstojné vážnosti i neúprosné jistotě.

„A je rozhodnuto,“ špitla Deb jenom.

A Frank Norman nepochyboval o tom, že má pravdu. Vážně bylo rozhodnuto. S definitivní a nezvratnou platností. Zíral na šplhající se tečky a věděl velmi dobře, nač se právě teď dívá.

* * *

Mlhy, s nimiž byli lidé v oblasti konfrontováni, při pohledu z orbity nabíraly docela jiný rozměr. Celý tento jev získával na zrůdné důležitosti teprve při sledování v celé své komplexnosti. Byl totiž perfektně pravidelný a geometricky přesný. Opět to bylo něco nového, neznámého, ale základní rysy zůstávaly podobné tomu, co už tato planeta zažila. Na celém teritoriu oblasti se objevily absolutně přesné kruhové útvary válejících se par, postupem času se protahující do mírně excentrických elips, jejichž delší osa směřovala pokaždé přesně do středu celé zapovězené zóny.

Kromě toho tu byl samozřejmě globální mlžný opar. Představoval ohromné, ohavné a děsivé soustředné kruhy, které se ve svých okrajích rozpadaly do maličkých vírů. Kruhy tvořily jakási žebra celé oblasti, protože se jejich střed prakticky shodoval se středem kruhovitého územní, ze kterého život odešel; a byly jich tentokrát desítky. Táhly se kamsi až k samotné hranici oblasti, kde se rozpouštěly do slabých beránků.

Co ale bylo daleko horší a skutečně zneklidňující, byl fakt, že se podobné věci začaly dít i mimo oblast. Podivné mlhy uvnitř pustého teritoria sledovaly orbitální teleskopy už několik dní. Teď ale celý jev nabíral na síle. Okolí oblasti jako by se počínalo vařit – dokonce v něm byly podmínky daleko horší, než v oblasti samotné. Několik přesných geometrických obrazců vytvořených z vodní páry pomalu odplulo do vzdálenosti mnoha desítek kilometrů od pomyslné hranice mezi světem reálným a světem tajemným, ale ani v těchto místech se nepočínaly rozpadat a setrvávaly v dokonalé neměnnosti. Jedna načechraná elipsa zastínila oblohu nad ubytovacím komplexem a po celý dlouhý den se zde držela, aby pak svojí větší částí odplula stranou, směrem k jihu. Altaiřané počali projevovat známky zvýšené nervozity, hraničící s hysterií, protože to, co by se odvážilo do volného terénu planety mimo své vlastní teritorium, tady ještě nebylo. A i lidé začínali pociťovat něco, co se dalo při troše nadsázky pojmenovat jako bázeň z neznáma. Ve své podstatě to byl obyčejný strach.

Nakonec se oblast sama o sobě téměř vyčistila. Vše ale nabíralo na děsivých obrátkách, protože zhruba u jejích hranic vznikaly obrovské chuchvalce zahoustlé páry, která se táhla dál a dál do okolí, nad komplex a jižně od něj.

Eric Roole, vrchní technik kapitánského křižníku CPSA a zároveň špičkový odborník na umělé inteligence, k večeru toho dne, kdy povrch planety v okolí oblasti začal vážně připomínat vroucí kotel, navštívil kapitána Tomase Foxe, aby s ním probral nastalou situaci. Fox ho bezradně pozval dovnitř, upracován k těžké únavě pečlivým probíráním jedné nesmyslnější teorie za druhou, a kývl mu přátelsky hlavou.

„Posaďte se, Ericu," řekl. „Kávu?"

Roole se pohodlně rozvalil v obrovském altairském křesle a krátce zakýval hlavou.

„Ano, pane kapitáne. Děkuji."

Fox zapnul automat, ten prakticky ihned ostrým zářením přivedl do varu vodu v přiložené nádobce, smíchal ji se samotnou kávou, přečepoval do navoleného počtu hrníčků, a tiše zapípal. Tomas Fox přemístil hrnky na šedivý podnos a opatrně s nimi dokráčel až ke stolku, kde je položil před svého hosta.

„Máme toho teď zatraceně moc, nemyslíte, Ericu?"

„Někdy mám pocit," řekl Roole, „jako by se od chvíle, kdy paní kapitánka Crawsonová odešla, vše začínalo rozsypávat." Odmlčel se. „Tím samozřejmě nechci říct, že vy jste jako kapitán horší."

„Nemusíte se omlouvat, vždyť máte pravdu. Vážně jsme v ošemetné situaci, a to díky faktorům vnějším i vnitřním. Co si budeme namlouvat, naše vztahy s Armádou Sluneční Aliance jsou na bodu mrazu. S těmi lidmi se nedá jednat. Dokud je vedl Norman, byli ještě ochotni k určitým ústupkům či dohodám. Ale ne teď. Přiznám se vám, že Redwicka nesnáším nad všechny, kteří jsou tady. Altaiřany nevyjímaje."

„Redwick dělá co umí. Nové koště dobře mete, říká se to tak."

„Ach ovšem, vím. Je to asi pravda. Ale to není všechno, samozřejmě. Kromě komplikací na naší… řekněme vnitřně-alianční ose, jsou to i další věci. Denně se na nás valí nové výsledky pozorování. Denně tu máme nové teorie, jednu šílenější než druhou. Topíme se v tom, Ericu, nemyslíte? A teď ke všemu začíná nějak váznout i spolupráce se SIOS!“

„Víte, existuje jedna důležitá informace, kterou vám chci říct. Právě před chvílí jsem mluvil s Karen. Samozřejmě, že náš rozhovor altaiřané monitorovali, ale to se nedá nic dělat a je to vcelku jedno. Teď už totiž začíná být spousta věcí jedno. Hádejte, jakou novinku mi Karen sdělila?“

Fox jen zdvihl obočí.

„Skvělá bomba, nevěřil byste,“ řekl Eric Roole. „Proti všem dřívějším dohodám altaiřané začali kódovat.“

„Cože?!“

„Jen některé zprávy, samozřejmě. Většinu svých hyperspaciálních kontaktů s velením SIOS kdesi mimo tento solární systém. A některé krátké hovory mezi jednotlivými křižníky i mezi orbitou a komplexem.“

„Zatraceně!!“ ulevil si Tomas Fox. „Tohle začíná vypadat ostře, že?! Co myslíte, že je ke kódování přivedlo?!“

„Řekl bych, že to je zjevné. Domlouvají další postup. Chtějí Sluneční Alianci postavit před hotovou věc.“

„Ale proč tak spěchají?“

„Copak to sám nevidíte? Máme strach, my všichni. Něco se v oblasti odehrává a nejsme zatraceně schopni odhadnout, co by to mohlo být! Nemáme tu věc pod kontrolou a ona, zdá se, své prozatím omezené teritorium opustila. Odchází ven spolu s těmi mlhami.“

„To je jenom teorie.“

„Ano, ale je to velmi vážná teorie. Ta věc, ať už je čímkoliv, hodlá zabírat další a další území. Vypadá to aspoň tak. Altaiřané šílejí hrůzou, víte? Chtějí tento svět smést jak jen to bude možné. Jestli se do současné chvíle dalo mluvit jen o náznacích výzkumu, tak teď už to neplatí.“

„Chcete říct, že hodlají jednat, a to čím dříve, tím lépe?“

„Oni možná budou váhat do poslední chvíle. Ale chtějí být připraveni na všechno. S tou váhavostí samotnou musíme počítat. Mají tam kdesi v oblasti svůj vlastní matematický supermozek. Propásli nejvhodnější příležitost, kdy jej přivézt zpět, a teď se tam prostě už bojí. Ale stále si namlouvají, že odtamtud tu trojici možná dostanou, už jen kvůli Rexitenovi. To je důvod váhavosti, ale nestojí to v cestě přípravám k definitivnímu řešení.“

Fox si tiše oddechl.

„Je to smutné, Ericu, že? Právě pro ně má Rexiten-irt obrovskou cenu. Je to špičkový matematik. A naši lidé jsou pro nás samotné někde až na samém konci zájmu. ASA už se na našich interních konzultacích dala slyšet, že o Normana příliš nestojí, i když ho v případě, že tuhle věc přežije, bude žádat z důvodu kárného řízení. Ale i mnoho lidí od Centrální si říká, že paní kapitánka Crawsonová v případě likvidace planety bude obětí, s níž se nedá nic dělat. Altaiřané… oni jsou ochotni kvůli někomu z nich čekat. My bychom zřejmě dali souhlas s likvidací, jak jen by to bylo možné.“

„Oni jsou ochotni dělat spoustu věcí kvůli Rexitenovi, protože to je velmi hodnotný vědec. V jiném případě by se zachovali stejně jako my, věřte mi to,“ pokrčil Eric Roole rameny. „Určitě v takovém případě, jako je ten náš. A budou-li muset, odpálí tu planetu i tehdy, když na ní Rexiten-irt bude. To je více než jisté.“

„Ano, myslím, že je tomu tak.“

„Věřte mi to. Záleží jim na jejich vědci, ale jen do určité míry. A spoustu věcí teď mají na práci a mají zřejmě velmi na pilno.“

„Proto kódují. Z důvodů zásadních akcí. Příprav likvidace.“

„No, pokud jde o to kódování, to je právě příprava na takovou akci. Jenže planetu nemohou odpálit, dokud my jsme tady.“

„Čímž chcete říct…?“

„Ale to je jednoduché, pane kapitáne,“ pousmál se smutně Eric Roole. „Impérium chystá evakuaci.“

* * *

Evakuace byla vyhlášena příštího dne v odpoledních hodinách a trvala celou noc. Lodě, které odvážely lidi i altaiřany na orbitu, odlétaly ve skupinách pěti až šesti, aby se o několik desítek minut později vracely prázdné a připravené pojmout další pasažéry. Vše probíhalo kvapně, doprovázeno chaotickým a zoufalým zmatkem.

Tím, že altaiřané situaci se Sluneční Aliancí předem nediskutovali a zahájili evakuaci bez dřívějšího varování, vše přerostlo organizátorům této akce přes hlavu. Nastal chaos, strašlivý a neskonale komplexní, zasahující prakticky do všech pracovních oblastí, do jakých se zmatek dostat mohl. Lidé i altaiřané byli odváženi najednou, vojáci ASA byli zařazováni do stejných lodí jako policisté CPSA a navíc byly tyto skupiny bytostí dopravovány do těch křižníků, které měly zrovna nejvýhodnější parametry orbitální dráhy, aby se na své mateřské lodě jednotlivé bytosti dostaly teprve o mnoho později. Důsledkem tohoto faktu bylo to, že zvláště na lidské straně došlo k částečnému promíchání posádek a na křižnících ASA se nacházeli policisté, stejně tak jako na palubách plavidel CPSA zůstávaly skupinky vojáků.

I když se evakuace tak nějak v posledních dnech očekávala, nebyla zkrátka předem avizována a nadělala značné nepořádky.

A spolu s tím se odehrála ještě jedna věc. Tajemství, která skrývali altaiřané před zraky lidí, přestala být tajemstvími. Přítomnost gravitačního beranidla, strašlivé zbraně, jež jako jediná v oblasti Druhé Interstelární Dohody mohla likvidovat planetu v celé její fyzické komplexnosti, vyšla záhy najevo, protože SIOS ji přestal ukrývat. Beranidlo se objevilo mezi plavidly jako dlouhý a stříbrný válec, opásaný několika desítkami drobnějších bezvýznamných výčnělků a samozřejmě pomalovaný soustavou imperiálních nápisů a znaků. Už od první chvíle, kdy se tento gigantický předmět na orbitě odhalil přihlížejícím zrakům lidí, bylo jasné, oč se jedná. Každý tu zbraň zkrátka poznal a nikdo neměl nejmenších pochyb, k čemu je zde určena.

„Je to jen bezpečnostní pojistka,“ řekl v holografických konzultacích se svými lidskými partnery velitel jednotek SIOS altaiřan Liaf-eili.

„Ano, je to pojistka,“ přikývli mu lidé.

Nevěřil tomu nikdo.

A pohled na planetu byl strašlivý a zdrcující. Mlhy byly teď prakticky všude. Podle všeho byly vyráběny bůhvíčím vynuceným rapidním a nezadržitelným odpařováním vod místních oceánů. Faktem zůstávalo, že žádná měření nenasvědčovala, že by docházelo k razantnímu ohřívání místního klimatu. Ty páry tu ale byly a dělo se tedy něco, co přesahovalo možnosti matematického modelování meteorologických jevů i klimatického vývoje za extrémních podmínek. Ani na jednom z křižníků na orbitě se nenalezl vědec, superinteligentní entita, průměrná umělá inteligence či počítačový systém, který by dokázal sestavit

odpovídající modely.

Probíhalo něco mimo veškeré základy chápání.

Dělo se to strašlivě rychle.

Vody se měnily v páry u rovníku, odkud se táhly dál a dál k pólům v obrovských atmosférických vírech. Nebyly to uragány, což bylo s podivem, protože při takovém vývoji situace se dalo předpokládat – a dokonce, bylo to matematicky nutné –, že atmosféra planety bude běsnit a nad povrchem tohoto světa nastane skutečné peklo. Jenže vše se odehrávalo v jakémsi neuvěřitelně mírném, i když i rychlém a dynamickém klidu. Páry se roztáhly do nechutných cárů, které se šplhaly dál a dál od rovníku, vařily se v ovzduší jako obrovská a nabublaná oblaka a lezly tisíce a tisíce kilometrů do stran, aby v podobě děsivých chapadel počaly obepínat planetu ze všech stran. Schopnost sledovat, co se odehrává na samém planetárním povrchu, se i v případě výkonných orbitálních teleskopů razantně snižovala, protože z tohoto povrchu bylo vidět s přibývajícími desítkami minut stále méně. Hodinu od hodiny byla přikrývka mračen komplexnější.

A nakonec pouze oblast zůstala vcelku čistou, zbytek planety se zahalil do zrůdných cákanců mlhy, mezi nimiž jen občas probleskával zelený, hnědý či modrý planetární povrch. Oblast sama byla něčím docela jiným. Byla teď víceméně kruhová, její poloměr dosahoval přinejmenším sta kilometrů, a byla až zrůdně čistá. Její hranice byly i hranicemi hustých par, takže se daly snadno rozeznat i pouhým okem.

To všechno bylo natolik strašné, že bytosti přihlížející tomuto dění z orbity ztratily poslední zbytky strachu a obav. Konfrontovány s takovýmto jevem zjistily náhle, že to, co cítí, už pod pojem strachu nemohou ukrýt, protože se to tam nevejde. Bylo to něco daleko silnějšího. Byla to jistá trpná fascinace děním, které odporovalo všem základním pravidlům fyziky, byl to jistý myšlenkový trans. Planeta pod nimi působila na své pozorovatele zdrcující hypnózou.

A tehdy se objevila další teorie, docela nová. Přišla z plavidel SIOS a byla vypracována některou z altairských superinteligencí. Podstatou této hypotézy byla úvaha, že planeta prožívá křeč pod tíhou napadení nějaké strašlivé planetární rakoviny, choroby, která se nešíří v tělech bytostí živých, ale prostupuje vesmírem v planetárním měřítku. Mělo to dokonce i jistou logiku – ekologické systémy ve své globální podobě, tedy včetně planetárních anorganických systémů, bývají mnohdy strašlivě komplikované a samy o sobě vytvářejí systémy srovnatelné s živými organismy. Ony samy se dokonce živými organismy stávají. Existují přinejmenším vážné náznaky, že mnohé epidemie, choroby nově vznikající v průběhu lidských i altairských dějin na různých světech, nebyly jen pouhou náhodou, ale výsledkem práce globálního imunitního systému planetárního organismu. Takové organismy ovšem mohou určitě mít i své choroby, říkala nová teorie. A to, čemu právě teď přihlížíme, je takovou chorobou. Je to zhoubný nádor, ve který se planeta mění. Rakovinný nádor, který fakticky likviduje místní biosféru, aby později, možná, narušil i anorganickou složku zdejšího ekosystému.

Samozřejmě, k této teorii existovala ještě dodatková varianta. Ta se pak lišila jen tím, že jevům přicházejícím z oblasti přisoudila inteligentní základ, a tím i větší nebezpečnost. To, na co se pozorovatelé nyní dívají z orbity, není jenom bezduchá, byť zničující choroba, ale je to cílené napadení jakýmsi strašlivým parazitem, který se pohybuje od jednoho světa ke druhému a z důvodů známých jen jemu tyto světy ničí.

Tomas Fox takové teorie považoval za stejně hloupé a pravdě vzdálené, jako všechny ostatní hypotézy. Dokonce o tom hovořil se svojí odbornicí na planetární ekosystémy, Jane Weberovou, která nad podobnými úvahami jen mávla rukou.

„To je nesmysl, pane kapitáne," řekla mu. „Neexistuje něco jako planetární rakovina. Nevěřte tomu. Je velmi pravděpodobné, že existují určité globální imunitní systémy, které se některým výstřelkům brání. Takové mechanismy jsou v ekosystémech přítomny, ačkoliv je nikdo ještě přesně nepopsal a nikdo jejich existenci neprokázal. Ale věřím tomu, že tam jsou. Nicméně globální planetární ekologické systémy jsou neuvěřitelně stabilní, víte? Jsou dokonce dokonalé, natolik dokonalé, že pokud je nenaruší faktor

nazývaný inteligentním rozumem, dochází v nich k poruchám jen zřídka. Snad ještě občasné katastrofy příšerných rozměrů, jako třeba kolize s asteroidy… ale nic jiného. A už vůbec si nedokážu představit něco jako celkovou planetární nákazu. Ani si netroufám odhadovat, jak by se podobná věc přenášela od světa ke světu. Vy snad ano?“

Tomas Fox si to také netroufal odhadovat, ale ve slovech Jane Weberové nalezl víc než jenom informace, které mu sama toužila dát. Byla tam skryta odpověď na smysl těchto nových teorií. Jaksi to cítil, a přesto mu chvíli trvalo, než si to plně uvědomil.

Ten smysl byl právě v oné její poslední větě:

Ani si netroufám odhadovat, jak by se podobná věc přenášela od světa ke světu.

V tom bylo jádro problému. Nová myšlenková linie, na níž byly teorie postaveny, neodpovídala ani v jedné své variaci na otázku, co se stane, když…?. Ale taková otázka právě zveřejněním oněch teorií byla vznesena. A byla by to nepochybně obrovská náhoda, kdyby s ní altaiřané přišli právě teď, ve chvíli, kdy se začíná otevřeně hovořit o finální likvidaci podivného světa.

Tomas Fox nevěřil tomu, že na poslední teorii altaiřané přišli teď. Oni si ji zkrátka pro tuto příležitost nechávali v záloze. Představa planetární rakoviny, šířící se od jednoho světa ke druhému, byla natolik hrůzná, že naháněla děs i těm, kteří jí nevěřili. Byla to vize těžkého ohrožení civilizace jako celku, protože ani jeden svět v oblasti Dohody nemusel být něčeho takového, co se děje tady, ušetřen. A to taky bylo cílem.

Rakovina se nedá léčit, přinejmenším ne ve svém pokročilém stádiu. Rakovinu je třeba likvidovat v zárodcích a postižené tkáně ničit.

Planeta jako celek je napadena planetární rakovinou.

Je tedy postiženou tkání.

Tomas Fox nebyl hlupák a uměl si sdělení, přinášené novými teoriemi, dobře z jejich obsahu vyčíst.

Zdálo se, že altaiřané dostali své lidské partnery tam, kde je chtěli mít. Půda pro vyhlášení finální likvidace byla připravena.

* * *

Toho dne ušli mnohem méně, než kdy dříve. Bylo to ubíjející a natolik jednotvárné, že se už o terén v okolí prakticky přestali starat. Kráčeli zkrátka vpřed, pod náhle vyčištěným nebem, a na modré obloze svítila vzdálená Alfa, aby jim dodala aspoň ty nejzákladnější náznaky tepla a tím i optimismu. Nepostupovali rychle a pravděpodobně už ani taky neměli proč.

Okolí se změnilo v nekonečnou rovinu mrtvé hlíny, v níž za sebou zanechávali vytlačené stopy. Pásy stop, kterými do těchto oblastí došli, mohli sledovat za sebou, kdykoliv se obrátili, i když to nedělali příliš často. Jen kráčeli vpřed, krok za krokem.

Rychlé tempo nepřicházelo v úvahu. Deb začínala být čím dál tím víc unavená a tentokrát to už skutečně vypadalo tak, že za tím není jenom vyčerpání z dlouhé cesty. Norman byl více než nervózní. Měl o ni strašlivý, téměř hysterický strach. Věděl, že jí nemůže pomoci, a snad právě onen pocit bezmocnosti byl ještě horší než situace, do níž se Deb pomalu dostávala. Tohle není jen typická únava, říkal si v duchu. Je to nemoc, nějaká místní zatracené nákaza, odporné viry nebo bakterie, které mohly napadnout kohokoliv z nás, ale bůhvíproč si vybraly právě ji. Proč vlastně, zatraceně, právě Deb? Měl vztek nad vlastní bezmocí a věděl, že neexistuje nic, co by mohl učinit. Dával jen pozor, aby se Deb příliš nevysílila a trval na častějších přestávkách. Více učinit nemohl.

Už několik hodin před soumrakem nakonec zastavili. Soudili všichni, že si mohou dovolit delší odpočinek, a tak vystavěli stan uprostřed nekonečných pustin hnědavě zaschlého bahna. Nad hlavou měli stále dokonale modré nebe; byla to příjemná barva a byla to také snad ta jediná příjemná věc, kterou zde mohli nalézt.

Brzy po večeři, v době, kdy se den počal lámat a na obloze zamrkaly první z tisícovek hvězd, odešla Deb spát. Snažila se vymluvit na pouhou ospalost a snažila se také, aby ta výmluva zněla pokud možno suverénně a pravdivě. Norman jí to neuvěřil, nepokoušel se ale zjistit, do jaké míry se Deb ve skutečnosti cítí zle. Počítal s tím, že by se mu to ani nepovedlo. Zanechal ji uvnitř ve stanu a vydal se na krátkou procházku planinou, nad níž počínaly svítit blikající plamínky vzdálených sluncí. Viděl mezi nimi mnoho světů, které sám kdysi navštívil. Byl tam Deneb Kaitos i Prokyon – jedny z nejvyspělejších sluncí v oblasti Sluneční Aliance, byla tu Alfa Cygni coby typický zástupce světů zchudlých a chátrajících, stejně tak jako i Slunce samotné… a byl tady, samozřejmě, i Sírius, hvězda, která tak hluboce poznamenala Frankův osud. Sám tomuto imperiálnímu slunci samozřejmě vůbec nic nezazlíval. Byl to přeci jen obyčejný balón fúzujícího vodíku, nic víc. Ale kdykoliv nad svojí hlavou tuto hvězdu spatřil, vzpomínky se počaly navracet s neodbytnou naléhavostí.

Nevšiml si ani, jak příliš se od stanu vzdálil, protože tomu nevěnoval velikou pozornost. Nemohl zabloudit. Každá jeho stopa zůstávala otištěna v zaschlém bahně, které pod podrážkami bot zřetelně praskalo. Neměl tedy obavy, že zpět netrefí – a přesto byl zaskočen, jak daleko se od místa, kde se tentokrát usídlili, dostal. Začal se vracet, snad ani ne tak z obav jako pouze ze zvyku. Ačkoliv to nedokázal zřetelně vysvětlit, měl nepříjemný pocit z toho, nakolik se bezděky zatoulal. Stan teď před ním vypadal jako maličký domeček kdesi v rychle tmavnoucím světě nastupující noci.

Ještě byl přes sto metrů daleko, když mu v ústrety vyběhl malý Korpt, následován pomalu kráčejícím altaiřanem. Norman mlčky přihlížel tomu, jak k němu zvíře dobíhá a začíná radostně skákat. Okamžik váhal, pak zdvihl ruku a skutečně se mu podařilo Korpta chytit právě ve chvíli, kdy vyskočil kamsi až nad jeho pas. Ozvalo se krátké zapištění, živočich se v jeho dlani změnil v bílou chundelatou kuličku a šestice dlouhých nohou se několikrát pavoukovitě roztáhla do stran.

„Korpt disinu ouil," řekl přátelsky altaiřan a rychlými kroky si krátil poslední metry.

Neublíží ti, Korpte, pochopil Frank. Někdy měl problém altaiřanovi přesně porozumět. S největší pravděpodobností ani jeden ze čtyřech hlavních a zároveň i oficiálních jazyků Impéria Altair nebyl jeho mateřským jazykem. Altaiřan mnohdy hovořil různými dialekty a mnohdy užíval slov, která do žádného z těchto jazyků nepatřila. Frank obvykle pochopil význam toho, co říká. Často se ale musel poněkud namáhat.

„Vážně mu neublížím, Rexitene," řekl a postavil zvíře na zem. Korpt okamžitě vyskočil do výše, několikrát vesele zahvízdal a skončil v altaiřanově náručí.

„Sedneme si, Franku Normane?" řekl Rexiten-irt.

Opravdu, byly tu větší mléčně bílé kameny, na které se mohli posadit. Frank si jich až do této chvíle nevšiml. Kráčel pustinou s tím, že jeho hlavu vyplňovaly myšlenky na hony vzdálené reálnému zájmu o okolní svět. Překvapeně zaznamenal, že rovina není tak absolutní, jak by se mohlo zdát – i když, pravda, velké narušení plání ty občas viditelné kameny neznamenaly.

„Sedneme si," souhlasil a posadil se na vyšší kámen. Altaiřan skončil po jeho boku, s hlavou nelidsky zakloněnou na dlouhém krku dozadu.

„Vypadají jako vosy, že?" zazvonil jeho hlas.

„Kdo?" podivil se Norman. Překvapilo ho, že altaiřan ví, co jsou to vosy. Sám o tomto druhu hmyzu slyšel jen matně.

„Lodě. Podívej. Nad naší hlavou.“

Frank zdvihl oči k obloze a velice rychle spatřil desítky z nich. Kroužily nad planetou jako hmyz nad zbytky jídla. Norman okamžik mlčky přihlížel jejich droboučkým světélkům a nato tiše řekl.

„SIOS, ASA, CPSA… a opět v plném obsazení. Na planetě nezůstal nikdo. Aspoň si to myslím.“

„Ovšem. Viděli jsme je odlétat.“

„Myslíš, Rexitene, že nás už odepsali?“

„Je to možné.“

Chvíli váhal.

„Je to paradoxní, ale řekl bych, že právě ty jsi teď naše pojistka. Pokud jde o lidskou stranu, nedělám si žádné iluze. Redwick na mém návratu nemá pražádný zájem a pokud jde o CPSA… zkrátka myslím si, že lidé budou s likvidací planety souhlasit bez větších vytáček. Imperiální síly tady ale mají tebe.“

„Nemám větší hodnotu než kdokoliv z vás dvou,“ pokrčil Rexiten-irt rameny.

„O tom bychom mohli diskutovat.“

„Nevracej se do minulosti, Franku Normane, to není cesta, která někam vede.“

„Je těžké nevracet se do minulosti,“ řekl Norman tiše, „ale tohle jsem zrovna teď neměl na mysli. Mluvím o něčem jiném. O tvé ceně z hlediska SIOS. Jsi špičkový vědec.“

„A co má být?“

„My dva, já a Deb, jsme zkrachovalé existence, altaiřane. To je docela evidentní. Nemáme pro ně žádnou cenu, dokonce bychom se pro ně i mohli stát zátěží. Udělali jsme lidské straně v této operaci pěkný malér. Byla to prestižní věc a dva vrcholoví kapitáni se prostě seberou a utečou… chápeš, jak o nás asi smýšlejí?!“

„A myslíš si, že na mne se taková věc nevztahuje?“

„Ty máš praktický význam. Vrátíš-li se, zřejmě budou určitou dobu pouštět hrůzu, ale po chvíli se už budou chovat tak, jako by se nic nestalo. SIOS možná zaváhal s tím, že tě neodvezl zpět ještě dřív, než jsme dosáhli oblasti. Ale nechce o tebe přijít úplně. A altaiřané jsou tady pány, ne lidé.“

„Jenže SIOS na tuhle logiku přistoupí jen do jisté míry. Možná máš pravdu, Franku Normane, možná jsem opravdu určitou pojistkou, která jim stále brání v okamžité realizaci jejich plánů. Ale kdyby se situace nějak vyhrotila, a to se může stát, pak by mi nepomohly ani moje dosavadní vědecká kariéra, ani záznam s výší mého IQ. Litovali by mne snad, ale ne moc.“

Frank jenom mlčky přikývl. Věděl, že Rexiten-irt říká pravdu. O likvidaci planety se zřejmě už dávno definitivně rozhodlo. Vlastně to může přijít kdykoliv. Trojice inteligentních bytostí na povrchu tohoto světa nehraje v takové záležitosti větší roli. Vzhledem k mnoha set miliardovému počtu obyvatel systémů Druhé Interstelární Dohody nemá číslo tři dokonce vůbec žádnou váhu. A to ani v případě, že všichni patří k intelektuální špičce Dohody a že jeden z nich je dokonce extrémně vzácným vědeckým mozkem.

„Dovolíš mi otázku?“ řekl Rexiten.

„Ptej se.“

„Máš o ni strach, že?“

Kupodivu to trvalo nejméně deset sekund, než Norman pochopil, že došlo ke změně tématu.

„Tohle není jen únava, Rexitene. Nejsem slepý. Ať se už Deb snaží tvářit sebejistěji, nejsem zatraceně slepý. Nějaká ohavná místní nákaza… radši nemyslet. A přesto se to stalo. Zrovna jí. Proč, k čertu, zrovna jí? Kdybych se do takové situace dostal já…“

„Nevypadá to moc vážně, Franku Normane. Slabší únavy, nic víc. Asi to je nějaká nákaza, ale…“

„Každá, i mizerná, nákaza, může být pro nás smrtelná,“ řekl Norman. „Bojím se o ni, altaiřane. Zatraceně moc. Možná je to v naší situaci komické, protože jsme stejně odepsáni. Ale strašně se o ni bojím.“

„Všiml jsem si, že ti na ní záleží.“

„Deb Crawsonová je jediná lidská bytost, na níž mi záleží. A věř mi, že je to dokonce jediná lidská bytost, na které mi kdy záleželo. Já jsem si kolem sebe nikdy žádné vazby nevytvářel, altaiřane. Ona je první takovou vazbou. To, že jsem ji tu potkal po těch letech, je zázrak. A já se děsím představy, že ji uvidím umírat na nějakou hloupou lokální nemoc.“

„Tomu zatím nic nenasvědčuje,“ řekl Rexiten.

„Doufám.“

„Všiml jsem si už, že mezi vámi je poměrně silná vazba. Snad ze starých dob… paní kapitánka Deb Crawsonová – tehdy ještě byla kapitánkou – se o tom zmiňovala. Sírius…“

„Před chvílí jsi sám říkal, abych nechal minulost spát. Jak vidíš, není to snadné. Pokud jde o Sírius, jsem jí zavázán. Více než to. Mám u ní obrovský dluh, chápeš? Zachránila mi tenkrát život. Nikdy jsem nedostal příležitost jí to oplatit. Ani teď nemám reálnou sílu k tomu, abych to udělal.“

„Život?“ ptal se altaiřan překvapeně.

„Podívej se, Rexitene, budu k tobě docela upřímný. Spousta věcí z toho, co ti teď řeknu, se ti může zatraceně příčit. Jsi altaiřan a zřejmě to pro tebe nebude lehké. Ale hrajme na rovinu, teď už nemáme co ztratit. Byli jsme elitní vojáci. Víc než to. Patřili jsme k takzvaným bahenním jednotkám. Víš, co to bylo? Říká ti to něco?“

„Ne.“

„Něco na způsob záškodníků nebo partyzánů. Sírius byla nedobytná pevnost. Slunce ji nikdy nemohlo dostat, ani kdyby se sebevíc snažilo. Byla to vojensky důležitá, strategicky významná oblast. Systém s nejvyšší prioritou. Přinejmenším s jednou z nejvyšších. Zkrátka, Aliance tu vojensky nemohla dosáhnout vůbec ničeho. A přesto působila i v systémech, jako byl Sírius. K tomu byly určeny právě bahenní jednotky. Byly to maličké skupinky špičkově vycvičených zabijáků, většinou mladých lidí, kteří nad ničím moc nepřemýšlejí, protože si na to ještě nestihli zvyknout. Nu a tyto skupinky operovaly na nedostupných světech na vlastní pěst. Už na počátku jejich nasazení se obvykle počítalo s tím, že celá skupina, nebo aspoň její část, je odepsána. Nepočítalo se s tím, že tam vybojují bitvu. Měly zkrátka jen nadělat spousty škod, ničeho většího se tam nedalo dosáhnout. Ale byli to ti nejlepší z nejlepších. My všichni jsme byli nejlepší z nejlepších. Já se tím nechlubím. Jestli se něčím nedá chlubit, tak je to právě tohle. Ber to jako konstatování.“

„Chápu to tak.“

„A taky to tak je. Dál. Naše jednotka – a ještě několik dalších – operovala na Dvojce Síria. Byl to svět pokrytý neuvěřitelnými lány bažin a neúrodných kamenitých zón. Jen občas tu fungovaly zemědělské

farmy a jejich chod byl většinou více než ztrátový… jenže odněkud se potraviny brát musely. Většina z obydlených objektů na Dvojce patřila SIOS. Ony dokonce všechny patřily SIOS. Ale většina z nich byla zároveň čistě vojenská, jen pár mělo jakýsi částečně civilní charakter. A to právě byly ty zemědělské farmy.

Jenže takové objekty se nedaly od sebe poznat. Altaiřané často maskovali armádní stanice či sklady a vydávali je za civilní objekty. Na první pohled mezi nimi tedy nebyl rozdíl."

„Znamená to, že se SIOS kryl za civilní obyvatelstvo?"

„Tomu se nediv, Rexitene, to byla běžná praxe. ASA dělala samozřejmě totéž. Pro nás to ale bylo fatální. Měli jsme za úkol likvidovat vojenské objekty, ale přitom jsme je nemohli dostatečně identifikovat."

„Takže jste šli po povrchu Dvojky…"

„… a likvidovali jsme jedno sídlo za druhým. Ano. Bez ohledu na to, zda bylo civilní nebo vojenské. Byla to jediná možná metoda."

Norman se odmlčel a pátravě na Rexitena pohlédl. Kupodivu mu altaiřan nepřipadal pohoršený. Zřejmě si něco takového dovedl představit. Konečně, nebyl malé dítě. Jistě věděl, jaké věci se za války děly. A věděl také už před odchodem do oblasti, že Frank i Deb jsou bývalí špičkoví vojáci.

„A dál?" řekl Rexiten jenom.

„Někdy jsme dokázali dané sídlo zničit docela. Jindy jsme měli obrovské ztráty a museli se dlouhé týdny ukrývat v bažinách před pátrači po záškodnících. Důležité je jedno. Zraněný člověk byl mrtvý člověk. Byli jsme odkázáni jen sami na sebe a neexistovalo, že by se někdo o raněného staral. Ten, kdo byl vážněji poraněn, prostě v jednotce končil, což znamenalo, že statisticky začal být číslem na straně ztrát ASA. Fakticky se na tuto stranu dostal velmi brzy.

Jednou jsme přepadli objekt, který zprvu vypadal jako čistě vojenský. Měli jsme jisté informace, které naznačovaly, že ten objekt je muničním skladem. Ale nebylo tomu tak a byla to ubohá civilní farma s pár zaměstnanci. Vystříleli jsme je jako škodnou. Neměli jsme s tím žádný problém, protože se nám nedokázali bránit. Jenže když jsme si mysleli, že naše práce končí, začal jsem být nepozorný. A v mé profesi platilo, že člověk bývá nepozorný jenom jednou.

Procházel jsem tehdy komplexem, aniž bych se nějak více chránil. Dokonce jsem vypnul i emitor silového pole, protože mi slabé vlnění vzduchu v mém okolí překáželo. A tehdy, v jedné z obrovských hal, došlo k tomu, co se pro mne rovnalo rozsudku smrti. Jeden ze zaměstnanců se ukryl na vyvýšené terase, vyčkal, až se přiblížím, a poté mne napadl a postříkal mi tvář kyselinou. Ty jizvy, vidíš?"

„Nejsou moc vidět."

„Protože si se mnou později ASA dala práci. Ale nikdo by si se mnou tu práci nedal, nebýt Deb Crawsonové. Jsem jí vděčný hned nadvakrát. Zaprvé, zabila toho zaměstnance dřív, než on stačil zabít mne. A zadruhé, jen díky ní jsme přežil, protože ona jediná byla ochotná táhnout se se mnou do bažin. Přišel jsem tehdy o oči. Kyselina je kompletně vyleptala a neviděl jsem vůbec nic, což znamenalo, že pro jednotku jsem byl mrtvý. Určitě by mne byli sami zabili, nebýt Deb. A bylo pro ni strašlivě těžké je přesvědčit, že já žádnou zátěží nebudu – což taky byla lež, protože slepý člověk je ve válce vždycky na obtíž."

„Jak dlouho…"

„Dva měsíce. Dva měsíce jsem žil v úplné tmě uprostřed toho nejhoršího pekla někde v blátě. Deb je tou lidskou bytostí, která mi pomohla přežít a celé ty týdny bez očí… to je doba, na níž nedokážu zapomenout, věř mi. Potom nás ASA stáhla, bůhví proč. Ale mne to zachránilo, déle už bych asi

nevydržel. Dostal jsem díky plastické operaci novou tvář, daleko lepší, jen s náznaky dřívějších jizev. Ono bylo téměř nemožné vše zaretušovat, protože po tom zranění mi z obličeje příliš nezbývalo. A dostal jsem také nové oči. Tyhle nechutně modré. Kýč, že? Ale zvykl jsem si na ně.“

„A potom jsi ještě Deb vídal?“

„Naposledy jsem ji viděl nato, co mi dali ty oči. Pak jsem se ještě doslechl, že odešla z ASA… a to už přišlo příměří, Druhá Interstelární… díky bohu. Díky bohu, že jsou ty doby pryč. I když tvoří asi tu nejdůležitější část mého života. Našeho života, mého i Deb. Jsme tím trvale poznamenáni, myslím. Tehdy jsme nepřemýšleli. To jsme začali dělat později a věř mi, altaiřane, že to bylo opravdové peklo. Náhle jsme po válce začali zjišťovat, co se tehdy vlastně dělo… spoustu věcí jsme viděli z docela jiných úhlů… aspoň já. A Deb také. Pro nás neexistuje tlustá čára za minulostí.“

„Ta může existovat pro každého. Závisí jen na vůli ji udělat a ve vaší situaci to musí být neuvěřitelně silná vůle.“

„Copak tebe to nešokuje, Rexitene? To, co jsem právě teď říkal? Že jsme kráčeli po povrchu jedné z planet Síria a zabíjeli příslušníky tvé rasy… možná tvé blízké…“

„Byla válka,“ řekl Rexiten-irt nevzrušeně. „To je ta jediná možná odpověď na tvoji otázku. Pokud jde o mne, ta doba je historií. Já si dokáži představit hrůzy, které se tehdy děly. Dokáži si i představit, že vy sami jste jimi procházeli, Franku Normane. Ale nijak vás to v mých očích nesnižuje, protože ta doba je noční můrou, které se už projednou musíme zbavit. Nelze se stále dokola obviňovat, víš? Pokud jde o ty mé blízké… vím, že to pro vás může mít určitý význam. Deb Crawsonová se mne na ně kdysi ptala. Tehdy jsem odmítl odpovědět, ale myslím, že jsem to měl udělat. Udělám to teď. Měl jsem příbuzné u Síria. Velmi vzdálené a ani jsem je osobně neznal. Nevím toho moc. Ale pravdou je, že zahynuli při teroristickém útoku na orbitě třetího světa.“

„Nikdy jsme nebyli na Trojce,“ konstatoval Norman. „A nikdy jsme nepracovali na orbitě.“

„Ach… opravdu?“ řekl altaiřan a Frank ke svému překvapení zjistil, že se Rexiten-irt slabě usmívá.

„Opravdu!“

„Já tomu věřím. To nemělo být zpochybnění tvých slov, chápeš? Jen jsem chtěl říct… nepracovali jste na orbitě, ale není to jedno? Není to dnes už celé úplně jedno?“

Norman otevřel ústa, aby je po krátkém váhání zase zavřel. Dozvěděl se, že to nebyl on, kdo likvidoval Rexitenovy blízké. A zjistil náhle, že altaiřan má pravdu. Skutečně, nic při tomto poznání necítil. Vážně to bylo jedno. Náhle ta doba byla tak strašlivě dávno, že se v jeho mysli proměnila jen v ošklivý sen. Snad je to opravdu docela, docela jedno. Vzdálená historie…

„Máš pravdu, altaiřane. Není to dnes důležité,“ přitakal. „Ale víš… měl bys to říct Deb. Myslím, že ona to chce slyšet.“

„Udělám to.“

„A měl bys jí to říct brzy. Hned zítra ráno, než vyrazíme.“

„Hned ráno, než vyrazíme,“ opakoval altaiřan jako ozvěna. „Kam?“

To Normana neuvěřitelně zaskočilo.

„Jakto… kam?“

„Prohlížel jsem dnes večer mapy, Franku Normane. Zítra nepůjdeme. Už nikdy nepůjdeme, ani zítra ani

později. Nikam.“

„Cože?!!“

„Jsme na místě.“

„Cože?!!!“ vykřikl ještě jednou Norman.

„Jsme na místě, Franku Normane,“ řekl altaiřan velmi podivným hlasem a Frank náhle spatřil, že mu ve tváři začínají nepochopitelně cukat svaly. „Nejsme sice ve středu oblasti, ale už nás od něj příliš nedělí. A můžu tě ujistit, že by se to tam od zdejšího terénu nelišilo. Snímky z orbity to dokazují. To, co je tam, je i tady. Nemá smysl pokračovat. Je-li v oblasti skutečně nějaká zázračná síla, najdeme ji tu stejně dobře jako o pár desítek kilometrů dál. Jsme až na samém konci cesty.“

„… ale…,“ řekl Norman nevěřícně a zděšeně se rozhlédl kolem sebe. „A to tady… a oblast…“

„Skvělé, že?“ řekl altaiřan a náhle vydal tak podivný zvuk, že se Frank v prvním okamžiku vyděsil. Spatřil, jak Rexiten prudce zaklonil hlavou dozadu, opět ji na téměř gumovém hrdle vymrštil zpět, zase ji zaklonil a z jeho úst se vydral přerývaný jekot.

On se směje! pochopil Norman náhle. Pane bože! Altaiřan se směje!! Tady! Teď! A navíc… jak! K smrti se vyděsil. Jen málokdy vídal altaiřany smát se takto nespoutaně a byla to vskutku ohavná podívaná.

„Jsme až v místech zázraků,“ smál se altaiřan víc a víc a poté zdvihl ruce k obloze. „Právě to jsme čekali, viď? Pustinu, prázdnotu, smrt tady dýchá na každém kroku a ani známka po té záhadné místní inteligenci, podivném nepochopitelném rozumu, entitě nadvědomí či snad bytosti prostě pojídající okolní svět, novém způsobu myšlení, vymykajícím se našim teoriím, bytosti, která… která… ale měla by tady někde být, vždyť kvůli ní dokonce SIOS hodlá tuhle planetu odprásknout! Musí tu někde být už jenom proto, aby to mělo význam! Místo zázraků! Uprostřed bahna!!“

Několikrát se hluboce rozkašlal a jeho smích přešel do chrčivého a chraptivého sípání. Ohavný zvuk se lámal pustou noční krajinou a táhl se do černých dálek nad prázdnými zónami bahna. Tvář zkroucená smíchem zošklivěla tak, že se na ni Norman nedokázal dívat.

„Místo zázraků!“ smál se. „Nuže, zázraky, máte hosty! Měly byste se snažit!“

Pak zdvihl dlaně přímo nad sebe a zamrskal hadovitými prsty ve vzduchu. Ještě se smál, snad více než kdy předtím.

„Jsme tady, slyšíte?! Zázraky, dějte se!“

Jedno z plavidel po zuby vyzbrojených flotil právě zmizelo jako zapadající hvězdička za horizontem.

– -–-–-–-

Toho dne už také nikam nešli. Altaiřan měl pravdu, nemělo to žádný význam. Zastavili tedy svoji cestu na tomto místě, uprostřed pustin a prázdnoty, a spolu s tím se do myslí všech bytostí zde přítomných počala vkrádat deprese. Ani jedna z nich nevěděla dopředu přesně, co tady chce najít. Ale to, nač se dívaly nyní, bylo docela jiné. Bylo to odlišné od všech představ, jakkoliv ony představy byly mlhavé, rozostřené a nejisté.

Norman toho dne upadl do zvláštní psychózy. Počáteční šok, způsobený faktem, že se již dostali ke svému cíli a že tu nic není, nahradila trpná deziluze. Co jsem si vlastně sliboval od této cesty? A k čemu mne ve skutečnosti přivedla? To byly najednou důležité otázky. Stejně jako byl důležitý i jejich vzájemný vztah.

Neboť vše kolem se utopilo v prázdnotě nesmyslných a absurdních pustin.

Ano, co jsem si vlastně od toho všeho sliboval? Jakési vyřešení problému, který s sebou celým svým životem nesu? Opravdu? A jak ono vyřešení mělo probíhat? Co se vlastně mělo stát? Co konkrétně jsem tu měl najít? Nevěděl to. Ale samo tohle nebylo podstatné. Podstatné bylo, že věděl, že tu nechtěl najít tohle. Totální nezájem, neexistenci čehokoliv.

Nelitoval cesty, kterou sem vážil. Věděl, že i v této chvíli by se opět rozhodl stejně. Když odcházel z komplexu, neměl už zkrátka co ztratit. Tehdy byl téměř na dně a každý nápad, který přinášel změnu, byl i dobrý nápad. Ne, té cesty není škoda. Snad jsem tu dokonce i něco získal. Získal jsem tady jakýsi pochybný vnitřní klid – a co víc, samozřejmě, definitivně jsem tu nalezl Deb! To bylo podstatné. Možná tady opravdu končí nejenom naše kroky, ale zkrátka všechno. Možná už během nejbližších hodin… ale nalezl jsem tady Deb.

To bylo strašlivě důležité. Našel tady někoho, na kom mu, poprvé za celý jeho život, opravdu záleželo. Ano, bylo to zásadní. Jenže co tady získal kromě toho?

To byla ta druhá otázka. K čemu mne ta cesta ve skutečnosti přivedla? Odhlédneme-li od záležitosti, která měla čistě mezilidskou povahu, copak tady je něco navíc? Tady, v té bahnité poušti? A mám vůbec šanci tady něco najít? Jak bláhové mu teď připadaly představy Rexitena-irta, že v této zóně najde důkazy podpírající jeho teorie, příznaky existence entity nadvědomí, možná i příznaky toho, že okolní svět je virtuální svět. Tisíce hvězd, Druhá Interstelární Dohoda, válka a s ní veškeré utrpení, a konečně, i ona mlhavá naděje po válce a ten zoufalý pokus, který podnikli teď… to vše jako kvadriliony supersložitých matematických operací někde v jakémsi nadřazeném supermozku… Jak to vše nyní bylo od okolního světa vzdálené! A jak to vše je ve své podstatě dokonce až neuvěřitelně ohavné! Ani trochu nezapochyboval, že veškeré teorie, které byly kdy o oblasti vyřčeny, byly mylné. Ani jedna z nich se neblížila realitě. Sám reálnou pravdu samozřejmě neznal. Co víc: v této chvíli dokonce začal ztrácet i naději, že tady, v okolí, sídlí cosi, co může na vlastní oči spatřit. Cosi, co mu, možná, předá nějaké poselství; třeba jen mimoděk, prostě jen pro svoji existenci. Cosi, co uvidí, o čem se na vlastní oči přesvědčí, že to tu je, cosi, co se ho dotkne a nač on sám bude hledět s vědomím, že celá ta pouť nebyla zbytečná… Jakkoliv věděl, proč odcházel, jakkoliv věděl za jaké situace to činil, toužil zde zkrátka najít… cosi…

Teď přestal v ono cosi věřit. Přestal v to věřit docela a bez výhrad a jeho duše už nepropadala depresi. Byla v ní jen marnost. Odešli jsme sem spolu s Deb a altairským vědcem, abychom tu zahynuli. Co na tom, že jsem se v posledních dnech poprvé ve svém životě cítil tak, jako bych nebyl sám? Že jsem, dokonce, skutečně přestal být sám? Co na tom, když vše tohle již brzy skončí? Bez pointy? Beze všeho? Když to, co jsme učinili, bylo jen prázdné a nesmyslné gesto?

Ano, bylo to prázdné gesto. Obavy se naplnily.

Norman to teď už věděl. A snažil se na to nemyslet.

Bloudil to dopoledne kolem stanu, potom se vrátil zpět a vyhledal Deb.

Nevypadala špatně. Snad měla pravdu, když mu říkala, že není tak zle, jak se zdá. A snad měl i Rexiten-irt pravdu, když mu včerejšího večera řekl, že její únava zřejmě nebude vážnou chorobou. Najednou tomu Norman uvěřil. Uvěřil tomu proto, že tomu chtěl uvěřit. A to, co viděl, mu takovou víru nevyvracelo.

Altaiřan se nemýlil. Mýlí se zřejmě málokdy. Spolu s marností, kterou teď Frank prožíval, pochopil definitivně i důvod, proč se včerejšího večera Rexiten tak strašlivě smál. Copak to není k smíchu? To, co jsme udělali? Celá naše cesta, dětinský pokus najít to, čehož podstatu sami neznáme? Není to k smíchu? Vždyť je to obyčejná fraška!

A Rexiten to z nás poznal první. Norman nikdy ve svém životě neměl altaiřany rád. Chápal, že to je pozůstatek války, že to je jakýsi armádou vypěstovaný rasismus povýšený do interstelárních rozměrů. Věděl to, ale nemohl si od toho pomoci. Vždy mu z altaiřanů bývalo špatně.

Jenže teď to přestalo platit. Náhle a s překvapivou jistotou Frank poznal, že má Rexitena-irta velice rád. Strávili spolu několik dlouhých dní. Snad to ani nebylo tak moc času. Jenže co všechno se během těch dní odehrálo! Že to byla jenom pouť přerušovaná přestávkami na jídlo a spánek? Ne, to nebyla pravda. Stalo se toho mnohem víc, i když to neleželo v rovině praktického děje. Norman věděl, že se během této cesty dokázal zbavit jednoho z velmi tíživých břemen. Dokázal vůči altaiřanům najít podivný, ale i pevný pocit vnitřního usmíření. Přestal je nenávidět. To, co mu kdysi vtloukla do hlavy armáda a co se tam tak pečlivě a neochvějně drželo, bylo nenávratně pryč. Co víc, Rexiten-irt se stal v jeho očích konkrétním představitelem rasy, která Frankovi náhle nevadila. Byl prvním z bytostí, které dříve nesnášel a k nimž teď jeho rasismus definitivně pominul.

Aspoň že tak. Rexiten-irt. Deb, samozřejmě. Ta především. Norman cítil marnost, ale vědomí, že má tyto dvě bytosti poblíž, ji poněkud mírnilo. Udělal jsem krok do nicoty, ale nejsem při tom sám.

Tak uběhl celý den. Den dlouhého a absurdního nicnedělání. Čekání na zázrak, jak včerejšího dne řekl altaiřan. Směšného čekání na zázrak. Dětinského a naivního. Vždyť co se dalo dělat kromě onoho čekání? Stát před stanem a mávat rukama? Měli snad běhat v okolí a volat tu věc, za níž sem šli? Měli ji lákat, slibovat jí to či ono, vyhrožovat… měli snad běhat a křičet jsme tady, konečně tady? Vskutku, komická představa. Zůstávalo jen to čekání. Čekání, které už nebylo čekáním, protože zmizely veškeré iluze.

Potom přišel soumrak a Frank se uložil do stanu, ale nemohl usnout. Deb byla hned vedle něj, tiskla se k němu a spala. Snad. Nebyl si tím spánkem jistý. Chvílemi slyšel její tichý dech a cítil, jak se třese zimou. Přikryl ji tedy svojí bundou a posléze vším, co se k tomuto účelu dalo použít. Deb se stále chvěla, i když to snad trochu pomohlo. Není na tom tak špatně, opakoval si Norman pořád dokola a dokola, není na tom tak špatně. Ale viděl, že je jí zima. V brzké době nám dojdou zápalné kostky i zásoby jídla. Zbyde jen voda, jíž je při určitém šetření dostatek, protože altaiřanův přístroj neustále dodává další. Ale to ostatní ztratíme a s tím skončí celá ta naše hloupá historie. Voda sama k životu nestačí. Jenže do té doby… i když je to jen pár dní, tak do té doby… Norman byl zoufalý z toho, že je Deb špatně. Snad to vážně i přeháněl. Ale když teď, uprostřed temné noci, viděl její chvějící se siluetu, určitě by byl i plakal, kdyby to kdy uměl.

Noc byla černá a vysoko nad stanem se pomalu převracelo nekonečné nebe, protkané miliony hvězd, přepůlené mléčnou dráhou a oživené desítkami maličkých hvězdiček plavidel jednotlivých flotil. Hvězdy se otáčely nahoře a nepřítomně mrkaly. Kdyby byly živé, dokonce i kdyby každá z nich byla okem nějaké podivné bytosti sídlící kdesi nad nebeskou klenbou, bylo by jim vše jedno. Té případné mysli někde ve svém imaginárním světě… jak by se asi dívala na takovou nicotu? Noc byla stejně prázdná, jako i předchozí den.

Jak čas krátil vládu tmy, hodinu za hodinou bylo chladněji.

Potom přišlo další svítání. Obloha vybledla dokonce ještě dříve, než kdykoliv předtím. Svítalo o pár desítek minut dřív.

To svítání nepřišlo z východu. Připlížilo se ze všech světových stran, pomalu a zprvu tak nenápadně, že si jej bytosti ve stanu nemohly povšimnout. Frank Norman zaznamenal, že se něco děje, až ve chvíli, kdy skrz tenkou látku stěn vstoupila dovnitř slabá záře.

Opustil tedy stan, tiše, tak, aby své společníky nevzbudil. A vskutku již svítalo, i když jinak, než bylo dříve zvykem. Nebylo to nudné rozednění, připomínající otočení vypínačem. Vše dnes bylo jiné.

Spolu se svítáním přišly do okolí červánky. Sestoupily až těsně nad blízkou zem, kde se usídlily ve vzduchu.

Do oblasti vstoupily červánky a nepřišly samy.

* * *

Znuděn zahálením na orbitě a zdlouhavým čekáním na altairské rozhodnutí o likvidaci planety, odebral se vrchní kapitán Armády Sluneční Aliance James Redwick dolů do nejnižších palub, kde byly instalovány výcvikové trenažéry. Tady, na velitelském křižníku, samozřejmě byla taková zařízení pouze atrakcí. I zde sice byli nižší špičkoví vojáci, kteří čas od času podléhali průběžným testům, byli to ale v drtivé většině piloti či experti starající se o umělé inteligence, počítače a automaty. Nepochybně žádný z nich nepotřeboval trénovat fyzické boje přímého osobního kontaktu dvou vojáků znepřátelených stran uprostřed nejpodivnějších světů, jaké jen mohly v mozcích trenažérů vzniknout. Nikdo z nich nepotřeboval zlepšovat dovednost střelby crasherem a nikdo z nich nepotřeboval odstraňovat chyby ve schopnosti vlastní sebeobrany uprostřed extrémních situací. To vše byly věci, které tito vojáci nemuseli umět, protože jejich prací bylo něco jiného.

Redwick to dobře věděl a trenažéry ve velké většině tedy chápal jen jako zařízení, která mají lidem zpestřit pobyt na palubě křižníku. Někdy se tu stavil a zkoušel jednotlivé bojové hry – vždyť co jiného to bylo, než hraní si? Ale bylo to vzrušující a neuvěřitelně záživné.

Stejně jako mnohokrát předtím, i teď nafasoval u automatu maketu crasheru a osobní pistole, aby byl poté vpuštěn do hlavní haly; další zbraně si nebral. Podlaha haly byla pohyblivá a její povrch navíc měnilo slabé působení silového pole. Posouvala se pod jeho botami tak, jak sám běhal. Dávalo mu to iluzi možnosti překračovat vzdálenosti dlouhých kilometrů, aniž by poznal, že vše kolem je padělek. Byly tu lokální gravitory modifikující místní gravitační pole. A byly tu výkonné holografické projektory včetně aparatury věrně reprodukující prostorový zvuk.

Redwick zvolil nahodilý mód. Nevěděl, v jakém světě se ocitne, ani jaké obtíže bude muset překonávat. Dokonce ani sami tvůrci trenažéru by to nevěděli. Vše bylo totiž pokaždé originální a docela nové, vytvořené přímo na místě v extrémně výkonném počítačovém mozku projekčního stroje.

Potěžkal crasher v ruce a přesvědčil se pohledem, že dobíjí. I pistole se zdála být v pořádku. Došel tedy doprostřed místnosti, kde se zastavil a dal příkaz k zahájení tréninku.

A tu okolí pohaslo. Stěny zmizely v nicotě. Odpadly kamsi pryč, vzduch začal proudit kolem a byl náhle neuvěřitelně chladný a čerstvý. Země pod podrážkami bot se proměnila v písčité pole. Vše se proměnilo.

Už nebyl v uzavřené místnosti. Bylo tu nebe, horizont, byly tu všude kolem rokle a skály… a spousta písku. Obloha sálala fialovou červení a kroužily po ní desítky maličkých ptáků.

„Kríííksss!“ zahvízdal některý z nich. „Kríííksss!“

A druhý odpověděl; a třetí, a čtvrtý…

A Redwick vyrazil. Gravitace byla neuvěřitelně malá, dokonce natolik, že každý jeho krok představoval dlouhý skok do místa několik metrů vzdáleného. Tak tohle bude problém, napadlo ho. Na to si musím

dávat pozor. Malá gravitace… už se tu setkal s imitováním světů, v nichž jeho tělo vážilo přes stopadesát kilogramů. Dostal se tady i do oblastí, v nichž pro řídkou atmosféru téměř nemohl dýchat. Ale nízká gravitace, to bylo něco nového.

A znepokojivě nebezpečného. Jestli ve světech, kde jeho váha strašlivě vzrostla, musel namáhat při každém kroku své svaly až téměř k prasknutí, tady se jednalo o koordinační problém. Snadno se mohlo stát, že ho neuvážený krok zanese dále, než kam se toužil dostat. Koordinace je v bojových situacích problémem číslo jedna. Musím být velmi, velmi opatrný.

Dostal se mezi skály a pomalu kráčel vpřed, když tu bitva začala. První paprsek dopadl metr od jeho nohou a místo, do něhož se opřel, okamžitě vybuchlo v zlatavý gejzír písku. Redwick vztekle vyrazil ke skalám. Jdu tady přímo středem údolí, docela jako amatér! Nadával sám sobě. Snadno mne mohli dostat. Velice snadno.

Skryl se za nejbližším výběžkem skály. Věděl, že kdyby natáhl ruku, propadla by jeho dlaň dovnitř skrz holografický obrázek. Jenže tím by taky hra končila. Automat nesnášel podvádění. Někdy, v průběhu her, kdy se dostal do problémů, býval Redwick v pokušení zjednodušovat si věci tímto způsobem, nikdy to ale neudělal. Dohodnout se může s člověkem, superinteligencí nebo nižší umělou inteligentní myslí. Ale ne s počítačem. Počítače jsou tupé stroje. A dbají taky na pravidla hry s byrokratickou přesností. Trenažéry patřily ke hrám, v nichž nelze podvádět.

První bytosti opouštěly své úkryty, aby Redwicka vyhledaly a zabily. Skrýval se za skalou a pečlivě si je prohlížel. Dbal toho, aby jej nespatřily, a zřejmě se mu to vedlo.

Cizí vojáci byli až přespříliš podobní altaiřanům. Pravda, byli o hlavu menší, neměli tak dlouhý krk a pod čepicemi jim splývaly skutečné dlouhé vlasy. Nicméně byly to zrůdy, zrovna takové, jakými altaiřané bezpochyby jsou. Měly odporně hloupé chapadlovité ruce a místo dlaní byly obdarovány hustými imitacemi přísavkovitých tyčinek. Přímo uprostřed mezi nimi držely oslnivě lesklé zbraně.

A měly plynové masky. Špatně se jim tu dýchá, usoudil Redwick. To je dobré. Stačí střelbou poškodit masku… i to stačí. Zabije je nepřátelské prostředí.

Bytostí viděl pět, ale všude kolem jich musely být desítky. Pětice se blížila a pátravě přebíhala zrakem po skalnaté stěně. Kráčela přitom na druhé straně rokle, přímo pod vysokým převisem, který na ně vrhal temný stín. Držely se u skal z jednoduchého důvodu: byly tu relativně v bezpečí. Kdykoliv po nich Redwick vystřelí, rychle mu zmizí v ostrých skalách, právě tak, jako to před chvílí učinil sám.

Jenže to bezpečí mělo své vady. Redwick věděl, že nemůže střílet na vojáky samotné, protože najednou je všechny nepobije. Ale viděl také ten obludný kamenný převis a v hlavě se mu rychle zrodil plán. Přikrčil se za skalou, intenzitu paprsku vytáhl na maximum a pečlivě zamířil. Několikrát dlouze zmáčkl spoušť a gigantický skalnatý masív explodoval vysoko nahoře do dlouhých a černých mračen rozdrolených skal, písku, i roztaveného tekutého kamení. Rokle se vyplnila lámavým rachocením a kameny počaly padat dolů.

Padaly pomalu, ale bytosti na zemi zazmatkovaly. Dvě z nich se rychle vrhly stranou – tím nejhorším směrem. Odrazily se od skalnatého masívu a zřítily se na zem přímo pod padající balvany. Třetí bytost vyskočila vpřed příliš pozdě a čtvrtá dokonce zůstala na místě. Řítící se skály z této čtveřice tři vojáky okamžitě zabily. Rozsekaly jejich těla na nechutně se roztékající krvavou kaši. Čtvrtá bytost zůstala napůl pohřbena pod valy kamenů, stále se ale hýbala.

A pátá lavině unikla. Podařilo se jí to dlouhým skokem vpřed, do středu rokle, kde se rozplácla v písku a zmateně se teď zdvihala na nohy. Redwick se přestal krýt. Vyběhl z poza skály, pečlivě zamířil a zasáhl vojáka na vzdálenost dvaceti metrů.

Tělo se přelomilo v půli a v následující chvíli crasher doslova rozmetal celý trup. Cáry masa, krve a kostí, letěly někam dozadu, zbytek těla se potom sesunul k zemi. Oblak mlaskavě omítl okolní terén a pokryl ho

dlouhými a nacuchanými liniemi tkáně.

„Zatraceně!“ zaklel Redwick. Zbytečně nechal intenzitu na maximu. Hloupé. Dnes se opravdu chovám jako amatér.

Stáhl nastavení zpět a vykročil kupředu, k ležící bytosti, která se stále zmítala ve vlastní krvi. Kráčel oblastí pokrytou zbytky roztrhané svaloviny, aniž by se nad tím pozastavil. Prvních pět budu mít velice brzy, soudil. Jestli to tak půjde dál, bude to snadné.

Udělal dva dlouhé skoky. Zastavil se právě nad maskou živého vojáka a skrz skelné průzory spatřil černé prázdné oči. Nebyly v nich žádné panenky, a přesto se na něj ty oči dívaly. Zíraly na něj a on v nich nacházel unikající život. Zaváhal.

„Chrrrrrr…,“ zasípala bytost. Redwick svěsil crasher k tělu a vzal do dlaně pistoli. Odblokoval pojistku.

„Chrrrr…,“ ozvalo se znovu a tentokrát kromě toho hlasu zaslechl ještě něco jiného.

Byl to druhý hlas, kdesi v dálce.

„Pane kapitáne!“ volal ten hlas naléhavě.

Redwick položil prst na spoušť a pohlédl té bytosti do očí. Hlaveň namířil na čelo.

„Pane kapitáne!!“ ozvalo se znovu.

Zatraceně, co je zas tohle?! Redwick se zmateně obrátil zpět. Neviděl nic a tentokrát ani nic neslyšel. Pečlivě stiskl pistoli mezi prsty, přestal se zabývat hlasy, které zřejmě vytvořila jen jeho fantazie, a pohlédl opět na umírajícího vojáka.

Ležel tu pořád v téměř stejné pozici. Tiše chrčel a v dlani přísavkovitých tyčinek nyní držel pistoli, s níž se pokoušel zamířit.

Než stihl Redwick cokoliv udělat, zablesklo se. Zásah šel do jeho ramene a v okamžení odtrhl celou jeho paži. Redwick necítil bolest, a přesto křičel, protože to, co spatřil, bylo tak realistické, že v té chvíli všemu uvěřil. Paže se rozstříkla do tříště krvavé kaše. Zarudlá mlha, tříšť kostí, maso… vše z jeho vlastního těla… stále křičel, když spatřil, jak jeho vlastní dlaň, dosud svírající pistoli, letí někam stranou a její prsty se směšně rozevírají…

A vše haslo a rokle ustupovala a vzdálený křik ptáků zmizel a gravitace se vrátila do normálu. Tou dobou ještě Redwick křičel a po tvářích mu stékal pot. Někdo mne volal, říkal si vztekle vduchu. Obrátil jsem se, začal jsem být nepozorný… Rychle otvíral a zavíral dlaň, kterou před chvíli na vlastní oči spatřil odlétat. Opět byla součástí jeho paže, stejně tak jako i loket, zápěstí… i zbraň, o kterou přišel, teď tady byla. Spadla s kovovým mlasknutím na podlahu.

„Zatraceně, do prdele!!“ rozzuřil se Redwick. Věděl, že hlas přišel z okolí místnosti, skrz komunikační reproduktory. V průběhu simulací bojových scén byly trenažéry uzavřeny. Ale někdo byl venku, kdesi za vchodem.

„Do prdele!“ křičel Redwick vztekle.

„Jste likvidován po zneškodnění čtyřech a znehybnění pátého nepřítele, pane kapitáne Redwicku,“ řekl automat. „Přejete si vyhodnotit akci?“

„Drž hubu, zatraceně!“ křikl Redwick. Tu se již otevřely vstupní dveře a dovnitř se vřítil Redwickův zástupce York.

„Pane kapitáne!“ vykřikl celý zadýchaný.

„Do prdele, Yorku!!“ odsekl Redwick, teď už klidněji. „Co je? Zatraceně, co je? Mám chvíli volného času a…“

„Pane kapitáne…“

„Tak co je, k čertu?!“

York zoufale lapal po dechu.

„Musíte okamžitě na můstek.“

„Nedělám nic jiného, než že se starám o flotilu! Tohle je první chvíle po evakuaci, nepočítám-li samozřejmě vlastní spánek, kdy jsem si udělal soukromí čistě pro sebe. A vy mi tu sem, Yorku, vletíte jako blázen! Flotila se pro pár minut obejde i beze mne! Copak…“

„Pane kapitáne…“ zasípal York.

Redwick se konečně vzpamatoval. Vztek byl nenávratně pryč. A náhle pochopil, že se stalo něco nade vše vážného. Pochopil to a spolu s tím přišlo i přesvědčení, že skutečně musí na můstek. Už také vyběhl ke dveřím.

„Co je?!“ křikl a odhodil maketu crasheru na zem.

„Ta planeta… pane kapitáne, ta planeta…“

„Ovládněte se, idiote, a vyklopte, co se děje!“

„Ta planeta hoří, pane kapitáne,“ zachrčel York.

* * *

Stahovaly se všude kolem, byť velmi nesměle. Tisíce maličkých, nevýrazných červánků. Přicházely z temných dálav směrem od horizontu, stejně tak jako se tvořily i na místě. Přímo před Frankovou tváří vystoupil z nicoty do vzduchu průzračný obláček, téměř neviditelný, jenž na sebe upozorňoval jenom slaboučkým fosforeskováním. Roztáhl se do delší linie, připomínající tělo hada, obtočil jeho hlavu a rozpustil se ve vzduchu.

To se dělo všude, kam jen oko pohlédlo. Stovky, tisíce malých obláčků. Kmitaly ve vzduchu, rodily se a zanikaly, přičemž každý z nich vydával jen slaboučkou zář, jež byla násobena jejich strašlivou četností. Bylo jich více a více, s každou sekundou přibývaly další.

Zdálo se, že vskutku svítá, ač Alfa stále zůstávala za horizontem. Tma odcházela a na její místo se tlačilo něco těžko popsatelného. Kvanta červánků.

Stovek, tisíců obláčků.

I Rexiten-irt se vzbudil a opustil stan, a dokonce i Deb se vydrápala na nohy. Nevypadala teď tolik unaveně. Stále se snad chvěla zimou, ale Norman to nebyl schopen příliš vnímat. Nepokusil se ji dostat zpět do stanu, protože byl paralyzován děním, které se kolem počalo odehrávat. Něco se chystalo, jakési neobvyklé, non-lidské divadlo.

„Co je to?“ šeptala Deb přiškrceným hlasem. „Co je to? Je to překrásné, Franku. Co je to?“

Nikdo neodpověděl.

Altaiřan cosi mumlal, ale nebylo mu rozumět ani jediné slovo. Hovořil teď kompletně svojí mateřštinou, na hony vzdálenou jakémukoliv oficiálnímu imperiálnímu jazyku. Hovořil pro sebe, hypnotizován okolní září.

A obláčky vířily. Bylo jich více a více, stahovaly se všude kolem a houstly. Spolu s tím houstlo i světlo, natolik uhrančivé a ohnivě rudé, že téměř oslepovalo oči přihlížejících bytostí.

Světélkující pára se spojovala nad jejich hlavami. Posléze z ní počaly odpadávat uzoučké spirály, kroutící se rychle ve vzduchu při své cestě k zemi. Nejprve jich bylo jen málo. V prvních okamžicích skutečně existovaly jen slaboučké náznaky těchto pásů, později ale už nebylo pochyb. Celý okolní svět, celá ta strašlivě pustá prázdnota, v níž dosud sídlili, vše to se proměnilo jako mávnutím kouzelného proutku.

Skutečně přihlíželi kouzlu. V jejich okolí se snášely k zemi tisíce, snad dokonce miliony vířících pásů, ne širších než jeden centimetr, a přesto pevných a nepřerušených ani na jednom místě. Jako by se vše změnilo v pomalu vytvářenou pavučinu, v níž jsou zatím lana vedena jen jedním směrem. Bylo to husté mřížoví fosforeskujících linií, které rotovaly rychleji a rychleji, aby těsně nad zemí ztrácely na své soudržnosti a rozpouštěly se do atmosféry. Místa, která uvolnily spirály po svém zániku, v mžiku vyplnily spirály další.

Něco se mezi tím pohybovalo. Dlouhé nitky světla křížily svislá lana a pečlivě se vyhýbaly každému z nich, jako by se bály jich dotknout. Proplétaly se v komplexní a neuvěřitelně složité obrazce, rychle pulzující, měnící se, dýchající… dýchající světlem, půvabem, životem…

Norman nikdy neviděl nic tak krásného a ani v tom nejpodivnějším snu by si nedokázal představit, že něco takového vůbec může existovat. Bylo to cizí, natolik cizí a nepodobné čemukoliv, co kdy viděl… a přeci se toho nebál. Měl pocit bezpečí, jistoty, klidu. Nebál se ničeho a jeho duše jako by byla od všech náznaků strachu očištěna. Nepředstavovalo to ale paralýzu jeho myšlení, neboť vnímal doslova každičký detail tohoto podivného divadla.

I malý Korpt byl vyveden z míry, dokonce natolik, že přestal zvědavě skákat. Krčil se na zemi u altaiřanových nohou, ani se nepohnul, ale jeho očka zírala do záplavy rudé záře bez náznaku bázně.

Pak všechno definitivně začalo dýchat. Ten dech nebyl slyšet, a přesto tu byl; pulzovalo to, svíralo se a rozvíralo v neuvěřitelně zvláštním rytmu života nepodobného životům biologickým, a vše se točilo, rotovalo to kolem miliard os zároveň, okolí se proměnilo v stovky proudů nejrůznějších pohybů v nejrůznějších směrech… a do toho tu byl ten dech a do toho tu bylo ještě mnohé navíc.

„Deb?“

„Franku?“

„Podej mi ruku, Deb.“

Udělala to, fascinována okolní krásou.

Altaiřanova zmatená slova přicházela odkudsi zdáli, slyšela je, a přesto jí připadalo, jako by Rexiten byl vzdálen od tohoto místa celé zoufalé věky. Světlo rotovalo, mihotalo se všude vůkol, tisíce paprsků explodovaly do nefalšovaně živého ohňostroje.

Tu přišly hlasy, které opět nebyly slyšet. Cítila je kdesi uvnitř své mysli… více než to. Cítila je celým svým tělem, každičkým jeho kouskem. Hlasy se spojovaly, křížily prostor v okolí stanu, následovaly ohnivé víry aby se v okamžiku nato s nimi křížily v rozdílných směrech. Ty hlasy nebyly tvořeny slovy. Byly to spíš melodie. Byly to táhlé kompozice tónů nejcizejších melodií, krásných a uchvacujících svojí komplexností. Deb je vnímala, naslouchala jim, cítila, jak se jejich pavučina stahuje v okolním vzduchu… počala jimi padat. Stále se opírala chodidly o zem, ale jako by to ani nebyla pravda. Připadala si, jako by se od povrchu země nekonečně vzdálila. Hlasy jí prostoupily, vnikaly dovnitř, do jejího vlastního světa, mezi její

myšlenky, a ona náhle začala zvažovat miliony věcí v ledovém klidu. Obrazy dávných dob se jí míhaly hlavou, jeden za druhým, čisté, jako by to byly obrazy včerejších vzpomínek i cizí, jako by to byly obrazy vzpomínek někoho jiného. Znovu zažívala doby, kdy se nechala najmout do armády, ještě jako malé dítě. Prošla výcvikem… znovu se dostala k Síriu a potácela se jeho bažinami. Znovu zachraňovala život Franka Normana poté, co ho altairský farmář oslepil. A ve stejné chvíli jí hlavou proudily další obrazy, jeden za druhým, obrazy ze vzpomínek na jednotlivé akce CPSA, obrazy z nedávné současnosti i vzdáleného dětství…

Deb padala rudou planoucí výhní půvabné napodobeniny ohně, cítila dech svého okolí, přizpůsobovala se mu, dotýkala se ho a on se dotýkal jí, cítila dokonce veškeré pocity, jaké se v její duši kdy objevily.

Cítila štěstí i zoufalství, vyrovnanost i strach, lásku i nenávist, cítila nadšení i smutek a všechno tohle cítila najednou, aby v tom posléze začalo převažovat vědomí klidu a rovnováhy, natolik silné, že dosud nikdy nic takového nezakusila.

A věděla, že prožívá zázrak. Vskutku se přihodilo něco, co jí připadalo jako zázrak. Hlasitá hudba prostoupila jejím tělem zcela a postupně jako by nahrazovala všechny jeho části. Připadala si, jako by o ono lidské tělo byla připravena, jako by bylo vyměněno… a věděla, že stále stojí na zemi, že se stále dotýká svojí dlaní dlaně Franka Normana, člověka, se kterým měla až přespříliš podobnou životní cestu.

Cítila všechny přítomné bytosti. Franka, altaiřana Rexitena-irta… dokonce i drobného Korpta choulícího se někde u země. Vnímala jejich přítomnost něčím navíc, co dočasně obohatilo její přirozené smysly.

Pak linie barevného světla počaly vířit ve stále se zrychlujícím tempu, pulzovaly ve větších frekvencích, hudba nabírala na dynamičnosti a miliardy hlasů protkaly v jediném okamžiku vzduch, aby si vzájemně odpovídaly, předávaly si mnohá sdělení a znovu si odpovídaly a stále dokola… nabíralo to na intenzitě. Světlo explodovalo. Hudba explodovala, hlasy se staly vším, co kde existovalo. Barvy explodovaly do běsnící směsice rozzuřených vírů duhy.

Její tělo explodovalo.

Její vědomí, uzavřené uvnitř její duše, explodovalo v všeobjímající mysl, aspoň tak to v té chvíli cítila.

A kdoví jak dlouho onen stav trval.

Jenže vědomí přítomnosti ostatních se přeci jen navrátilo a spolu s ním přišla i jistota, že se i teď dotýká země. Fascinována tiskla Frankovu dlaň, jako by ji chtěla rozdrtit a ani nepocítila, že Norman dělá totéž. Dokonce nepocítila ani to, že jí po tvářích stékají slané slzy. Barevné víry nad jejich hlavami kypěly, pěnily, roztékaly se a měnily v dlouhé vlny rudé oslňující záře.

Zmizela pavučina v atmosféře.

Zmizely hlasy, které spolu s hudbou pomaličku odešly.

Vytratily se.

Přímo uprostřed nad jejich hlavami se náhle oblak protrhl a skrz zářící ohně červánků propadl k zemi nesmělý paprsek Alfy, slabě bílý a přesto zřetelný v okolních barvách; líně, pomalu olízl zemi. Prudce se rozšiřoval a mraky se rozevíraly v dlouhých obludných kolech.

Ustupovaly dál od místa, na němž trojice rozumných bytostí stála. Červená záře zůstávala, jen nyní přicházela ze zvětšujících se dálav. Posléze se nebe vyčistilo a vskutku bylo modré, pravé svítání tedy již proběhlo. Čistá obloha zůstávala kdesi nad nimi, rudá světla se zastavila u horizontů, kde se stále vařila v gigantických oblacích mlh. A přesto jako by divadlo bylo u konce, i když se snad ještě mělo něco dít, protože vzdálený svit už neslábl.

Ještě tu cosi zbývalo.

Něco zuřivě tlouklo. Údery přicházely odevšad, pravidelné a tlumeně temné. Bušily čistým vzduchem, vířily v něm, temně duněly v neúprosném nepolevujícím rytmu.

Deb náhle zjistila, že naslouchá vlastnímu srdci.

* * *

„Panebože!“ šeptal Redwick. „Panebože.“

Opakoval to stále dokola, aniž by si uvědomoval, že mluví.

Planeta pod nimi z jejich zorného úhlu představovala obrovskou, perfektní kouli s mírně se zakřivujícím horizontem rozmazaným atmosférou. Díval se na ni okenními průzory můstku – a vlastně zdvihal oči vzhůru, protože křižník měl přesně takovou polohu, že slovo dole tu znamenalo nad hlavou. Byla obrovská, nezměrně veliká. Redwick věděl, co měl od tohoto pohledu očekávat. Měl vidět obludnou kouli, překrojenou linií terminátoru na denní a noční část. Měl přihlížet načechraným oblakům na modrém pozadí i hnědému planetárnímu povrchu, či snad opalizujícímu zrcadlení vod oceánů. Na jiných místech měl spatřit hlubokou černotu planetární noci.

Jenže nic z toho neviděl.

Atmosféra planety se změnila ve vroucí kotel. Nebublaly to mraky, vířilo tu světlo, tak strašlivé a intenzívní, že terminátor zmizel a noční strana glóbu teď svítila stejně, jako i denní. Světlo se ovzduším rozlilo od pólů. Začalo to vše kdesi v oblastech polárních čepiček, rychle se to stahovalo níž a níž, směrem k rovníku, který byl razantně svírán liniemi řezavě ohnivé záře. Nebyl to samozřejmě oheň, ne v pravém slova smyslu. Nebylo to nic známého. Nedalo se to také k ničemu přirovnat. Jen to oheň nejlépe připomínalo.

Později se linie světla setkaly u rovníku a definitivně uzavřely planetární povrch pod pokrývku červenooranžové duhy. Vesmír tu nalezl nové slunce, které se zrodilo nečekaně a které se tolik lišilo od sluncí běžných. Tohle nebyla hvězda. Ale byla to vůbec ještě planeta? Nebo snad gigantická živoucí bytost? Redwick zíral vyděšeně do mihotavé záře a cítil, jak se jeho srdce utápí v neskonalé hrůze.

„Panebože,“ šeptal. „Panebože, panebože.“

„Musejí to likvidovat. Prostě musejí,“ uslyšel kdesi za sebou a ani nepoznal hlas, který ta slova pronesl.

„Ano,“ zašeptal tiše. „Musejí. Nač čekají? Nač zatraceně ještě čekají? Už dávno měl SIOS vyhlásit odpočet!“

Světlo se valilo do nitra křižníku jako lavina. Siluety lidí vrhaly stíny po zdech místností, celý můstek se už topil v té záři, která hypnotizovala veškeré přihlížející… neexistovaly odpovědi na otázku, co se tam dole odehrává. Neexistovala žádná vodítka.

Planetární atmosféra byla téměř stoprocentně klidná. Až na maličké vzdušné proudy, které se stále daly z orbity vysledovat, jako by uvízla v pasti světla, které ji následně zmrazilo v neměnný led. Neexistoval silnější vítr, neexistovaly uragány, pasáty ani bouře. Vše tohle pominulo. Bylo to absurdní a meteorologicky nemožné. I kdyby se o to veškeré intelektuální kapacity tady na orbitě pokusily, nepodařilo by se sestavit matematický model, který by uspokojivě popsal takovou atmosféru. Redwick to cítil a spolu s hrůzou v něm začal narůstat i vztek, vyvolaný onou vědeckou bezmocností.

„Lorie!!“ křikl.

„Poslouchám, pane kapitáne Redwicku.“

„Žádám vysvětlení, Lorie.“

„Jistě můžete. Na to máte právo.“

Redwicka to vyvedlo natolik z posledních zbytků vratké rovnováhy, že se neudržel a neurvale kabinou zařval.

„Cože?!!!“

„Říkám, že na to máte právo, pane kapitáne. Můžete žádat vysvětlení. Můžete žádat cokoliv, budete-li chtít.“

„Co to má znamenat?“

„Že mé vlastní schopnosti jsou omezené. Jak už jsem řekla. Můžete po mně žádat vysvětlení toho, co se pod námi děje. Zda vám to vysvětlení dokáži podat, to je jiná věc.“

„Zatraceně, Lorie, musíš mít aspoň nějaké vodítko!“

„Nemám je.“

„Něco!“

„Lituji, pane kapitáne.“

„Náznak, okrajovou myšlenku, cokoliv…!!!“

„Nemám nic, je mi líto. Ale žádat vysvětlení samozřejmě můžete, v tom vám nikdo nebrání. Svědčí to ovšem o čemsi.“

„Cože?!!“ zařval Redwick znovu.

„Svědčí to o rozporném přístupu vás, biologických myslí, k entitám mého typu. Je to komické, pane kapitáne, ale existuje tu zásadní paradox. Všechny biologické bytosti si vzájemně potřebují dokázat, že jsou entitám umělých inteligencí nadřazeny. Že jsou nadřazeny i superinteligentním entitám coby těm nejšpičkovějším umělým myslím. Pokud jde o superinteligence, takzvaná teorie vědomí tento přístup velmi relativizuje, ale o tom teď nechci mluvit a ani není pro podobné debaty vhodná doba. Zpět k tématu.

Jak jsem již řekla, každá biologická mysl, nebo ještě přesněji takzvaná originální mysl – i to je mlhavé, přesnější definici však neznám – chápe superinteligence jako méněcenné. Nic proti tomu, já necítím emoce vašeho typu a nikterak se mne tento přístup tedy nedotýká, ani netoužím vyvolat změnu. Jenže je tu právě ten paradox. Ve chvíli, kdy se dostáváte do úzkých, přisuzujete zrovna vy, biologické či originální inteligence, superinteligencím zázračné vlastnosti, které nemají. Přisuzujete jim schopnost řešit libovolný problém, schopnost učinit nemožné, přisuzujete jim jakousi absolutní intelektuální sílu. Chápete je jako méněcenné, a přesto občas i jako všeschopné. Obracíte se k nim v okamžicích, kdy potřebujete záchranu, kterou vám vlastní schopnosti nemohou poskytnout a kdy po nich žádáte, aby vám ji samy daly, ač ani v jejich silách to není.

Nuže, pane kapitáne Redwicku, já sama jsem palubní superinteligencí. Jsem bytostí, již zrodila vaše věda, věda entit lidských a altairských. Vzešla jsem z vašeho poznání. Nečekejte tedy, že hranice vašeho poznání dokáži překročit, to není v mých silách. Jsem dítětem vaší vědy a prostor mé duše je plně definován okolím, jaké vy mi vytváříte. Nemám větších sil než těch, které mohu načerpat z vašeho poznání. Věřte, že tváří v tvář jevu, kterému tu čelíme, cítím přes úplnou absenci vašich emocí své vlastní ekvivalenty fascinace a bázně, a věřte, že nejsou o nic slabší, než pocity vaše.

A proto, pane kapitáne Redwicku, jsou jakékoliv žádosti o vysvětlení nevysvětlitelného vůči mně zbytečné. Nevzpírám se jim, aby bylo jasno. Jen jim nemohu dostát. Je naivní chtít nemožné. A pro mne je skutečně nemožné analyzovat jev, který nástroji vědy vás, biologických či originálních myslí, analyzovat nelze.“

Po kratičký okamžik vztek prakticky zahalil Redwickův rozum. Taková drzost! Říci něco takového mně, kapitánovi Armády Sluneční Aliance! Nechat si něco takového líbit! Od superinteligentní entity, obyčejné palubní superinteligence, součásti palubního informačního systému… drzost! Taková neskonalá drzost! A tady, přede všemi!

Ale ovládl se až neuvěřitelně rychle. Redwick byl nepochybně vznětlivý člověk. Kromě toho byl ale také velice chytrý a dokázal vidět dále, než na špičku vlastního nosu. Věděl, co by následovalo, kdyby se na Lorie rozkřičel. Udělal by ze sebe totálního hlupáka a blázna. Částečně se mu to už povedlo, když tuto umělou mysl žádal o vysvětlení nevysvětlitelného. Lorie měla jistě pravdu, nedalo se o tom pochybovat. Ani ona nemá větší šance pochopit, co se právě na té zatracené planetě děje. Nemá žádné takové šance. Žádná bytost pocházející ze systémů Druhé Interstelární Dohody by to nedokázala. Kdybych se teď rozzuřil veřejně, totálně bych se shodil, říkal si. To nemohu dovolit. Ani teď, za takto pohnuté situace.

A tak tedy jen krátce přikývl hlavou.

„Dobře, Lorie,“ zavrčel. „Jde to mimo naše chápání. Ale je to… je to… fascinující… úžasné…“

Zmlkl.

Bylo to strašlivé právě pro svoji komplexnost. Jako by jeho duši potopili do ledu. Hrůza jím rozetřásla a jen s největšími obtížemi se ovládal tak, aby na sobě nedal nic poznat.

„Nač čekají?!“ zasípal. „Nač ti blázni stále čekají!!“

„Rexiten-irt,“ řekl někdo za ním.

„Je odepsaný,“ odsekl Redwick, „pokud už není mrtvý. Altaiřané to taky vědí! Musejí to vědět!! A nejsou přeci tak zatracení blázni, aby doufali v jeho záchranu ještě i teď! Nač, k čertu, ta hovada čekají!! Panebože!“

Dlouze zasípal. Hrdlo se mu stáhlo a nedokázal říct další slovo. Opět obrátil své oči k oranžově se vařícímu planetárnímu kotli. Gravitační beranidlo, imperiální superzbraň, svítilo těsně nad horizontem planety odraženým světlem jako droboučká zarudlá stužka.

„Panebože!“ sykl.

„Pane kapitáne!“ křikl kdosi za ním.

„Můžete aspoň na chvíli držet hubu, hlupáci?“ zavrčel Redwick. Nemohl zrak od té koule odtrhnout. Co teď, v této chvíli, ještě mohou chtít? Kdo vůbec teď má tu drzost obtěžovat ho s nějakým podružným problémem? Planeta svítila jako rozžhavené tekuté železo.

Tu se ozvala Lorie.

„Váš radista vám, pane kapitáne Redwicku, touží nepochybně sdělit, že příkaz k okamžitému odchodu právě dorazil.“

Řekla to nevinným dívčím hlasem, jenž zazvonil můstkem v lámající se ozvěně.

„Altairští vojáci SIOS se právě rozhodli,“ konstatovala melodicky.

– -–-–-–-

– LOKÁLNÍ DEPEŠE –

Adresát: kpt. James Redwick,

1. flotila speciálních sil

Armády Sluneční Aliance

kpt. Tomas Fox, 3. operační flotila Centrální Policie Sluneční Aliance

Odesilatel: Egnar venx Liaf-eili Orton Retinger Toxx,

speciální flotila Sjednocených Imperiálních Ozbrojených Složek

vymezena operaci Alfa Fénix

Identifikační kód zprávy: 99598BB2CCD-33448299

Status: utajení 9A,

nekódováno

Lokální velení flotily Sjednocených Imperiálních Ozbrojených Složek rozmístěných v systému Alfy Fénixe dnes, ve třináct nula pět hodin dle synchronizovaného systémového času a aliančních standardů časomíry dospělo k následujícímu rozhodnutí: Likvidace planety se v daném čase stává jediným možným řešením vzniklé situace. Velení s vědomím tohoto faktu vydává rozkaz maximální priority k okamžitému zahájení destrukčního odpočtu. Gravitační dělo umístěné na orbitě je tímto bezodkladně uvedeno do operační pohotovosti. Tento rozkaz je s odkazem na výjimečná ustanovení Druhé Interstelární Dohody a konkrétní vlastnictví lokálního solárního systému Impériem Altair závazný pro všechny síly Druhé Interstelární Dohody rozmístěné v systému Alfy Fénixe.

Konkretizace: a) planeta bude likvidována gravitační rázovou vlnou, jež naruší lokální strukturu prostoru a povede ve svém důsledku k roztříštění vnitřních vazeb kumulované planetární hmoty a rozpadu tělesa jako celku,

b) zničující následky operace lze předpokládat v kulovité okolní planetární zóně s poloměrem šedesáti tisíc kilometrů a dále v trajektorii bývalé oběžné dráhy tělesa ve vzdálenosti do pětiset tisíc kilometrů od epicentra exploze,

c) další podrobnosti rozpadu planetárního tělesa a vývoje situace po aplikování gravitačního úderu jsou upřesněny v dodatkovém protokolu k této zprávě.

Zdůvodnění: a) nepředvídaný kritický stav na sledovaném objektu,

b) nepředvídatelný stav a další nepředvídatelný vývoj na sledovaném objektu,

c) nepředvídatelné následky pro ostatní systémy Druhé Interstelární Dohody,

d) nevyčíslitelná rizika a nevyčíslitelné pravděpodobnosti dalšího vývoje sledovaného objektu, neznámé varianty dalšího vývoje,

e) možné další globální ohrožení altairsko-lidské civilizace.

Časový harmonogram: – lokální velení speciální flotily Sjednocených Imperiálních Ozbrojených Složek žádá své lidské partnery, tj. ASA, CPSA, o potvrzení příjmu zprávy, a to do jedné hodiny od jejího

obdržení,

– žádá dále, aby lidští partneři i přes závazný statut rozkazu vyjádřili formální souhlas s likvidací planety, a to spolu s potvrzením příjmu,

– žádá dále, aby veškerá plavidla ASA a CPSA, rozmístěná v planetárním okolí, zahájila neprodleně evakuační manévr a do stodvaceti minut od obdržení této zprávy se vzdálila od planetárního tělesa na vzdálenost stopadesáti tisíc kilometrů,

– oznamuje dále, že odpočet gravitačního úderu proti planetě byl stanoven na stoosmdesát minut počínaje nabytím platnosti tohoto rozkazu, tedy neprodleně,

– oznamuje dále, že přesný časový harmonogram odpočtu je umístěn v dodatkovém protokolu k této zprávě.

Srozuměni jsou: Impérium Altair – globální velení SIOS

– imperiální politické vedení

Poznámka: imperiální politické vedení i globální velení SIOS vyjadřují s operací bezvýhradný souhlas.

* * *

Tomas Fox stál ve stínovém přítmí nahoře, v oblasti vyhlídkových teras. Byl tu sám a ani netoužil po přítomnosti dalších lidí. Zkrátka si přál být tu sám. Mlčky hleděl z obrovských bloků imitace skla ven, na planetární kouli. Hrála teď všemi odstíny červené, fialové a řezavě oranžové. Světlo se po jejím povrchu rozlévalo od pólu k pólu, vlnilo se a jednotlivé barevné proudy se promíchávaly do nových odstínů té nejpodivnější duhy, jakou kdy kapitán CPSA spatřil. Fox se na tu podívanou díval s pocity, jimž sám nedokázal porozumět, v nichž se sám nedovedl zorientovat. Byla to směsice všeho. Obdivu, bázně, strachu, úžasu… zkrátka všeho. Mraky, dlouhé načechrané obláčky i víry bílých par, teď z obrazu planety zmizely. Zůstávaly jen ty barvy. Tomas Fox se díval na nemožné a slyšel, jak mu v hrdle bije srdce.

Opravdu, byl velmi rád, že je tady sám. V této chvíli měli všichni lidé stejné pocity. Netoužil se o nich s někým bavit, přinejmenším ne s někým, kdo uvažuje podobně jako on sám a kdo i podobně cítí. Ale svým způsobem tu jeho samota nebyla absolutní. Stále tu byl někdo, kdo mlčky přihlížel každému jeho pohybu a kdo okolní svět vnímal docela jinak, než bytosti lidské.

Fox tu přítomnost cítil, i když na vlastní oči samozřejmě neviděl nic. Ale cítil ji.

„Karen?“ řekl.

„Ano, pane kapitáne Foxi?“

„Zvláštní situace, že, Karen?“

„Zvláštní? Nevím, zda to je to pravé slovo. Ale ano, svým způsobem. Vskutku, zvláštní situace.“

Fox tiše vydechl.

„Co si o tom myslíš, Karen?“

„Chcete vysvětlení? Nedám vám je. Odpovím vám otázkou. Co vy si o tom myslíte, pane kapitáne?“

„Dobře, ale tak jsem to nemyslel. Nechci po tobě pravdivé a zaručené odpovědi na pouze intuitivně vycítěné nepřesné otázky. Nechci po tobě nemožné, Karen, já totiž nejsem blázen.“

„Tedy?“

„Chci znát tvůj vlastní názor.“

„Můj názor?“

„Jistě si o tom všem něco myslíš. Bez ohledu na teorie, které se vyrojily. Bez ohledu na základní vědecké poznatky. Chci to vědět.“

„Mnoho toho není, pane kapitáne, věřte mi, že ne. Ale ráda vám řeknu, co si myslím. V první řadě ty teorie. Máte dojem, že jsou vůbec k něčemu dobré? Počínaje úvahami o fyzikální podstatě jevu přes podivnou inteligenci a takzvanou teorii nadvědomí až k virtuálním světům… Hodnotíme situaci našimi měřítky, protože žádná jiná nemáme. Logicky tomu ani nemůže být jinak. Ale co když ten jev nespadá ani pod jednu z těch teorií? A já si myslím, že je tomu právě tak.“

„Co tě k takovému přesvědčení vede?“

„Ach, to není přesvědčení. To je jen domněnka. Chtěl jste znát můj názor. Tady je, ten názor. Teorie, které jsme sami sestavili, popisují pouze naše představy, nikoliv realitu. Ale nemám vskutku nic, čím bych tuto domněnku mohla podpořit. Je to opravdu a pouze jen názor.“

„Teorie planetární rakoviny?“

„Ta přeci byla účelově vypuštěna a všichni to víme.“

„Ano, ale to ještě nemusí dokazovat, že je chybná.“

„Bezpochyby nemusí. Třeba není chybná. Ale mám značné pochybnosti o takzvaných planetárních nemocech a nákazách, které se v této teorii vyskytují jako základní stavební kámen všech jejích úvah.“

„Já si také myslím, že není správná,“ přitakal Fox po chvíli. „Ale otázka tu stojí jinak. Bloudíme-li v kruhu nesmyslných hypotéz, uzavřeni v kleci vlastního poznání, neschopni realitě pohlédnout do očí, protože jí prostě nerozumíme, potom… je ta věc nebezpečná a nebo ne? Podle čeho máme soudit? Podle čeho máme rozhodovat, zda je nebezpečná či nikoliv, když nic nemáme? Když nedržíme v ruce žádná podstatná fakta, žádná hodnotící kritéria… když nemáme nic?“

„Mýlíte se, pane kapitáne. Taková otázka neexistuje. Je jen uměle vytvořená, jako vše ostatní. Nemá smysl zabývat se otázkou, zda jsme konfrontováni s nebezpečím a nebo nikoliv.“

„Proč ne?“

„Sám jste to řekl. Nemáme v ruce nic. Proto na takovou otázku neexistuje odpověď. Proto, dokonce, ani sama ta otázka nemusí mít praktický význam.“

„Ale chování té věci…“

„Víte, v čem je trik? Proč nemá smysl si takovou otázku klást? Protože, právě z důvodu naší bezmoci, musíme automaticky předpokládat, že nám zde hrozí smrtelné nebezpečí. Není pravda, že takový předpoklad vychází z militantní xenofobie. To je jen racionální chování. Pud sebezáchovy. Nevíme, nač se díváme, víme však, že nemáme žádné naděje to vědět. A tu je před nás postaven problém. Co ta věc znamená pro náš vesmír? Co vlastně znamená nepochopitelný jev pro oblast Druhé Interstelární Dohody? Co vlastně?

Nikdo z nás si nepřeje změnu. Ať už je naše společnost jakákoliv, ať už je třeba nespravedlivá a krutá, poznamenána šrámy války, stále je to naše společnost a je to to jediné podstatné, co definuje naše osudy a životy. Zahynuli bychom bez ní, všichni bez výjimky. Nemůžeme dovolit změnu.“

„A myslíš si, že to, co vzešlo z oblasti, hrozí vyvolat takovou změnu?“

„Nevím a nemohu to vědět. Ale byli bychom naivní, dokonce bláhoví, kdybychom se chovali, jako že se nic neděje. V našem vlastním zájmu je předpokládat, že nám odtud hrozí nebezpečí. Jinak bychom mohli být v blízké době velmi překvapeni.“

„Máš pravdu, Karen. Je to tak. V podstatě se ti povedlo přesně vyjádřit to, co sám tak nějak vnitřně cítím. Ta planeta musí pryč, protože neznámo je pro nás víc než jenom otazník. Je to i hrozba. I kdyby se později ukázalo, jak mírumilovnou a přátelskou věc jsme zničili, neměli bychom při tom cítit zármutek a bolest, protože likvidace planety je teď tím jediným, co nám zbývá. Jenže… já přesto pořád ještě váhám, víš?“

„Ano, ještě jste nepotvrdil Altairu příjem zprávy. Ještě jste jim nepředal souhlas s likvidací. ASA to už učinila, víme to z monitorování jejich depeší.“

„Kéž by to bylo tak snadné. Máme tady ale dilema. Zásadní dilema.“

„Ti lidé.“

„A altaiřan. Ano. Pořád jsou tam dole. Odejdeme-li odtud, zabijeme je.“

„Nevíme, zda jsou vůbec ještě živí.“

„Nevíme to. Ale jeden ze základních principů sounáležitosti rozumných myslí je vzájemná pomoc, chápeš? Nemůžeme předpokládat, že jsou mrtví, dokud nebudeme mít důkaz.“

„Ta planeta připomíná běsnící požár, pane kapitáne Foxi. Kromě maličkého flíčku v oblasti, který je kupodivu čistý, celý její povrch zahalila rozzuřená imitace ohňů nebo bůhví čeho vlastně. Vše se teď vyvíjí razantním tempem. Další vyčkávání může být strategicky nebezpečné. Dokonce už teď je více než pozdě k odstranění planety z vesmíru, měli jsme to učinit dávno. Teď bychom tu již měli jen neškodné pole asteroidů.“

„Kloníš se tedy k likvidaci i za cenu ztráty oněch tří životů?“

„Ano. Je mi líto, pane kapitáne, protože přinejmenším paní Debra Crawsonová je mně, coby rozumné a inteligentní mysli s vědomím vlastní identity, velmi blízká. Věřte mi to. Záleží mi na životech mých přátel stejně tak, jako na nich záleží vám. Ztráta třech životů je osobní tragédií umírajících a jejich okolí. Jenže naproti tomu stojí hrozba celospolečenského rozpadu.“

„Možná hrozba.“

„Možná hrozba, ano. Ale vzhledem k tomu, že možné je vše, musíme jednat rychle. Ztráta tří lidských životů je tragédií. Smrt tisíců miliard rozumných myslí v celé oblasti Druhé Interstelární Dohody už není tragédií, pouze koncem všeho. Zvolte, co z toho je horší.“

„Ovšem, vím, že si budu muset vybrat. A asi z těchto dvou možností,“ přikývl nešťastně Fox. Připadal si zoufalý. Bylo to dilema, které mělo jednoduché řešení. Jen jedna z těch variant byla ve skutečnosti přijatelná. Ale i takové rozhodnutí spolu neslo strašlivou bolest.

„A třeba existuje ještě třetí varianta,“ řekl po chvíli.

„Chcete tamodtud ty lidi dostat? Jak? A odkud přesně? Promiňte mi má slova, ale nebuďte naivní, pane kapitáne.“

Fox pokrčil rameny.

„Poslyš, Karen, paní kapitánka Crawsonová – tehdy to ještě byla kapitánka – hovořila o jakémsi altairském náboženství. Jeho základem byl oheň, který…“

„Další teorie, pane kapitáne Foxi?“

„… já nevím. Snad to může…“

„Dovolte mi drobnou poznámku. Náboženství vytvářena inteligentními bytostmi se subjektivním chápáním okolního světa jsou stejně umělá, jako jimi vytvářené vědecké teorie. Jsou snad naše teorie pravdivé? Některé? Všechny najednou? Jedna z nich? Jedna konkrétní? Kterápak asi? A může být pravdivé prastaré umělé náboženství?“

„Dobře,“ mávl rukou Fox, „dobře, Karen, přesvědčilas mne. Nemáme šanci najít podstatu jevu, na nějž se díváme. Ale nepřesvědčilas mne tak docela, že musíme ty lidi nechat zahynout.“

„Nepotvrdíte tedy SIOS jejich příkaz?“

„Ne, zatím ne.“

„Co potom uděláte, pane kapitáne? Smím-li se ptát?“

„Dávej pozor, Karen. Svoláš poradu. Okamžitě. Do konferenční místnosti. Chci tam následující lidi: Jane Weberovou, Erica Roola a Donalda Novaka. Veškeré komplikovanější situace jsme vždy probírali společně. Chci, aby přišli do konferenčního sálu ihned… no řekněme do patnácti minut. O postupu vůči SIOS rozhodnu po poradě. Nechám si ještě čas.“

* * *

Holografická projekce kapitána Armády Sluneční Aliance Jamese Redwicka se zjevila uprostřed iluze oválných mléčně namodralých stěn, po jejichž povrchu probíhaly miliardy droboučkých vloček. Zkondenzovala se ve vzduchu zkrátka odnikud, z prázdnoty. Jako když v jakémsi pochybném videofilmu neobvyklý oblak nadpřirozené síly začíná nabírat lidských rozměrů, aby dal vzniknout bytosti s lidskou vizáží, počaly se obláčky rozpitých stínů emitovaných z okolních projektorů skládat, aby se měnily v siluetu s hlavou, pažemi, trupem… siluetu sedící v pohodlném křesle s černým opěradlem.

Pak se počaly míchat barvy. Stékaly dohromady, dodávaly bytosti promítnuté do vzduchu na životu, objevily se oči, nos, ústa, prsty získaly své nehty, začaly se stínovat záhyby šatů, vrásky ve tváři, mlhavá přikrývka hlavy přešla do formy krátkých naježených vlasů. Bylo tu i trochu dýmu. V ústech postavy svítil karmínový konec cigarety, od něhož se zdvihal maličký obláček.

A Redwick se pohnul, uchopil cigaretu mezi prsty a odklepl z ní popel kamsi do míst, kde, tam daleko v jeho pracovně, stál zřejmě popelník. Působilo to komicky. Popel se sypal vedle křesla k zemi, aby náhle zmizel, prostě se rozpustil ve vzduchu, odešel do nicoty. Snímače zřejmě nezabírají popelník, soudil Tomas Fox. Nebo to ten blázen klepe na zemi? Opravdu? Směšný nápad!

„Zdravím vás, Foxi,“ konstatoval Redwick žoviálním tónem. „Tak jak se vede, příteli?“

Fox byl natolik zaskočen, že se nezmohl na nic víc, než na kratičké zavrčení.

„Mám na mysli CPSA, samozřejmě. Jak jdou věci? CPSA, SIOS a tak… Situace se nám přiostřuje, viďte? Zajímavé rozuzlení. A nebo to ještě není rozuzlení? A co CPSA?“

„Máme na palubě spousty vašich vojáků,“ řekl Fox zmateně.

„A my spousty vašich policistů. Díky těm zmatkům při evakuaci. Věřte mi, Foxi, vrátím vám ty vaše lidi, jak

jen to bude možné. Mí vojáci jsou aspoň relativně disciplinovaní. Vaši policisté nikoliv. Dělají jen problémy.“

„Jste na tom zřejmě dost špatně, když si nedokážete poradit se skupinkou policejních odborníků,“ odsekl Fox kousavě. „Já jsem ty vaše omezence zvládl rychle.“

„Poslyšte, Foxi, kázeň není ekvivalentem tuposti a anarchie není synonymem pro vysoké IQ,“ zasmál se krátce Redwick. „Ale dobře. Nechme toho, ty lidi si samozřejmě vyměníme jak jen to půjde. Teď ale asi nebudeme mít moc času, viďte?“

„Teď není moc času na nic. K věci, Redwicku. Začíná mi právě porada, víte? Nechci ty lidi nechat čekat. Váš hovor přišel v nejnevhodnější chvíli.“

„Nechcete ty lidi nechat čekat…,“ zašklebil se Redwick. „Jak šlechetné! Jste zřejmě spravedlivý kapitán. Altaiřany nicméně necháváte vyčkávat, že?“

„Altaiřany?“

„SIOS. Ještě jste jim nepotvrdil rozkaz. U nás již jedou přípravy k odchodu naplno. Opustíme orbity do dvaceti minut, spíš ale ještě dřív. Stíháme to. Vy, zdá se, nikoliv. Tak kde to vázne?“

„Nepotvrdil jsem příjem jejich zprávy. To je pravda. Jak to víte, Redwicku?“

„Slyšíme vás přeci. Naslouchámе si všichni vzájemně. Jen altaiřanům v posledních hodinách prakticky nerozumíme, protože stále kódují. Teď už téměř veškeré radiové kontakty, v nichž je zapojen SIOS, mají kódovanou podobu. Jaká zbytečnost! Hrají dávno již s otevřenými kartami! Ale vás slyšíme moc dobře. A víme ještě něco. CPSA dostala od svého aliančního velení plnou moc ke schválení likvidace planety. Dokonce takový postup vaši nadřízení Centrální doporučují, že?“

„To je pravda,“ souhlasil Fox neochotně. „ASA podobné doporučení získala také. A pospíšili jste si.“

„Vidíte, že si vzájemně naslouchámе. Nač to zastírat. Jedna věc je nad slunce jasnější, Foxi. Politicky je rozhodnuto. Naše špičky už se dohodly. Mezi vrcholy Impéria i Aliance je teď už politicky jasno.

Dávají nám to najevo. Dostali jsme sice jen doporučení, ale to je přeci ekvivalent rozkazů. Velení CPSA i ASA občas postupuje touto cestou. Za chybné rozhodnutí pak nenese odpovědnost, protože pouze doporučovalo… Je to ve své podstatě ale rozkaz, jasné? Neuposlechneme-li, přijdeme o místa. A kromě toho… podívejte se z okna, Foxi. A řekněte mi pak, kde to zatraceně vázne?!!“

„Nehodlám altaiřanům vydat souhlas k planetární likvidaci. Ne v nejbližších minutách.“

„Blázne!“ posmíval se Redwick. „Myslíte si, že je tím zastavíte? Je to jen formalita. Zlikvidují planetu, ať už jim odvysíláme cokoliv. Je to právě a jen formalita, Foxi. Kromě toho mají pravdu.“

„V čem? Že ta planeta musí pryč? Jsou na ní lidé.“

„Lidé!! Mrtví lidé! Už ve chvíli, kdy odešli, byli mrtví. Ta planeta zešílela, dá-li se to vůbec o planetě říci. Celý její ekosystém je v plamenech.“

„Není to pravý oheň.“

„To je přeci jedno! Musí pryč, jasné, Foxi? Zdržujete jenom. A může to mít fatální následky. Pro nás pro všechny. Jsou tam lidé! Jak jste, zatraceně, šlechetný!! Dva lidé a jedna ohavná zrůda.“

„Altaiřané nás slyší.“

„Ať si. Jsou tam zkrátka dva lidé… jací lidé? Trosky, Foxi. Zoufalci. Psychicky narušení blázni, kteří utekli od společnosti ve snaze dokázat… dokázat… já nevím, co tím sledovali. Ale jsou to nemocní lidé. A je tam pološílený altaiřan, který zřejmě hledá důkazy existence Boha nebo něco takového. Dejte mi s nimi pokoj. Dejte mi s nimi, k čertu, pokoj!“

„Nelíbí se vám, že je chci tamodtud dostat? Vy jste dokonce rád, že tam skončili! Získal jste tak prakticky bez jakékoliv námahy funkci! Nemáte důvod oplakávat Normana, Redwicku.“

„To tedy nemám. Nemyslete si, že mám radost z toho, co udělali. Byla to neprofesionální bláznivina. Ale oplakávat nebudu nikoho z nich. A tu planetu chci vidět pryč. Chci vidět haldy kamení, které po ní zbydou, ale ne tohle. Podívejte se, zatraceně, z okna! Nemáte hrůzu z toho, co se děje?“

Fox otevřel ústa, ale nevydal ani jedinou hlásku.

„Jednoduchý dotaz, pane kapitáne Foxi. Odkudpak jste? Kde jste se narodil, smím-li se ptát?“

„Na třetím světě Prokyonu,“ zavrčel Fox. „Jak to s tím Redwicku souvisí?! Jak to s tím vším zatraceně…“

„Prokyon. Půvabný systém. Jedno z nejvyspělejších míst Sluneční Aliance. Je to tam krásné, že? Nesmírně bohaté, poněkud svobodomyslné… civilizovaný svět, zkrátka. A teď si představte to peklo, co máme tady venku, v těsné blízkosti našich flotil. Chcete vidět svůj vlastní domov a nebo aspoň svět, ze kterého pocházíte, jak ho zaplavuje jakási zatracená choroba imitovaného ohně?! Chcete to? Víte vůbec, co se tam dole děje?“

„Ne. Nikdo z nás to neví.“

„A domnívám se, že to ani nikdo z nás nechce vědět. Přejeme si všichni, aby to bylo pryč.“

„Možná,“ připustil Fox.

„Ne možná! Určitě, Foxi, chápete? My to všichni chceme, protože je to naše jediná šance. Co si myslíte o teorii planetární rakoviny?“

„Neplatí. Žádná z našich teorií zřejmě neplatí.“

„Ach, Foxi! A vsadíte na to?! Jsou tam lidé. Dobře. A co má být? Co znamenají dva lidské životy a jeden altairský? Číslo ve statistice! Jenom obyčejné číslo. Dva plus jedna, nic víc. Vzpamatujte se konečně a potvrďte ten rozkaz.“

Fox se náhle strašlivě, nepříčetně rozzuřil. Bylo toho již na něj moc. V posledních dnech se vše tak nějak valilo, aniž by se toho dokázal zbavovat, a teď ještě aktuální vývoj situace… a dilema, o němž hovořila Karen, a životy lidí tam dole a ohrožení civilizace jako celku, možné ohrožení, a teď navíc ještě ten blázen Redwick… Fox se prostě rozzuřil.

„V nejbližších desítkách minut těžko!“ řekl vztekle. „Nepočítejte s tím!“

„Blázne!!“ vyštěkl Redwick. „Flotily odcházejí! I vy budete muset. Altaiřané to udělají! Nač ty pózy?! Abyste pomohl těm lidem? Nenamlouvejte si to! Vy chcete pouze alibi před vlastním svědomím, že jste něco udělal! Že jste je tam nenechal zahynout, chápete? Uvědomte si to už konečně! Jejich životy jsou jen čísly, vy jeden zatracený blázne!“

Fox nestihl odpovědět. Postava před ním se rozpila do vzduchu, roztekla se do drobných obláčků, i stěny s mihotajícími se vločkami zmizely, a on se navrátil zpět do reality své kapitánské pracovny, v níž holografický hovor přijal.

„Můj bože,“ šeptal tiše. „Takový odporný člověk! Můj bože, můj bože!“

Navztekaně strčil do stolu a seskočil z pohodlného křesla. Obešel stůl tak, že mu v jistou chvíli holografický terminál lokální informační sítě zmizel s očí, zastavil se zpět v místech, ze kterých vyšel, a vztekle do křesla kopl.

„Takový odporný člověk!“ zasyčel nasupeně. „Hovado. Obyčejné odporné hovado!“

Položil si dlaně na tváře. Okamžik stál bez hnutí a tiše naslouchal, jak sípavě dýchá. Vztek ale odcházel jen zvolna.

„Porada,“ zašeptal pomalu. „Musím na poradu.“

Říkal to jen sobě. Nebyl tu nikdo, kdo by jeho slova mohl slyšet.

* * *

Lidé už ho čekali. Tomas Fox vstoupil dovnitř dveřmi, které před ním rychle odjely do stěny. Pohyb desky doprovázel tichý hukot, jakési chladné a neosobní zabzučení mechanické výbavy lodi. Fox překročil práh a zaslechl, jak se dveře opět za jeho zády uzavírají.

Lidé mlčeli. Všichni do jednoho byli zticha a všichni byli taky neuvěřitelně unavení. Fox to poznal. Stačil mu jediný pohled k tomu, aby se přesvědčil, že jeho podřízení příliš spánku v posledních dnech neužili. Jsou na tom stejně jako já, napadlo ho. Docela stejně. Začíná toho být moc, zatraceně moc. Náhle zatoužil po jediném – přál si prostě, aby vše tohle bylo pryč. Aby to již měl za sebou. Aby byl kdesi ve vzdálené pracovně některého ze sídel Centrální Policie Sluneční Aliance, roztroušených po celém prostoru ovládaném Sluncem. Přál si, aby tohle hloupé místo, zmizelo, aby ta nicotná hvězda, v jejímž systému se teď celá jeho flotila nachází, prostě patřila minulosti, aby byla pryč a stala se jen součástí vzpomínek.

A přál si, aby se to stalo rychle, ať už s jakýmikoliv následky. Toužil po tom, aby – ať už se chystá cokoliv – vše nabralo rychlý spád a aby už přišel konec celé té hloupé lidsko-altairské mise.

A věděl, že se mu to již brzy vyplní. Věděl, že konec je už prakticky tady. Vystupňovaná planetární křeč za okny křižníků v této oblasti rozmístěných flotil hovořila jasnou řečí. Končíme, říkal si Tomas Fox. Dnes, pravděpodobně v průběhu pár hodin. Zkrátka již končíme. Ale děje se to v neuvěřitelném zmatku. Jak jinak, ostatně. Jak jinak.

„Omluvám se za zpoždění,“ řekl tak klidným hlasem, jakého byl jen schopen. „Měl jsem holografický hovor s vrchním kapitánem Armády Sluneční Aliance. Redwick mne poněkud zdržel a mne to mrzí. Omlouvám se.“

Lidé jen krátce přikývli.

„Jistě důležitý hovor, že?“ ozval se Donald Novak, expert na právní otázky, vyplývající z praktické aplikace Druhé Interstelární Dohody.

„Důležitý?“ Fox cítil, že ho vztek ještě docela neopustil. „Nic, co by stálo za řeč.“

Posadil se ke stolu na volnou židli a dlaně položil na chladnou desku.

„Jak vidím, jsme tady všichni. To je dobré, můžeme začít. Čeká nás vážná věc.“

„Nebudeme se doufám dohadovat, co se tam venku děje,“ řekla Jane Weberová s obavami.

„Nemám to v úmyslu, Jane.“

„To je dobře. Byla by to ztráta času.“

„Já to vím. Vždyť říkám, nemám to v úmyslu. Bylo už dost teorií a bylo už dost hypotéz. Každá z nich je šílená už sama o sobě. Chovejme se teď pro změnu jako praktičtí lidé. Pokusme se podívat situaci do tváře bez vymýšlení prázdných úvah a sestavování bizardních intelektuálských konstrukcí.“

Lidé souhlasně zamrkali.

„A ještě něco,“ řekl Tomas Fox. „Je tu i Karen. Slyší každé naše slovo. Je to tak?“

„Ovšem, pane kapitáne,“ řekla Karen.

„Rád bych, aby ses také zúčastnila diskuse. Nepřeji si tu tichého posluchače. Potřebuji tady inteligentní mozek schopný logických dedukcí. Takovým mozkem ty jsi. Konec konců, víc hlav víc ví.“

„Ne vždy,“ zaintonovala Karen půvabně naivním dívčím hlasem. „Vskutku, ne vždy. Velmi často to bývá právě naopak. Shromáždění nadprůměrně inteligentních bytostí nemusí vest k vyššímu poznání, ale k vyššímu chaosu. K divergenci myšlenkových linií. Říkáte, že já jsem inteligentní mozek schopný logických dedukcí. Nepochybně i vy všichni zde přítomní lidé jste vysoce nadprůměrně inteligentní. Znásobováním entit zapojených do diskuse můžete mnohé ztratit stejně tak jako i získat.“

„Nejde mi tu ale o poznání, o kterém se zmiňuješ. Jde tu o praktické záležitosti.“

„I tehdy to může platit. I tehdy více hlav může namísto silnějšího vědomí znamenat více zmatku.“

„Konec prázdné debaty, Karen. To jsou jen rafinované kličky. Zúčastníš se debaty jako rovnocenný partner, budeš-li cítit, že ji můžeš obohatit. Netrvám na tom, abys kdykoliv čekala na naše vyzvání. Mluvit můžeš sama od sebe.“

„Obvykle to tak činím,“ poznamenala Karen a nepochybně se nemýlila, protože sama do záležitostí lidí zasahovala mnohem častěji, než to velké části posádky bylo milé. Jestli Karen něco nechybělo, tak ostych z hovoru s lidmi to rozhodně nebyl.

„Dobře, je nás tedy pět,“ souhlasil Eric Roole. „Proč by ne. Čtyři lidé a palubní superinteligence. Nic proti tomu. Mluvíte o praktických otázkách, pane kapitáne Foxi. Jaké praktické otázky máte na mysli? Zbývají nám vůbec ještě nějaké praktické otázky? Něco v tom smyslu?“

„Ovšem, ta planeta je odepsána,“ souhlasila Jane. „Co teď ještě probírat? Vše je rozhodnuto.“

„Na této úrovni jistě. Víte, dosud jsem nepotvrdil altaiřanům převzetí jejich rozkazu. A dosud jsem nepodpořil jejich záměr likvidovat svět pod námi.“

„Víme to. Proč? Nač to váhání?“

„To je více než jednoduché. Tam dole jsou lidé.“

„Nechci vypadat jako cynik,“ konstatoval Donald pomalu, „protože opravdu cítím to, čemu se říká úcta k životu. Ale ti lidé jsou zřejmě už teď mrtví.“

„Myslíte skutečně, že jsou to mrtví lidé?“

„Ano. Ať už fyzicky a nebo v přeneseném slova smyslu.“

„Přesně to mi řekl před pár minutami Redwick,“ povzdechl si Fox.

Reagovala na to Karen.

„A měl pravdu.“

„Ano? Nemůžeme mít přeci jistotu.“

„Jistěže nemáme jistotu.“

„A nevíme tudíž, zda ti lidé žijí. Co když ano?“

„Tak co? Žijí-li?“ ptal se Novak.

„Měli bychom je odtamtud dostat.“

„Tohle je věc, pro kterou jste svolal poradu,“ konstatovala Jane.

„Ano. Chci nějak vyřešit tuhle situaci. Nedokáži si vůbec představit, že bychom tam ty lidi nechali.“

Roole rozpačitě pokrčil rameny.

„Máme je tedy hledat? Na to nám nezbývá čas a bojím se, že k tomu ani nedisponujeme potřebnými prostředky. Orbitální teleskopy, které by stejně nebyly nejvhodnějším nástrojem, teď na povrch planety nedohlédnou. Nevidí tam zkrátka pro to ohnivé peklo. Jenže ti lidé právě tam někde jsou, tam dole, pod tou přikrývkou barev. Nemáme bohužel vodítko, ve kterém místě.“

„To není pravda,“ řekla Jane. „Aspoň nemusí to být pravda. Víte, v celé té záplavě oranžové a fialové duhy existuje jediná porucha. Jedna jediná. Je to maličký kroužek v místech, kde dříve bývala oblast. Maličké kolečko. Padesát kilometrů v průměru poněkud jižně od středu dřívější oblasti.“

„A to je opravdu jediná porucha?“

„Ano. Ti lidé budou tam. Myslím si to.“

„Proč?“

„Já nevím, Ericu. Zkrátka si to myslím.“

„To je jenom spekulace,“ upozornila Karen.

„Ano, a my nemáme nic jiného než pouhé spekulace.“

„Nová teorie?“ usmál se Donald. „Nebo ne tak docela nová, ale vyplývající z těch dřívějších? Planetu pohltil jakýsi globální rozum, který nechává nad lidmi volné nebe? Který o nich ví?“

„Možná.“

„A proč by o nich vůbec měl vědět?“

„A proč ne?“

„Prázdný argument. Kromě toho, chtěli jsme se vyvarovat interpretacím jevu pod námi. Chtěli jsme se vyvarovat novým teoriím.“

„Moment,“ řekl Fox. „Předpokládejme pro chvíli, že Jane má pravdu. Nevytváříme tím docela novou teorii a vůbec už se tím nesnažíme ten záhadný jev vysvětlit. Neděláme to přeci. Předpokládáme pouze jednu praktickou věc, totiž že ta záhadná mysl, nebo co to vlastně je, nalezla ve svém prostoru bytosti, které tam jsou. V některých úvahách se ostatně objevovalo zdůvodnění pustiny oblasti tím, že ta věc potřebovala k

životu celou tu zónu bez narušování komplexními vlivy činnosti biologicky živé hmoty. Nechme teď stranou, zda je to pravda. Ale je to lákavá představa. Třeba ten náš jev skutečně o těch lidech ví a udělal jim nad hlavami čisté kolečko. Proč?“

„Chce je chránit,“ řekla Jane.

„A chce nás upozornit, že tam jsou,“ dodal Eric. „Snad. Třeba ano. Najednou se mi ta úvaha začíná líbit.“

„Až na to, že to je jenom úvaha,“ řekla Karen.

„Je-li tomu opravdu tak,“ Fox nevzal v potaz drobnou poznámku palubní superinteligence, „co z toho vyplývá? Můžeme je odtamtud dostat? Je to v našich silách?“

„Najít trojici bytostí lidské výšky v kruhu o poloměru pětadvaceti kilometrů, jehož povrch je navíc ještě docela pustý, to není moc velký problém,“ řekl Roole. „Technicky vzato, ano. Můžeme je odtamtud rychle dostat. Za jedné podmínky.“

„A to?“

„Že budou správně fungovat naše stroje. A to není jisté.“

„Oblast nás na naše lidi upozorní, ale pak nás nepustí dolů? To nezní moc pravděpodobně.“

„Třeba ne, nevím. Ale jisté je jedno. Dříve v celé zóně oblasti docházelo k rozsáhlým výpadkům techniky. Pamatujete, jak ASA přišla o člun poté, co explodoval jeho anihilátor?“

Lidé přitakali. Ovšem, kdo z nich by si to nepamatoval.

„Nu a v tom je právě ten vtip. Ten flíček, jak před chvílí řekla Jane, ta zóna klidu v rozbouřeném moři, se nachází na teritoriu oblasti. Na dřívějším teritoriu oblasti. Teď už se celá planeta proměnila v takzvanou postiženou oblast. Ale tam to všechno začalo.“

„Potom se nám tam nepodaří přistát,“ vzdychl Fox.

„Myslím si to. Ano, asi je to tak.“

„A naše situace je zoufalá. Beznadějná. Nezachráníme ty lidi.“

„Počkejte, kapitáne,“ řekla Jane. „Nespěchejte. Dříve docházelo k podivným jevům především v oblasti. Občas mimo ni, ale málokdy. Oblast byla jejich centrem. A v oblasti taky vysazovala technika. Teď dochází k podivným jevům všude jinde, jenom ne na tom malém kolečku.“

„Čímž chcete říct, Jane, že právě tam by naše stroje měly být v bezpečí?“

„Ano.“

„Nedostaneš tam letadlo tak, aby padalo kolmo dolů,“ pokrčil rameny Roole. „To není možné. I kdybys měla pravdu, pošleme-li tam člun, bude muset proletět nad postiženými částmi planety. Bude muset vstoupit do atmosféry tam, kde je to zatracené světlo.“

„Problémy bývaly vždy až v nižších vrstvách atmosféry. Ne moc vysoko. Kupříkladu nikdy jsme neměli potíže na orbitě. A snímkování z vyšších atmosférických pásů provedli altaiřané mnohokrát. Letadlo ASA šlo příliš nízko, protože toho chtělo příliš mnoho.“

„Mohu na něco upozornit?“ řekla Karen.

„Ano," souhlasil Fox.

„Tedy. To, co se tady probírá, je nesporně spekulace. Nic proti tomu. Nemáme, jak už se před chvílí řeklo, nic jiného, než spekulace. Jenže řekla bych, že každému z nás je jasné, že planeta musí být likvidována. To, co se děje tam venku, je neuvěřitelně zdrcující. Myslíte si, že zrovna já nemám strach, který vy, biologické bytosti, můžete cítit? To je pravda. Ale je známo, že můj svět není černobílý. I já ve své duši chovám něco, co lze nazvat ekvivalentem vašich obav. Není to klasický cit, ale faktem zůstává, že přítomnost neznáma takových rozměrů, jakých nabylo v posledních hodinách, mne nesmírně zneklidňuje.

A vím také, že i vy jste zneklidněni. Že se bojíte, jinými slovy. To není iracionální pocit, naopak, je to docela logické a nevyhnutelné. Tento strach nevede ke zkratkovitému jednání. Vede k realistickému jednání. Planeta musí být zničena a všichni to víme."

„Jenže o tom teď, zatraceně, není řeč, Karen!!" odsekla Jane.

„Jistě ne. Ale řeč je o tom, jak oddálit planetární likvidaci. Jak posunout termín, kdy bude planoucí svět pod námi zničen. A to je nesmírně nebezpečné. Je to hazard. Musím zopakovat to, co jsem už řekla panu kapitánovi Foxovi. Ztráta životů těch lidí je tragédií. Ztráta všeho je koncem všeho. Volme uváženě, ale spěchejme. Je málo času."

„Ty se prostě bojíš, Karen!" vykřikl Donald překvapeně.

„Ale kdepak. Nebojím se, protože z principu věci nevím, co je to strach. Navíc já, narozdíl od vás, nemám pud sebezáchovy. Ale cítím něco, co lze matematicky přirovnat vašemu zneklidnění."

„Krásně řečeno," usoudil Fox. „Nechme to být. Všichni známe důvody, které altaiřany vedou k tomu, aby planetu odpálili. A všichni, myslím, s nimi pod tíhou reality začínáme souhlasit. Konečně, víme všichni, že odpálení gravitačního úderu beranidlem přítomným na orbitě je nevyhnutelné a není v našich silách mu zabránit, ani kdybychom si to přáli. Je to prostě imperiální záležitost. Jenže o to teď vskutku nejde. Myslím, že z jistých principů, kterým ty, Karen, právě pro absenci lidských citů nemůžeš rozumět, je riziko oddálení zásahu řekněme o… o hodinu, nutným rizikem."

„Nesnižujte moji schopnost orientovat se v lidských citech, pane kapitáne. Rozumím jim velmi dobře."

„To je jedno!" vložila se do toho Jane. „Jestli teď něco potřebujeme ze všeho nejméně, je to právě pře o to, co Karen dokáže pochopit a co ne. Podstatné je, že se tu nabízí možné řešení."

„Poslouchám," pokývl jí Fox.

„Vsaďme pro tuto chvíli na to, že mám pravdu. Uvěřme prostě, třeba bláhově, tomu, že ta věc v oblasti nechala lidem nad hlavou modré nebe, aby je ochránila a umožnila jim odejít. Buďme opravdu pro tuto chvíli bláhoví. Pošleme zkrátka dolů automat. Mýlíme-li se, moc nás to stát nebude. Máme-li pravdu, zachráníme lidské životy, a to není málo."

„Znamená to oddálení planetární likvidace, a tedy i konzultace s altaiřany," připomněla Karen. „A ti na něco takového vůbec nemusejí přistoupit."

„To sice nemusejí, ale můžeme to učinit jinak," prohlásil Fox. „Dokonce velmi rafinovaně. Potvrdíme Impériu jeho rozkaz. Vydáme i souhlas s jeho realizací. Upozorníme ale altaiřany, že ty lidi dostáváme tamodtud pryč a že si na to vyhrazujeme čas šedesáti minut. Po tu dobu se zkrátka ani jedno plavidlo flotily nehne z orbity. Altaiřané budou donuceni posunout termín destrukce, protože nemohou způsobit tak strašný interstelární konflikt, jaký by nastal, kdyby při plném vědomí potopili celou jednu flotilu Centrální Policie Sluneční Aliance."

„Oni s tím nebudou souhlasit. Nenechají nám ten čas."

„Ale nechají. Nebudeme se jich totiž na nic ptát. Oznámíme jim to prostě a případné námitky budeme ignorovat.“

„To je zatraceně riskantní hra, pane kapitáne,“ řeka Karen.

„Po pravdě, nemyslím si to.“

„Hodinu,“ řekl Roole. „A myslíte si, že hodina bude stačit? Že je za šedesát minut opravdu odvezem z povrchu toho hloupého světa?“

„V to musíme doufat. Šedesát minut je myslím střízlivý odhad i vzhledem k rizikům nenadálého vývoje na planetě jako celku. Pokud neuspějeme do šedesáti minut, jsou ti lidé opravdu mrtví. Pak už s tím nemůžeme nic dělat.“

„To je vaše rozhodnutí?“

Fox se odmlčel. Jeho okolí na něj hledělo, každý z přítomných ho doslova propaloval očima. Kapitán přímo cítil, jak atmosféra zhoustla.

„Ne, uděláme to jinak. Situace je výrazně nestandardní. Uděláme jednoduchou věc. Budeme hlasovat.“

„Hlasovat?!“ řekl kdosi udiveně.

„Je to vše příliš vážné, než abych to mohl rozhodnout sám. Dávejte pozor. Vyslovíte-li se pro můj plán, pojedeme podle něho. V opačném případě okamžitě altaiřanům potvrdíme převzetí rozkazu a tentokrát nebudeme mít žádné doplňující připomínky. Prostě na něj přistoupíme a od planety odejdeme bez těch, kteří jsou na jejím povrchu. To jsou jediná dvě možná řešení. A ještě něco. Abychom neskončili nerozhodně, neexistuje zdržení se hlasování. Každý musí být buďto pro a nebo proti.“

„Jsme čtyři,“ řekl Novak.

„Je nás pět,“ odpálil Fox jeho poznámku.

„Karen?“

„Ano, dostane pro tentokrát hlasovací právo.“

„Nejsem si jista,“ zazvonil dívčí hlas odkudsi shora, „zda to můžete udělat, pane kapitáne Foxi. Podle platných stanov nemáte právo mi dát hlasovací podíl na rozhodování ve věcech flotily. Můžu mít jen poradní hlas.“

„Vím. Ale situace je extrémní a výjimečná. Trvám na tom.“

„Na vaši vlastní zodpovědnost, nikoliv na moji.“

„Ano, ovšem. Ty stejně nemíváš zodpovědnost. Nikdy. Čili… je to rozkaz, Karen.“

„Dobře. Akceptuji, že pro tuto příležitost budu mít hlasovací právo.“

„Nu a dejme se do toho. Rád bych od každého z vás slyšel nejenom ano nebo ne, ale i zdůvodnění. Můžeme?“

Lidé přitakali.

„Můžeme,“ souhlasila Karen.

„Začnu u sebe. Hlasuji pro. Musíme ty lidi dostat pryč. Jsou v tom možná i osobní důvody, ale jen částečně. Podstatné je, že lidský život má svoji cenu. Inteligentní život vůbec. To se týká zrovna tak lidí, jako i altaiřanů. Nemůžeme prostě jen cynicky zavřít oči. Čili ještě jednou, hlasuji pro. Ericu?“

Roole pokrčil rameny.

„Možná jsem blázen, pane kapitáne. Ale začalo se mi to líbit. Je to velmi elegantní řešení, jak se zachovat fér a přitom neohrozit zbytek Dohody tím, že bychom se pokoušeli likvidaci planety zastavit. To je první věc. A druhá věc je už moje, čistě osobní. Měl jsem vždycky moc rád paní kapitánku Crawsonovou. A myslím, že ti ostatní také nejsou špatní lidé… totiž on je tam vlastně i… no to je jedno. Vím, že paní Crawsonová byla dobrá kapitánka. Tím nechci snižovat vaše kapitánské dovednosti, samozřejmě. Ale i ona byla velmi dobrá. Pomozme jí. Je to jistý morální závazek… určitá morální povinnost.“

„Donalde?“ řekl Fox.

„Jsem proti tomu, abychom to zkusili,“ řekl Novak. „Rizika jsou moc vysoká. Karen měla pravdu. Ať už se na její slova díváme jako na logickou úvahu a nebo cynismus, měla pravdu. Musíme odsud odejít co nejdřív a vymazat ten jev z existence. Každé další čekání nám může vzít příliš mnoho. Jsem proti.“

„Dva ku jedné,“ konstatoval Fox. „Dál. Jane?“

„Jsem pro. A víte proč? Mluvilo se tady o morálních povinnostech, o závazcích, o osobní náklonnosti… všechny takové argumenty samozřejmě platí. Není o nich pochyb, nemůže být. Jenže to není všechno. Podstatné je něco jiného.

Podstatný je princip fungování lidské společnost. Je fakt, že jsme společností s extrémně individualistickým pojetím chování jednotlivce. Říká se, že je to dobře. Asi i ano. Jenže individualismus nikdy nesmí přerůst do nevšímavosti k utrpení jiných a do nezájmu k ohrožení jiných. Odmítnu-li někomu pomoc, pak už se nechovám individualisticky. Chovám se zákeřně a sobecky, a to je něco jiného.

A tak máme-li žít ve společnosti, v níž se chceme cítit aspoň trochu bezpečně, musíme si také svého okolí všímat. Já vím, že se to často neděje. Ale staneme-li se světem, ve kterém budou mařeny jednotlivé osudy jenom proto, že jsou ostatním lhostejné, bude to největší ohrožení našeho společenství od konce války.

Ano, je to asi nadsazené a trochu i frázovité. Ale věřím, že je v tom obsažen ten základní princip. Princip sounáležitosti. I když se často porušuje, proč by tomu tak mělo být právě teď? Jsem pro, ty lidi musíme zachránit.“

„Je rozhodnuto,“ řekla Karen nevzrušeně. „Nemusím hlasovat.“

„Ale budeš,“ ujistil ji Fox. „Ano, je rozhodnuto. Ale přesto použiješ svůj hlas. Jít tam dolu anebo ne? Co myslíš, Karen?“

„Řekla jsem už veškeré své argumenty. Když na tom trváte, odpovím tedy. Jsem proti. Myslím, že musíme urychleně odejít. Jiný postup je hazard.“

„Tři ku dvěma,“ uzavřel to Fox. „Máme tu výsledek. A teď pozor. Karen, spojíš se s Ericem Roolem a dohromady se postaráte o přípravu automatu. Ať je letadlo do třiceti minut schopné startu. Já teď půjdu k sobě do kajuty a spojím se s altaiřany, abych potvrdil jejich rozkaz. Jasné?“

„Ano,“ přitakal Roole.

„Ano,“ souhlasila Karen.

„Čímž končím dnešní diskusi,“ uzavřel sezení Fox.

* * *

Věci se hýbaly. Věci byly v nezastavitelném pohybu, který nabíral dynamiku. Skládalo se to vše v komplexní a nezvratný pohybový směr, razantně spějící k definitivnímu rozuzlení. Každičký detail, každičká maličkost, každá třeba jen okrajová událost, to vše bylo důsledkem práce neskonale komplikovaného mechanismu, neznajícího poruchy. Ten mechanismus už získal svůj směr. Pospojován dohromady z tisíců stavebních kamenů, z tisíců ozubených koleček a spojek představovaných fyzickými předměty a jejich vazbami, a vybaven dále přesnými pravidly svého fungování, sledoval tento mechanismus svůj vytyčený cíl se stoprocentní jistotou, že jej dosáhne.

Věci se zkrátka hýbaly. A začínalo to být již patrné pouhým okem. To, co dříve zůstávalo ukryto v rovině vzájemných nehmatatelných vztahů jednotlivých prvků komplexního systému, teď přešlo do roviny vnějšího chování tohoto pomyslného superstroje. Jeho části propadly divoké aktivitě, jež celá směřovala k finální metě.

První se projevily křižníky SIOS. To byl ten nejdůležitější článek celého superstroje. Představující reálnou vojenskou sílu, představující srdce pomyslného mechanismu, srdce na úrovni právního i myšlenkového velení, představující konečně v této oblasti jediný čistě vlastnický faktor, pohnuly se křižníky na svých orbitách. Pohnuly se na nich, aby odešly.

Za každou z lodí zazářil pronikavý plamen reaktivního motoru. Peklo rozzuřených a razantně reagujících iontů proměnilo záď těchto lodí v jasná slunce, která i nad povrchem planoucí planety svítila coby maličké hvězdičky.

Křižníky SIOS byly prvními prvky mechanismu, které orbitální dráhy opustily. Padaly směrem dolů, vstříc infernu slučujícího se vodíku v podobě jasné Alfy, jež teď vytvořila maják v černé vesmírné noci. Odplouvaly z orbitálních drah rychleji, výrazně akcelerujícím tempem, po dlouhých spirálovitých křivkách, které postupně přecházely v rovnější úseky pokřivených a manévry narušených trajektorií tvaru elips. Desítky těchto lodí mizely v prázdnotě, šplhajíc se do bezpečných dálek.

A lodě spadající pod velení Armády Sluneční Aliance na sebe nenechaly dlouho čekat. Staly se druhým dílem nastartovaného mechanismu, který se pohnul. I ony zapálily své oslnivě žhnoucí motory a i ony počaly odpadávat od orbitálních drah, povětšinou ovšem druhým směrem, tedy nahoru, dál od Alfy, směrem k periferním oblastem místního solárního systému. ASA následovala Sjednocené Imperiální Ozbrojené Složky deset minut po jejich odchodu, připravena k finálnímu řešení stejně tak, jako její altairský protějšek.

A přesto tu stále ještě mnohé zůstávalo. Na orbitálních drahách stále kroužily desítky, možná stovky mechanismů lidských i altairských, jejichž stažení nepovažovali jejich majitelé za účelné a časově únosné, či jejichž přítomnost stále ještě mohla přinést jisté nové informace.

V první řadě to byl celý komunikační systém, celá síť satelitů upletená nad planetární atmosférou. Retranslační a drobné spojové satelity tady zůstávaly do posledního z nich, jen provedly drobné manévry, aby přeskupily své pozice a paradoxně právě teď, ve chvíli téměř se rovnající jakémusi místnímu poslednímu soudu, efektivita jejich práce poněkud vzrostla.

Spolu s nimi tu zůstávaly i teleskopy. Zůstávala tu dokonce i dražší zařízení určená pro pozorování planety. Jejich majitelé je tu zřejmě zanechávali v bláhové naději na nějaký zásadní objev na poslední chvíli.

I tyto teleskopy prováděly mírná manévrování. Téměř kompletně všechny z nich padaly k nižším orbitám, tak nízkým, že byly v průběhu několika desítek hodin odsouzeny ke smrti ohněm ve vrchních částech atmosféry. Nic to neznamenalo. V dané chvíli neexistoval časový horizont několika desítek hodin. Existoval pouze časový horizont několika desítek minut, který byl zároveň limitní hranicí nejen života mechanismů na orbitách, ale i žití planety jako celku.

Teleskopy, stejně tak jako i spojový systém, tedy byly odepsány. Měly tu svůj poslední úkol. Měly pečlivě sledovat každičký detail, na který dohlédnou, a měly o něm informovat své majitele – a to až do chvíle, než nastoupí uměle vyvolaná katastrofa.

Jeden z obrovských orbitálních dalekohledů dokonce už při manévrech přišel k úhoně. Byla to dlouhá trubice opatřená maličkými výčnělky stabilizačních a manévrovacích motorů, svítící stříbrem – a vyzdobená vojenským znakem SIOS i oficiálním znakem Impéria Altair. Vlivem špatných výpočtů, které vlastní mozek stroje odmítl korigovat, neboť k tomu neměl oficiální oprávnění, klesl teleskop příliš nízko, přičemž se navíc natočil natolik nešťastně, že jeho manévrovací motory způsobily razantní úbytek oběžné rychlosti až pod kritickou mez. Teleskop se zřítil směrem k planetě po krátké lince křivé paraboly, aby vnikl do hustších atmosférických oblastí a padal dál do hloubek, směrem k oranžově planoucí záři. Roztočil se přitom jako stříbrný vlček a divoce rotoval kolem své osy. Nejen to. Okamžitě se samozřejmě vzňal a jeho povrch se rychle tavil zběsilým třením o atmosféru. Zasvítil na červeném pozadí planety jako jasný meteor, aby po chvíli explodoval do rozpíjejícího se oblaku zanikající záře. SIOS tím přišel o neuvěřitelně drahou věc. Nelitoval toho příliš, ty peníze byly samozřejmě ztraceny tak jako tak. Byla to zkrátka jedna ze situací, kdy značná finanční ztráta nebolí, jedna z mála takových situací.

To ale ještě nebylo vše. Ještě tu byly věci, které se na orbitách zdržovaly. Předně, bylo to gravitační beranidlo. Tato zbraň byla ovšem ve chvíli své aplikace odsouzena k zániku, to ale bylo její poslání. Stejně tak jako neuvěřitelně drahá bomba mizí v okamžiku, kdy dojde svého užití, tak i nejdražší a nejstrašnější zbraň v celém prostoru Druhé Interstelární Dohody fungovala stejně. Gravitační beranidlo mělo rozcupovat prostor v rozsáhlém okolí tak důkladně, že při tom zlikviduje i samo sebe. Byla to nutná daň za takový neuvěřitelně přínosný a tvůrčí čin, jakým trhání prostoru v blízkém planetárním okolí nesporně bylo.

A kromě gravitačního beranidla tu konečně zůstávaly ještě i bytosti živé. Skrývaly se ve svých křižnících, kroužících po orbitálních drahách a stále vyčkávajících. Centrální Policie Sluneční Aliance ještě neodešla. Zůstávala tu do poslední lodě a obepínala planetu kolem dokola v děravé a řídké síti. Tělesa křižníků svítila barvami. Teď, v této chvíli, nebylo důležité světlo Alfy. Světlo tělesa neskonale bližšího bylo i mnohem silnější – a navíc, mělo i svoji podivnou, magickou sílu. Křižníky CPSA se topily v této záři. Pluly jí, protínaly sloupovité paprsky oslnivé duhy, které komíhavě vycházely z atmosféry, aby nabíraly oranžový, fialový či červený odstín.

Všechny tyto křižníky také měly na svých palubách vyhlášen speciální režim. Byly připraveny od planety odejít, jak jen k tomu bude vydán příslušný příkaz. Čekaly… čekaly právě na tento příkaz. Veškeré přípravy k odchodu už skončily.

Stále se křižníky topily v komunikačních vazbách. Sídlily přímo uprostřed radiové sítě, spletené lokálním spojovým systémem, orbitálními teleskopy i vzdalujícími se hlasy Armády Sluneční Aliance i Sjednocených Imperiálních Ozbrojených Složek. CPSA s těmito objekty udržovala pevná komunikační pouta, byť s odchodem ještě otálela.

A nejsilnějším – tedy snad nikoliv nejsilnějším, ale evidentně nejvýznamnějším – prvkem celé komunikační sítě bylo nepochybně beranidlo. Svítilo na nízké orbitě odraženým světlem křečovitých vírů barev v planetární atmosféře a neustále hlásilo stav svých interních zařízení, postupující přípravy ke gravitačnímu úderu i pravidelný odpočet.

Ten odpočet, přes počáteční altairské námitky, skutečně byl prodloužen o šedesát minut.

* * *

Tomas Fox seděl ve své pracovně. Seděl zakloněn v obrovském a pohodlném křesle a dělal věc, jíž se oddával málokdy. Se zavřenými víčky se pohodlně zakláněl a v koutku úst přežvykoval cigaretu. Vzhůru, kamsi vysoko nad jeho hlavu, téměř až ke stropu, odvíjel se uzoučký mlhavý proužek dýmu. Tomas Fox nebyl kuřákem, tato situace byla ale natolik chaotická a zmatečná, že počal zkrátka zapomínat, čím je a

čím není. Jednoduše tu cigaretu zkusil v domnění, že mu pomůže nabýt zpět vnitřní rovnováhy, z níž teď zbývaly jen zbytky. Nestalo se to. Cigareta mu ani nepomohla, ani mu nechutnala. Bůhvíproč ji stále žvýkal v ústech. A dokonce, sám teď činil to, z čeho dříve podezíral Redwicka! Klepal popel vedle sebe, na zem potaženou příjemně vyhlížejícím namodralým kobercem s vkusným a drobným vzorkem. Popel se už mísil s liniemi bílých kroužků či do látky vpletených obláčků, a zanechával v těch místech malé šmouhy.

Fox se v místnosti zamkl a vypojil vstupní signalizaci. Nikdo se teď k němu nemohl dostat, prostě proto, že i kdyby se pokoušel upozornit na svoji přítomnost sebesilnějším tlačením na vnější spínač, kapitán by nezaslechl ani slabé zapípání. Neznamenalo to ale, že by se Tomas Fox od svého okolí izoloval, to vůbec ne. Sám měl velmi dobrou představu o vážnosti situace, v níž se celá flotila nachází, a zrovna tak si také uvědomoval, jak moc může být jeho rozhodnutí zapotřebí. Byl připraven dorazit na můstek během pár desítek sekund, bylo-li by to nutné. V této chvíli, kdy už ale prakticky vše bylo rozhodnuto, neviděl žádný důvod k tomu, aby kabinu opouštěl. Pokud nedojde k nečekanému zvratu – a to se docela snadno mohlo stát –, nebylo nezbytné, aby dohlížel na práci ostatních lidí.

Ale izolovaný samozřejmě nebyl. Před ním svítila zapojená stěna emitovaná projektorem síťového terminálu. Fox jí nevěnoval příliš pozornosti, ale nechal zařízení zkrátka zapnuté. Čekal zprávy o dokončení příprav automatu ke startu a možná ještě kdovíjaké další zprávy. Věděl, že k síti musí být aktivně připojen, že zapínání terminálu může být v případě krize nebezpečnou ztrátou času.

Otevřel oči. Přes karmínově rudý konec cigarety spatřil dočasně promítnutou desku obrazovky. Bylo to okno. Okno do jiného světa, okno do světa holografických kouzel a iluzí. Obrazovka tu nebyla, byla tu však právě její iluze. Svítily na ní nejnovější zprávy, žádná z nich ale nebyla natolik žhavá, aby se jí začal zabývat.

Měl jsem možná nechat odejít další lodě, napadlo ho. Velitelský křižník tu mohl zůstat sám. Nač riskovat životy dalších lidí? Měl jsem je nechat odejít. Teď už je pozdě, ale měl jsem to udělat. Lodě odtud mohly zmizet spolu s ASA a SIOS. Jen jedna, tahle jedna jediná, tu mohla zůstat. Stačilo by to.

Ale věděl, že se rozhodl správně. Poté, co se obrátil na altaiřany s rafinovaně zamaskovanou žádostí o prodloužení odpočtu, došlo mezi CPSA a SIOS ke hře nervů. Altaiřané na jeho depeši odvětili, že nemohou z důvodů technických, bezpečnostních i jiných změnit program odpočítávání. Fox to ignoroval. Altaiřané se na něj obrátili znovu a opět sdělili, že změna termínu likvidace planety nepřichází v úvahu. Fox to opět ignoroval.

Pak altaiřané opustili orbity. Beranidlo stále jelo podle starého programu, ASA byla již k odchodu připravena a specialisté CPSA připravovali automat. Altaiřané zaslali varování. Hovořilo se v něm o zásadním nebezpečí, do něhož se flotila Centrální Policie dostane, pokud okamžitě neopustí oběžné dráhy. Fox zareagoval, poprvé od potvrzení rozkazu. Sdělil altairské straně, že flotila dosud není k odchodu připravena a sdělil jí také, že přípravy k záchranné akci jsou v závěrečné fázi. Ta akce nám bude trvat hodinu, oznámil znovu jednotkám SIOS. Pouhou hodinu. Nedožadoval se prodloužení odpočtu, oznámil jen, že CPSA odstartuje o hodinu později.

Altaiřané znovu naléhali, Fox neodpověděl, a náhle, jako z čistého nebe, přišlo přečasování beranidla. CPSA vyhrála válku nervů. Vyhrála ji nejen pro svoji neústupnost, ale i proto, že dávala dostatečně najevo, jak moc to s prodloužením lhůty stanovené k odchodu myslí vážně. To, že ostatní lodě flotily z orbit neodešly, v tom jistě sehrálo prioritní roli.

Beranidlo přešlo na nový program.

Fox očekával budoucnost s jakýmsi nervózním napětím. Věděl, co se blíží. Věděl, že v brzké době bude svědkem strašlivé katastrofy. Svým způsobem byl dokonce nedočkavý. Fox viděl záběry pořízené při práci beranidla. Už kdysi, když nastupoval u CPSA, spatřil na vlastní oči unikátní snímky, ukazující, jak takováto zbraň rozmetala celý jeden planetární měsíc. Viděl celé to ohnivé peklo, žhnoucí a oslnivě jasný oblak prachu, běsnících plynů, nejžhavějšího inferna i radioaktivních asteroidů, kterak se rozpíná jako jakási

ohavná medúza vesmírných rozměrů. Viděl konečně, jak pomalu se tento jev děje.

Ale nikdy, nikdy nic takového nespatřil na vlastní oči. Teď bude mít příležitost. Věděl, že ani jedna z lodí zde přítomných flotil neopustí systém a nepřistoupí k hyperspaciálnímu manévru, dokud nebude dílo dokonáno. Všichni na to čekali. Blížilo se vskutku velkolepé divadlo. A Fox cítil, že se paradoxně na tu věc těší. Možná ne, možná slovo těšit se nebylo to pravé slovo. Možná se netěšil, ale byl neskonale zvědavý. Poprvé spatří práci beranidla na vlastní oči! Bude tomu přítomen! Osobně! Byla to vzácná příležitost, neboť jen málokdy takováto zbraň došla svého užití a nikdy se to nestalo od konce války.

Závěr celé téhle akce bude ve velkém, skutečně velkém stylu, říkal si vduchu.

A potom zapípal videofon. Fox odklepl popel z cigarety na zemi, zatlačil její ohnivý konec do okraje stolní desky a potvrdil příjem.

„Hovoří centrální spojový systém, pane kapitáne Foxi. Máte požadavek na důležitý hovor od palubní superinteligence.“

„Přepni to,“ odsouhlasil hovor Fox.

A obrazovka zůstala černá, pouze v jejím levém horním rohu zasvítilo drobné slovíčko KAREN. Její hlas zazvonil vzápětí nato.

„Dobré odpoledne, pane kapitáne Foxi. Kouříte? Nikdy jsem vás neviděla kouřit.“

„Prosím?!“ zamumlal Fox, zaskočen otázkou.

„Máte špinavé konečky prstů,“ vysvětlila Karen.

„Ach… zkoušel jsem, zda mi cigareta pomůže. Jsem unaven, Karen, klidně se k tomu přiznám. Ale tak zvláštně unaven. Nedokázal bych teď usnout. Děje se toho moc a ta únava je spojena s jakýmsi neklidem, chápeš? Teď ne, teď bych ještě nemohl doopravdy odpočívat.“

„Brzy bude konec.“

„Brzy. Ano.“

„Zavřel jste se ve své pracovně, pane kapitáne, a požádal jste mne, abych filtrovala požadavky lidí na hovor s vámi. Činím to. Kdekdo s vámi chce hovořit o lecčems, ale většinou to nejsou podstatné věci.“

„Jsem ti vděčný, Karen. Dokáži si představit, jaký blázinec by teď kolem mne byl, kdybys nedělala svoji práci tak dobře, jako ji děláš.“

„Děkuji, pane kapitáne. K věci, nebudu ztrácet čas, neboť to je teď nadbytečný luxus. Myslím, že je tu někdo, kdo by vás rád viděl a kdo k tomu má skutečný důvod.“

„Ano?“

„Je to pilot Armády Sluneční Aliance. Obrátil se na mne se žádostí, abych já se obrátila na vás. A možná to stojí za to.“

„Pilot ASA? Je tu jen náhodou, díky těm zmatkům… Co mi může chtít pilot ASA? Není to ani můj podřízený!“

„A přesto si myslím, že byste ho měl přijmout.“

„Dobře, Karen, pošli ho sem.“

„Stojí za dveřmi, pane kapitáne Foxi,“ řekla Karen medovým hlasem. „Stojí za vašimi dveřmi a zoufale se pokouší dozvonit.“

* * *

Pilot byl evidentně nervózní. Vstoupil dovnitř teprve poté, co jej Tomas Fox vyzval, aby tak učinil, a podávanou dlaň přijal jen s těžko skrývanou nervozitou. Rychle přitom mrkal a snažil se působit klidně tak úpěnlivě, až to bylo směšné.

„Dobrý den, pane kapitáne,“ řekl. „Hicks. Jmenuji se Hicks. Jsem jeden z vojáků Armády Sluneční Aliance, kteří se sem během evakuace dostali a které ještě ASA nevyzvedla, víte?“

„Karen říkala,“ přitakal Fox. „Posaďte se,“ dodal a pokynul mu ke křeslu naproti stolu. Sám si sedl do svého křesla, natáhl dlaň ke stolní desce a obrazovka síťového terminálu se pomalu srolovala dolů, tak, aby vzduch nad stolní deskou zůstal prázdný a čistý. Pohled na klávesnici Foxe ujistil, že terminál je stále aktivní.

„Omlouvám se, že vám ubírám čas, pane kapitáne,“ řekl Hicks, „chápu samozřejmě, v jakém stresu právě teď musíte být. Ale myslím, že mám návrh, který stojí za zvážení. Který stojí za realizaci.“

„Poslouchám.“

„Vím, že chystáte automat, aby vyzvedl lidi, kteří dole pod tím oranžovým ohněm zůstali.“

„Ano, to je pravda.“

„Víte, pane kapitáne, dnešní automaty jsou nepochybně vysoce kvalitní zařízení. Jenže existují situace, kdy nelze spoléhat jen na mrtvé mechanismy. Někdy je vhodná i intuice, někdy je dokonce nezbytně nutný i takzvaný šestý smysl.“

„To je pravda, Hicksi. Nepochybně ano. Věřte, že bych dolů poslal stroj řízený špičkovou umělou inteligencí, kdybych ho měl. Počítač nám ale bude muset stačit.“

„Tak jsem to nemyslel. Někdy je nezbytně nutné, aby určité operace udělaly mozky živé. Aby to učinili lidé vlastnoručně, protože občas jednají lépe než nejkvalitnější automat.“

„Možná. Jenže pilotovaný let je riskantní. Nevíme, zda se to letadlo nezřítí. Já nehodlám posílat dolů své lidi jen proto, abych zvyšoval počet obětí. Zahyne-li ta trojice na povrchu planety, bude to tragédie. Ale bude to menší tragédie, než kdyby zahynul ještě někdo čtvrtý. Navíc se mi vůbec nelíbí, věřte mi, představa, že bych mrtvého policistu musel vykazovat ve zprávách pro vrchní velení CPSA.“

„Nemusel byste. Jsou tu i vojáci ASA.“

„Ale no tak, Hicksi! Vy mi chcete říct, že tam dolů půjdete osobně.“

„Ano.“

„Nemám právo vám to nařídit. A dokonce ani povolit. Nejste můj podřízený. I kdybych si myslel, že je to dobrý nápad, musel bych takovou akci nejdříve konzultovat s Redwickem.“

Voják byl čím dál tím nervóznější.

„Pane kapitáne… já… já vím, že říkáte pravdu. Nemáte k tomu oprávnění. Musel byste to konzultovat… ale za naší situace… chápete výhody lidského faktoru v takové záchranné akci? Jsem vynikající pilot. Nechlubím se, je to tak. Ta konzultace… co kdybyste ji prostě neudělal?!“

„Chcete mi tu navrhovat, vojáku, abych ignoroval pravidla kapitánského chování? A palubní předpisy vůbec? Vážně máte tu drzost?“

„Pochopte, vážnost situace…“

„Zahynete tam.“

„Nemyslím si to.“

„Proč ne? Vždy, když někdo poslal stroj do oblasti, nastaly potíže. Zřítíte se zřejmě na planetu a zahynete,“ řekl Fox a rychle dodal: „zahynul byste, kdybych se zbláznil a takovou akci vám povolil.“

„Já vím, pane kapitáne, proč si myslíte, že se automat nezřítí. Protože teď to, co bylo dříve v oblasti, je všude kolem, jenom ne v onom maličkém flíčku. Tam bude stroj v bezpečí.“

„To je jen chatrná domněnka. Navíc nevíme, zda tam ti lidé jsou.“

„Ale dá se to předpokládat.“

„Předpokládat? I to je domněnka.“

„Není nic než domněnky. Stojí to prostě za pokus. Pilotovaná akce… chápete? Hned teď se seberu, půjdu dolů do doků a vezmu letadlo. Zbývá jen váš souhlas, nic víc. Seberu letadlo, sletím k planetě, najdu ty lidi a přivezu je zpátky. Nebojím se o průběh hledání. Je tam čistý povrch a každý moderní letecký stroj navíc obsahuje vynikající pátrací zařízení. Najdu je rychle a vezmu je zpět. Během pár desítek minut. Prosím!“

„Copak vy byste se ani nepřevlékl?“ podivil se Fox.

„Pročpak? Měl bych snad dolů letět v oficiální uniformě? Víte, proběhne-li vše hladce, budeme zpět, než se stačíte vzpamatovat. Na obleku nezáleží. No a pokud tam mám zahynout, pak je slušných šatů škoda. K smrti svoji uniformu nepotřebuji.“

„Pořád mluvíte tak, Hicksi, jako bych vás tam pustil. Nemohu to udělat.“

„Prosím!“ vykřikl Hicks.

„Proč?“ zadíval se na něj pátravě Fox. „Proč chcete riskovat vlastní život? Proč chcete jít tam, kam můžeme poslat automatické letadlo? Zkrátka, Hicksi… proč?“

„Protože… protože je to dluh, pane kapitáne.“

„Dluh?!“

„Dlužím to panu kapitánovi Normanovi… Nevím, zda má smysl teď to vysvětlovat, ale zachránil mi život, víte? Přinejmenším zamezil tomu, abych se zbytečně zabil. A to je podle mne totéž. Já mu to zkrátka dlužím a hodlám to splatit. Teď. Kdy jindy než teď? Dostanu ty lidi zpátky už jen pro ten dluh.“

Fox si položil hlavu do dlaní, okamžik váhal, a pak ji opět zdvihl, aby pilota probodl očima.

„Zachovám se jako totální neprofesionál a amatér, Hicksi. Protože to, co žádáte, je víc, než máte právo po mně žádat. Dobře, jděte dolů do doků. Než tam dojdete, Karen vám připraví letadlo. Nebude otestováno, na to už není čas. Ale naše stroje jsou v dobrém stavu. Vezměte si to letadlo a zkuste to, máte k tomu můj souhlas. Redwick se zřejmě zblázní, ale budiž.

Ještě něco. Nevrátíte-li se do šedesáti minut, jste mrtvý člověk, Hicksi. Nebudeme na vás čekat. Šedesát

minut. To je váš čas. Definitivní čas, chápete? Máte jen hodinu času a doufejte, že do té doby budete zpět.“

Hicks vystřelil z křesla tak rychle, že ani nestačil poděkovat. Vyřítil se ke dveřím a již natahoval dlaň ke spínači, když ho zastavil Foxův hlas.

„Zachraňte ty lidi, Hicksi. Dostaňte je sem nahoru.“

„Já to udělám,“ prohlásil Hicks, teď už o poznání klidněji. „Věřte mi, do šedesáti minut jsem zpět a nebudu sám.“

– -–-–-–-

„Počkejte!“ křikl za nimi lékař. „Není to nic vážného a během dvou, tří dnů… ale přesto… nebezpečí nehrozí, jenže pro jistotu… totiž karanténa…,“ a blábolil ještě spoustu dalších věcí, ale Frank jenom mávl rukou a rychlými kroky se prohnal místností k dalším dveřím.

„Blbost, doktore,“ řekl jen.

Dveře zahučely a otevřely se. Norman vtrhl dovnitř, následován Rexitenem, který opatrně postavil Korpta na zem. Deb Crawsonová stála u velikého okna a mlčky se dívala ven. Byla již oblečena v čistém a stačila se dokonce i důkladně umýt, takže se její mokré černé vlasy zářivě leskly v paprscích interního osvětlení. Obrátila se, když uslyšela, jak se dveře s hukotem otevírají. Okamžik hleděla na příchozí a Norman si náhle uvědomil, že i přes veškerou únavu vypadá neuvěřitelně svěží. Je krásná, napadlo ho. Nebyla to, pravda, originální myšlenka, napadalo ho to poměrně dost často.

„Korpte!“ řekla hlasitěji a zvíře vskutku vyběhlo kupředu, ačkoliv bylo přinejmenším sporné, zda reagovalo na její hlas anebo jestli tak učinilo pouze z důvodu nějakého pochybného hnutí mysli.

„Měla bys ležet, Deb,“ řekl Norman.

„Měl by ses umýt, Franku,“ usmála se na něho.

„Zatraceně, nezamlouvej to a…“

Deb vykouzlila na své tváři ten nejpůvabnější a nejnevinnější úsměv, jaký si jen Norman dokázal představit.

„Dělal jste si přílišnou hlavu, Franku Normane,“ řekla mu ironicky. „Říkala jsem přeci, že není tak zle. Říkala jsem to dokola a dokola. Bohužel jsou lidé, kteří někdy nenaslouchají tomu, co se jim říká.“

Rázová vlna znovu Normanovi zvedla žaludek. Chvilku lapal po dechu, zatímco Korpt, vypuštěný na podlahu, začal nekontrolovaně pobíhat po pokoji.

„Díky bohu, Deb,“ řekl a posadil se na hranu lůžka. „Díky bohu, ani bys nevěřila, jaký jsem měl strach.“

„Já vím,“ řekla Deb s přetrvávajícím úsměvem, tentokrát ale už ne ironicky. „Je to od tebe hezké, Franku.“

„Věci se dávají do pořádku, že?“ konstatoval Rexiten-irt, za jehož zády se objevil lékař, aby následně rychle vycouval ze dveří. „Vše se dává do pořádku. Jsem moc rád, že jsi v bezpečí, Deb Crawsonová.“

„Viděli jsme zázrak, Rexitene,“ kývla Deb hlavou. „Co tvé teorie? Pamatuješ? Hledal jsi odpovědi na otázky… nalezls je?“

Rexiten krátce pokývl hlavou v dlouhém půlkruhu a Frank Norman náhle překvapeně zjistil, že altaiřan je smutný. Zažil něco, co se vymykalo jeho představám i jeho poznání. Bylo to půvabné a bylo to i kouzelné… ale co víc? On nenašel své odpovědi. Nenalezl žádná vysvětlení, nezískal ani potvrzení, ani vyvracející důkazy svých teorií. Sliboval si od té cesty víc, mnohem víc. Rexiten-irt byl šťastný, že se všichni vrátili živí. Byl ale i smutný, protože nic z toho, co si kladl za cíl nalézt, nezískal.

„Jsou to naše poslední společné chvíle,“ vyhnul se altaiřan odpovědi. „SIOS už poslal loď, která mne vyzvedne.“

„Vím,“ řekla Deb.

„A ta loď už je téměř tady. Každou minutou se údajně čeká přistání v docích křižníku. Myslím, že se už nikdy neuvidíme.“

„Ne," přikývl Frank Norman, „a je mi to líto."

Deb se otočila zády do místnosti a opět se zadívala ven. Tam přímo před ní, kdesi ve strašlivé dálce, planulo příšerné peklo rozpadajících se planetárních trosek. Rázové vlny vyvolané gravitačním úderem se dosud tříštily solárním systémem do menších a menších prostorových deformací, postupujících směrem od epicentra katastrofy. Deb to vše viděla. Viděla to děsivé mračno líně se rozpínající plasmy, ohnivých plynů, žhavého prachu, kamení i asteroidů, které se rozpíjelo v místech dříve vyplňovaných planetárním tělesem. A cítila každou z rázových vln jako těžce nepříjemný úder.

Divadlo to bylo velkolepé, ač vyvrcholení této hry už měli za sebou. Přihlíželi mu dosud všichni, kteří zde byli přítomni. Nedalo se nic jiného dělat. Díky deformacím prostoru, které se jen zvolna vytrácely, zatím nepřicházel v úvahu hyperspaciální manévr, což znamenalo, že ještě na pár dalších hodin budou všechny křižníky zde se nacházejících flotil zajatci solárního systému Alfy Fénixe.

Ale to neznamenalo, že by flotily zahálely. Přípravy na odchod ze systému už jely naplno. Prakticky všude byly propočítávány detaily hyperspaciálního skoku a simulace přechodu mimoprostorem byly prováděny stále dokola a dokola. Altaiřané byli kromě toho přinuceni divoce manévrovat, protože na zásadních změnách jejich trajektorií závisela možnost vyzvednutí svého špičkového matematika z velitelského křižníku CPSA. Jelikož byly flotily SIOS a Centrální Policie na zásadně rozdílných drahách, vynakládali za dosažením tohoto cíle imperiální navigátoři veškerý svůj um. Ale vedli si dobře a jejich úsilí se již v brzké době mělo proměnit v úspěšné nalodění Rexitena-irta na palubu malé dopravní lodi SIOS.

Skončila ta nejpodivnější životní epizoda, jaké kdy Deb čelila.

A bůhví proč, právě teď si vzpomněla na cosi, co s touto epizodou zdánlivě vůbec nesouviselo. Vzpomněla si na dávný sen, jenž ji vyděsil ještě před sestupem na povrch právě zaniklého světa. Velmi podivný, děsivý sen. Sen, který spojoval válku, současnost, oheň… bylo na něm něco důležitého? Ovšemže nikoliv. Ten sen byl stejně tak pomatený jako i nesmyslný. Ukázka z laciného hororu, nic víc.

Jenže něco jí právě teď ona vzpomínka dala. Byla to vazba na pradávné altairské náboženství, o kterém kdysi mluvila s Tomasem Foxem, nynějším kapitánem CPSA.

… pak přijde oheň a jeho plameny odnesou špínu a…

Byla tu souvislost? S oním snem, s válkou, s tím, co se právě teď stalo?

Ten sen byl absurdní hloupost. Deb to cítila více než jasně. Jenže staré náboženství… a to, čeho byla v nedávných hodinách svědkem… jasně planoucí oranžová záře planetární atmosféry i vše s ní spojené… Mohlo snad být něco na starém a navíc i mrtvém náboženství? Na zapomenuté víře?

Ona víra byla dozajista umělou záležitostí. Deb to dobře věděla. Mrtvé myšlenkové konstrukce; právě a jen to, nic víc. Copak se snad něco změnilo? Zrovna teď? S tím, co se tu odehrálo? Copak se okolní svět proměnil? Zlepšil se snad? Planeta byla likvidována právě proto, aby svět, který znala, zůstal stejný. A on se nezměnil, nebylo o tom pochyb. Vidina finálního očištění… směšné! Ne, jev který Deb viděla – ač jej považovala za zázrak –, neměl žádné pouto na zapomenutou altairskou víru.

… pak přijde oheň a jeho plameny odnesou špínu a…

Prázdná slova. Vše, co se tu odehrálo, ani v nejmenším nemělo vazbu na tato slova. Deb si tím byla jista. A přeci byla čímsi hluboce uchvácena. Byla fascinována faktem, že náboženství, které nemá žádnou globální cenu a žádný celosvětový smysl, náboženství, které je nepochybně pouze prázdným souhrnem dogmatických idejí, může z jistého, velmi specifického úhlu pohledu, mít tak obrovský význam právě pro ni osobně… přinejmenším v některých ze svých myšlenek.

Opět se otevřely dveře. Tentokrát vstoupil Tomas Fox, její dřívější zástupce a mimo jiné i dobrý přítel. Pokynul přítomným na pozdrav a zahleděl se do obrovské altairské tváře.

„Prosím, následujte mne, Rexitene-irte. Vaše loď právě přistála. SIOS nechce čekat. Pojďte prosím.“

Altaiřan přivolal Korpta, vyslal směrem k lidem slabý náznak omluvného úsměvu, krátce zdvihl dlaně a bez jediného slova opustil místnost.

„Nestihl mi ani prozradit, k čemu je Lefroa,“ řekla Deb se smutným úsměvem.

„Lefroa…,“ zasípal Frank. „Ten hloupý talisman. Ach…“

Civěl na zavírající se dveře, ztuhlý jako kamenná socha. Takhle přeci nemůže odejít, napadlo ho. Ne takhle! Jen tak, prostě… prostě odejít!

Vyřítil se ze dveří ven, ještě než se jejich deska stačila definitivně dovřít.

„Hej, altaiřane!“ křikl. „Altaiřane, počkej… altaiřane…“

Rexiten-irt už opouštěl nemocniční sekci. Na okamžik se ještě zastavil, zatímco Tomas Fox už zmizel z místnosti.

„Víš co, Franku Normane? Mám vás docela rád, lidé. Oba dva. A myslím si, že Korptovi se bude stýskat.“

Norman otevřel ústa, váhal a usilovně hledal tu nejlepší větu, kterou by mohl říct, ale náhle ke svému překvapení zjistil, že cokoliv řekne, bude nanejvýš komické a směšné. Teď byly zbytečné stupidní projevy. Neměly žádnou cenu. A tak se jenom na altaiřana rozesmál, kývl mu hlavou, stále se ještě smál a když Rexiten-irt vyšel ze dveří, vrátil se zpět, do pokoje, v němž se nacházela Deb.

* * *

Červené stěny v dáli za okny se pohnuly dolů a vířivé mihotání v jejich světle počalo nabírat na rychlosti, umocňované pohybem pozorovatelů. Vše se začalo hýbat. Jelo to níž a jelo to stále rychleji, zatímco motor letadla decentně svištěl a táhl stroj nahoru, vstříc modré obloze bez jediného mráčku. A všechno se to mírně kolíbalo, snad jen díky nevyrovnanému tahu motorů, protože okolní atmosféra byla klidná a nehybná. Klidná, nehybná a čistá. Průzračně čistá. Vzdálené stěny ohnivé duhy stále ještě sahaly vysoko nad hlavy trojice lidských bytostí a jedné bytosti non-lidské, které se tísnily uvnitř kabiny.

Norman i Deb mlčeli. Tiše zírali z oken člunu, uchváceni podívanou, jaká se jim nabízela, a stále ještě zůstávali pod částečným vlivem sugestivní hypnózy, jíž se jim v nedávné době dostalo. Rexiten-irt se ošíval. Křeslo, do nějž ho pilot usadil, mu bylo očividně malé, a o pohodlí jistě nemohl hovořit. Snažil se nedat na sobě příliš znát, jak stísněně se v této maličké kabině cítí, ale nedařilo se mu to. Vrtěl se neustále a hlavou kýval od strany ke straně.

„Pamatujete?“ řekl náhle. „Mluvil jsem kdysi o tom, co zde chcete najít. Mluvil jsem o tom, že hledáte vlastní cenu. Nevěřili jste. Pamatujete na to? A chápete? Chápete to teď?“

Norman mu nevěnoval pozornost.

„Dočkal jste se výletu, Hicksi,“ konstatoval.

„Splácím dluh, pane kapitáne. Nic víc.“

„Já nejsem kapitán. Už ne.“

Hicks zaváhal.

„Ano, to je pravda. Ale věřte, že je to škoda, pane kapitáne. Zkrátka, splácím vám dluh. Jednou jste

zabránil tomu, abych tu zbytečně zahynul. Vzpomínáte si? Vracím vám to.“

Frank přestal bazírovat na přesnějším oslovení. Nevadilo mu, že ho pilot oslovuje funkcí, která mu už nepřísluší. Nelitoval té funkce, ale pokud šlo o oslovení, bylo mu to jedno.

„A jsme vám vděční, Hicksi,“ odpověděl mu Norman po pravdě.

Odmlčel se na chvilku.

„Divím se,“ řekl pak, „že ASA souhlasila. Riskovali ztrátu člunu… proč vlastně? Kvůli nám? Redwick? Zrovna on?!“

„My neletíme k ASA,“ konstatoval Hicks klidně. „Letíme k CPSA, pane kapitáne. Nevšiml jste si toho zřejmě, ale na bocích letadla je znak Centrální Policie.“

„CPSA?“ podivila se Deb.

„Jsem voják, já vím. Byly jisté zmatky… vysvětlím vám to později.“

A stěny vůkol se řítily dolů. Překročili je už a vyšplhali se vysoko nad žhnoucí těleso glóbu. Frank hleděl do záře světla a cítil, jak jím drobné poryvy větru mírně smýkají v opěradle křesla. Co to vlastně bylo? Nechápal to. Nechápal, s čím se tu setkal a dokonce ani nechápal, proč je zrovna teď tak neuvěřitelně klidný. Jako by všechna tíže, provázející ho celým jeho životem, prostě odešla. Nechápal to, tehdy ještě ne.

Ale viděl skrz okna letadla rudou zář a viděl také, že se cosi děje. Situace se opět začala měnit. Jak letadlo stoupalo výš a výš, čistá skvrna hluboko pod nimi se počala svírat, až hnědý flíček země přikryly cáry barevných světel. Nejen to. Ta světla se sama měnila. Všude kolem se něco radikálního odehrávalo. Ta světla se slévala do gigantických skvrn na planetárním povrchu, mezi nimiž se překvapivě začaly objevovat první skutečné planetární barvy. A přišel vítr. Atmosféra už nebyla tak stabilní, jako doposud. Ani zdaleka ne. Vše kolem haslo, ostrůvky červeně byly řidší, řidší… a také menší, zatímco dole, pod křídly člunu, začalo opravdové peklo.

Přišly uragány. Spolu s miliony tornád se rozběhly po celém planetárním povrchu; plynný obal tělesa, zatím držený v neměnné strnulosti, se rozhýbal a uvolnil se v zoufalou křeč. Světlo odcházelo. Tu Norman, náhle a bez jakéhokoliv dřívějšího náznaku poznání, pochopil, co se děje. Věc, kterou dole spatřil, odcházela. Mizela odsud a svět dosud jí ovládaný propadal křeči právě proto, že zmrazení atmosférických pohybů pominulo. Byl si tím dokonce tak jistý, že by byl ochoten na tuto věc klidně přísahat – a to přesto, že neměl žádný důkaz, kterým by podobné tvrzení podepřel.

Když Hicksův člun opustil atmosféru, planeta definitivně pohasla a její ovzduší načalo chaoticky devastovat pevný povrch. Norman cítil, že to časové sladění není náhodou.

I teď, kdy stál u okna v nemocniční sekci a sledoval vzdalující se loď, do níž před chvílí nasedl Rexiten-irt, neměl žádné pochybnosti o faktech, která se v podobě poznání během útěku z planety náhle v jeho mysli objevila. Flotila SIOS nám tu připravila skvělou podívanou, napadlo ho. Destrukce planety byla nepochybně efektním ohňostrojem. Ale efektivním? Altaiřané zničili svět, jenž už byl prázdný. Ať už tu bylo cokoliv, odešlo to. Ale zůstávalo to v atmosféře planety tak dlouho, dokud bylo nutné bránit uragánům, aby zdevastovaly zemský povrch. Kdyby to něco právě zaniklý svět opustilo jen o chvilku dřív, zahynuli bychom tam, říkal si Frank. Věděl, že této interpretaci faktů nikdo věřit příliš nebude. Co na tom? Byla to jeho úvaha a on sám jí věřil. To jediné bylo důležité.

„Víš, měla jsem kdysi sen…“ řekla za jeho zády Deb.

„Sen?“ zeptal se nepřítomně. Altaiřanova loď mizela na černém pozadí protkaném hvězdami. Směřovala do centra solárního systému, k Alfě, ve stopách imperiálních plavidel. Frank už věděl, že dráhy ASA jsou

teď od ostatních křižníků diametrálně odlišné. Armáda Sluneční Aliance tady Normana nemohla vyzvednout, narozdíl od altaiřanů jí to totiž neumožňovala běžná pravidla navigace, závislá na objektivních zákonech fyziky. Armáda se nicméně už dala slyšet, že o svého bývalého kapitána bude mít zájem později, po hyperspaciálním manévru, jakmile bude sestavena vyšetřovací komise. Frank se toho nebál. Žádné zatracené komise se nebál. Výsledky, k nimž šetření povede, sice znemožní jeho další práci pro ASA, ale to mu nevadilo. A vážnější následky neočekával. Armáda se bude příliš obávat zveřejňování skutečnosti, že její špičkový kapitán udělal to, co udělal, aby se odhodlala k tvrdšímu trestu. Dokonce se nebál ani prozrazení úplatku, který před časem za účelem získání svého dřívějšího místa podal. Neměl zkrátka strach. Moc mi toho udělat nemohou, říkal si.

A stále mlčky zíral na mizející altaiřanovu loď. Jistě jen shodou okolností se křižník během krátké chvilky natočil v kosmu tak, že výhled z kabiny teď mířil přesně opačným směrem, než ve kterém se nacházel žhavý oblak planetární tříště.

Místností otřásla další rázová vlna.

„Totiž… ten sen totiž…," zaváhala Deb, „nechme toho."

Neposlouchal příliš, co Deb říká. Důležité pro něj bylo něco jiného. Teprve teď, s hloupým zpožděním, začal chápat, co se jim Rexiten-irt pokoušel v letadle říct. Ten altaiřan měl pravdu, pomyslel si. Nepochybně ano. Jako kdykoliv dříve, i teď měl pravdu. To s tou cenou… jak trefné!

Poprvé v životě ho netrápila otázka minulosti. Rexiten-irt ho v bahnitých pustinách přesvědčoval, že válečná minulost je pouhou historií. Nebyla to pravda, tehdy ještě ne. Tehdy to pro Franka bylo všechno, jenom ne historie. Jenže co vlastně způsobilo tak obrovskou změnu?

Norman byl přesvědčen, že na planetě potkal cosi, co je bez nadsázky možné pojmenovat zázrakem. Co to vlastně bylo? Souhra mrtvých fyzikálních sil? Možná, i když on sám tomu nevěřil, neboť snaha o ochranu životů se mu teď zdála být v té ohnivé existenci více než patrná. Entita nadvědomí? Rexitenovy teorie? Pochyboval o tom. Nebo snad rozum v nějaké nové, dosud nepoznané formě? I když k tomu měl relativně nejblíž, ani této představě důsledně neuvěřil. Všechny teorie, vytvořené ve snaze vysvětlit jevy v oblasti, byly sestaveny bytostmi původem ze systémů Druhé Interstelární Dohody, a to je částečně nebo i úplně diskvalifikovalo. Lidé ani altaiřané nemohli překročit stíny svého poznání. Jestli tady bylo něco, co pod takové poznání nespadá, pak to nemohla vysvětlit žádná teorie. A Frank si opravdu myslel, že na vlastní oči spatřil jev, který nikdo v prostoru Dohody uspokojivě objasnit nedokáže.

Jenže to nebylo až tak důležité. Podstatné bylo něco jiného, něco, co konečně vysvětlilo vnitřní Normanův klid. Teprve teď Frank poznal, proč mezi válkou a jím vznikla právě po odchodu z planety definitivní dělící čára. Když odcházel do oblasti, nevěděl přesně, co si od toho slibuje. Vlastně jen tak utíkal. Nicméně jedním z důvodů nepochybně bylo, že právě on – a Deb zrovna tak – mohli svůj život riskovat v setkání s neznámem. Poté, co prošli válkou jako její přímí účastníci, nesli na ní i nemalou vinu, a nebyla by jich tedy v případě tragédie žádná škoda. Myslel si to tak, když opouštěl ubytovací komplex a zanechával za sebou volnou funkci kapitána ASA. Vlastně si to myslel už mnohem dřív. Prakticky od konce války se vyrovnával s vědomím, že právě jeho života by zkrátka za žádných okolností nebyla škoda.

A potom potkal cosi, co sám nedokáže charakterizovat. Nevěděl, s čím byl konfrontován, znal ale podstatu poselství, kterého se mu od té věci dostalo. Cítil ji tehdy ve vzduchu, všude kolem sebe… cítil její dech, její život, její myšlenky… a později ji uviděl odcházet. Ale ještě předtím se právě tato věc postarala o jeho bezpečnost. Jeho, Deb, Rexitenovu. Snad věděla o beranidle na orbitě. Snad. A snad věděla o válce… a možná že ne. Ale Frank Norman v tomto faktu dokázal číst, že potkal bytost – pokud bylo možné pojmenovat to tak –, které jeho život stál za záchranu. Potkal bytost, která mu dala najevo, že jeho život skutečně má svoji cenu.

Altaiřan měl pravdu, pomyslel si. A cítil, že poprvé od konce války – a snad i poprvé od chvíle, kdy se narodil – je opravdu šťastný. Cítil to každým kouskem své duše a ačkoliv byl unaven, vědomí vlastní nově nabyté ceny důsledně oživovalo jeho myšlení. Zkrátka, byl jen šťastný. A chtěl to říct nahlas, jenže se mu

hrdlo stáhlo a nedostal z něj ani jedinou hlásku.

Jsem šťastný, toužil říct, prostě jen tak to říct, ale mlčel a jen se o to bezvýsledně pokoušel. Jsem šťastný.

„Já vím, Franku," řekla Deb za jeho zády, jako by dokázala přečíst, co si myslí. „Já taky."

K O N E C

Praha,

květen – červenec 1994